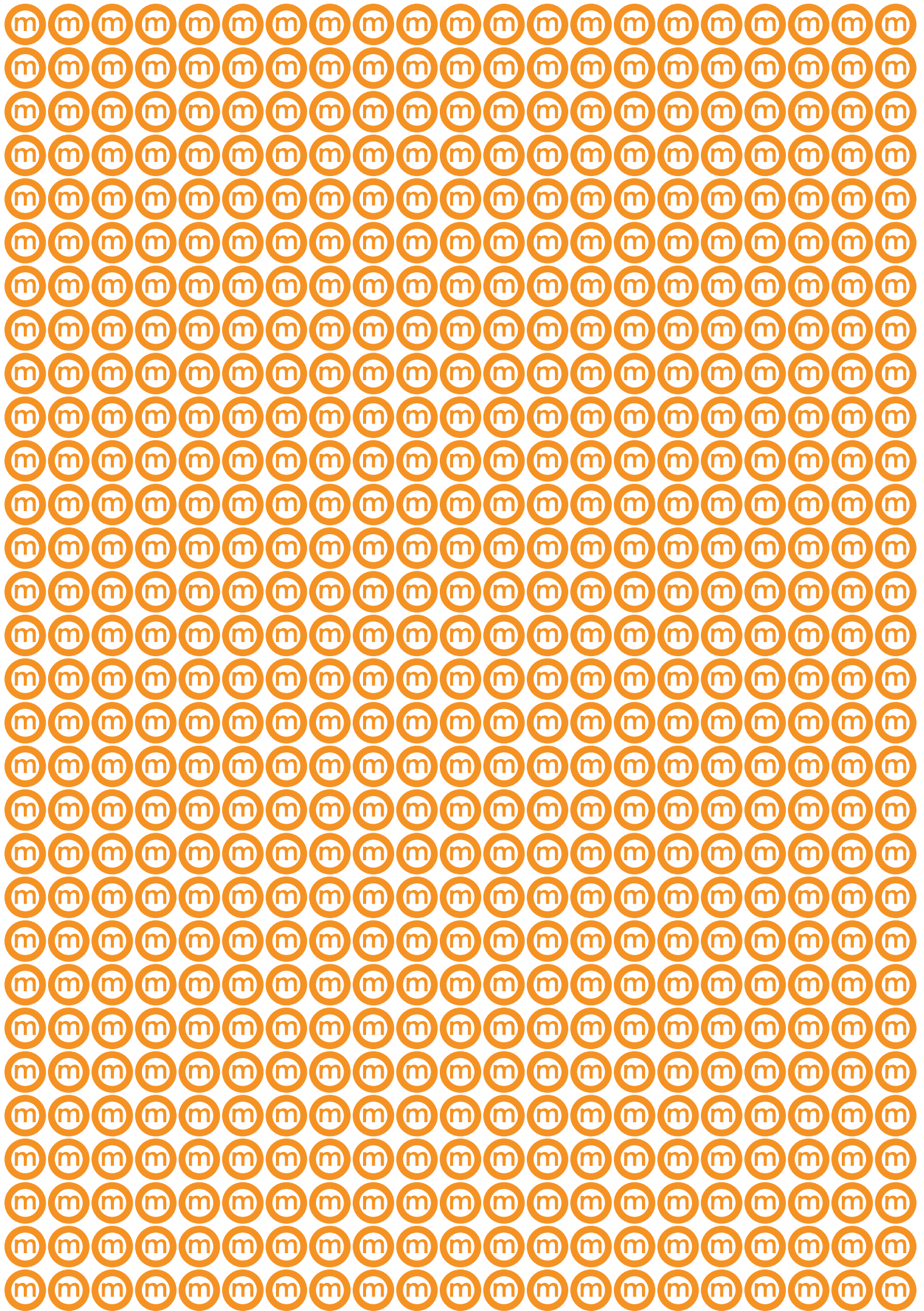

Jaarstukken 2019

Jaarstukken 2019

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
1.1	Inleiding	3
2.	Beleidsjaar in vogelvlucht	5
2.1	Meppel met haar inwoners op koers!	7
2.1	Financiën van 2019 in vogelvlucht	9
3.	Programmaverantwoording	11
3.1	Programma 1: Bestuur	12
3.2	Programma 2: Openbare orde en veiligheid	18
3.3	Programma 3: Sociale zekerheid en werkgelegenheid	21
3.4	Programma 4: Onderwijs.....	34
3.5	Programma 5: Maatschappelijke ondersteuning	38
3.6	Programma 6: kunst en cultuur, recreatie en toerisme	46
3.7	Programma 7: Sport en bewegen.....	49
3.8	Programma 8: Ontwikkeling openbare ruimte	52
3.9	Programma 9: Beheer bestaande openbare ruimte	59
3.10	Programma 10: Economische zaken en grondzaken.....	65
3.11	Programma 11: Duurzaamheid	71
3.12	Programma 12: Burgerzaken	77
4.	Algemeen dekkingsmiddel en onvoorzien	81
4.1	Overzicht van de Algemene Dekkingsmiddelen en Overhead	83
5.	Paragrafen	89
5.1	Paragraaf lokale heffingen	91
5.2	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	97
5.3	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	108
5.4	Paragraaf financiering	116
5.5	Paragraaf bedrijfsvoering.....	121
5.6	Paragraaf verbonden partijen	127
5.7	Paragraaf Grondbeleid.....	139
5.8	Paragraaf subsidies.....	145
5.9	Paragraaf schouwburg Ogterop.....	146
6.	Balans	149
6.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	152
6.2	Toelichting op de balans	156
7.	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting.	169
7.1	Het overzicht van baten en lasten per programma.....	170
7.2	Verschillen rekening en begroting op hoofdlijnen	172
7.3	Onvoorziene uitgaven	173
7.4	Incidentele baten en lasten	173
7.5	Wet Normering Topinkomens	174
8.	Sisa bijlage verantwoordingsinformatie	177
9.	Controleverklaring	183
10.	Bijlagen	191

1. Inleiding

1.1 Inleiding

In deze Jaarstukken kijken we terug op het jaar 2019. Met de Jaarstukken 2019 wordt verantwoording afgelegd over de behaalde resultaten in 2019, zowel beleidsmatig (het jaarverslag) als financieel (de jaarrekening). In dit document wordt verslag gedaan over de realisatie van de gestelde beleidsdoelen en uitgangspunten zoals geformuleerd in de Programmabegroting 2019.

Leeswijzer

Zoals gebruikelijk bestaat het boekwerk uit twee delen: het beleidsverslag (het jaarverslag) en het financiële verslag (de jaarrekening).

Het beleidsverslag, gaat over de inhoud en bestaat uit de Beleidsprogramma's (hoofdstuk 3), de Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien (hoofdstuk 4) en de Paragrafen (hoofdstuk 5). Per beleidsprogramma geven we aan:

- Wat valt onder dit programma?
- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Het tweede deel, de jaarrekening, bevat de financiële verantwoording. Dit deel omvat de balans (hoofdstuk 6) en de programmarekening (hoofdstuk 7) waaronder het overzicht van baten en lasten en de verschillen op hoofdlijnen. Een overzicht van de specifieke uitkeringen die vallen onder het SiSa-regime (Single information, Single audit) is in hoofdstuk 8 opgenomen. In hoofdstuk 9 is de controleverklaring van de accountant terug te vinden.

De gebruikelijke bijlagen reserves en voorzieningen, begrotingsrechtmatigheid en investeringen zijn opgenomen. Verder is in de bijlage het "overzicht Taakvelden" en de definities van de verplichte indicatoren opgenomen.

2. Beleidsjaar in vogelvlucht

Meppel met haar inwoners op koers!

Wij bieden u de jaarstukken 2019 ter vaststelling aan. Dit terwijl we volop in een van de grootste mondiale crises verkeren die we ooit gekend hebben. Dit document richt zich op ons nabije verleden, maar onze ogen zijn ook gericht op de toekomst. Zeker nu. De jaarrekening is afgesloten met een positief resultaat van € 1.078.000. Dit bestaat uit (grote) incidentele meevallers en enkele structurele tegenvallers. Zie daarvoor overzicht 6.1 in de Jaarstukken. Dit stemt optimistisch maar over de grens van 2019 zijn – ook financieel – duistere wolken opgedoemd.

Veilig Meppel

Met de totale veiligheidsketen is hard gewerkt aan een woon- en leefomgeving waar de inwoners en bezoekers van Meppel zich veilig voelen. De samenwerking verbreedt zich van de traditionele veiligheidsketen naar maatschappelijke partners die met hun deskundigheid een bijdrage leveren aan de oplossing van veiligheidsvraagstukken. Verbreding en verdieping van circulair handelen heeft plaatsgevonden en we hebben initiatieven in de samenleving ondersteund.

Samen werken aan Meedoen in Meppel

Meppel is trots op de actieve rol die onze samenleving vervult. Het Noaberschap is Meppel eigen: de vele handen in het vrijwilligerswerk en mantelzorgers die hun naasten ondersteunen, zeker in deze zware tijden waarin we te kampen hebben met het Coronavirus.

Niet bij iedereen is deze steun uit de naaste omgeving aanwezig. Deze inwoners bieden wij een vangnet vanuit het sociaal domein, samen met onze ketenpartners. In 2019 zien we door de komst van het abonnementstarief een grote toename in aanvragen. Dit leidt tot druk op de uitvoering en financiële overschrijdingen. We geven signalen hierover af naar Den Haag. Daarnaast voeren we zelf gesprekken, bijvoorbeeld met het onderwijs, om de scheidingslijn tussen (passend) onderwijs en jeugd(zorg) te verhelderen. Daarmee willen we bewerkstelligen dat de kosten komen te liggen waar ze horen.

Normalisering van hulpvragen en daling van het aantal indicaties moeten eveneens bijdragen aan het terugdringen van kosten. Een belangrijke rol is hierin weggelegd voor de praktijkondersteuner van de huisartsen (POH), die veel hulpvragen aan de voorkant afvangen. Met het structureel inzetten van de praktijkondersteuners is hiervoor een goede basis gelegd.

Andere maatregelen die we genomen hebben voor een betere balans tussen zorgvraag en financiën is de herijking van subsidies. Hierover zijn gesprekken gevoerd met onze subsidiepartijen. Ook om te kijken hoe we in de toekomst samen werken aan de opgaven die in Meppel spelen. Om de vorderingen hierop te kunnen monitoren zijn we begonnen met de ontwikkeling van de monitor maatschappelijk resultaat onder de koepel van het programma sociaal domein.

Sfeer en beleving in Meppel

Meppel is rijk aan culturele voorzieningen en aanbod. Het nieuwe Erato Klassiek Muziek Festival wist een weekend lang de historische panden te vullen met warme klassieke klanken tijdens intieme huiskamerconcerten.

Meppel staat ook bekend als interessante evenementenstad. Het Festival van Geluk was een mooie nieuwkomer. Ook het dorp Nijeveen laat zich niet onbetuigd. Ondernemers én inwoners spannen zich gezamenlijk in voor goed bezochte kleine en grote evenementen, zoals 'UIT bij de plas'.

Meppel Event Desk groeide in haar rol. Naast ondersteuning bij grotere en kleinere evenementen en de advisering van de gemeente bij nieuw grondstoffen- en subsidiebeleid, was MED betrokken bij het nieuwe concept voor de Donderdag Meppeldag.

In Meppel meer kansen

Onze jeugd willen we voldoende ontwikkelkansen geven. Een goed sport- en cultuuraanbod draagt daar aan bij. In aanwezigheid van Koningin Maxima werd het Muziekakkoord Drenthe ondertekend voor meer en beter muziekonderwijs in de klas.

In het onderwijs richten we ons op mogelijke schooluitval om ieder kind binnen boord te houden. Op basis van het nieuwe plan 'Leerplicht, zorg en handhaving in het Primair Onderwijs' pakken leerplichtambtenaren, scholen en betrokken partners de uitvoering op.

De preventie van voortijdig schoolverlaten is versterkt door in het Voortgezet Onderwijs tijdig gesprekken te voeren met leerlingen die verzuimen.

Meppel onderneemt en ontwikkelt

In 2019 is het aangezicht van Meppel duidelijk veranderd. Nieuwveense Landen krijgt steeds meer vorm als woonwijk. Voor de nieuwe bouwplannen zijn riolering en bouwwegen aangelegd en met nette bestrating, stoepen, speelplaatsen en openbaar groen is een flink deel 'woonrijp' gemaakt. Aan het Oevertje in Nijeveen en de Gerard Doustraat in Meppel zijn tientallen nieuwe sociale huurwoningen opgeleverd. In totaal zijn in Meppel 174 nieuwe woningen opgeleverd en hebben we 2.124 nieuwe inwoners mogen verwelkomen, waaronder een flink aantal buitenlandse studenten.

Ook economisch ging het Meppel voor de wind. Op alle beschikbare bedrijventerreinen zijn kavels verkocht en zien we steeds minder lege plekken. Daarom zijn er de nodige stappen gezet om het kavelaanbod op korte termijn te vergroten.

Meppel wordt steeds mooier

De inspanningen om lastige projecten los te trekken hebben zich uitbetaald. Het Vledder en de Kromme Elleboog zijn in een afrondende fase beland, wordt een nieuw ziekenhuis gebouwd en de ontwikkeling rond tot de HBS/Marijkeschool is weer op gang gekomen.

Binnensteden hebben het overal moeilijk. De Meppeler ondernemers zetten er samen de schouders onder. Via de BIZ voor de binnenstad krijgen zij meer middelen beschikbaar om Meppel te laten bruisen. Om de ontwikkeling van onze binnenstad te stimuleren investeerden wij in de openbare ruimte en het compacter maken van ons kernwinkelgebied.

Veel van de schoonheid in Meppel wordt bepaald door het aanwezige erfgoed. We hebben veel inspanning geleverd voor nieuwe monumentaanwijzingen en de ontwikkeling van erfgoedbeleid. Zo blijft er meer behouden voor toekomstige generaties.

Groenparticipatie in Meppel wordt steeds gewoner. In het Ringpark zijn een vlinderstruweel en insectenhotel aangelegd en de eerste stappen voor insectenvriendelijk kruidenbeheer gezet. In het Noorderpark is een voedselbos aangelegd en wordt een grasstrook insectenvriendelijk beheerd. In het Van de Woudepark worden plannen gesmeed om het park avontuurlijker te maken voor kinderen in een natuurlijke setting.

Duurzaam Meppel

Om te komen tot een klimaatrobuuste en bestendige gemeente Meppel zijn er belangrijke stappen gezet. Zo zijn er naast een routekaart, een aanzet voor een 3-jarig uitvoeringsprogramma duurzaamheid ook klimaatstresstesten uitgevoerd. Met behulp van een regionale communicatiestrategie is ingezet op breder normbesef bij onze inwoners over nut en noodzaak van het omgekeerd inzamelen.

Relatief goed financieel jaar voor Meppel

Meppel sluit de jaarrekening af met een positief resultaat. Dat resultaat bestaat uit enkele grote incidentele voordelen vanwege verkoop van panden en veel leges omgevingsvergunningen, maar ook uit nadelen. Zowel incidenteel als structureel voornamelijk in het sociaal domein. Hierin is het opvallend dat er wat betreft Jeugd veel betaald is over de jaren 2017 en 2018 dat terwijl er in 2019 minder jeugdigen een beroep deden op de Jeugdzorg. Daarnaast is er sprake van een groot nadeel op de huishoudelijke hulp. Wel krijgen we het steeds beter voor elkaar om grip op de kosten te krijgen. Aan de ene kant omdat zorgaanbieders steeds tijdiger factureren dan de eerste jaren na de decentralisaties. Aan de andere kant omdat vanaf de decentralisaties tot nu de ervaringen steeds robuuster worden, waardoor betrouwbaardere prognoses af kunnen worden gegeven. Tegelijkertijd ligt er een grote uitdaging de monitoring structureel goed te organiseren, zodat de betrouwbaarheid en voorspelbaarheid verder toenemen. De reserves (exclusief resultaatbestemming bij deze Jaarstukken) laten een dalende lijn zien omdat er gelden uit de reserve sociaal domein zijn benut en het saldo van de Bestuursrapportage uit de algemene reserve is gedekt. De financiële kengetallen laten opnieuw een verbetering zien ten opzichte van eerdere staatjes. De inspanningen zijn erop gericht de financiële positie van de gemeente Meppel verder te verbeteren. Onder meer door het verstevigen van de reservepositie en een verdere verbetering van de financiële kengetallen.

Gevolgen COVID19

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

De teksten in het boekwerk zijn geschreven voordat de crisis uitbrak. Daarom kan het voorkomen dat de teksten niet meer aansluiten bij de actualiteit.

2.1 Financiën van 2019 in vogelvlucht

Meppel sluit de jaarrekening af met een positief resultaat. Dat resultaat bestaat uit enkele grote incidentele voordelen vanwege verkoop van panden en veel leges omgevingsvergunningen, maar ook uit nadelen. De nadelen zitten voornamelijk op het sociaal domein, waarbij het opvallend is dat er wat betreft Jeugd veel betaald is over de jaren 2017 en 2018, terwijl er minder jeugdigen waren aangewezen op jeugdhulp. Daarnaast is er ten gevolge van het abonnementstarief een groot nadeel op huishoudelijke hulp. We krijgen het steeds beter voor elkaar om grip op de kosten te krijgen, maar moeten dat wel doorzetten. De reserves laten een dalende lijn zien omdat er gelden uit de reserve sociaal domein zijn benut en het saldo van de Bestuursrapportage uit de algemene reserve gedekt moet gaan worden. De financiële kengetallen laten opnieuw een verbetering zien ten opzichte van eerdere staatjes. Bij de bestuursrapportage 2019 was een nadeel begroot van € 1.019.000, dat onttrokken is aan de algemene reserve. Het resultaat bij de jaarrekening ten opzichte van de vastgestelde gewijzigde begroting is € 1.078.000 voordelig.

Zie hieronder het saldo per programma en de voorgesteld resultaatbestemming:

Saldo per programma		
Bedragen x € 1.000		
Progr.	Voordeel	Nadeel
1	94	
2	15	
3		505
4	1417	
5		575
6	159	
7		60
8	466	
9	690	
10	151	
11	216	
12		104
ALG		501
OVH		385
Resultaat voor bestemming	1078	
Voorgestelde bestemming		
Budgetoverheveling		593
Decembercirculaire		308
Binnenstadsplan		77
Omgevingswet		282
Resultaat na bestemming (onttrekken aan AR)	-182	

De belangrijkste afwijkingen zien we op diverse programma's. Hieronder een korte toelichting als de afwijking hoger is dan € 100.000. De voor- en nadelen worden bij het onderdeel programmaverantwoording uitgebreid toegelicht.

De saldi van de programma's met betrekking tot het Sociaal Domein bestaan uit diverse significante voor- en nadelen. Het grootste voordeel zit in periodieke bijstand, beschermd wonen en re-integratietrajecten. Nadelen zitten onder andere op de onderdelen Jeugd (grote nabetaling over 2017 en 2018, dat terwijl er in 2019 minder jongeren in Meppel op jeugdzorg waren aangewezen) en WMO (voornamelijk huishoudelijke hulp en abonnementstarief). Het saldo met betrekking tot programma 4 is te verklaren door de verkoop van de school aan de Randweg.

Het resultaat met betrekking tot programma 6 komt door het positieve saldo op Ogterop die toegelicht wordt in de paragraaf Ogterop en een resultaatbestemmende post met betrekking tot de Meppeler toren die veroorzaakt wordt door het later ontvangen van subsidie en de daardoor ook later te maken kosten.

Het verschil op programma 8 komt door de verplichte afwaardering van Bleekerseiland. Dat is gedaan op basis van het BBV. Die verplicht dat de boekwaarde die hoort bij de huidige bestemming van het perceel gehanteerd moet worden voor als taxatiewaarde op de balans. Vandaar dat een afwaardering nodig was. Daarnaast komt het verschil op het programma door de extra ontvangen bouwleges.

Programma's 9, 10 en 11 laten een verscheidenheid aan afzonderlijke voor- en nadelen zien.

De lagere opbrengsten voor begraaf- en grafrechten is de oorzaak van het nadeel op programma 12.

De nadelen op algemene dekkingsmiddelen en overhead komen door diverse oorzaken, namelijk de dotatie aan de voorziening pensioen- en wachtgeld in verband met de rekenrente, de afwaardering van aandelen en de personeelslasten op overhead. Daarentegen zijn ook enkele voordelen ingeboekt, namelijk op de financieringsfunctie en het gemeentefonds.

Reserves

	Stand 1-1-2019	Verwerking resultaat	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vrijval reserves	Stand 31-12-2019
Algemene reserve						
Algemene bufferreserve	5.754.905					5.754.905
Vrij besteedbare reserve	4.788.865	340.933	410.000	1.109.432		4.430.366
Totaal algemene reserve	10.543.770	340.933	410.000	1.109.432	-	10.185.271
Bestemmingsreserves						
<i>A. Overige reserves</i>						
Frictiekosten	40.000					40.000
<i>B. Reserves met een egaliserend karakter</i>						
Budgetoverheveling	-	451.000		451.000		-
<i>C. Bedrijfsreserves</i>						
Nat Industrieterein (PPS-bedrijfsreserve)	11.519					11.519
<i>D. Projectgebonden</i>						
Ondernemersfonds	19.000		210.327	210.327		19.000
Sociaal domein	1.306.000			892.000		414.000
Ogterop	150.000					150.000
Grondexploitatie	683.000	683.000-				-
Onafhankelijke cliëntondersteuning		250.000		38.852		211.148
Totaal bestemmingreserves	2.209.519	18.000	210.327	1.592.179	-	845.667
Resultaat na bestemming	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves	12.753.289	358.933	620.327	2.701.611	-	11.030.937

De hoogte van de reserves daalde ten opzichte van de begroting 2019. Dat komt vooral door de door de Raad vastgestelde begrote onttrekking van de reserve sociaal domein met betrekking tot de forse uitgaven die ook in 2019 gedaan zijn. Daarnaast de onttrekking van de vrij besteedbare reserve in verband met de Bestuursrapportage 2019 conform Raadsbesluit. Het rekeningresultaat en de resultaatbestemming is bij beide jaren niet in de totaalstelling meegenomen. Verder zijn de toekomstige onttrekkingen (bijvoorbeeld met betrekking tot de reserve Sociaal Domein) in dit overzicht niet meegenomen. Een toelichting op de vermeerderingen en verminderingen is te vinden bij de toelichting op de balans.

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen	JR 2018	B 2019	JR 2019
1. netto schuldquote	108%	112%	102%
1a. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	96%	98%	90%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen en voorraden grond	73%	81%	73%
2. solvabiliteitsratio	9%	8%	8%
3. grondexploitatie	23%	17%	17%
4. structurele exploitatieruimte	1%	2%	-2%
5. belastingcapaciteit	83%	84%	82%

Zoals in de tabel hierboven te zien is zijn de kengetallen bijna overal zowel ten opzichte van de jaarrekening 2018 als de begroting 2019 verbeterd. De toelichting op deze ontwikkelingen is te vinden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3. Programmaverantwoording

3.1 Programma 1: Bestuur

3.1.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	<ul style="list-style-type: none">◆ Bestuursorganen◆ Bestuursondersteuning (griffie)	◆51	Korteland

Onder het programma Bestuur vallen de bestuursorganen gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders en burgemeester. De griffie neemt in dit programma een bijzondere plaats in, als organisatie-eenheid die de bedrijfsvoering van de raad behartigt. Ook regionale samenwerking, de rekenkamer, bezwaren en klachten (de commissie bezwaar en beroep en de gemeentelijke klachtenregeling), het initiatieven budget en de organisatieontwikkeling zijn beleidsmatig aan dit programma verbonden.

Beleidskader

- Collegeprogramma 2018-2022
- Programmaplan Dienstverlening 2012
- Griffieplan 2018-2019

Relatie met andere beleidsterreinen

Het programma heeft raakpunten met alle andere programma's, in het bijzonder het onderdeel samenwerking omdat steeds meer thema's en dossiers in samenwerking gerealiseerd worden.

3.1.2 Wat hebben we bereikt?

Bestuur

In 2019 heeft de gemeenteraad van Meppel ook weer gewerkt aan het versterken van de drie rollen die de gemeenteraad heeft: de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol. In 2019 is er gewerkt aan de afronding van het voorstel met betrekking tot het Veranderend Samenspel, dat op 19 december unaniem is vastgesteld door de raad. Tevens zijn er voorbereidingen getroffen voor het efficiënter vergaderen door de raad vanaf 2020. Voor de overige zaken verwijzen wij naar het jaarverslag griffie 2018-2019.

Samenwerking

Met de regionale samenwerking willen we meerwaarde bereiken, de nadruk wordt gelegd op het bereiken van concrete resultaten en niet op de organisatorische structuur. Verdere versterking van de samenwerking blijft het streven. Niet om het samenwerken op zich, maar om vraagstukken aan te pakken, die we op lokaal niveau alleen moeilijk kunnen oplossen. Inhoudelijke opgaven staan dus centraal. Samenwerking in de sub-regio met onze buurgemeenten in de kop van Overijssel voor onderwerpen rond de participatiewet en de arbeidsmarkt. De inkoop jeugdzorg vindt plaats in Zuid-Drenthe. De samenwerking in de Regio Zwolle neemt geleidelijk in belang toe, doordat meer vraagstukken zich op grotere schaal bewegen: van oudsher de economie, waarbij voor Meppel de uitbouw van de samenwerking rond logistiek en het gemeenschappelijke havenbedrijf centraal staat. Maar daarnaast ook vraagstukken als human capital en inclusiviteit van de arbeidsmarkt, bereikbaarheid, energie en klimaat en vrije tijd en toerisme. In de regio Zwolle blijft Meppel trekker van het cluster logistiek, waaronder het gezamenlijke havenbedrijf Port of Zwolle. In de proeftuin voor versterking van regionale samenwerking trekt Meppel de programmalijn Werkwijze en Capaciteit. De samenwerking met Al Hoceima en de stedenband met Most is voortgezet.

Dienstverlening

Dienstverlening draait om mensen, we hebben contacten tussen burger en gemeentelijke organisatie zodanig vorm gegeven dat de gemeentelijke dienstverlening goed aansluit bij de vraag en de behoefte van de burger, de instantie of het bedrijf.

3.1.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.1.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen/Activiteiten	
Bestuur	
Versterken volksvertegenwoordigende, controlerende en kaderstellende rol gemeenteraad.	
- Uitvoering griffieplan 2018-2019	Tijdens de raadsvergadering van 31 oktober 2019 heeft de raad zoals gebruikelijk, het jaarverslag ontvangen van raad en griffie over de periode 2018-2019.

3.1.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.1.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen/Activiteiten	
	In dit jaarverslag zijn aandachtspunten opgenomen die naar verwachting een plek zullen krijgen in het ontwikkelplan raad- en griffie nieuwe stijl.
- Uitvoering actieplannen voortkomende uit de werkgroep "Veranderend samenspel"	Op 19 december 2019 heeft de gemeenteraad unaniem ingestemd met het voorstel "Implementatie Veranderend Samenspel". In dit voorstel zijn een aantal instrumenten opgenomen waar de raad vanaf 2020 mee aan de slag gaat om het veranderend samenspel vorm te geven.
- Vervanging van het discussie- en camerasysteem raadzaal	Het discussie- en camerasysteem in de raadzaal is medio 2019 vervangen. Hoewel de uitzendingen qua beeld sterk zijn verbeterd, kende het systeem ook meerdere kinderziektes. Inzet van betrokkenen is en blijft om het systeem optimaal te laten werken.
Dienstverlening - Meer klantbetrokkenheid - Effectiever en efficiënter - Meer op maat - Transparanter	
- Monitoren en verbeteren dienstverlening	<p>Klanttevredenheidsonderzoek In 2019 is geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Volgens planning vindt dit 2020 plaats. Er komt een voorstel voor het 3^e kwartaal die bestuurlijk is afgestemd hoe het onderzoek er uit komt te zien zodat eind 2020 het onderzoek plaats zal vinden.</p> <p>Natuurlijk blijven wij doorlopend bezig om te kijken hoe wij de dienstverlening kunnen verbeteren. Te denken valt aan de afhandeltermijnen van brieven, terugbelnotities etc. Ook het aantal vragen en meldingen via social media nemen toe.</p> <p>Het Cliënt ervaringsonderzoek jeugd 2018 is uitgevoerd voor zowel de toegang tot de jeugdhulp als de kwaliteit van de geboden jeugdhulp. 66% van de respondenten heeft aangegeven snel/direct contact met de juiste persoon te hebben gehad en 66% is tevreden over de gevonden oplossing. Voor wat betreft de kwaliteit geeft 76% aan zeer tevreden te zijn over de omgang met de hulpverleners en 56% geeft aan tevreden te zijn over hoe er geholpen is met de vraag/het probleem. Qua resultaat geeft 60% aan tevreden te zijn met het bereikte resultaat. In 2019 is het cliënt ervaringsonderzoek gecontinueerd maar deze resultaten zijn nog niet beschikbaar om te kunnen vergelijken met de resultaten uit 2018.</p>
Samenwerking - Samenwerking aansluiten bij natuurlijke oriëntaties van mensen. - Meerwaarde bereiken door vanuit inhoud kwaliteit en efficiency verhogen en kansen creëren.	
- Samenwerken met Westerveld, Steenwijkerland, Staphorst en Zwartewaterland op het gebied van: Wmo, jeugdzorg, participatiewet	- De samenwerking met onze burens heeft zich voornamelijk afgespeeld rond thema's waar elke afzonderlijke gemeente kwetsbaar is. Daar versterken we elkaar.
- Voortzetten en waar mogelijk intensiveren samenwerking provincie Drenthe en regio Zwolle - Gericht samenwerken vanuit de inhoud met verschillende samenwerkingspartners	- De samenwerking in en met Drenthe is intensiever geworden. Meppel zet in op de samenwerking van de vier steden in het verband van Sterke Steden. Daarnaast wordt meer deelgenomen in Drentse trajecten. Inkoop jeugdzorg vindt plaats in Zuid Drenthe.

3.1.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.1.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen/Activiteiten	
	<ul style="list-style-type: none"> - De voorgenomen overgang naar de RMC-regio IJssel-Vecht is vanwege financiële belemmeringen niet gerealiseerd; Meppel blijft binnen de regio zuidwest-Drenthe, waarbij deze regio beter gaat samenwerken met IJssel-Vecht. - Meppel is en blijft stevig verankerd in Regio Zwolle, bestuurlijk als plaatsvervangend voorzitter, deelnemer aan de Tafels Bereikbaarheid en Human Capital. Deelname aan de Tafel Leefomgeving en de Tafel Energie is voorzien. Daarnaast blijft Meppel actief binnen het logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel / Port of Zwolle. - Meppel zet steviger in op lobby en public affairs. Onder meer is structureel relatiebeheer met provincie Drenthe en deelname aan Drentse trajecten prioriteit (naast samenwerking in Regio Zwolle).
<ul style="list-style-type: none"> - Gebruik maken van de Meppeler ligging door aan te sluiten bij verschillende regioverbanden (bijvoorbeeld arbeidsmarkt regio Zwolle); hierbij gaan we actief inzetten op lobbyen. 	<p>Regionale samenwerking Regionale samenwerking is geen doel op zich, maar draagt bij aan het aanpakken en oplossen van vraagstukken. Vraagstukken spelen zich vaker af boven de lokale schaal en dus is samenwerking in de regio noodzakelijk. De aard van het vraagstuk en de betrokkenen bepalen de schaal waarop wordt samengewerkt. Eind 2019-begin 2020 heeft het college zich nader georiënteerd op de positionering van Meppel. Kern daarvan is het bovenstaande én de tweeledige focus op Regio Zwolle én provincie Drenthe.</p> <p>Mondiale samenwerking 2019 is het twintigjarige jubileum van de stedenband Meppel-Most. In 2019 heeft de Raad de Stedenband met Most voor vijf jaar verlengd. Naast de reguliere uitwisselingen geïnitieerd door de Stichting heeft er een werkbezoek van de Raad met een afvaardiging van het College en de Stichting Stedenband Meppel-Most plaats gevonden. Tevens is stil gestaan bij het twintigjarige jubileum.</p> <p>In april is een werkbezoek afgelegd aan de gemeente Al Hoceima. Naast de kennismaking tussen beide burgemeesters zijn mogelijke thema's voor de toekomst besproken. Meerdere instanties zijn bezocht waarbij zowel economische thema's als projecten uit het sociaal domein aan bod kwamen. In september is het kandidaatschap van de burgemeester van Al Hoceima, de heer Boudra, voor het voorzitterschap van het UCLG (United Cities and Local Governments) door Meppel ondersteund. In november is hij verkozen tot President of the UCLG.</p> <p>Op 19 september 2018 heeft de gemeente Meppel een Chinese delegatie ontvangen uit Haikou. Dit heeft geleid tot een uitnodiging voor een retourbezoek in de eerste week van december 2019 aan Haikou en Qingdao met als doel het onderzoeken van 'matchmaking' met de nadruk op toerisme en havenontwikkeling. Al op 19 december 2019 werd dit beantwoord met een bezoek aan Meppel van een delegatie uit Qingdao waarbij concrete afspraken zijn gemaakt om haven gerelateerde bedrijven kennis met elkaar te laten maken.</p>

3.1.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.1.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen/Activiteiten	
Maatschappelijke Initiatieven Het stimuleren van initiatieven uit de samenleving (inwoners, ondernemers, en/of instellingen) die bijdragen de ontwikkeling van de gemeente Meppel.	
- Er is gedurende deze bestuursperiode een initiatievenbudget. Voor 2019 is dit budget € 25.000 oplopend tot € 100.000 in 2022.	Bij de perspectiefnota 2020-2023 is het budget voor initiatieven uit de samenleving voor 2019 en 2020 verschoven naar 2021 en 2022. Voor die jaren is dan € 125.000 per jaar beschikbaar.

3.1.5 Beoogde effecten

n.v.t.

3.1.6 Cijfers bezwaarschriften en klachten 2019

CIJFERS BEZWAARBEHANDELING 2019

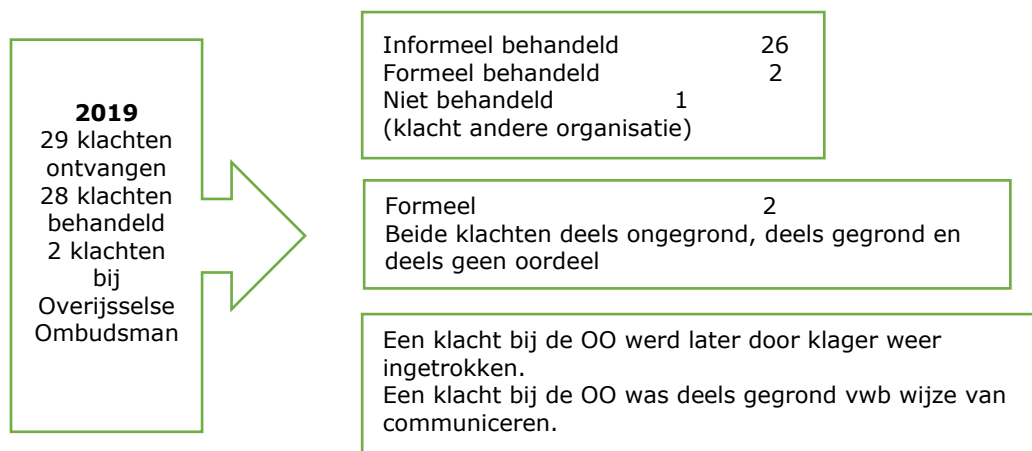
Onderwerp	Aantal bezwaarschriften
Bijstandszaken (o.a. bijstandsuitkering, bijzondere bijstand, FDMA)	19
WMO	15
Omgevingsrecht zaken	10
Overig (o.a. subsidies, BRP, Wob, Handhaving, APV, Verkeersbesluit, Vergunning kansspelautomaten, gehandicaptenparkeer -kaart en -plaats)	31

De afgelopen jaren werd in bijna de helft van de gevallen vóór een hoorzitting in goed overleg met bezwaarde tot oplossing van bezwaren gekomen. Dit leidde dan tot intrekking van het bezwaarschrift. In 2019 is er sprake van een intrekkingpercentage van 40%, evenals in 2018.

Zaken die ingewikkeld zijn of een principiële karakter hebben komen op hoorzitting. Het kan ook zijn dat een bezwaarmaker perse een advies van de commissie wil. In 2019 is er ten opzichte van 2018 sprake van een stijging van het aantal bezwaarschriften (2019-83 / 2018-70). Van de 15 nog lopende bezwaarschriften worden er 14 formeel behandeld.

In 2019 gingen de meeste bezwaren over de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het gaat dan om bijvoorbeeld afwijzingen van een bijstandsuitkering en bijzondere bijstand en om afwijzingen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.

CIJFERS KLACHTBEHANDELING 2019

Onderwerp	Aantal klachten	Aard van de klachten
Klantcontacten Frontoffice/Wmo/ JeugdParticipatie	18	Niet voortvarend reageren/ lange duur afhandeling aanvragen, niet volledig of actief informeren, niet serieus nemen in afgegeven signalen, klantvriendelijk bejegening, niet bereikbaar/toegankelijk zijn voor burger
Bedrijfsvoering/ Administratieve processen	7	Trage afhandeling kwijtscheldingverzoeken/treffen betalingsregeling, niet bereikbaar/toegankelijk zijn en onvriendelijke benadering burger
Openbare Ruimte binnen en buiten	2	Niet of niet voortvarend reageren op signalen/meldingen
Beleid en Regie	1	Trage afhandeling aanvraag

De meeste klachten gaan over contacten in de frontoffice en het sociaal domein. Vanwege de veelheid in klantcontacten in de dagelijkse praktijk is dit ook logisch. Opvallend ten opzichte van voorgaande jaren is het aantal klachten over de administratieve processen.

Insteek is een informele klachtbehandeling. Het lukte in bijna alle gevallen om via een persoonlijke, betrokken en oplossingsgerichte benadering te komen tot afhandeling van een klacht. Hierbij ligt de focus meer op het oplossingsgericht met elkaar in gesprek gaan, dan het geven van een expliciet oordeel over de klacht.

3.1.7 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Bestuur	51	1.873	1	1.664	1	1.700	1	1.606	1	94
Saldo excl. bestemming		1.873	1	1.664	1	1.700	1	1.606	1	94
Mutaties reserves		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo incl. bestemming		1.873	1	1.664	1	1.700	1	1.606	1	94

3.1.8 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse		Voordeel/	Incidenteel/
Product	Afwijking	Nadeel	Structureel
51 Bestuursorganen, -ondersteuning			
Commissie bezwaar en beroep	20	V	I
Door een informele aanpak bij veel bezwaarschriften konden er kosten worden bespaard.			
<i>Personeelslasten</i>	74	V	I
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.			
<i>Kapitaallasten</i>			
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>			
Saldo programma	94	V	

3.2 Programma 2: Openbare orde en veiligheid

3.2.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	◆ Integrale openbare orde en veiligheid	◆33	Korteland
	◆ Brandweer en rampenbestrijding	◆34	Korteland
	◆ Bijzondere wetgeving	◆35	Korteland

Onder het programma Openbare orde en veiligheid vallen de veiligheidsregio Drenthe (VRD) met bestaande gemeentelijke en bovengemeentelijke hulpdiensten (brandweer, ambulance, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR)), crisisbeheersing en rampenbestrijding, de algemene plaatselijke verordening (APV) en een aantal andere bijzondere wetten.

Beleidskader

- Wet veiligheidsregio's
- Verordening Brandveiligheid en Hulpverlening gemeente Meppel
- Integraal veiligheidsplan 2015-2018 en activiteitenprogramma
- Regionaal Crisisplan Drenthe 2015
- Algemeen Plaatselijke Verordening
- Bestuurlijke boete
- Drank- & Horecawet
- Preventie- en handhavingsplan alcohol
- Wet Bibob en lokaal Bibob beleid 2015
- Wetsvoorstel regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche
- Lokaal coffeeshopbeleid 2016
- Beleidsregel verblijfsontzeggingen 2013
- Beleidsregel sluiting drugspanden 2013
- Wet aanpak Woonoverlast

Relatie met andere beleidsterreinen

Voor het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren en het ontwikkelen van volksgezondheidsbeleid bestaat een duidelijke relatie met het programma Maatschappelijke ondersteuning en programma Sport en bewegen. Ook is er een nauwe relatie met het sociaal domein.

3.2.2 Wat hebben we bereikt?

3.2.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.2.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Het veiligheidsgevoel bij de burger tenminste handhaven op het huidige niveau. De bewustwording bij de burger, dat zij zelf een bijdrage kunnen leveren aan hun (gevoel van) veiligheid, vergroten.	
<ul style="list-style-type: none"> - Het opstellen van een Integraal VeiligheidsPlan 2019-2022; - Het activiteitenprogramma van het vigerend IVP uitvoeren; 	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een start gemaakt met het opstellen van het IVP. De verwachting is dat dit in de eerste helft van 2020 afgerond wordt.
<ul style="list-style-type: none"> - De beleidsregels op het gebied van verblijfsontzeggingen, sluiting drugspanden en wet aanpak woonoverlast uitvoeren; 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2019 is één woning tijdelijk gesloten na het overtreden van de Opiumwet.
<ul style="list-style-type: none"> - Zaken waarvan het vermoeden is dat er sprake is van georganiseerde criminaliteit, samen met het RIEC NOORD (regionaal informatie- en experticeentrum voor georganiseerde criminaliteit) oppakken; 	<ul style="list-style-type: none"> - In samenwerking met o.a. het RIEC is een integraal ondermijningsbeeld van Zuidwest Drenthe opgesteld. Aan de hand van dit beeld is één zaak integraal opgepakt. Tevens is gestart met het in kaart brengen hoe de aanpak van ondermijning structureel geborgd kan worden binnen de gemeentelijke organisatie. De verwachting is dat het rapport in het eerste kwartaal van 2020 opgeleverd wordt.

3.2.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.2.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
- Herijken van de gemeentelijke prioriteiten met betrekking tot toezicht en handhaving in de openbare ruimte en hiertoe een toezicht- en handavingsplan opstellen en uitvoeren; met prioritering, capaciteitsvraagstuk en scenario's van mogelijke invullingen (ter besluitvorming aan de raad). De problematiek kan per wijk verschillen waardoor input vanuit de wijkplatforms/wijkteams van belang is.	- Voor het toezicht en de handhaving in de openbare ruimte is een handavingsplan vastgesteld. In het plan voor de periode 2019-2025 worden de landelijke en lokale ontwikkelingen in het werkveld geschetst en de nieuwe prioriteiten voor deze periode vastgesteld. Het college heeft de raad geïnformeerd met een memo over de afwegingen die zij heeft gemaakt en prioriteiten die daarom gesteld zijn rondom de handhaving in de openbare ruimte
- In gesprek met de horeca, de burgemeester en politie over verruiming van openingstijden van de horeca.	- De gesprekken over de verruiming van de openingstijden van de horeca heeft plaatsgevonden. Alle betrokken partijen zien geen meerwaarde in een verruiming.
- Inzetten op afdoende politie- en menskracht en een daarbij passend politiebureau.	- De politie heeft samen met de gemeente de intentie uitgesproken de huidige volwaardige politiepost te verhuizen naar het stadhuis. De nadere invulling hiervan wordt momenteel gezamenlijk uitgewerkt.
- Stimuleren van initiatieven voor buurtpreventie.	- Initiatieven voor buurtpreventie worden omarmd als ze zich voordoen (witte voetenactie Haveltermade).
- Inzet op aanpak overlast en handhaving van regels.	- Het afgelopen jaar is, naast de reguliere handhavingstaken waarbij 1.108 bekeuringen zijn uitgedeeld, een aantal malen integraal (zowel intern als met externe partners) ingezet op de aanpak van overlast en op de handhaving van regels. Voorbeelden hiervan zijn o.a. burenoverlast, aanpak van bijtende honden, inrijverbod Hoofdstraat, verkoop van lachgas, verkoop van alcohol aan minderjarigen, evenementen. - Het bezoek van het Koninklijk Paar op 18 september 2019 is goed verlopen; heeft veel capaciteit gevraagd in de voorbereiding op een veilig verloop van het bezoek. - De implementatie van de Wet verplichte GGZ (WvGGZ) heeft de nodige capaciteit gevraagd.
Rampenbestrijding vindt goed voorbereid en adequaat plaats.	
- Oefenen van het Regionaal Crisisplan Drenthe.	- Het Regionaal Crisisplan Drenthe is geoefend.
- Actualisatie van het Regionaal Crisisplan Drenthe.	- De actualisatie van de lokale crisisorganisatie is nog niet afgerond. In 2020 wordt dit verder opgepakt.

3.2.5 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode (JR 2019)	Cijfer Begroting	Cijfer Jaarstukken
Misdrijven - Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2018	1,2	0,9
Misdrijven - Geweldd misdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2018	4,9	3,4
Misdrijven - Diefstallen uit woning beschadigingen (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	2018	2,3	0,9
Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 inwoners	2018	4	4,3
Verwijzingen Halt	per 10.000 inw. 12-18 jr	2018	69	91
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2018	1,40%	1%

3.2.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Integrale openbare orde en veiligheid	33	513	-	677	-	707	-	645	-	62
Brandweezorg	34	1568	5	1654	5	1656	5	1676	5	20
Overige Bijzondere Wetten	35	69	62	64	67	64	67	75	49	28
Saldo excl. bestemming		2.150	67	2.395	72	2.427	72	2.396	54	15
Mutaties reserves		-	-	-	-	-	30	-	30	-
Saldo incl. bestemming		2.150	67	2.395	72	2.427	102	2.396	84	15

3.2.7 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse	Voordeel/ Incidenteel/		
Product	Afwijking	Nadeel	Structureel
33 Integrale openbare orde en veiligheid			
Aanvulling algemene reserve en rampenpot VRD	22	N	I
34 Brandweer en rampenbestrijding			
Restant budget bestrijding jeugdcriminaliteit via budgetoverheveling naar 2020 <i>Personeelslasten</i>	30	V	I
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead. <i>Kapitaallasten</i>	26	V	I
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>	19	N	I
Saldo programma	15	V	

3.3 Programma 3: Sociale zekerheid en werkgelegenheid

3.3.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	◆ Minimabeleid/ armoede	◆ 36	Ten Hulscher
	◆ Periodieke bijstand	◆ 37	Ten Hulscher
	◆ Arbeidsparticipatie	◆ 39	Ten Hulscher
	◆ Jeugdzorg	◆ 80	Ten Hulscher
	◆ Wet Maatschappelijke Ondersteuning (nieuwe taken)	◆ 81	Ten Hulscher
	◆ Wmo en Jeugd (gemeenschappelijk)	◆ 82	Ten Hulscher

Het programma Sociale zekerheid en werkgelegenheid richt zich op de (arbeids)participatie en nieuwe taken rondom jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning. We streven ernaar om vanaf de Programmabegroting 2020 alle taken in één programma onder te brengen.

Beleidskader

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (2015)
- Participatiewet (2015)
- Jeugdwet (2015)
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (2015)
- Verordening sociaal domein Gemeente Meppel (2017)
- Wet Kinderopvang (2004)
- Re-integratiebeleid (2017)
- Beleidsregels re-integratie gemeente Meppel (2013)
- Visie en kaderstelling sociaal domein (2014)
- Doelen sociaal domein (2014)
- De toegang tot één domein (2014)
- Bouwstenennotitie (2013)
- Visiedocument wijk- en dorpsgericht werken (2018-2022).
- Notitie sociaal domein – Van transitie door in transformatie (2017)

Relaties met andere beleidsterreinen

Dit programma heeft raakvlakken met tal van beleidsterreinen, zoals maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, welzijn, gezondheidsbeleid en economie. Er is op uitvoeringsniveau een sterke relatie met programma 5; het welzijnswerk in het voorliggend veld en de oude Wmo-voorzieningen. Door de participatie (meedoen) van inwoners en de wijkgerichte aanpak is er een groeiende relatie met de openbare ruimte en het fysieke domein.

Ontwikkelingen

2019 was het jaar van het implementeren van de maatregelen, zoals opgenomen in het interventieplan uit 2018. Deze maatregelen zijn in de begroting 2020 verwerkt. Naast deze maatregelen voor een gezonde financiële situatie op de korte termijn is gestart met een ontwikkeling van het sociaal domein, die ertoe moet leiden dat het sociaal domein klaar is voor de toekomst. Na enkele jaren ervaring met alle nieuwe taken in het sociaal domein, is het nu tijd om een extra impuls te geven aan de transformatie. Daartoe is in 2019 een programmaplan ontwikkeld, is een wijze van monitoren geselecteerd en is de eerste fase van implementatie van deze monitor doorlopen, zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de herijking van subsidies in het sociaal domein (per 2021) en is een netwerkanalyse ontwikkeld rondom de toegang van dienstverlening in het sociaal domein. Kortom, 2019 was voor de verdere transformatie een jaar van voorbereiden en het leggen van een stevig fundament voor de transformatie.

Onze ambities zijn dat inwoners meer eigen verantwoordelijkheid (kunnen) nemen en maatschappelijke partners meer ruimte ervaren om te doen waar zij goed in zijn: ondersteuning bieden aan inwoners die dit nodig hebben. Het sociaal domein gaat over het gewone leven van iedere inwoner. Het gaat over opgroeien en zelfstandig worden, naar school gaan, relaties aangaan, wonen, werken en ontspannen, gezondheid en ziekte. Thema's die alle inwoners van Meppel aangaan. In Meppel moet iedereen mee kunnen doen. Inwoners spreken we aan op hun eigen kunnen en verantwoordelijkheid. We vinden zelfredzaamheid belangrijk, maar zien tegelijkertijd ook dat daar grenzen aan zitten. Wij houden dan ook rekening met deze grenzen en acteren hierop.

Om onze ambities waar te maken is het nodig dat er een gedeeld beeld is van de huidige situatie en een gedragen beeld van de gewenste situatie. Dit doen wij met de samenleving: van onderwijs tot welzijn en van woningcorporaties tot huisartsen. Hierbij laten wij ons meenemen in de leefwereld van inwoners door ervaringsdeskundigen en heeft de adviesraad sociaal domein ons meermaals voorzien van (ongevraagd) advies op uiteenlopende ontwikkelingen binnen het sociaal domein.

Om bij te dragen aan deze maatschappelijke opgave moeten we de handen in één slaan. Dit doen wij door vanuit data het gesprek met elkaar aan te gaan. We houden het niet bij praten alleen: een ieder vanuit zijn eigen expertise en kennis levert een bijdrage om deze maatschappelijke resultaten om te zetten tot doen! In het nadenken over de acties die nodig zijn om de transformatie te bewerkstelligen, is de behoefte naar voren gekomen om, meer dan voorheen, activiteiten in te zetten op basis van de kenmerken van de populatie van Meppel. Want als alle betrokken partijen een gedeeld beeld (gebaseerd op een goede, cijfermatige, analyse) hebben van de (onder andere sociologische en ruimtelijke) kenmerken van Meppel, haar inwoners en de samenleving waarin we met elkaar leven en werken, neemt de kwaliteit van de keuzes die we maken om de kansen te benutten en de problemen op te lossen toe. We willen gezamenlijk maatschappelijk relevante resultaten bereiken! Door de ontwikkeling van de monitor maatschappelijke resultaten hebben wij in 2019 hier de eerste stappen in gezet.

3.3.2 Wat hebben we bereikt?

3.3.3 Wat gingen we daardoor doen?	3.3.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>Thema: Efficiëntie en samenhang.</p> <p>De belangrijkste opgave gaat over het uiteindelijke doel van de decentralisaties: de transformatie. Hoe kunnen we, door zaken op een andere manier te organiseren, samenhang vinden en hiermee een efficiëntieslag realiseren waar de inwoner bij gebaat is? Het gaat hierbij over een aantal thema's die meerjarige inzet zullen vergen: innovatie, financiën, bedrijfsvoering en monitoring.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Innovatie: We geven invulling aan de transformatie door volop in te zetten op innovatie op alle niveaus. - Financiën: We hebben zicht op onze inkomsten en uitgaven binnen het sociaal domein en zoeken naar mogelijkheden om grip te krijgen op de kwaliteit van de jeugdzorg binnen het huidige financiële kader; - Bedrijfsvoering: Onze organisatieontwikkeling sluit aan bij wat nodig is vanuit de samenleving; - Monitoring: We gebruiken relevante sturingsinformatie om daar waar mogelijk effectiever te sturen op het sociaal domein. 	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Innovatie</i>: gezien de oplopende kosten komt er Sociaal Domein breed een interventieplan met daarin verschillende opties/scenario's. De raad kan daarin keuzes maken. Daar starten we mee op zo kort mogelijke termijn. Daarnaast zal er een avond met de raad georganiseerd worden om de raad de gelegenheid te geven tot meedenken. We zetten daarmee voor de periode tot en met 2022 in op innovatie op alle niveaus, om passende zorg en ondersteuning te kunnen blijven bieden en de kwaliteit te versterken. Hiervoor trekken we zowel in 2019 als in 2020 €414.000 uit, dit zijn personele kosten die bestaan uit een programmamanager, beleidsmedewerker en ondersteuningscapaciteit ten behoeve van het klantproces. Bij innovatie denken wij aan thema's als inkoop, integrale beleidsregels die ruimte bieden voor maatwerk en een integrale aanpak, het verminderen van bureaucratische processen, inzet ervaringsdeskundigen, koppelen van vrijwilligers aan zorgprofessionals, door ontwikkelen van schuldhulpverlening. Bij het vormgeven van deze innovatie gebruiken we input vanuit het werkveld en gaan we in gesprek met de raad. Dit geldt ook voor de opgaven in programma 5. We willen meer investeren in sociale innovatie: inzetten op netwerken waarbij bijvoorbeeld overheid, onderwijs en bedrijfsleven om-niet kennis delen en werken aan gemeenschappelijke vraagstukken (een voorbeeld hiervan is de Regiocampus). 	<p><i>Innovatie</i>: Na enkele jaren ervaring met alle nieuwe taken in het sociaal domein, was het in 2019 tijd om een extra impuls te geven aan de transformatie.</p> <p>Daartoe is een programmaplan ontwikkeld, is een wijze van monitoren geselecteerd en is de eerste fase van implementatie van deze monitor doorlopen, zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de herijking van subsidies in het sociaal domein (per 2021) en is een netwerkanalyse ontwikkeld rondom de toegang van dienstverlening in het sociaal domein.</p> <p>Concreet gaat het hierbij om o.a. de herijking subsidies van het sociaal domein, inkoop, de invoering van de WvGGZ, ontwikkeling van de toegang (hulpvragen van inwoners) en de monitor maatschappelijke resultaten. Ook het experiment I-PGB en I-ZIN heeft zijn vervolg gekregen in 2019 door het recent ondertekende convenant waarbij het experiment met meer gezinnen een opvolging krijgt in Meppel. In 2019 waren dat twee gezinnen.</p>

3.3.3 Wat gingen we daardoor doen?	3.3.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>- <i>Financiën</i>: We willen onze inkomsten en uitgaven in balans brengen en beheersen. We werken onze analyses van de (overschreden) budgetten verder uit, zodat we een overzicht hebben van knoppen waaraan we kunnen draaien. Ook mogelijkheden rondom financiële ontschotting spelen een rol bij de sturing op een samenhangend geheel.</p>	<p><i>Financiën</i>: Het interventieplan sociaal domein heeft maatregelen in beeld gebracht die bij kunnen dragen aan een betere balans tussen zorgvraag en financiën. De maatregelen zijn geconcretiseerd en verwerkt in de Perspectiefnota 2020-2023.</p> <p>Over 2019 zien we een overschrijding van de budgetten in zowel programma 3 als 5. Uit de analyses kwam naar voren dat een groot deel van de overschrijding toe te rekenen is aan de nafacturering binnen jeugd over de jaren 2017 en 2018. Daarnaast heeft de invoering van de abonnementsstarieven WMO een negatieve effect op de jaarrekening. Dit door een toename van het aantal aanvragen huishoudelijke hulp, maar ook door indexatie van de CAO tarieven.</p>
<p>- <i>Bedrijfsvoering</i>: De samenleving is veranderd en daarmee ook de rol van de overheid. Dat vraagt ook van ons als organisatie een andere werkwijze. Om hier op in te spelen willen we onze administratieve processen nog efficiënter inrichten waarbij we rekening houden met uitdagingen zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Dat vergt een andere manier van leiding geven, van de inzet van personeel (opgavegericht, ruimte hebben om in te kunnen spelen op de vragen van de samenleving), het profiel van het personeel dat we willen aantrekken en ook de vraag: wat is een realistische raming van het aantal fte's om het werk te doen? Bij onze organisatieontwikkeling gaan we aan de slag met deze vraagstukken.</p>	<p><i>Bedrijfsvoering</i>: Om de bedrijfsvoering aan te laten sluiten bij de vraag van de samenleving en de rol die de overheid hierin wil spelen is in 2019 de koers van Meppel gevormd. Werken vanuit de koers betekent dat we de bedoeling van de vraagstukken centraal stellen (waarin toegang en integraliteit belangrijke thema's zijn), we ons opstellen als betrouwbaar partner en dit ook verwachten van onze samenwerkingspartners en dat we waar mogelijk ons flexibel willen aanpassen op vraagstukken die op ons af komen.</p>
<p>- <i>Monitoring</i>: In 2019 starten we met het inrichten van een digitaal sociaal domein-breed dashboard in dat ons voorziet van de juiste informatie om op termijn betrouwbare voorspellingen te kunnen doen. Daarnaast kunnen we door het dashboard de verbinding leggen tussen beleidsdoelen en uitvoeringsindicatoren, die vervolgens gekoppeld kunnen worden aan de effectenmonitor. We blijven Praatplaten gebruiken om het gesprek met de samenleving (waaronder gemeenteraad en adviesraad sociaal domein) aan te gaan.</p>	<p><i>Monitoring</i>: In 2019 is een start gemaakt met de monitor maatschappelijk resultaat. De monitor geeft inzicht in data vanuit de gemeente en CBS op wijkniveau en fungeert als een gespreksinstrument. In Q4 2019 is gestart met het bouwen van een financiële monitor die aansluit op de monitor maatschappelijke resultaten. Hiermee wordt uitputting van budgetten inzichtelijk gemaakt, gebruikersaantallen van bijvoorbeeld hulpmiddelen binnen Wmo en in- en uitstroomcijfers binnen de Participatiewet.</p>
<p>Thema: Versterken van de sociale samenhang. Continue (door)ontwikkeling van het voorliggend veld. Met de focus op preventie en eigen kracht is het van belang dat er een vitale samenleving ontstaat.</p>	

3.3.3 Wat gingen we daardoor doen?	3.3.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<ul style="list-style-type: none"> - Bevorderen eigen kracht inwoners en het netwerk door ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers;* - Bevorderen gebruik en doorontwikkeling van algemene voorzieningen (voorzieningen die zonder indicatie beschikbaar zijn, ondersteuning bieden aan individuele inwoners en door meerdere personen tegelijk kunnen worden gebruikt); - Borgen van een sluitende keten van vroegsignalering naar actie en toeleiding van hulpvragen naar de juiste organisatie*; - Bevorderen leefbaarheid door het verder uitbouwen van wijk- en dorpsgericht werken, bijvoorbeeld door het stimuleren van bewonersinitiatieven;* - We starten een onderzoek naar de meerwaarde van een digitale sociale kaart; - We verkennen waar de grenzen aan zelfredzaamheid worden overschreden en acteren daarop; - Bevorderen van de samenwerking tussen professionals uit het voorliggend veld en de consulenten/beleidsmedewerkers sociaal domein door het organiseren van kenniscafés zodat men van elkaar weet welke rollen, taken en verantwoordelijkheden men heeft. <p><i>*De uitgebreidere toelichting op deze taken is verwerkt in programma 5.</i></p>	<p>Bij (hulp)vragen van inwoners wordt gekeken of een voorliggende voorziening, bijvoorbeeld de MensA, ingezet kan worden. Bij (hulp)vragen van inwoners wordt gekeken naar de zelfredzaamheid en het netwerk waarin de inwoners functioneert.</p> <p>Om o.a. het gebruik van algemene voorzieningen te bevorderen is onderzoek gedaan naar de meerwaarde van de digitale sociale kaart om de vindbaarheid van (algemene) voorzieningen te vergroten.</p> <p>Om de samenwerking tussen professionals en consulenten en beleidsmedewerkers te bevorderen zijn in 2019 kenniscafés georganiseerd. Enerzijds om kennis over o.a. ontspoorde mantelzorg met elkaar te delen, anderzijds om elkaar beter te leren kennen.</p> <p><i>*De toelichting op deze taken is verwerkt in programma 5.</i></p>
<p>Thema: Gemeentelijke toegang. <i>Integraal werken bij meervoudige en complexe vragen binnen de toegang.</i> Wanneer een inwoner binnenkomt met een aantal hulpvragen, kan het zijn dat de hulpvragen beantwoord kunnen worden vanuit verschillende wetten met eventueel elkaar tegensprekende voorwaarden. Daarom is het van belang om vanuit een integrale visie en werkwijze klanten op een efficiënte manier te ondersteunen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een gemeentelijke toegang waarbij hulpvragen volgens een eenduidige integrale visie wordt afgehandeld. De vraag van de inwoner is hierin leidend en de ambitie is om zo veel mogelijk met één aanspreekpunt te werken. - Een inwoner/huishouden/gezin kan in 1 plan zien hoe deze aan diens doelen kan werken om de draagkracht en draaglast te herstellen. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Starten met een pilotgroep consulenten sociaal domein waarbij vanuit de verschillende wetgevingen/expertises 1 consulent is afgevaardigd. Deze pilotgroep ontwikkelt een werkwijze vanuit de praktijk waarbij wordt gewerkt aan het bereiken van bovenstaande resultaten. 	<p>Binnen de afdeling klantcontacten sociaal domein is gestart met het sleuteluurkje. Hierbij worden casussen besproken op een integrale manier, omdat van alle disciplines medewerkers aanschuiven. Hierdoor zijn inmiddels verbindingen ontstaan tussen de afdelingen binnen klantcontacten waardoor het integraal werken steeds gemakkelijker gaat. Om deze reden is ervoor gekozen om niet te starten met een pilotgroep. Het afgelopen jaar hebben 20 van deze overleggen plaatsgevonden.</p>
<p>Thema: Multiproblematiek- Coördinatie van zorg. Inwoners die de regie kwijt zijn kunnen weer meedoen en nemen (weer) regie over hun eigen leven. Hiervoor wordt de aanpak van Multi problematiek verder vormgegeven en wordt ondersteuning geboden daar waar nodig.</p>	

3.3.3 Wat gingen we daardoor doen?	3.3.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Doelen en activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoeken of we ervaringsdeskundigen kunnen inzetten binnen het sociaal domein - Sturing op de juiste uitvoering van "1 gezin, 1 plan, 1 regisseur" door alle betrokken (keten)partners in het sociaal domein - Het betrekken van het sociaal netwerk van huishoudens bij de ondersteuning die geboden wordt - Inzet van het sociaal team en haar expertise voor advisering van professionals. 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2019 heeft een ervaringsdeskundige armoede haar inzet gepleegd binnen het sociaal domein. De ervaringsdeskundige bracht verhalen van buiten naar binnen. Dit draagt bij aan het ontwikkelen van beleid, het door ontwikkelen van de schulddienstverlening en bij het betrekken van lokale initiatieven op diverse dossiers. - Vanuit de toegang, het sociaal team wordt, samen met partners, gewerkt aan de uitvoering van '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'. De eerder benoemde werkgroep draagt er aan bij om de juiste uitvoering hiervan te bespreken en knelpunten inzichtelijk te maken. Bij iedere (hulp)vraag van een inwoner wordt gekeken welke ondersteuning geboden kan worden door het eigen sociale netwerk van de inwoner. Waar nodig wordt het sociaal team ingezet om bij te dragen aan de hulpvraag. - Het sociaal team startte afgelopen jaar met 115 lopende casussen. Over 2019 zijn er 77 nieuwe meldingen binnengekomen bij het sociaal team waarvan 43 meldingen hebben geleid tot een aanmelding. In 2019 zijn 59 casussen afgesloten. Reden tot afsluiting kan zijn: toeleiding naar hulpverlening, het niet accepteren van aanbod, of een situatie die gestabiliseerd is. - In 2019 is de pilot sociaal team jeugd gestart om signalen te bundelen en een samenhangende (preventieve) aanpak voor jongeren beter te borgen. Maandelijks wordt een sociaal team jeugd georganiseerd om signalen te bespreken en waar nodig inzet te plegen. In 2019 zijn 4 jeugdgroepen besproken waarna bij 2 groepen inzet is gepleegd. In deze groepen werden 79 jongeren aangemeld, waarvan er op 13 een individueel traject werd ingezet. 10 hiervan werden ook in 2019 door het sociaal team jeugd afgesloten. Reden van afsluiting: casus doorgezet naar het sociaal team, regie belegd bij partij aan tafel, geen zorgen meer. In 2020 wordt de pilot gecontinueerd en doorontwikkeld.
<p>Thema: Armoedebeleid/inkomensondersteuning.</p> <p>Hoewel de economie in Nederland opkrabbelt, zien we dat de afstand tot de maatschappij voor volwassenen en gezinnen die (langdurig) in armoede leven, langzaam groter wordt. Omdat financiële armoede ook kan leiden tot sociale verarming, is het belangrijk om armoede (in brede zin van het woord) te voorkomen, doorbreken en te bestrijden zodat alle inwoners mee kunnen doen. We willen dat kinderen in Meppel fantastisch kunnen opgroeien: dat geldt voor alle kinderen, ongeacht het inkomen van hun ouders.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We willen armoede bij volwassenen en kinderen bespreekbaar maken, doorbreken en voorkomen. - We willen onze dienstverlening zo inrichten dat hij aansluit op de leefwereld van de bewoner (leefwereld versus systeemwereld). - We zorgen ervoor dat inwoners een inkomen hebben dat minimaal ter hoogte is van de voor hen geldende bijstandsnorm. Indien (langdurig) sprake is van het sociaal minimum, ondersteunen we mensen zodat zij kunnen deelnemen aan de maatschappij. 	

3.3.3 Wat gingen we daardoor doen?	3.3.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Doelen en activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het adviesrapport van de kwartiermaker wordt ook in 2019 samen met de partners van het armoedepact verder doorvertaald naar een Toekomstagenda Bestrijding Kindarmoede, waarbij acties gericht op preventie, meedoen en weerbaarheid van belang zijn. - Aansluiting bij de werkwijze van Stichting Jarige Job ('Klijnsma'-gelden). - Het bij elkaar brengen van beide werelden wordt geïnitieerd door meer inzet van ervaringsdeskundigheid, communiceren op een manier die beter aansluit bij de klant en het zorgen voor een effectieve samenwerking tussen betrokken partners in de samenleving. - We onderzoeken hoe we met partners slimme verbindingen kunnen leggen zodat we onze middelen effectiever kunnen inzetten. Aan de hand van een pilot onderzoeken we of de inzet van middelen voor bestrijding van kindarmoede via andere partijen efficiënt en effectief is. - Net als in voorgaande jaren, voeren we in 2019 de minimaregeling uit, attenderen we inwoners op ondersteuningsmogelijkheden en beoordelen we alle aanvragen op rechtmatigheid. We willen graag dat mensen die weer opkrabbelen en aan het werk gaan, daar ook financieel op vooruit gaan. Daarom onderzoeken we in 2019 hoe we armoedeval kunnen voorkomen. 	<p>Voor wat betreft acties rondom preventie en kindarmoede is met Consulting Kids een traject doorlopen waarbij basisschoolleerlingen van drie basisscholen hebben nagedacht over de vraag: "hoe kunnen kinderen in Meppel geldbewust en schuldenvrij opgroeien?" Uitwerking van adviezen vindt plaats in 2020, middelen zijn hiervoor meegenomen naar 2020.</p> <p>Voor wat betreft meedoen is in 2019 ingezet op het ontwikkelen van Kindsupport Meppel (gelanceerd in mei). Dit sluit aan bij de aanbevelingen van de kwartiermaker. Achter dit 'digitale portaal' zitten Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Leergeld, Jarige Job en Nationaal Fonds Kinderhulp. Er zijn sindsdien in 2019 154 aanvragen binnengekomen bij Kindsupport. De poortwachter heeft op verschillende plekken (gemeente, onderwijsinstelling, welzijn etc.) voorlichting geven zodat het bereik vergroot is. Eind 2019 is besloten om stichting Kindsupport Meppel op te richten en wordt voor 2020 ingezet op het doorontwikkelen van Kindsupport op de thema's: laaggeletterdheid, lokale samenwerking, vergroten vindbaarheid/bereik en verbinding gemeentelijke toegang.</p> <p>Het weerbaarheidsproject is geëvalueerd en in 2020 wordt hier een vervolg aan gegeven.</p> <p>Via Kindsupport Meppel kan een aanvraag gedaan worden voor Jarige Job. Dit heeft in de periode juni t/m januari 2020 geresulteerd in 53 toekenningen verjaardagsbox.</p> <p>Verder is conform het advies van de kwartiermaker een ervaringsdeskundig (i.o) ingezet. Zij heeft bijgedragen aan inzichtelijk maken van de knelpunten tussen de leef- en systeemwereld. Denk hierbij aan het effectueren van het armoedebeleid en de communicatie richting inwoners. Tevens heeft zij voorbereidingen getroffen voor de minimagids waarin alle ondersteuningsmogelijkheden zijn opgenomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwoners zijn actief geïnformeerd over ondersteuningsmogelijkheden, o.a. via de inzet van de Voorzieningswijzer. - De eerste focus lag op het ontwikkelen van een gezamenlijke toekomst: dit heeft geresulteerd in het Kindpakket dat vanuit Kindsupport Meppel wordt vormgegeven.
<p>Thema: Re-integratie</p> <p>We willen dat iedereen in Meppel mee kan doen en bieden ondersteuning daar waar nodig. Dat geldt ook voor de begeleiding naar de arbeidsmarkt, waar we zorgvuldig kijken hoe we onze klanten verder kunnen helpen in het arbeidsproces. Tegelijkertijd verwachten we van mensen dat zij aan hun verplichtingen voldoen voor zover dat voor hen haalbaar is en gaan we daarover het gesprek aan. In het in 2017 vastgestelde re-integratiebeleid, zijn bij alle fasen van het re-integratieproces doelstellingen opgesteld. Bij de jaarstukken over 2017 hebt u de nulmeting van deze doelstellingen kunnen teruglezen. Op deze doelstellingen zullen wij u bij de jaarstukken rapporteren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daar waar mogelijk voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de participatiewet - Inzicht in wat mensen kunnen en gaan doen om te participeren - Mensen behalen de juiste papieren en leren de juiste vaardigheden aan om aan de slag te kunnen - Iedereen in Meppel kan meedoen - Mensen die ondersteuning nodig hebben om mee te kunnen doen, krijgen deze ook - Niemand valt tussen wal en schip 	

<ul style="list-style-type: none"> - We werken samen met scholen om schoolverlaters snel een passende plek te laten vinden en geven informatiebijeenkomsten aan mensen in de Ww - We bieden een goed vangnet waar dat nodig is en een extra prikkel indien noodzakelijk - We sturen nadrukkelijk op het nakomen van wettelijke verplichtingen bij de inzet van publiek geld - Klanten volgen een e-portfolio training en maken zelf hun plan van aanpak - We bieden training en opleidingen zowel gericht op het aanleren van vakgerichte als werknemersvaardigheden. - We begeleiden mensen naar vrijwilligerswerk of diverse vormen van dagbesteding. - We zetten in op passend werk voor iedereen in Meppel, waar nodig met continuïteit in begeleiding. - We blijven werken aan een sluitende keten. - Verder blijven we maatwerk bieden. Dit doen we door trends in ons klantenbestand te volgen en op basis van deze trends/specifieke behoeften kleinschalige projecten uit te voeren. 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2019 hadden we op 31-12-2019 in Meppel 715 uitkeringen op basis van de participatiewet/IOAW en IOAZ. - Van de 118 mensen die ondersteuning nodig hebben maar nog niet richting een re-integratietraject kunnen worden begeleid zijn er 89 gesproken in 2019. Met deze mensen is besproken welke vervolgstappen mogelijk/noodzakelijk zijn om 'meer' mee te doen. - Vanuit RMC wordt ingezet gepleegd om te voorkomen dat jongeren uitvallen. In 2019 is bijvoorbeeld een RMC+ coach ingezet om schoolverlaters te begeleiden naar een passende plek. - Vanuit het PRO/VSO onderwijs zijn er jaarlijks mensen ingestroomd in de bijstand. <table data-bbox="858 600 1141 689" style="margin-left: 20px;"> <tr><td>2017</td><td>7 mensen</td></tr> <tr><td>2018</td><td>5 mensen</td></tr> <tr><td>2019</td><td>10 mensen</td></tr> </table> - Ook zijn gemeente en Reestmond actief betrokken bij de eindejaarsstudenten binnen PRO VSO onderwijs over hun vervolgstappen. - In Meppel wordt ingezet gepleegd om jongeren niet in een uitkeringssituatie te laten belanden. Dit doen wij o.a. door het organiseren van voorlichting over het recht, de voorwaarden en in het bijzonder de zoekperiode van 4 weken naar werk en eventueel scholing. Deze voorlichting heeft 35 jongeren tot 27 jaar aangetrokken. - Door de inzet is 62% van de Meppeler jongeren niet in een uitkeringssituatie terecht gekomen, maar voornamelijk uitgestroomd naar werk in de zoekperiode. - Er is in 2019 het protocol huisbezoeken bij verificatie en/of vermoeden van fraude vastgesteld. Deze werkwijze is daarna regelmatig gepubliceerd. - Met UWV zijn afspraken gemaakt om mensen die einde WW hebben te screenen en te kijken of wij hier vanuit de gemeente extra inzet op de plegen om bijstand te voorkomen. <table data-bbox="858 1265 1332 1355" style="margin-left: 20px;"> <tr><td>2017 kwamen</td><td>21 mensen vanuit de WW</td></tr> <tr><td>2018 kwamen</td><td>14 mensen vanuit de WW</td></tr> <tr><td>2019 kwamen</td><td>27 mensen vanuit de WW</td></tr> </table> - Om de kansen van inwoners op de arbeidsmarkt in beeld te brengen moet iedereen die een uitkering aanvraagt een i-portfolio invullen en een eigen CV maken. Vanuit het Leer Werk Centrum is men op 5 februari 2019, met 28 mensen, gestart met het programma "Werken aan je toekomst". Doel van dit programma is mensen vanuit alle doelgroepen van de participatiewet te laten wennen aan werk en geleidelijk toe te laten groeien naar een vervolgttraject richting een baan. 22 mensen hebben dit eerste traject met goed gevolg afgerond. - Afgelopen jaar is veelvuldig ingezet op de samenwerking met ketenpartners ten behoeve van een sluitende keten. Denk hierbij aan samenwerking tussen Reestmond, LeerWerkCentrum en MensA. Het rapport 'een werkende keten' heeft handvatten gegeven om verbeteringen in de keten door te voeren. - Voor de aanpak van de laaggeletterdheid zijn de consultants van de gemeente, de MensA, het LWC, Biblionet, het taalpunt en het Drenthe college een aantal keren bij elkaar geweest. Het doel is dat de laaggeletterden makkelijker op het juiste startpunt/vervolgpunt voor hun taalverhoging terecht komen. 	2017	7 mensen	2018	5 mensen	2019	10 mensen	2017 kwamen	21 mensen vanuit de WW	2018 kwamen	14 mensen vanuit de WW	2019 kwamen	27 mensen vanuit de WW
2017	7 mensen												
2018	5 mensen												
2019	10 mensen												
2017 kwamen	21 mensen vanuit de WW												
2018 kwamen	14 mensen vanuit de WW												
2019 kwamen	27 mensen vanuit de WW												

3.3.3 Wat gingen we daardoor doen?	3.3.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
	<ul style="list-style-type: none"> - Met onze partners blijven we maatwerk bieden, een voorbeeld hiervan is het project 'vrouwen in Afrika'. Deze training voor 12 vrouwen uit Afrika heeft plaatsgevonden in De Plataan. Bij de start kwamen er allemaal eenlingen met verschillende verwachtingen. Bij het einde van het traject hebben ze allemaal veel geleerd over de Nederlandse samenleving en zijn er vriendschappen ontstaan. Na de training zijn er afspraken voor de toekomst gemaakt en is er voor iedereen een vervolgtraject uitgezet. - Met betrekking tot Reestmond blijft de gemeente verantwoordelijk voor Wsw-medewerkers. De koers vanuit 'Reestmond in Ontwikkeling' wordt verder geoperationaliseerd; - Daarnaast wordt n.a.v. het advies uit de rapportage 'Een werkende keten' meer samengewerkt tussen de 'maak' markt bij Reestmond en de 'mens' markt van de gemeente. - In 2019 was de taakstelling voor het Beschut Werk voor de gemeente Meppel 13 personen. Er hebben in 2019 14 mensen een indicatie Beschut Werk gekregen.
<p>Thema: WSW-oud/beschut nieuw: herdefiniëren en bestendigen van de keten</p> <p>Het re-integratiebeleid dat in 2017 is vastgesteld, is inclusief en bevat instrumenten voor alle mogelijke klanten die bij de gemeente komen voor re-integratie. We zetten in op een sluitende keten. Daarvoor is het belangrijk om alle instrumenten en partners die hierbij een rol spelen, goed op elkaar zijn aangehaakt en dat het duidelijk is welk doel en welke rol zij hebben ten opzichte van elkaar. Als gemeente hebben we een verantwoordelijkheid voor mensen met een WSW-indicatie (vóór 2015) en mensen die vanaf 2015 een indicatie beschut-nieuw hebben gekregen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De participatie van kwetsbare inwoners vindt zoveel mogelijk plaats op de reguliere arbeidsmarkt, met passende ondersteuning indien nodig. 	
<ul style="list-style-type: none"> - We sturen op een samenwerkingen tussen verschillende partijen in de keten, zoals Reestmond, de MensA en het LeerWerkCentrum. In 2019 wordt de re-integratieketen geherdefinieerd (met o.a. rol van het LWC en de MensA, maar ook de leerplekken in het 'groen' bij de gemeente Meppel). - Als voormalig uitvoerder van de WSW, is Reestmond aan het transformeren van productiebedrijf richting een bedrijf dat voornamelijk coaching en ondersteuning op maat biedt. - Gemeente Meppel stuurt op de instroom van beschut-nieuw (intake, diagnose, direct aanbod reguliere werkgever) - Uitstroom naar passend werk vindt plaats via de gemeente door aanpak via werkgeversdienstverlening/job coaching op de nieuwe werkplek 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2019 is de rapportage werkende keten vastgesteld. - De eerste stappen in de transformatie van Reestmond zijn gezet. Jobcoaches vanuit Reestmond en de gemeente delen kennis en werken waar mogelijk samen om inwoners te begeleiden naar passend werk via werkgeversdienstverlening en job coaching. - Er wordt samengewerkt op verschillende terreinen tussen Reestmond, het LWC en het Drenthe college. Naast taaltrainingen, werken aan je toekomst en een training digitale vaardigheden zijn er ook cursussen Heftruck certificering, Veiligheidscertificering (VCA), HACCP hygiëne certificering. Bij het LWC wordt bijvoorbeeld de theorie en de techniek van het heftruckrijden geleerd en bij Reestmond en de voedselbank worden vliegreuen gemaakt. - De jobcoaches van de gemeente Meppel spreken eerst de mensen die een indicatie Beschut Werk hebben gekregen om te kijken waar de mogelijkheden liggen bij een reguliere werkgever. - In de rapportage 'Een werkende keten' is verder aangegeven dat we meer in kunnen zetten op jobcoaching. De medewerkers van het werkgeversservicepunt, de jobcoaches en trajectbegeleiders van de gemeente en Reestmond zijn gezamenlijk een pilot gestart om met elkaar te leren op welke wijze de job coaching het meest effectief kan bijdrage aan het duurzaam plaatsen van mensen op de arbeidsmarkt.

3.3.3 Wat gingen we daardoor doen?	3.3.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>Thema: Schuldhulpverlening</p> <p>De financiële situatie in huishoudens is van groot belang voor het kunnen meedoen. Schulden zijn in veel voorkomende gevallen onderdeel van de gezinsproblematiek. Dit vraagt een proactieve aanpak waarbij de schuldenproblematiek als onderdeel van het geheel moet worden gezien. Het (tijdelijk) oplossen van de schuld, voorkomt grotere, complexere problematiek.</p> <p>In 2017 zijn we gestart met de inzet van de schuldhulpcoach als instrument in de eerste lijn. De schuldhulpcoach beoordeelt of er met inzet van een vrijwilliger voldoende resultaat behaald kan worden (financiële zelfredzaamheid), alvorens wordt doorverwezen naar WMW of de Gemeentelijke Kredietbank (GKB).</p> <p>De inzichten met betrekking tot de gewenste positie van schuldhulpverlening binnen het sociale domein zijn aan verandering onderhevig. De GKB blijft de materiële schuldhulpverlening uitvoeren voor de gemeente Meppel waarbij het gaat om schuldregeling, budgetbeheer, beschermingsbewind en verzoekschrift- en verklaringen Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). De GKB is gepositioneerd als een tweede lijnorganisatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schuldhulpverlening is vroegtijdig beschikbaar voor de (kwetsbare) inwoners met financiële problematiek zodat ze kunnen blijven participeren in de samenleving. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Continuering van uitvoering van de integrale aanpak ketenregie zoals vastgesteld 2017. - Continuering samenwerking met de volgende partijen: Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Krediet Bank Drenthe (GKB), WMW, Humanitas, Schuldhulpmaatje, MEE, Actium, Woonconcept, VNN, Arme Kant Meppel. 	<ul style="list-style-type: none"> - We onderzoeken hoe wij in de ketenaanpak vroegsignalering meer kunnen inbedden. Hier hebben de schuldhulpcoaches met name een rol in samen met partners zoals de woningcorporatie om achterstanden zo vroeg als mogelijk in beeld te krijgen en hierover in contact te treden met de inwoner om hoge schulden te voorkomen. - De pilot 'schuldhulpcoaches' is geëvalueerd. Dit heeft geresulteerd in het structureel inbedden van de functie van de schuldhulpcoach in het sociaal domein.
<ul style="list-style-type: none"> - Begin 2019 wordt de pilot rondom de schuldhulpcoach geëvalueerd. De schuldhulpcoach is dan twee jaar onderdeel van de gemeentelijke toegang tot het sociaal domein en de GKB. Op basis van de evaluatie wordt geadviseerd over mogelijke continuering van de schuldhulpcoach in Meppel. 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2019 zijn 198 mensen aangemeld bij de schuldhulpcoach. Deze wordt inmiddels gemakkelijker gevonden, rechtstreeks door klanten maar ook via woonconcept. Hoewel de doelgroep divers is, is een toename van zowel ouderen als jongeren zichtbaar (deze laatste groep heeft vaak begeleiding wegens andere problematiek). Ook is er een toename van (ex)zzp'ers en komen vaker situaties voor waarin sprake is van de armoedeval.
<p>Thema: Jeugdzorg.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jongeren met opgroei problemen kunnen volwaardig deelnemen aan de samenleving, waar nodig met (specialistische) ondersteuning die toegankelijk en beschikbaar is. - Jongeren kunnen opgroeien in een veilige omgeving. 	

3.3.3 Wat gingen we daardoor doen?	3.3.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Doelen en activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> - We organiseren meer grip op de toegang naar niet vrij toegankelijke jeugdzorg. Door in gesprek te zijn met huisartsen en gecertificeerde instellingen en afspraken met hen te maken, willen we beter sturen op doorverwijzing (naar zwaardere zorg). De inzet van de POH Jeugd is hier een voorbeeld van. - Op basis van de analyse van het huidige inkoopmodel wordt nagegaan in hoeverre het model bijdraagt aan de realisatie van de transformatie-opgaven en welke ontwikkelingen van het model wenselijk en mogelijk zijn. - Bij het afsluiten van contracten met partners bouwen we samenwerkings- en kwaliteitsprikkelers ten behoeve van de beste kwaliteit binnen het budget. We gaan in gesprek met meerdere aanbieders om te kijken wie de beste kwaliteit kan leveren. - In 2019 wordt uitvoering gegeven aan het plan 'Impulsmiddelen opvoed- en opgroei-ondersteuning 1 t/m 3*. <p><i>*1 t/m 3 staat voor interventieniveau</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - In 2019 ontvingen 958 unieke cliënten jeugdzorg. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2018 toen 995 unieke cliënten jeugdzorg ontvingen. - Naast de inzet van de POH-ers bij alle huisartsen is in 2019 gestart met de werving van de zorgmakelaar voor de gecertificeerde instellingen. De zorgmakelaar wordt ingezet als schakel tussen de gecertificeerde instellingen en de zorgaanbieder om meer grip te krijgen op het verwijsgedrag en de afschalingsmogelijkheden. - In 2019 is samen met de Zuid Drentse gemeenten en de zorgaanbieders gewerkt aan een nieuw inkoopmodel met verschillende inkoop strategieën zoals open house voor verblijf en onderhandeling voor ambulante specialistische jeugdhulp en specialistisch verblijf. Het nieuwe inkoopmodel kenmerkt zich daarnaast door het hanteren van omzetbegrenzings en het vrijmaken van middelen ter versterking van het voorliggende veld. - In 2019 zijn gesprekken gestart met het onderwijs om de scheidingslijn tussen de jeugdwet en passend onderwijs, doormiddel van de bespreking van casuïstiek, aan te scherpen. - Eind Q4 zijn veel facturaties ontvangen van zorg verleend in 2017 en 2018. Voor de na facturatie is een bedrag begroot in 2019. Enkel dekt dit bedrag ruim 1/3e deel van de na facturatie. Ondanks de wettelijke bepaling van vijf jaar waarin gefactureerd mag worden na behandeling willen we deze grote schaal van na facturatie terugdringen. Dit willen we doen door na te controleren of er na 2 maanden facturatie plaats heeft gevonden voor de geïndiceerde zorg. Mocht er geen factuur ontvangen zijn wordt er contact gelegd met de aanbieder. Vooral in december zien we een grote stijging. Deels waren dit na facturaties over 2017 en 2018 maar ook waren er ongeveer twee keer zoveel facturaties over 2019 dan gemiddeld per maand in de voorgaande maanden.
<p>Thema: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Inwoners kunnen zo lang mogelijk veilig zelfstandig blijven wonen. Uitgangspunt is eigen kracht en hulp vanuit de directe sociale omgeving. Waar dit niet mogelijk is, wordt ondersteuning geboden.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Het verder ontwikkelen van de bestaande en nieuwe vormen van dagbesteding en dagopvang als algemene voorziening in de wijken/dorp, rekening houdend met het gegeven dat er steeds meer mensen komen met een beperking (GGZ, VG, dementie en verslavingsachtergrond). Hierbij wordt tevens onderzocht in hoeverre verschillende financieringsstromen (WLZ, WMO en ZVW) aan elkaar gekoppeld kunnen worden (bijv. ouderadviseur, cliëntondersteuners en vormen van dagbesteding die nu nog via de WMO worden aangeboden). 	<ul style="list-style-type: none"> - Er zijn verkennende gesprekken gevoerd met initiatiefnemers wat betreft dagbesteding en dagopvang. Als de initiatieven concreter vorm krijgen wordt onderzocht in hoeverre financieringsstromen aan elkaar gekoppeld kunnen worden. - We hebben ons systeem ingericht om de overgang van WMO/Wlz te monitoren. Tevens om aan te geven of iemand in de toekomst in aanmerking komt voor Wlz. Inwoners worden actief geattendeerd op de Wlz waarbij een onafhankelijke cliëntondersteuners kan worden ingezet om de aanvraag in te dienen.
<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering geven aan het in 2018 afgesloten convenant dementievriendelijk Drenthe. In 2019 gaan we inzetten op het vergroten van kennis over dementie en het ontwikkelen van begrip voor mensen met dementie door de samenleving 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2019 is de lokale werkgroep Dementievriendelijk Meppel opgericht. De lokale werkgroep heeft een activiteitenplan 2019-2022 opgesteld om te werken aan een dementievriendelijke samenleving.

3.3.3 Wat gingen we daardoor doen?	3.3.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
- Samen met partners zorgen we voor de uitvoering van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen.	- In 2019 is inzet binnen de regio gecontinueerd om uitvoering te geven aan de maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Voor de regionale inkoop zijn de voorbereidingen opgestart. Naar verwachting zal het nieuwe contract voor de zomer van 2020 ingaan. Dit contract loopt via de regio en dekt het beschermd wonen en de begeleiding in maatschappelijke opvang.
- In 2019 wordt samen met de 12 Drentse gemeenten de volgende onderwerpen verkend en uitgewerkt: wonen, toegang en het organiseren van een wijkgericht ondersteuningsaanbod voor de GGZ-doelgroep- Bij het afsluiten van contracten met partners bouwen we samenwerkings- en kwaliteitsprijkkels ten behoeve van de beste kwaliteit binnen het budget.	- Kwaliteit en samenwerkingsprijkkels zijn onderwerp van contractgesprekken. Bij de nieuwe aanbestedingen wordt onderzocht of een combinatie tussen huishoudelijke hulp en begeleiding gelegd kan worden om de efficiency te vergroten.

3.3.5 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode (JR 2019)	Cijfer Begroting	Cijfer Jaarstukken
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2018	880,1	873,7
Netto arbeidsparticipatie	%	2018	68,8%	68,3%
Lopende re-integratievoorzieningen *	per 10.000 inw 18jr eo	1e halfjaar 2019	508	574,6
Personen met een bijstandsuitkering *	per 10.000 inw 15-64 jr	1e halfjaar 2019	354	351,6
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	4,6%	5%
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2018	2,05%	2%
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	1e halfjaar 2019	10,4%	12%
Jongeren met jeugdreclassering	%	1e halfjaar 2019	0,3%	0,3%
Jongeren met jeugdbescherming	%	1e halfjaar 2019	0,7%	0,8%

* Het cijfer van Begroting is aangepast omdat de eenheid is aangepast

3.3.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Minimabeleid	36	2.215	28	2.191	30	2.111	30	2.103	29	7
Periodieke Bijstand	37	11.085	12.041	10.941	11.710	10.941	10.940	11.001	11.101	101
Arbeidsmarkt	39	8.879	2	8.241	50	8.779	50	8.906	110	67-
Jeugd	80	9.437	111	9.110	-	9.806	-	10.527	6	715-
Nieuwe WMO	81	3.537	723	3.808	660	4.070	660	4.093	724	40
Wmo en Jeugd	82	972	33	1.207	-	887	-	763	34-	90
Saldo excl. bestemming		36.125	12.937	35.497	12.450	36.593	11.680	37.393	11.937	544-
Mutaties reserves		-	-	-	892	-	892	-	931	39
Saldo incl. bestemming		36.125	12.937	35.497	13.342	36.593	12.572	37.393	12.867	505-

3.3.7 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse		Voordeel/ Nadeel	Incidenteel/ Structureel
Product	Afwijking		
36 Minimabeleid			
<i>Bijzondere bijstand</i>			
De voorziene daling bij de berap was iets te ruim.	29	N	I
<i>schuldhulpverlening</i>			
Het negatieve resultaat van de GR GKB resulteert in een tekort op het budget.	67	N	I
kwijtschelding afval/riool			
Er zijn minder aanvragen voor kwijtschelding toegekend dan vooraf berekend.	62	V	I
37 Periodieke bijstand			
<i>Uitkeringen alg.bijstand</i>			
Er is minder bijstand verstrekt dan voorzien bij de berap, het aantal uitkeringen en het gemiddelde uitkeringsbedrag zijn wat lager dan verwacht.	146	V	I
<i>loonkostensubsidie</i>			
Er is behoorlijk meer loonkostensubsidie verstrekt dan verwacht.	56	N	I
<i>bijstand besluit zelfstandigen</i>			
Er zijn behoorlijk minder BBZ-uitkeringen uitgekeerd.	58	V	I
39 Arbeidsmarkt			
<i>Sociale werkvoorziening</i>			
Er zijn meer personen met een Beschut Werk indicatie bij Reestmond geplaatst dan verwacht.	75	N	I
<i>Re-integratie trajecten</i>			
Deels is minder ingezet op trajecten, daarnaast een voordelig resultaat op de toegekende ESF-subsidie. Er is 42 k meer toegekend dan verwacht.	112	V	I
<i>Project werkboerderij</i>			
Vanwege ziekte bij de begeleiding op de werkboerderij is niet het volledige budget besteed.	42	V	I
80 Jeugd			
<i>Beleid,regie en uitvoering jeugd</i>			
De kosten voor coördinerende gemeente vielen hoger uit dan verwacht.	80	N	I
<i>PGB jeugdhulp</i>			
Bij de berap hadden we al een forse daling in de PGB's jeugd voorzien, deze daling bleek nog forser dan gedacht.	66	V	I
<i>Individuele jeugdhulp</i>			
Er is gedurende 2019 veel meer nagefactureerd over 2017/2018 dan verwacht. Er was rekening gehouden met 326 k, er is 727 k nagefactureerd.	549	N	I
81 WMO			
<i>Dagbesteding incl begeleiding</i>			
Bij de berap hadden we verwacht binnen budget te blijven, uiteindelijk toch het budget overschreden.	117	N	I
<i>Stadsdienst</i>			

Bedragen x € 1.000			
Analyse		Voordeel/ Nadeel	Incidenteel/ Structureel
Product	Afwijking		
De afrekening met de vervoerder is hoger uitgevallen dan verwacht. <i>maatschappelijke begeleiding</i>	21	N	I
De eindafrekening Beschermd Wonen van de centrum gemeente viel positiever uit dan vooraf verwacht.	185	V	I
<i>Eigen bijdrages WMO</i>			
Ondanks eerdere bijstelling vallen de eigen bijdrages lager uit dan geraamd. Lagere inkomsten komen voort uit de invoering van de abonnementstarieven.	96	N	S
82 WMO en Jeugd			
<i>Maatwerk</i>			
Er zijn minder toekenningen vanuit het maatwerk gedaan dan verwacht. <i>Sociaal team</i>	48	V	I
Het budget van het sociaal team is niet volledig benut. <i>Toegankelijkheid voorzieningen</i>	38	V	I
In verband met prioritering in de uitvoeringscapaciteit is hier geen invulling aan gegeven.	65	V	I
<i>Personeelslasten</i>			
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.	250	N	I
<i>Kapitaallasten</i>			
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>	13	V	I
Saldo programma	505	N	

3.4 Programma 4: Onderwijs

3.4.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	◆ Onderwijs algemeen lokale overheid	◆41	Van der Haar

Dit programma omvat de taken waar onze gemeente op het gebied van onderwijs voor verantwoordelijk is.

Beleidskader

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
- Verordening voorschoolse voorzieningen
- Beleidsnotitie Onderwijsachterstandenbeleid 2017-2020
- Uitvoeringsprogramma onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022
- Verordening leerlingenvervoer
- Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs
- Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs

Relaties met andere beleidsterreinen

Onder meer de beleidsterreinen sociaal domein, sport en bewegen, cultuur, openbare orde en veiligheid hebben raakvlakken met het onderwijs. De relatie tussen onderwijs en zorg, ondergebracht in het programma sociaal domein, is door de transitie van de jeugdzorg en de invoering van passend onderwijs sterker geworden. Gemeenten en onderwijsinstellingen geven samen vorm aan het zorgbeleid vanuit een samenwerkingsverband.

3.4.2 Wat hebben we bereikt?

3.4.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.4.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Onderwijshuisvesting. Een passend en samenhangend aanbod aan onderwijsvoorzieningen en huisvesting.	
<i>Basisonderwijs</i> In 2018 is samen met de schoolbesturen een nieuw integraal huisvestingsplan opgesteld voor het Meppeler basisonderwijs. Hierin zijn meerjarig de verwachtingen voor onderwijs(huisvesting) weergegeven. Vanaf 2019 wordt dit plan uitgevoerd.	<i>Basisonderwijs</i> Door vertraging in het proces is het integraal huisvestingsplan primair onderwijs (IHP) nog niet vastgesteld. Deze wordt naar verwachting medio 2020 na het bestuurlijk overleg met scholen (OOGO) ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.
<i>Onderwijs in Nieuwveense Landen</i> Op basis van de resultaten uit het haalbaarheidsonderzoek in 2018 ligt het voorstel een onderwijsvoorziening te realiseren in Nieuwveense Landen. In 2019 wordt tijdelijke huisvesting gerealiseerd. Daarnaast worden, met de betrokken partijen, de voorbereidingen voor een permanente onderwijsvoorziening gestart.	<i>Onderwijs in Nieuwveense Landen</i> Bij de perspectiefnota 2020-2023 is het besluit genomen vooralsnog geen (tijdelijk) schoolgebouw te realiseren in Nieuwveense Landen, en met een nieuw voorstel te komen als onderdeel van het IHP.
<i>CSG Dingstede</i> Samen met Dingstede is onderzocht hoe we in de toekomst om kunnen gaan met hun huisvestingsproblematiek. De nadruk ligt daarbij op plannen voor verlenging van de resterende levensduur van het gebouw en verbetering van de kwaliteit en exploitatie. Er zijn afspraken gemaakt dat Dingstede en de gemeente over meerdere jaren verspreid in het gebouw gaan investeren.	<i>CSG Dingstede</i> De gestegen bouwkosten en nieuwe ambities rondom binnenklimaat en duurzaamheid zijn aanleiding om de afspraken met Dingstede op onderdelen te herzien. Daarom zijn de resterende werkzaamheden uitgesteld. Uitgangspunt blijft een gelijkwaardige bijdrage van beide partijen.
<i>Krimp in het onderwijs</i> Daar waar we een teruggang zien in het aantal leerlingen op school, zoals Nijeveen en Oosterboer, gaan we de komende periode met schoolbesturen in gesprek wat dat op termijn betekent.	<i>Krimp in het onderwijs</i> Met de besturen van de scholen in de Oosterboer en Nijeveen zijn in het kader van het IHP gesprekken gevoerd over onder andere krimp. De effecten daarvan vormen een onderdeel van het IHP.

3.4.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.4.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
	<p>Stad & Esch en Dingstede zijn sinds 2018 bezig met een traject naar een bestuurlijke fusie. Door deze fusie moet in Meppel, ook bij krimp, kwalitatief goed onderwijs met behoud van identiteit in de toekomst worden gegarandeerd.</p> <p>In 2019 werden de verkopen van Stad & Esch (€ 1.400.000) aan de Randweg en Villa Mobila (€ 410.000) geëffectueerd. De verkoop van Villa Mobila is reeds gemeld en financieel verwerkt in de bestuursrapportage.</p> <p>Daarnaast werd er vandalisme gepleegd bij de Havelterbergschool. De niet-voorzien kosten daarvan waren € 44.000. De verzekeraar heeft inmiddels € 76.150 aan schade uitgekeerd.</p>
Ontwikkelingen in het (hoger) onderwijs in Meppel mogelijk maken.	
<p><i>Algemeen</i> Meppel heeft op het gebied van onderwijs een regionale functie. Onderwijs dat niet onder de zorgplicht valt van de gemeente moet ook de ruimte krijgen om te ontwikkelen en te groeien. De gemeente zal waar mogelijk faciliteren in de vraagstukken van deze scholen.</p>	<p><i>Algemeen</i> Met NHL Stenden is samengewerkt om de verbinding met de lokale onderwijsinstellingen te versterken maar ook heel praktisch rondom bijvoorbeeld het inschrijven van buitenlandse studenten in Meppel.</p> <p>Terra bouwt een nieuwe gymzaal. Dit duurt wat langer dan gepland. Er zijn afspraken gemaakt over langer gebruik van de oude gymzalen van Stad & Esch aan de Werkhorst.</p> <p>Naar aanleiding van publiciteit over de 'Universiteit van het Noorden' zijn gesprekken gevoerd met de provincie en RUG om deze meer bij Meppel te betrekken.</p>
<p><i>Studentenhuisvesting</i> ITEps (de internationale Pabo van Stenden) in Meppel wordt steeds groter en internationaler. Het aantal studentenkamers in Meppel is hier niet op berekend. Samen met Stenden en diverse huisvesters proberen we het aanbod in 2019 verder te vergroten. Daarbij willen we ook buiten de gebaande paden kijken.</p>	<p><i>Studentenhuisvesting</i> In 2019 is door initiatiefnemers plek gevonden voor ongeveer 120 nieuwe studentenkamers. We blijven in gesprek met NHL Stenden en diverse marktpartijen om het kameraanbod af te stemmen op de groei van de opleiding.</p>
<p>Onderwijskansen en zorg.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een goede aansluiting tussen de zorg op school (passend onderwijs) en de jeugdzorg. - Kinderen die qua taalniveau voorbereid zijn op de basisschool, bij aanvang van groep 3. 	
<p>Passend onderwijs en jeugdzorg De werkafspraken passend onderwijs en jeugdhulp worden gemaakt vanuit de bestuurlijke visie van gemeente, primair onderwijs, voortgezet onderwijs en MBO over de aansluiting van passend onderwijs op de jeugdhulp. De middelen hiervoor liggen bij de samenwerkingsverbanden voor het PO en VO;</p>	<p>Passend onderwijs en jeugdzorg Onderwijs, gemeentelijke toegang en POH Jeugd (praktijkondersteuning) kunnen elkaar beter vinden en hebben afspraken gemaakt. Daarnaast biedt een nieuw handboek meer handvatten voor de indicaties. Er wordt meer gestuurd op kwaliteit van de ingezette jeugdhulp en er wordt toegewerkt naar het eigen oplossend vermogen van leerling en ouders. In 2019 is gestart met bespreking van casuïstiek om de scheidingslijn tussen passend onderwijs en de jeugdwet aan te scherpen.</p>
<p>LEA De gemeente en haar partners –het onderwijsveld en instellingen die te maken hebben met opgroeiende jeugd- besloten het LEA-overleg (Lokaal Educatieve Agenda) op een andere manier te organiseren. In 2019 wordt hier uitvoering aan gegeven;</p>	<p>LEA De LEA functioneert in de nieuwe vorm. De compacte opzet wordt door de deelnemers gewaardeerd vanwege de slagvaardigheid en de effectiviteit.</p>

3.4.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.4.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid</p> <ul style="list-style-type: none"> - De nieuwe planperiode gemeentelijke onderwijsachterstanden (GOAB) 2019-2022 is aangebroken. Samen met het veld wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld; - Beter organiseren van taalondersteuning in de volle breedte en met de aanbieders in gesprek hierover. De eisen voor de uitvoering van onderwijsachterstandenbeleid zijn door 'wijziging besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid' veranderd. Een deel ervan is al in Meppel doorgevoerd. De vereiste nieuwe doelgroepomschrijving en de extra kwaliteitseisen worden in 2019 met de start van de nieuwe planperiode toegepast; - De GOAB-budgetten zijn door de invoering van de nieuwe berekeningsmethode gewijzigd. Dit heeft geen invloed op de uitvoering van het programma doordat de instellingen zelf de opleidingen van de leidsters gaan bekostigen; 	<p>Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)</p> <p>De nieuwe beleidsnotitie en uitvoeringsprogramma Onderwijsachterstanden 2019-2022 is vastgesteld. De nieuwe doelgroepomschrijving is daarin meegenomen. Door duidelijkheid over het budget voor de komende vier jaar konden we langdurige afspraken maken. Dit komt de taalondersteuning ten goede. In de nieuwe afspraken is rekening gehouden met de gewijzigde wetten.</p> <p>De GOAB-uitkering is met ruim € 160.000 per jaar verlaagd. Op basis van het nieuwe bedrag werd samen met het veld een programma opgesteld. Het nieuwe vastgestelde budget is voldoende om onze taken op het gebied van voorschoolse educatie te kunnen uitvoeren.</p>
<p>Leerplicht</p> <ul style="list-style-type: none"> - In het PO zetten we preventief in op leerplicht t.b.v. vroegsignalering en vroegtijdige inzet. In het VO ligt de focus op het tijdig signaleren van zorgbehoefte vanuit schoolverzuim, middels preventieve spijbelsprekuren. Vooral op het MBO zetten we in op kwalificatieplichtigen ter voorkoming van schoolverlaten zonder startkwalificatie. Gekeken wordt of de jeugdarts (Jeugdgezondheidszorg) ingezet kan worden voor draagkrachtbepaling. Voorkoming van uitval is het doel; samenwerking hierin met het Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) is mogelijk; 	<p><i>Leerplicht</i></p> <p>Het plan 'Zorg en handhaving in het PO' kwam gereed. Met daarin de uitkomsten van het onderzoek in het PO naar de aanpak van luxeverzuim (vakantiespijbelen) en relatief verzuim (ingeschreven, maar ongeoorloofd afwezig). De spijbelsprekuren zijn ingevoerd in het VO. Met ondersteuning van de leerplichtambtenaren in Zuidwest Drenthe en Staphorst. In het MBO werken we samen met het RMC om middels vroegtijdig gesprek voortijdig schoolverlaten te verminderen. Met Hoogeveen, Westerveld en de Wolden continueren we de regionale samenwerking. Er wordt gewerkt aan een nieuwe bestuurlijke structuur en een samenwerking met Zwolle.</p> <p>Draagkrachtbepaling door de jeugdarts voor 18+ kan niet structureel plaatsvinden omdat dit niet gefinancierd wordt door ons. Met GGD en RMC moet hier naar gekeken worden.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Kenniscafés organiseren voor professionals in het voorliggend veld en gemeentelijke consultants, met als doel inzicht in de verschillende functies en verstevigen van de samenwerking. 	<p>Er is 1 keer een kenniscafé georganiseerd. Het thema veilig opgroeien kwam aan de orde.</p>

3.4.5 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode		Cijfer Jaarstukken
		(JR 2019)	Cijfer Begroting	
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2018	2%	2,1%
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	0,55	1,2
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	11,94	11

3.4.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Onderwijs Algemeen (Lokale Overheid)	41	5.911	2.423	5.792	821	5.766	1.231	5.917	2.799	1.417
Saldo excl. bestemming		5.911	2.423	5.792	821	5.766	1.231	5.917	2.799	1.417

Mutaties reserves		-	-	-	-	410	-	410	-	-
Saldo incl. bestemming		5.911	2.423	5.792	821	6.176	1.231	6.327	2.799	1.417

3.4.7 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse Product	Afwijking	Voordeel/ Nadeel	Incidenteel/ Structureel
41 Onderwijs algemeen lokale overheid			
Verkoop Stad en Esch Randweg			
Het pand Stad en Esch Randweg is in 2019 verkocht.	1.400	V	I
Leerlingenvervoer			
Er zijn meer indicaties afgegeven voor leerlingenvervoer.	24	N	I
Vandalisme Havelterbergschool			
In de zomer is er vandalisme gepleegd bij de Havelterbergschool. Dit is hersteld. Er is inmiddels € 76.150 aan schade uitgekeerd.	32	V	I
<i>Personeelslasten</i>			
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.			
<i>Kapitaallasten</i>			
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>	9	V	I
Saldo programma	1.417	V	

3.5 Programma 5: Maatschappelijke ondersteuning

3.5.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	- Wet maatschappelijke ondersteuning	♦70 t/m 79	Ten Hulscher

Uitgangspunten bij de (maatschappelijke) ondersteuning zijn:

- dat inwoners een eigen verantwoordelijkheid dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan het maatschappelijk leven, en;
- dat van inwoners mag worden verwacht dat zij elkaar naar vermogen daarin bijstaan;
- dat inwoners die zelf dan wel samen met personen in hun naaste omgeving onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie, een beroep moeten kunnen doen op door de overheid georganiseerde ondersteuning;
- dat de ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen, erop gericht moet zijn dat inwoners zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven;
- dat het in de rede ligt de overheidsverantwoordelijkheid voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie zo dicht mogelijk bij de inwoner te beleggen;
- dat het wenselijk is dat daarbij zorg wordt gedragen voor een goede toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking.

Beleidskader

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (2015)
- Wet publieke gezondheid (2008)
- Verordening sociaal domein Gemeente Meppel (2017)
- Notitie Sociaal Domein – Van transitie door in transformatie (2017)
- beleidsnotitie GGD 'Samen werken aan Gezondheid' (2017-2020)
- Beleidsrichting Gezondheid, Bewegen en Sport (met vertaling in actieplan)
- Visiedocument wijk- en dorpsgericht werken (2018-2022).

Relaties met andere beleidsterreinen

De taken van dit programma maken onderdeel uit van het sociaal domein. Het gaat dan om de uitvoering van de Participatiewet, de nieuwe Wmo-taken en jeugdzorg. Deze zijn in programma 3 inhoudelijk en financieel uiteengezet. Naast deze begroting ligt er een interventieplan, waarin verschillende scenario's worden voorgelegd, die inzicht geven in kansen en risico's bij het maken van keuzes binnen het sociaal domein. Via het sociaal domein liggen er relaties met onderwijs, sport, cultuur en het fysieke domein.

Ontwikkelingen

Meppel wil voor al haar inwoners een prettige omgeving zijn om in te leven. Binnen het wijk- en dorpsgericht werken wordt hier op sociaal en fysiek gebied aan gewerkt door in gesprek te gaan met de samenleving over wat er leeft in de wijk. Als partner in de samenleving kijken wij, binnen onze kaders en mogelijkheden, met onze ketenpartners hoe wij inwoners kunnen laten floreren in Meppel. Dit begint al bij de eerste start van de ontwikkeling van onze jonge inwoners met het project 'Kansrijke Start' tot het langer thuis laten wonen van inwoners. In 2019 hebben wij hier ook uitdagingen in ervaren. De invoering van de landelijke abonnementstarieven laten een eerste aanzuigende werking zien van het aantal ondersteuningsaanvragen binnen de Wmo. De stijgende hulpvraag wordt niet bijgehouden met een groeiende portemonnee waardoor de financiën binnen de Wmo verder onder druk komen te staan. Om deze druk inzichtelijk te maken richting het Rijk is in 2019 gestart met een lobbygroep vanuit de VDG waar Meppel actief in deelneemt.

Anderzijds zijn wij trots op onze actieve samenleving. Veel inwoners dragen hun steentje bij door het verrichten van vrijwilligerswerk op vele plekken in onze samenleving. Ook het vrijwilligerswerk moet voor alle inwoners toegankelijk zijn, ook voor onze kwetsbare inwoners, hier zetten wij samen met Welzijn op in.

In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz). De Wvggz regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening. Tegelijk met de Wet verplichte ggz treedt de Wet zorg en dwang in werking. Die wet is gericht op mensen met een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie) of een verstandelijke beperking.

De invoering van de Wvggz heeft voor gemeenten op een paar vlakken gevolgen. Iedereen krijgt de mogelijkheid om bij de gemeente een melding te doen als hij van mening is dat een ander (verplichte)

psychische zorg nodig heeft. De gemeente (uitvoering door de GGD voor Meppel) moet die melding onderzoeken (triageren). De melding kan vervolgens leiden tot een Verkennend onderzoek (of een vorm van vrijwillige of bemoeizorg) en zo nodig het traject naar een 'zorgmachtiging' (de huidige Rechterlijke Machtiging) bij het OM in gang zetten. In Drents verband zijn in 2019 de voorbereidingen voor deze invoering gepleegd.

De Wvvgz vervangt daarnaast de Bopz (Bijzondere opname psychiatrische ziekenhuizen). Waar de burgemeester voorheen een IBS (in bewaring stelling) af kon geven, kan hij in geval van crisis nu een Crisismaatregel afgeven nadat hij de persoon in kwestie gehoord heeft. Dit horen is ook een nieuwe taak.

3.5.2 Wat hebben we bereikt?

Volksgezondheid

3.5.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Gezondheid: een betere psychische gezondheid van de inwoners, afname van middelengebruik, overgewicht en eenzaamheid.	
Het concept actieplan wordt besproken in het college en zal na het besluit, dienovereenkomstig, worden uitgevoerd.	In 2019 is het actieplan vormgegeven en vastgesteld. Uitvoering start in 2020.

Samenleven in dorp of wijk

3.5.5 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.6 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Er is voldoende sociale samenhang en buurtbinding in de wijk.	
<ul style="list-style-type: none"> - Werken aan een stevige sociale infrastructuur door het verder uitbouwen van wijk- en dorpsgericht werken. Daarbij de samenwerking met partners uit te breiden en te versterken en de verbinding met de gemeentelijke toegang te vergroten. - Stimuleren en ondersteunen van bewonersorganisaties. Bewonersinitiatieven omvatten vaak verschillende aspecten uit het fysieke en sociale domein. Gemeenten en organisaties zijn intern vaak georganiseerd in verschillende domeinen. Daarom investeren de wijkregisseurs in het verwijzen en ontsluiten van de juiste toegang en financiën. - Ruimte bieden aan bewoners zodat zij zich meer kunnen inzetten voor hun omgeving, zowel sociaal als fysiek. - Continu aandacht besteden aan de mogelijkheden om voorzieningen op wijk- en buurtniveau te clusteren. - Meer duidelijkheid scheppen over verantwoordelijkheid van taken van partners in de wijken wanneer deze niet behoren tot de heldere verdelingen van preventie (WMW), maatwerk via de gemeente of het sociaal team van de gemeente Meppel. Hierbij moet gedacht worden aan zaken als (woon) overlast of zorgen om (gezins-) situaties. - Inventariseren/experimenteren welke producten er nog nodig zijn om de juiste instrumenten in te (laten) zetten bij de preventie of de escalatie die leidt tot fysieke en sociale overlast. - Wijkanalyses worden uitgevoerd door de wijkplatforms om te weten te komen wat de behoeften, wensen en talenten van inwoners zijn en welke leefbaarheidsvraagstukken er in de wijk liggen. Zowel het wijkplatform als de professionele organisaties kunnen de wijkanalyse 	<p>In het wijk en dorpsgericht werken zijn in 2019 veel stappen gezet. Er is geïnvesteerd in het versterken van de verbinding, zowel intern (fysiek en sociaal stadhuis) als extern (inwoners/gemeente/partijen incl. tweede schilpartners). Waarbij het organiseren van een goede horizontale samenwerking onderwerp van gesprek blijft binnen het wijk- en dorpsgericht werken in de hervorming van de toegang.</p> <p>Door bijeenkomsten, wijkanalyses en straatgesprekken worden per wijk thema's opgehaald die op dat moment spelen. De gemeente ondersteunt wijkinitiatieven die zowel incidenteel als structureel van aard zijn. Een wijkbudget is hierin ondersteunend, omdat het wijkplatform op deze manier vrijheid en ruimte krijgt om invulling te geven aan behoeftes en ontwikkelingen op wijk- of dorpsniveau. De doelstelling rondom de contactwethouder is dit jaar gerealiseerd.</p> <p>Een aantal praktische voorbeelden: Eén van de initiatieven vanuit het wijkplatform was het opzetten van een wandelroute voor het 100-jarige bestaan van het Wilhelminapark. Ook werd een verbinding gelegd met een voorliggende voorziening waarmee werd ingespeeld op een vraagstuk: een ondernemer biedt eetgelegenheden aan inwoners met een kleine beurs voor speciale aangelegenheden.</p> <p>Er is aandacht voor het thema discriminatie. Er zijn concrete acties geformuleerd in de wijkagenda die opgesteld is met professionals in de wijk en inwoners. Hier op inspelend is o.a. voorlichting gegeven aan jonge bewoners en is actief ingezet op het vergroten van de bekendheid van het meldpunt. Daarnaast is aandacht geschonken aan 'coming out day' door het hijsen van de Regenboogvlag en een theatervoorstelling in samenwerking met Ogterop Ook</p>

3.5.5 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.6 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>gebruiken bij het opstellen van de wijkagenda of jaarplannen. Soms worden thema's opgehaald, andere keren worden er één of meerdere thema's onderzocht. Bij de jaarlijks wijkschouw vindt de voortgang en eventuele bijstellingen van de wijkanalyse plaats. De wijkanalyse en wijkschouw zijn richtinggevend voor het werkplan van de wijkteams. In de wijkteams werken professionals van verschillende organisaties die werkzaam zijn in die wijk.</p> <ul style="list-style-type: none"> - (Nog meer) in positie brengen van bewoners en hun wensen en initiatieven leidend laten zijn. Ook voor de werkagenda van de wijkteams. - Versterken van korte lijntjes tussen professionals in de wijk en stimuleren van de onderlinge samenwerking in het oppakken van leefbaarheidsvraagstukken. - Bewoners in een zo vroeg mogelijk stadium meenemen bij fysieke wijzigingen in de wijk of het dorp. - Actief inzetten op het bevorderen van integratie en voorkomen van discriminatie en global goals met partners in de samenleving. Nader invulling geven aan onze positie als Regenbooggemeente. - Iedere wijk/dorp heeft zijn eigen contactwethouder. - Samen met de doelgroepen proberen we inzicht te verkrijgen in de kansen van het voorliggend veld. 	<p>worden ervaringsdeskundigen ingezet op het gebied van toegankelijkheid door met ervaringsdeskundigen in de wijk te onderzoeken welke verbeterlagen gemaakt kunnen worden om toegankelijkheid te bevorderen.</p>

Thema opvoedingsondersteuning

3.5.7 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.8 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<ul style="list-style-type: none"> - Geen kind raakt tussen wal en schip. - Sluitende keten van (vroeg)signaal tot actie en toeleiding is gerealiseerd tussen 0e ,1e en 2e lijn. - De eigen kracht en het sociaal netwerk van gezinnen is vergroot. - Het voorliggend veld is versterkt in vroegsignalering en we werken volgens de methodiek van 1 gezin, 1 plan en 1 regisseur. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Laten uitvoeren van opvoed- en opgroei-ondersteuning interventieniveau 1 t/m 3 waarbij de methodiek Ouderkracht wordt ingezet. - Laten uitvoeren van de jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar waarbij ouder in regie, zorg op maat en wijkgericht werken uitgangspunten zijn waarmee gewerkt wordt. - Laten uitvoeren van het prenataal aanbod aan zwangeren waarbij de samenwerking met verloskundigen en kraamzorg georganiseerd is. - Laten uitvoeren van het RVP via individuele en groeps vaccinaties. - Vindplaatsgericht werken op kinderopvangorganisaties en scholen door professionals die interventieniveau 2 en 3 aanbieden. Op deze manier worden vraagstukken die gesignaleerd zijn door kinderopvang en scholen vroegtijdig opgepakt en indien nodig doorverwezen naar de gemeentelijke toegang of een andere passende hulpverlener. - Versterken van de samenwerking tussen professionals van het voorliggend veld en de gemeentelijke consultants o.a. door het organiseren van kenniscafés zodat men van elkaar weet welke rollen, taken en verantwoordelijkheden men heeft. 	<p>De acties voor onze doelstellingen rondom opvoedingsondersteuning worden uitgevoerd door Icare, GGD, en WMW. Deze partijen dragen er tevens zorg voor dat de keten van vroegsignalering geborgd is. Voor de versteviging van professionals en het voorliggend veld, zie programma 3.</p> <p>In 2019 zijn we gestart met het programma Kansrijke Start. Het is bedoeld als impuls om partijen samen te laten werken om kinderen tijdens de eerste 1000 dagen ondersteuning te bieden om kansen voor het verdere leven te vergroten. Hiervoor zijn door het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld.</p> <p>In plaats van te starten met een pilot-groep, is gekozen voor een sociaal domein brede werkgroep waarbij de verschillende disciplines in wisselende samenstellingen, met een integrale blik (geanonimiseerde) casuïstiek inbrengen/behandelen. Zo wordt gaandeweg door medewerkers van het gehele sociaal domein gewerkt aan de doorontwikkeling van het integraal werken.</p>

3.5.7 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.8 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren van de zorgroutes van vroegsignalering – 9 maanden - 12 jaar welke ook het opschalen naar de gemeentelijke toegang en het sociaal team gerealiseerd is. 	

Vrijwillige inzet en mantelzorg

3.5.9 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.10 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Vrijwillige inzet	
<p>We zien een toename van mensen met zwaardere problematiek die de laagdrempelige opvang binnenstromen. Er worden vrijwilligers worden ingezet bij de activiteiten binnen de laagdrempelige dagopvang die ook te make krijgen met deze toename. Hierbij hebben we aandacht voor adequate ondersteuning van vrijwilligers van de dagopvang.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er zijn voldoende vrijwilligers. - Er is samenwerking tussen professionele organisaties en vrijwilligersorganisaties zodat kwetsbare groepen beter toegerust zijn om deel te nemen in het vrijwilligerswerk 	
	<p>Uit het Burgerbelevingsonderzoek komt naar voren dat veel Meppelers wel vrijwilligerswerk willen doen, maar zich liever niet voor lange tijd willen binden. Er is nog wel sprake van een toename van vrijwilligers: Uit cijfers van Meppel voor elkaar (2017-2019) blijken 710 hulpvragen, 845 nieuwe gebruikers en minstens 520 matches, die een maatschappelijke waarde vertegenwoordigen van € 1.040.000,-.</p> <p>Voor de begeleiding van kwetsbare doelgroepen, is een project gestart (zie onder).</p>
<ul style="list-style-type: none"> - We stimuleren de inzet van kwetsbare groepen in het vrijwilligerswerk, zoals mensen met een beperking. We faciliteren en stimuleren de samenwerking tussen professionele en vrijwilligersorganisaties en ondersteunen vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties waar nodig. - Er is een goede match tussen vraag en aanbod o.a. via het platform meppelvoorelkaar.nl. - Laagdrempelige initiatieven voor dagopvang voor kwetsbare groepen worden voortgezet en zo nodig doorontwikkeld en gelden als voorbeeld voor andere wijken en doelgroepen. - Algemene ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties 	<p>We vinden het belangrijk om juist mensen uit kwetsbare groepen te stimuleren vrijwilligerswerk te doen. Het koppelen van vraag en aanbod is daarin belangrijk. Met subsidies aan partijen als Welzijn Mensenwerk, stichting Present en vele andere initiatieven ondersteunen we het organiseren van vrijwilligerswerk in Meppel.</p> <p>Meppel voor Elkaar is een belangrijke partner die vraag en aanbod van vrijwilligerswerk faciliteert. Vanuit het voorliggend veld is een project gestart waarin voorlichting wordt gegeven aan maatschappelijke organisaties met als doel het aantal vrijwilligersplaatsen voor kwetsbare doelgroepen te vergroten. Op deze manier kunnen kwetsbare doelgroepen de stap maken naar vrijwilligerswerk.</p>
Mantelzorg	
<p>Het platform is het centraal punt voor alles op het gebied van mantelzorgondersteuning, kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering op het gebied van mantelzorgondersteuning zodat iedere deelnemer van het platform beter in staat is om mantelzorgers te ondersteunen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minder mantelzorgers voelen zich overbelast. - De mantelzorgers zijn bekend met de mogelijkheden van ondersteuning en waardering. - We hebben de mantelzorgers in beeld, weten waar hun ondersteuningsbehoefte ligt en hebben een daarop afgestemd ondersteuningsaanbod 	<p>Binnen het Platform worden kennis en informatie gedeeld. Voor de uitvoering van het activiteitenprogramma wordt samengewerkt met het contactpunt mantelzorg. Er zijn in Meppel ongeveer 900 mantelzorgers ingeschreven, zij ontvangen nieuwsbrieven met informatie over bijvoorbeeld de mantelzorgwaardering en ondersteuningsmogelijkheden. Ook wordt lotgenotencontact gestimuleerd.</p> <p>Het geheugensteunpunt in de Koeberg is een fysieke plek waar mantelzorgers van mensen met dementie terecht kunnen. Ook is dit jaar gestart met workshops mindfulness.</p>

3.5.9 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.10 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
	<p>Vanuit de Regiocampus neemt gemeente Meppel deel aan de proeftuin Mantelzorg. Hier wordt, samen met bedrijfsleven en onderwijs, gekeken hoe de partners elkaar kunnen versterken om het thema Mantelzorg meer onder de aandacht te brengen binnen de onderwijsprogramma's van het (middelbaar en hoger) onderwijs. Ook mantelzorg & werk zijn thema's die aandacht hebben binnen de Regiocampus.</p> <p>Ondanks onze inzet, geven veel mantelzorgers aan zich overbelast te voelen (62% in 2018 t.o.v. 56% in 2016). Een mogelijke verklaring hiervoor is dat mensen langer thuis blijven wonen en de zorg voor het sociale netwerk zwaarder wordt.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - We zetten in op de doorontwikkeling van respijtzorg mede vanuit landelijk programma 'langer thuis'. Samen met het mantelzorgplatform kijken we waar behoefte aan is en wat er nodig is. We hebben hierbij specifieke aandacht voor overbelaste mantelzorgers en aandachtsgroepen (zoals mantelzorgers van mensen met dementie) - We faciliteren het Mantelzorgplatform Meppel waarin zowel professionele en vrijwilligers organisaties deelnemen. - Het onderwerp mantelzorg is een vast aandachtspunt bij de keukentafelgesprekken. Onze consultants (her)kennen de signalen van overbelasten en weten daar naar te handelen - We borgen de aanpak ontspoorde mantelzorg. 	<p>In 2019 is samenwerking met Westerveld en de Wolden een respijtweekend georganiseerd waar mensen aan deel konden nemen. Om mantelzorgers te ontlasten, is het netwerk Cliëntondersteuning opgestart. De cliëntondersteuner kan ondersteuning bieden bij zorg/hulpaanvragen.</p> <p>Het bieden van respijt aan mantelzorgers kan eventuele ontspoorde mantelzorg voorkomen. Het voorliggend veld creëert door presentaties en voorlichtingen bewustzijn over dit thema, zodat professionals dit tijdig kunnen signaleren.</p>

Thema meedoen (oude taken Wmo)

3.5.11 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.12 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>We vinden het belangrijk dat inwoners zoveel mogelijk zelfredzaam zijn én mee kunnen doen. Inwoners die dat tijdelijk of structureel niet zelf kunnen, ondersteunen we met hulp in het huishouden, vervoersmiddelen en dergelijke. Omdat we sinds 2015 steeds meer moeten samenwerken met de zorgkantoren in het kader van de WLZ (24 uren opvang en integrale PGB's) en o.a. de samenwerking met de wijkverpleegkundigen willen we de komende jaren inzetten op het (verder) uitwerken van deze samenwerking. We willen de kwaliteit en de te behalen resultaten vergroten.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Samen met huisartsen, wijkverpleging en welzijn onderzoeken welke ondersteuning nodig is en hoe de samenwerking eruit moet zien om integrale ouderenzorg in de wijken gekoppeld aan huisartsenpraktijken vorm te geven. - Bij het afsluiten van contracten met partners bouwen we samenwerkings- en kwaliteitsprikkels ten behoeve van de beste kwaliteit binnen het budget. We gaan in gesprek met meerdere aanbieders om te kijken wie de beste kwaliteit kan leveren. - Werken aan duurzame relaties met aanbieders - Verder implementeren van de toezichthoudentaken binnen het sociaal domein - Aanzet maken om de contractuele afspraken voor ontwikkeling en innovatie binnen de Wmo met de aanbieders vorm te geven. 	<p>Met ondersteuning van de Huisartsenzorg Drenthe worden er kernteams gestart bij de huisartsen om kwetsbare ouderen beter in beeld te krijgen en vanuit daar passende ondersteuning te bieden.</p> <p>Mede in het licht van de landelijke problemen die er zijn met levering van hulpmiddelen. Dankzij de goede contacten ondervonden we maar beperkte nadelige effecten (denk aan levertijd, onvoldoende communicatie met de klant) aan de landelijke problemen met levering van hulpmiddelen.</p> <p>Voor de Wmo zijn in 2019 geen nieuwe contracten afgesloten. Wel is er blijvend oog voor duurzame samenwerking en kwaliteit in de contractgesprekken met huidige aanbieders. Een eerste bijeenkomst met aanbieders van huishoudelijke hulp is geweest voor de aankomende aanbesteding. Dit krijgt een vervolg in de aanbestedingsprocedure die in 2020 gaat lopen.</p>

3.5.11 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.12 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
	<p>Door de invoering van de abonnementstarieven en de geïndexeerde CAO tarieven zien we een overschrijding binnen het budget van de WMO. Door de lagere abonnementstarieven hebben we minder eigen bijdrage ontvangen. Dit maakt dat aan de inkomstenkant, minder inkomsten zijn binnengekomen dan oorspronkelijk geraamd. Mede door de invoering van deze abonnementstarieven, zien we een forse stijging aan nieuwe cliënten: over 2019 hebben er meer dan 31.000 geïndiceerde uren huishoudelijk hulp plaatsgevonden dan in 2018. De extra vraag zien we ook terug in het aantal werkprocessen binnen de WMO. In 2018 zijn er 3249 werkprocessen geregistreerd, in 2019 steeg dit tot 4542 werkprocessen. De stijging is o.a. zichtbaar in de aanvragen voor WMO voorzieningen (440 in 2018 ten opzichte van 560 in 2019), aanvraag WMO (433 in 2018 ten opzichte van 725 in 2019) en de herindicaties die zijn uitgevoerd (666 in 2018 ten opzichte van 1045 in 2019).</p>

Thema preventie, opvang en zorg (coördinatie van zorg)

3.5.13 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.14 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>Onze preventie, opvang en zorg is dusdanig dat we dit willen handhaven. Nu we steeds meer vroegtijdig signaleren willen we de handelingsverlegenheid van professionals verkleinen. Niet wachten of iemand anders iets gaat doen, maar zorgen dat professionals na signalering ook direct hulp bieden.</p>	
<p>- Uitvoering van het plan van aanpak om te komen tot een sluitende zorgketen voor mensen met verward gedrag en de regie hierop voeren.</p>	<p>Op het terrein van de GGZ is veel in beweging geweest. Lokaal en regionaal. Zo is in regionaal verband de WVGZ ingevoerd en deze wordt per 2020 uitgevoerd.</p>
<p>- Borgen van het OGGZ-meldpunt, de spoedpoli en psycholance</p>	<p>Het OGGZ-meldpunt is geborgd in samenwerking met de GGD en het Sociaal Team. Daarnaast zijn in regionaal verband met de zorgverzekeraar en GGZ Drenthe afspraken voorbereid voor een structurele borging van de spoedpoli en de psycholance. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ervaringen die zijn opgedaan in de pilotperiode. In 2020 krijgt dit proces een vervolg.</p>
<p>- Realiseren van een sluitende keten van vroegsignalering van kindermishandeling en huiselijk geweld tot toeleiding naar Veilig Thuis Drenthe.</p>	<p>Provinciaal wordt er door alle gemeenten gewerkt aan het realiseren van een sluitende keten. Dit komt voort uit het landelijke project "Geweld hoort nergens thuis". In Drenthe is hiervoor een projectleider aangesteld. Daarnaast werken gemeenten waar mogelijk samen aan de uitvoering van ieders lokale Plan van aanpak Personen verward gedrag. De cursus Eerste Hulp bij Psychische Problemen die vorig jaar voor Drenthe is ontwikkeld is hier een voorbeeld van.</p>
<p>- Vanwege de aanscherping van de meldcode per 1-1-2019 er op toezien dat deze intern en extern goed wordt uitgevoerd.</p>	<p>In 2019 heeft de gemeente een informatie bijeenkomst georganiseerd samen met Veilig Thuis Drenthe om alle organisaties, welke vallen onder de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, te informeren over de verbeterde meldcode.</p>
<p>- Het opstellen van een beleidsplan voor de lokale inrichting van het zorglandschap tot het jaar 2022.</p>	<p>Binnen de samenwerkingsverbanden die ontstaan binnen het sociaal domein is gekeken hoe er binnen het zorglandschap zo optimaal mogelijk samengewerkt kan worden.</p>

3.5.13 Wat gingen we daarvoor doen?	3.5.14 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
	Dit wordt gedaan binnen de inkoopcontracten die we hebben. Binnen subsidies is een eerste aanzet gemaakt met de herijking sociaal domein. Ook bij nieuwe initiatieven onderzoeken we hoe we deze kunnen laten aansluiten bij reeds bestaande initiatieven in onze samenleving.
- Proactief reguleren van huisvestingsvraagstukken (o.a. maatschappelijke opvang, beschermd Wonen, begeleid wonen) in combinatie met beleidsregels uitvoering en het aanbestedingsbeleid, voor een passend lokaal zorgvoorzieningslandschap.	Er zijn verschillende lokale initiatieven tussen wonen en zorg in 2019 gemaakt, komende vanuit de samenleving. We hebben de eerste voorbereidingen getroffen voor de doordcentralisatie van beschermd wonen en de huisvestingsvraagstukken die hier in de toekomst uit voort kunnen komen.

3.5.15 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode (JR 2019)	Cijfer Begroting	Cijfer Jaarstukken
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo *	per 10.000 inw	1e halfjaar 2019	700	720

* Het cijfer van Begroting is aangepast omdat de eenheid is aangepast

3.5.16 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Volksgezondheid	70	332	-	381	-	475	-	427	2	50
Sociale samenhang	71	1724	114	1710	110	1730	110	1595	65	90
Preventief onderst. jeugdigen	72	1405	60	1355	60	1387	60	1296	60	91
Info, advies en cliëntondersteuning	73	572	-	606	-	611	-	544	0	67
Mantelzorg en vrijwilligerswerk	74	194	-	225	-	225	-	222	-	3
Bevord. deelname maatschappelijk verkeer	75	586	-	653	-	657	-	681	-	24
Verlenen individuele voorzieningen	76	3.917	200	3.719	140	4.084	140	4.952	90	918
Maatschappelijk opvang	77	121	-	123	-	123	-	108	-	15
Openb. geestelijke gezondheidszorg	78	41	-	65	-	65	-	18	-	47
Verstavingsbeleid	79	6	-	11	-	11	-	7	-	4
Saldo excl. bestemming		8.897	374	8.847	310	9.367	310	9.849	216	575-
Mutaties reserves		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo incl. bestemming		8.897	374	8.847	310	9.367	310	9.849	216	575-

3.5.17 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse		Voordeel/	Incidenteel/
Product	Afwijking	Nadeel	Structureel
70 Volksgezondheid			
<i>Preventieve en curatieve volksgezondheid</i>			
De kosten voor RVP (Rijksvaccinatieplan) zijn lager uitgevallen dan verwacht.	50	V	I
72 Preventieve ondersteuning jeugdigen			
<i>Peuter- en kindwerk</i>			
Omdat het aantal banen groeit en veel ouders een baan hebben, komen ze veelal in aanmerking voor kinderopvangtoeslag, waardoor het aantal ouders die toeslag ontvangen van de gemeente daalt.	78	V	I
76 Individuele voorzieningen			
<i>Overig vervoer gehandicapten</i>			
Het betreft hier een open einde regeling, er zijn meer voorzieningen verstrekt dan vooraf voorzien.	59	N	I
<i>Scootmobielen</i>			
Ook hier betreft het een open einde regeling. Waar in 2018 het aantal verstrekkingen behoorlijk achter bleef bij de verwachting zijn er in 2019 toch weer behoorlijk meer verstrekkingen geweest.	103	N	I
<i>Huishoudelijke hulp</i>			
Het aantal indicaties voor HV is explosief gestegen, deze forse stijging hebben we bij de berap niet voorzien. Daarnaast is er sprake van stijging van de CAO-lonen.	637	N	S
<i>Eigen bijdrages WMO</i>			
Ondanks eerdere bijstelling vallen de eigen bijdrages lager uit dan geraamd. Lagere inkomsten komen voort uit de invoering van de abonnementstarieven. Hiervoor hebben we compensatie ontvangen via het Gemeentefonds.	100	N	S
78 Openbare geestelijke gezondheidszorg			
<i>Project OGGZ</i>			
Het betreft hier budget voor de spoedpoli (voorziening voor de opvang van personen met verward gedrag). Hier is behoorlijk minder gebruik van gemaakt dan verwacht.	47	V	I
<i>Personeelslasten</i>			
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.	128	V	I
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>	21	V	I
Saldo programma	575	N	

3.6 Programma 6: kunst en cultuur, recreatie en toerisme

3.6.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kunst en cultuur ◆ Recreatie en toerisme ◆ Schouwborg Ogterop 	<ul style="list-style-type: none"> ◆44 ◆45 ◆48 	<ul style="list-style-type: none"> Ten Hulscher Koning Ten Hulscher

Beleidskader

- Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan (TROP) - 2013-2018
- Cultuurnota 'Panta Rhei – cultuur is van de samenleving' (2016)
- Evenementenbeleid gemeente Meppel (2015)

Relaties met andere beleidsterreinen

Een sterk cultureel veld, waaronder een voorziening voor de podiumkunsten, en de aanwezigheid van recreatieve en toeristische voorzieningen vergroten de aantrekkelijkheid van de stad voor bezoekers, bedrijven en (nieuwe) inwoners. Dit heeft een gunstig effect op de lokale economie. De verschillende beleidsterreinen in dit programma hangen met elkaar samen en hebben een onderling versterkende werking. Er is een relatie met programma 8 dat zich richt op kwalitatieve stadsontwikkeling, beeldkwaliteit en behoud van erfgoed door opstelling van erfgoedbeleid.

Ogterop

Informatie over Ogterop vindt u in paragraaf 6.9 Schouwborg Ogterop.

3.6.2 Wat hebben we bereikt?

3.6.3 Wat gingen we hiervoor doen?	3.6.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Kunst en cultuur. Uitvoering van het Cultuurbeleid en het Coalitieakkoord Meppel 2018-2022.	
- Stimuleren van (nieuwe) samenwerking tussen culturele partijen en daarmee het netwerk verbreden, met een belangrijke rol hierin voor het Cultuurplatform Meppel;	- Het Platform organiseerde twee keer een Cultureel Café voor de ontmoeting en samenwerking binnen het culturele veld. Daarnaast speelde het Platform een verbindende en stimulerende rol bij enkele culturele activiteiten rond het Festival van Geluk.
- Mee zoeken naar (project)geld, regionale samenwerking (o.a. de verbinding met toeristisch-recreatief);	- De Muziekcoöperatie Meppel ontving op aanwijzing van de gemeente € 5.000 van de Provincie Drenthe voor haar popactiviteiten.
- De meer zakelijke subsidierelatie met de grote professionele partijen versterken. Vanaf 2019 tot en met 2022 ontvangt de gemeente jaarlijks een bijdrage van de provincie Drenthe voor toegankelijkheid en spreiding van het bibliotheekwerk. Deze bijdrage wordt gedurende deze jaren als eenmalige subsidie verleend aan Biblionet Drenthe;	- Het Activiteitenoverzicht Bibliotheek Meppel 2019 en het Werkplan Scala Meppel 2019 zijn de inhoudelijk/financiële vertaling van het cultuurbeleid. Op basis hiervan maken we de financiële afspraken. De jaarlijkse bijdrage van de provincie voor het bibliotheekwerk werd uitgekeerd
- In gesprek met de bibliotheek over versterking van de ontmoetingsfunctie door verplaatsing naar de binnenstad;	- Er is bestuurlijk overleg met de bibliotheek gevoerd. Vastgesteld werd dat er nog geen concrete plannen zijn. En dat nog onvoldoende duidelijk is of verplaatsing wenselijk is.
- In gesprek met RTV Meppel over behoud van de lokale media;	- Met het bestuur van RTV Meppel is gesproken over de motie uit de begrotingsvergadering. Er werd met bestaand geld een extra subsidie verleend van jaarlijks € 5.000 (2019 t/m 2021). De raad besloot ook om vanuit eigen budget € 5.000 te verstrekken. Zo heeft RTV Meppel ruimte en tijd om met andere stakeholders een structurele oplossing te vinden voor haar financiële situatie.

3.6.3 Wat gingen we hiervoor doen?	3.6.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<ul style="list-style-type: none"> - We bekijken hoe we de cultuurmiddelen het beste in kunnen zetten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dit is onderdeel van het traject herijking subsidies.
<p>Recreatie en toerisme. Meer (recreatief) bezoek en (meerdaags) verblijf in Meppel en meer kwaliteit van toeristische voorzieningen.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Bevorderen van arrangementen om stad en omgeving aan elkaar te verbinden. Met ondernemers zoeken naar slimme combinaties in regionaal verband voor de ontwikkeling van toeristische arrangementen; Faciliteren van nieuwe overnachtingsmogelijkheden, zoals hotel en B&B; 	<ul style="list-style-type: none"> - We vervulden een actieve rol in de ondernemers met elkaar in contact brengen. Zo slaagde de verblijfsrecreatie erin te koppelen met Bad Hesselingen. Onderling hebben de ondernemers meer naar elkaar verwezen. De gesprekken met verschillende partijen over het realiseren van een hotel in Meppel leidden nog niet tot concrete planvorming van een initiatiefnemer. Wel is met steun van ons een nieuw B&B in het centrum van Meppel gekomen.
<ul style="list-style-type: none"> - Vanuit Leader ZW Drenthe ondersteuning bieden aan de Leader Actiegroep. Leggen van verbindingen met onze ondernemers en inbrengen van opgaven en kansen; 	<ul style="list-style-type: none"> - De Leader Actiegroep kon rekenen op onze ondersteuning. Om lokale kansen en opgaven in te brengen is verbinding met onze ondernemers belangrijk.
<ul style="list-style-type: none"> - Lobby en input leveren in het provincie-brede traject voor promotie en marketing van Drenthe en de regio ZW Drenthe. 	<ul style="list-style-type: none"> - Voor uitvoering van het projectplan Marketingagenda Zuidwest Drenthe 2018-2020 werd een Leadersubsidie van € 123.000 toegekend. Gezamenlijke marketingacties waren: het Zuidwest Drenthe Magazine, de maandelijkse evenementenposters en een inspiratietour voor ondernemers door Zuidwest Drenthe. <p>Het geplande onderhoud aan de Meppeler toren (schilderen en inspectie) is niet uitgevoerd. Het budget hiervoor is overgeheveld naar 2020.</p>
<p>Met wie werken we samen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recreatieschap Drenthe - Marketing Drenthe - Gemeenten in ZW Drenthe 	<ul style="list-style-type: none"> - Waar mogelijk schoven we aan bij verschillende (regionale) overleggen. Zoals hierboven beschreven werken we met diverse partijen goed samen om de recreatie te versterken.
<p>Vanuit toeristisch oogpunt een aantrekkelijke en bereikbare binnenstad over water.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Blijvende aandacht voor maatregelen die de passantenhaven aantrekkelijk houden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met Port of Zwolle is een nautisch veiligheidsplan opgesteld. - De omgeving van het havenkantoor is geschouwd met als conclusie dat het meubilair (bankjes, prullenbakken en bestrating) een opknopbeurt kan gebruiken. Maatregelen volgen.
<p>Meppel profileert zich als evenementenstad. Hiervoor is een doorontwikkeling noodzakelijk. Een verdergaande professionalisering vormt de basis voor het mee kunnen gaan in ontwikkelingen rond landelijke wet- en regelgeving. Een belangrijk item hierbij is veiligheid.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Locatieprofielen opstellen, in lijn met de nieuwe omgevingswet waardoor informatie in één oogopslag beschikbaar is. De profielen bevatten aspecten als parkeren, het beheer van de openbare ruimte, toegang voor hulpdiensten, maar ook hoe vaak jaarlijks op die locatie een evenement mag plaatsvinden en wat de afspraken zijn rond geluid. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het plan van aanpak is ambtelijk klaar en wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het college.

3.6.3 Wat gingen we hiervoor doen?	3.6.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
- Organiseren van de ondersteuning voor evenementen (inclusief een bijdrage voor veiligheid), bijvoorbeeld via Event Desk (MED). Voor deze activiteiten is in 2019 en 2020 een bedrag opgenomen van € 75.000.	- MED ontving de subsidie van € 75.000. De Event Desk gaf een eerste aanzet in het proces tot een nieuw concept voor Donderdag Meppeldag. Het uitgangspunt is de Meppeler evenementen verder te ontwikkelen en te professionaliseren.
- Ons subsidiestelsel voor evenementen bekijken: eigen verantwoordelijkheid en innovatie zijn belangrijke elementen;	- Dit is onderdeel van het traject herijking subsidies.
- Met het Recreatieschap Drenthe onderzoeken we hoe we de uitvoering en regels rond gemeentegrensoverschrijdende evenementen voor de organisatoren kunnen vereenvoudigen. Denk aan de Drentse Fietsvierdaagse.	- De diverse gemeentelijke invullingen van regels leidt tot veel gedoe voor organisatoren. Met de provincie wordt overlegd over vereenvoudiging van aanvragen.

3.6.5 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Kunst/Cultuur excl Schouwborg/Monument	44	1491	91	1655	168	1656	168	1531	157	114
Recreatie en Tourisme	45	373	52	336	1	336	1	354	-	18-
Schouwborg	48	1820	877	1485	600	1494	600	1748	918	63
Saldo excl. bestemming		3.684	1.021	3.477	769	3.486	769	3.633	1.075	159

Mutaties reserves		-	25	-	-	-	-	-	-	-
Saldo incl. bestemming		3.684	1.046	3.477	769	3.486	769	3.633	1.075	159

3.6.6 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse	Afwijking	Voordeel/ Nadeel	Incidenteel/ Structureel
Product			
48 Schouwborg Ogterop			
Zie paragraaf Schouwborg Ogterop	63	V	I
44 Kunst en cultuur			
Gevelonderhoud Meppeler Toren	79	V	I
Het geplande onderhoud aan de Meppeler Toren is niet uitgevoerd.			
<i>Personeelslasten</i>			
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.			
<i>Kapitaallasten</i>			
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>	17	V	I
Saldo programma	159	V	

3.7 Programma 7: Sport en bewegen

3.7.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Beheer en exploitatie sportaccommodaties ◆ Sport- en speldeelname 	<ul style="list-style-type: none"> ◆46 ◆47 	<ul style="list-style-type: none"> Van der Haar Van der Haar

Onder dit programma vallen alle activiteiten die te maken hebben met sport en bewegen, inclusief de verschillende sportvoorzieningen die onze gemeente rijk is.

Beleidskader

- Nationaal Sportakkoord VWS 2018
- De Sportnota 'Meer doen met sport in Meppel 2007-2010'
- Notitie Sociaal Domein
- Nota accommodatiebeleid

Relaties met andere beleidsterreinen

Sport en bewegen brengt mensen bij elkaar en bevordert daarmee de lokale sociale samenhang en integratie van bevolkingsgroepen. De activiteiten zijn van belang voor een gezonde leefstijl en voorkoming van overgewicht. Verder is er nauwe betrokkenheid bij programma's als onderwijs, jeugd, evenementen, vrijwilligerswerk, integratie en participatie. Daarmee is de relatie met het Sociaal Domein gelegd.

3.7.2 Wat hebben we bereikt?

3.7.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.7.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Versterking en behoud van de rol van sportverenigingen in de samenleving, als zijnde maatschappelijk actieve organisaties met een breed bereik. De meerwaarde benutten en verenigingen vitaler maken.	
<ul style="list-style-type: none"> - Sportverenigingen worden ondersteund bij het invullen, vernieuwen dan wel versterken van hun maatschappelijke taak. Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en onderlinge samenwerking. - Wij koppelen onze sportsubsidies aan onze maatschappelijke doelstellingen, zonder onderscheid in sporten. - We stimuleren de samenwerking van de sportverenigingen. - Daaraan gekoppeld wordt ook de huidige tariefstructuur voor verhuur (binnen- en buitensport) onderzocht en aangepast. 	<p>Onder begeleiding van een sportformateur is een eerste uitwerking van een lokaal sportakkoord gemaakt. Vanuit het veld werden vier thema's genoemd om aan te werken, waaronder 'inclusief sporten' en 'vitale verenigingen'. Het sportakkoord wordt in Q1 2020 ondertekend.</p> <p>Daarnaast had Meppel Actief een belangrijke taak in het ondersteunen van verenigingen. Zoals tijdens de Prokkelweek, waarbij reguliere trainingen werden opengesteld voor mensen met een beperking. Ook bij het realiseren van 'walking football', vanuit een samenwerking van vier voetbalverenigingen.</p> <p>Verder werden sportverenigingen weer ondersteund op het gebied van verduurzaming en het realiseren van een gezonde sportkantine.</p> <p>De raad stelde het actieplan Gezondheid, bewegen en sport vast. Dit plan is richtinggevend voor de komende jaren en geeft o.a. ook kaders voor de herijking van sportsubsidies, waarbij de exacte herijkingscriteria nog moeten worden vastgesteld. Het beheerplan Sportaccommodaties schuift door naar 2020.</p>
Een laagdrempelig en optimaal gebruik van sportvoorzieningen en toegankelijke beweegactiviteiten. Een stevige en verbindende rol van sport en bewegen binnen het sociale domein, voor een bijdrage aan de maatschappelijke opgaven binnen o.a. gezondheid, participatie en leefbaarheid.	
<ul style="list-style-type: none"> - De inzet van de beweegcoaches (Meppel Actief) verbreden richting het Sociaal Domein en de openbare ruimte. Fysiek en sociaal domein verbinden door buiten bewegen te stimuleren (m.b.v. sport en spel) en een gezonde leefstijl te promoten. 	<ul style="list-style-type: none"> - De inzet van Meppel Actief binnen het Sociaal Domein is verbreed richting o.a. senioren, met gecombineerde senior-peutergym en een pilot beweegtuinen. Voor mensen met een lichamelijke beperking zijn Race runners- activiteiten bij AV de Sprinter gerealiseerd.

3.7.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.7.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
	In de openbare ruimte zijn in de Nationale Sportweek en bij het Festival van Geluk activiteiten in het park georganiseerd. Daarnaast continueerde Meppel Actief ook het sporten in de wijk.
- Continuering van Meppel als JOGG-gemeente.	<p>JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) had weer diverse activiteiten, zoals voorlichtingen over gezonde voeding, workshops etiket-lezen en groente, supermarktrondleidingen en de nationale buitenspeeldag.</p> <p>De sportvloer van Sporthal Koedijklanden is duurzaam gerenoveerd. Onder de nieuwe vloer werd vloerverwarming aangebracht die op de WKO kan worden aangesloten.</p>

3.7.5 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode (JR 2019)	Cijfer Begroting	Cijfer Jaarstukken
Niet-sporters	%	2016	50,3%	50,3%

3.7.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Sportaccommodaties	46	2.724	1.190	2.913	1.334	2.803	1.384	2.940	1.465	56-
Sport en Deelname	47	466	-	486	-	534	-	538	-	4-
Saldo excl. bestemming		3.191	1.190	3.399	1.334	3.337	1.384	3.478	1.465	60-
Mutaties reserves		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo incl. bestemming		3.191	1.190	3.399	1.334	3.337	1.384	3.478	1.465	60-

3.7.7 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse		Voordeel/	Incidenteel/
Product	Afwijking	Nadeel	Structureel
46 Sportaccommodaties			
Terreinonderhoud sportparken			
Het onderhoudsbudget voor terreinonderhoud velden is over het algemeen al krap. In 2019 is er op sportpark Ezinge een natuurgrasveld gerenoveerd inclusief drainage. Hier is meer aan uitgegeven. Dit komt doordat we zijn omgeschakeld naar puur organisch (geen gebruik van gewasbeschermingsmiddelen) in het kader van de green deal sportvelden. Daarnaast zijn er meerkosten gemaakt doordat er ook tegelverhardingen en hekwerken vervangen moesten worden.	55	N	I
Gebruikersvergoeding sportaccommodaties			
Er is meer gebruik gemaakt van sporthallen en sportzalen. Voornamelijk bij sporthal Ezinge is dit te zien. De verwachting is dat dit structureel is.	18	V	S
Onderhoud sportaccommodaties			
Er is minder aan onderhoud/huur uitgegeven dan begroot. De verhoging van de huur van sporthal Ezinge was minder dan verwacht door de verruiming van de BTW. Daarnaast zitten er elk jaar zitten er schommelingen in het onderhoudsbudget.	45	V	I
Specifieke uitkering sport (SPUK)			
Ten opzichte van de begroting is er een voordeel op de spuk uitkering.	20	V	I
Bijdrage onderhoud Zwembad			
Er was in de begroting rekening mee gehouden dat het zwembad bij de verruiming van de Btw-vrijstelling btw-ondernemer kon blijven. Dit bleek niet het geval, waardoor wij de BTW op het onderhoud door het zwembad niet meer kunnen terugvragen. Dit zorgt voor een nadeel.	56	N	S
<i>Personeelslasten</i>			
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.			
<i>Kapitaallasten</i>			
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>	32	N	I
Saldo programma	60	N	

3.8 Programma 8: Ontwikkeling openbare ruimte

3.8.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ontwikkeling van de openbare ruimte ◆ Kwaliteitsbeheer ruimte (bouwen en milieu) 	<ul style="list-style-type: none"> ◆49 ◆50 	<ul style="list-style-type: none"> Koning Koning

Het programma 'Ontwikkeling openbare ruimte' gaat over de gemeentelijke taken en rollen rondom ruimtelijke ontwikkelingen, bouwplannen etc.

Beleidskader

- Structuurvisie 2030 - Uitvoeringsplan Structuurvisie 2019
- Stedenbouwkundige visies, Bestemmingsplannen en Beeldkwaliteitsplannen
- Woonvisie 2016-2020
- Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan 2017
- College Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Relatie met andere beleidsterreinen

Het ruimtelijk beleid werkt door in veel andere beleidsterreinen. Maatschappelijke ontwikkelingen en economische activiteiten vragen om een ruimtelijke inpassing of kunnen juist een katalysator zijn voor de leefbaarheid van een wijk of buurt.

3.8.2 Wat hebben we bereikt?

3.8.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.8.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Ontwikkelen in samenhang en met kwaliteit	
<p>Structuurvisie Het uitvoeringsplan voor de Structuurvisie is in 2017 herijkt. Hierin is gekozen om de komende jaren prioriteit te geven aan het Binnenstadsplan, Transformatiegebied Noordpoort, visievorming Oosterboer, gebiedsvisie Stationsgebied, onderzoek vraag en aanbod bedrijventerreinen en versterking van de relatie ziekenhuis met de stad. We bewaken de onderlinge samenhang van deze ontwikkelingen met betrekking tot programma, kwaliteit en ruimtelijke samenhang. De afzonderlijke projecten worden elders in de begroting toegelicht.</p> <p>Herijking provinciale omgevingsvisie In 2018 is de Revisie Omgevingsvisie Drenthe vastgesteld, welke het integraal kader vormt voor de ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe op de middellange termijn. Naast een actualisatie van de bekende thema's in de Omgevingsvisie zijn drie nieuwe onderwerpen toegevoegd: Energieneutraal Drenthe, Sterke Steden en Vrijtijdseconomie. Er komen grote opgaven op Drenthe af, die een nieuwe ruimtelijke afweging vragen. Deze afweging zal de komende jaren gebiedsgericht plaatsvinden. Wij nemen hierin een actieve rol om samen met de provincie en regiopartners tot een goede invulling van de opgaven te komen.</p>	<p>Voor 2019 is aan de genoemde onderdelen uit het Uitvoeringsplan Structuurvisie gewerkt. De afzonderlijke projecten worden elders in de jaarstukken toegelicht. Bewaking van onderlinge samenhang en een actieve rol richting de provincie is een continu proces, dat ook relatie heeft met de opstart van de nieuwe Omgevingsvisie.</p>
<p>Meppel voorbereiden op de omgevingswet Planvorming rondom de omgevingswet versnellen en de sporen voor de raad en de organisatie bij elkaar brengen. Transformatie meer op de voorgrond. Zowel bij sociaal als fysiek domein. Werken vanuit nieuwe mindset, de bedoeling waarbij maatwerk en werken vanuit de klantvraag centraal staat.</p>	<p>Omgevingswet In december 2019 heeft de minister nogmaals bevestigd dat de invoering van de Omgevingswet op 1-1-2021 wenselijk en haalbaar is.</p>

3.8.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.8.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>Open staan en nieuwsgierig zijn naar particuliere ideeën, minder dichte regelgeving en juridiseren, hoe kun je meer gebruikmaken van oplossend vermogen burger.</p>	
<p>Er is al een startnotitie voor de omgevingswet vastgesteld. Vervolgens wordt een extern adviesbureau ingeschakeld voor de uitwerking. Dat leidt ertoe dat verdere voorstellen de raad een paar maanden later zullen bereiken dan was voorgenomen. In 2018 hebben we het gemeentelijke ambitieniveau bepaald. Dit ambitieniveau bepaalt voor een groot deel het vervolg. Er zijn 4 pijlers benoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organisatie: In 2019 starten we met het opzetten en uitvoeren van leer- en verandertrajecten en de inrichting van nieuwe werkprocessen. - Beleid en regie: In 2019 starten we met het opstellen van een Omgevingsvisie en blijven we experimenteren met de mogelijkheden die de Omgevingswet ons biedt. - Klantcontacten: In 2019 starten we met het inrichten van nieuwe procedures en processen t.b.v. handhaving en toezicht en sluiten we aan op het landelijk ontwikkelde DSO en passen dat toe op de Meppeler situatie. - Bedrijfsvoering: De voorgaande 3 pijlers worden ondersteund door de functies communicatie (participatie), financiën (financiële sturing), algemeen juridische zaken (afstemming op Omgevingswet), informatisering (hard- en software). 	<p>Betrokkenheid raad en organisatie De raad heeft in september de kaderdocumenten Omgevingswet vastgesteld. Op basis daarvan is eind 2019 het Plan van Aanpak invoering Omgevingswet afgerond en begin 2020 aan de raad gezonden. Gedurende het jaar zijn voor de organisatie bijeenkomsten georganiseerd om de betekenis van de Omgevingswet breed onder de aandacht te brengen. De raad is in een aantal bijeenkomsten hierin meegenomen.</p> <p>Structuur Om de invoering van de Omgevingswet aan te sturen is een projectteam in het leven geroepen. Om voldoende grip op het programma Omgevingswet te houden zijn 8 deelopdrachten geformuleerd, die samen weer het totale programma vormen. Deze deelopgaven zijn een verdere uitwerking van de 4 pijlers.</p> <p>Regionale samenwerking In regionaal verband is de netwerkorganisatie Omgevingsplatform Drenthe (OPD) opgericht met als doel de regionale samenwerking te bevorderen. Naast de gemeente zijn hierin de provincie, waterschappen, VRD, GGD, RUD Drenthe en RWS vertegenwoordigd.</p> <p>Voortgang deelopgaven Er is een start gemaakt met het inhoudelijk inventariseren van het bestaande beleid, om te kunnen beoordelen of en op welke plek dat een plaats moet krijgen in de kerninstrumenten die de Omgevingswet voorschrijft. De voorbereidingen voor het DSO zijn getroffen en een deel van de software is aangeschaft. Het nieuwe proces vergunningverlening is binnen de regionale samenwerking ontworpen.</p> <p>Omgevingsvisie In 2019 is de organisatiestructuur voor de Omgevingsvisie opgezet en zijn werkgroepen gestart met o.a. de beleidsinventarisatie, gebiedseigen verhaal en zwaluwstaarten.</p>
Integrale gebiedsontwikkeling binnen de gemeente Meppel.	
<p>Uitbreidingslocaties Nieuwveense Landen In 2019 gaan wij bezig met de bezig met het opstellen van een bestemmingsplan voor de volgende fase (de rest van het gebied). De openbare ruimte in de wijk wordt verder aangekleed. Het woonrijp maken van deelplan 1 wordt voortgezet. Er wordt een aantal bruggen (voetgangers- en fietsbruggetjes) aangelegd. De parkzone aan de zuidkant van de wijk wordt verder ingericht. Er zal in het kader van de energietransitie een strategie worden ontwikkeld voor de energievoorziening voor de rest van fases 1 en 2. De verkeersinfrastructuur voor auto 's, fietsers en voetgangers zal zo goed mogelijk worden aangesloten op de bestaande infrastructuur en meegroeien met het ontwikkelingstempo van de wijk. Het compensatiebos zal verder worden aangelegd.</p>	<p>Nieuwveense Landen In 2019 zijn de laatste clusters bouwgrond verkocht in Centrumwonen-1 en Broeklanden-4 voor de bouw van totaal 49 woningen. Alle bouwgrond voor projectmatige woningen en de laatste kavels voor particulier opdrachtgeverschap zijn verkocht of in optie uitgegeven. Er zijn inmiddels ruim 300 woningen opgeleverd, ca. 100 woningen zijn in aanbouw en ca. 80 woningen zijn in voorbereiding. In 2019 is hard gewerkt aan de voorbereiding van volgende woonbuurten. Het (ontwerp) bestemmingsplan is opgesteld en wordt in het voorjaar van 2020 in procedure gebracht. In het najaar van 2019 is de vergunning verleend voor 3 ha. 'boscompensatie'. Dit wordt komend voorjaar aangeplant.</p>

3.8.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.8.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>Danninge Erve Ook de uitgifte van grond in Danninge Erve te Nijeveen loopt voortvarend. Hieraan wordt in 2019 een vervolg gegeven.</p>	<p>Danninge Erve Er zijn, volgens planning, 10 bouw kavels verkocht voor de bouw van 4 rijwoningen, 4 tweekappers en 2 vrijstaande woningen. In het najaar zijn 10 kavels voor particulier opdrachtgeverschap in de verkoop gebracht, waarvoor veel belangstelling is getoond. Na loting is voor 8 kavels een reserveringsovereenkomst getekend.</p>
<p>Inbreidingslocaties Naast uitbreidingsgebieden worden ook binnenstedelijke locaties, zoals Het Vledder, de Kromme Elleboog en vrijgekomen schoollocaties verder ontwikkeld.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor Het Vledder is in 2018 akkoord bereikt over de definitieve afronding met voldoende kwaliteit, waarin alle belangen van de betrokken partijen zijn verwerkt. Om de plannen mogelijk te maken zijn in 2018 de ruimtelijke procedures gestart. In 2019 wordt gestart met de uitvoering, afronding is beoogd in 2021, hierbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de plint langs de gracht. 	<p>Het Vledder De afronding van het Vledder is in 2019 vormgegeven met de bouw van een nieuwe supermarkt, diverse woningen en de inrichting van de openbare ruimte.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Afhankelijk van het verloop van de ruimtelijke en juridische procedures zal begin 2019 worden gestart met de bouw van het project Kromme Elleboog. 	<p>Kromme Elleboog In 2019 is gestart met de bouw van appartementen en een parkeergarage aan de Kromme Elleboog. Overdracht van de parkeergarage aan de gemeente zal medio 2020 plaatsvinden.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - In 2018 is de verkoop van Stad & Esch Zuideinde 76 afgerond. In 2019 zullen naar verwachting de ruimtelijke procedures voor de herontwikkeling van deze locatie worden opgestart 	<p>Zuideinde 76 en Prinses Marijkestraat 2 De planvorming wordt in belangrijke mate beïnvloed door de monumentale status die de panden hebben. In het geval van de Zuiderschool (Marijkestraat 2) betreft dit de monumentstatus, die ten tijde van de verkoop in onderzoek was. Dit heeft geleid tot een reeks gesprekken met ontwikkelaar Schavast, die als eigenaar van de panden direct belanghebbende is, ook in het kader van de monumentenaanwijs. De nieuwe plannen zijn in begin 2020 gepresenteerd, met nadrukkelijke aandacht voor de monumentale waarden.</p> <p>Zwikkerterein De gemeenteraad heeft voor het Zwikkerterein besloten in te zetten op een afwaardering van de bedrijfscategorisering met toepassing van een dubbelstemming "recreatie". Dit levert een risico op planschade op. Een bestemmingsplan kan voorbereid worden. Om ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen uit te sluiten is het belang een ontwerp-bestemmingsplan ter visie te leggen voordat het voorbereidingsbesluit afloopt op 26 september 2020.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Op de locatie Koeberg Noord worden in 2019 sociale huurwoningen gebouwd. 	<p>Sociale woningbouw Gerard Doustraat Aan de Gerard Doustraat zijn 42 energie neutrale sociale huurwoningen opgeleverd.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Naar verwachting wordt in 2019 de bestemmingsplanprocedure voor sociale woningbouw op het sportveld van Stad & Esch Randweg afgerond en kan vervolgens gestart worden met de bouw. 	<p>Stad & Esch Randweg In 2019 is het gebouw Randweg 1 verkocht en geleverd aan een ontwikkelaar. Deze is bezig met de verdere planuitwerking. Het bestemmingsplan voor 34 sociale huurwoningen op de voormalige terreinen van Stad & Esch is eind 2019 vastgesteld.</p>

3.8.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.8.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<ul style="list-style-type: none"> - Als de verkoopprocedure van Stad & Esch Randweg 1 slaagt, zullen in 2019 plannen voor dit pand worden ontwikkeld en in procedure gebracht. - Passende ontwikkelingen in de waterentree faciliteren we door het scheppen van de juiste randvoorwaarden. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Op het Bleekerseiland beogen we een kwalitatieve versterking. We willen de eerste blik op Meppel vanaf het water verfraaien. We richten ons op een openbaar toegankelijk en aantrekkelijk gebied, met ondergeschikt ruimte voor toeristische versterking, waar horeca bij kan horen. Voorop staat er dat iedereen op het Bleekerseiland prettig moet kunnen vertoeven. We werken hiervoor samen met de betrokken partijen in het gebied. 	<p>Bleekerseiland Op 31 oktober 2019 is voor Bleekerseiland een stedenbouwkundige en landschappelijke verkenning vastgesteld door de raad. Op basis van deze verkenning is een inloopavond georganiseerd. Belanghebbenden en geïnteresseerden hebben de ambities en het ontwerpvoorstel gezien en hun zienswijze daarop kunnen geven. De raad heeft het college formeel opdracht gegeven voor het opstellen van een totaalvoorstel voor de bestemming en inrichting van het eiland. We werken daarvoor samen met mede-eigenaar, de Kinckhorst Stichting. Nadruk daarbij ligt in eerste instantie op het beschikbaar krijgen van voldoende middelen voor de herinrichting.</p> <p>Boekwaarde Bleekerseiland Het Bleekerseiland moest in 2019 opnieuw worden getaxeerd. De huidige marktwaarde is lager dan de boekwaarde. De boekwaarde moet daarom naar beneden worden bijgesteld.</p>
<p>Stationsgebied Voor het Stationsgebied wordt in 2019 een gebiedsvisie afgerond, die als inspirerend kader geldt voor ontwikkelingen en verdere planuitwerking in dit gebied.</p>	<p>Er is extra tijd genomen om de stakeholders in het gebied goed mee te nemen in de ontwikkeling van de gebiedsvisie. Op basis van de scenario's die zijn ontwikkeld krijgt de gemeenteraad dit voorjaar een voorkeursvariant voorgelegd die wordt uitgewerkt in de gebiedsvisie.</p>
<p>Transformatiegebied Noordpoort In 2019 wordt gewerkt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planologische en procesmatige randvoorwaarden creëren die een transformatie van het gebied mogelijk maken - Regisseren op de gewenste kwaliteit, op basis van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte - Initiatiefnemers in hun kracht zetten en begeleiden bij hun ontwikkelingen. - Tijdelijke initiatieven stimuleren en faciliteren. - Gebiedsmarketing - Investeren in de openbare ruimte aansluitend op initiatieven voor ontwikkeling in het gebied. 	<p>Noordpoort Het vernieuwende bestemmingsplan Noordpoort, dat al werkt volgens de gedachte van de nieuwe omgevingswet, is als ontwerp ter inzage gelegd. Hiermee is de basis gerealiseerd voor een daadwerkelijke transformatie van het gebied. Het bestemmingsplan heeft een landelijke nominatie gekregen (Nu al aan de slag met de omgevingswet)</p> <p>Initiatiefnemers hebben plannen verder uitgewerkt op basis van het nieuwe kwaliteitskader.</p>
Vitale wijken	
<p>Startnotitie Oosterboer Voor de integrale aanpak van de wijk Oosterboer wordt in 2019 ingezet op het in beeld krijgen van de inhoudelijke opgaven, het netwerk en de gewenste wijze van participatie om met de wijk een wijkvisie op te stellen. Een werkgroep vanuit de wijk en de gemeente trekken hierin samen op. De aanpak wordt uitgewerkt in een startnotitie. In de wijk Oosterboer gaat het om zowel een maatschappelijke als een fysieke opgave. Daarbij valt te denken aan onderwerpen als herinrichting van groen en wegen, voorzieningen in de wijk en sociale samenhang, maar ook de opgave voor klimaat en energie.</p>	<p>Startnotitie Oosterboer In 2019 zijn, samen met de werkgroep van bewoners, de vraagstukken voor de wijk in beeld gebracht. In het najaar zijn deze gepresenteerd in het college. Dit voorjaar wordt, na een pilot in het groene hart van de wijk, een startnotitie voor besluitvorming aangeboden.</p>

3.8.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.8.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>Ontwikkelingen Ziekenhuis Bij onze stad met kwaliteit hoort een zo volwaardig mogelijk ziekenhuis. We bekijken of aanverwante branches, ondersteunende bedrijven, dan wel onderwijs gekoppeld aan het ziekenhuis, kunnen worden aangetrokken. Dat kan op de vrijkomende locatie van het ziekenhuis, maar ook op andere locaties, zoals Blankenstein. Uitgangspunt moet zijn dat de ontwikkeling van meerwaarde is voor Meppel en de ziekenhuislocatie. De ontwikkeling van het ziekenhuisterrein moet plaatsvinden met respect voor het Reestdal. De huidige grens van de bebouwing op het ziekenhuisterrein blijft de grens. De ontwikkeling moet goed ingepast worden in het omliggende landschap. Financiering van de programmamanager Ziekenhuis vindt plaats vanuit de middelen 2019 voor de structuurvisie.</p>	<p>Ontwikkelingen Ziekenhuis In 2019 is gestart met de voorbereidingen nieuwbouw ziekenhuis en Noorderboog. Beiden zullen begin 2022 in gebruik worden genomen. Met de eigenaar van het bestaande ziekenhuis (Isala) zullen in 2020 afspraken worden gemaakt over (tijdige) sloop en kansen voor herontwikkeling, vanzelfsprekend rekening houdend met de kwetsbaarheid van het Reestdal. Vooralnog is het programmamanagement binnen de organisatie ondergebracht. Daardoor is het grootste deel van het budget voor 2019 vrijgevallen.</p>
<p>Beter verbinden in de wijk We gaan met de wijkplatforms in gesprek. Daar waar zij meer vraagstukken in de wijk of bij de buurt willen oppakken, staan we hiervoor open. We geven uitvoering aan de afspraken voor de derde wijkregisseur. We willen de positie van de wijkregisseur slim en goed inzetten om zo meer handjes in de wijk te krijgen. Iedere wijk/dorp krijgt zijn eigen contactwethouder. Jaarlijks organiseren we een wijkshow voor iedere wijk. De werkwijze hiervoor stellen we op in een gezamenlijk proces met de bewoners en bewonersafvaardigingen.</p>	<p>Beter verbinden in de wijk De activiteiten rond wijk- en dorpsgericht werken zijn toegelicht in programma 5.</p>
<p>Ontwikkelingen stimuleren die de gebouwde omgeving versterken en aantrekkelijker maken</p>	
<p>Een kwaliteitsmanifest voor Meppel opstellen We stellen een kwaliteitsmanifest op, waarin we laten zien dat we het cultuurhistorische koesteren en tegelijkertijd ruimte bieden om nieuwbouw te plegen met inzet op kwaliteit van de stad. Daartoe wordt een startnotitie voor de raad voorbereid. Het op te stellen kwaliteitsmanifest wordt vertaald naar beleid en een toetsingskader. Er wordt een kader opgesteld voor waardevolle panden en er komen aangescherpte beeldkwaliteitsplannen voor nieuwe projecten. Hiervoor stellen we twee maal €69.000 beschikbaar ten behoeve van het laten opstellen van het kwaliteitsmanifest en bijbehorende beleidsnotities.</p>	<p>Kwaliteitsmanifest In het tweede kwartaal is een oriëntatiesessie gehouden met het college om de scope en het proces nader te bepalen. Vervolgens is een raadsmemo Kwaliteitsmanifest met een concept Plan van Aanpak aan de raad aangeboden. Het tijdspad genoemd in de startnotitie wordt niet gehaald. Het op te stellen erfgoedbeleid is een van de bijbehorende beleidsnotities. De raad stemde in met de inzet en het proces hiervoor, door de Startnotitie Erfgoedbeleid vast te stellen</p>
<p>Opstellen van een leegstandsverordening Om de etalages in de binnenstad gevuld, en daarmee aantrekkelijk, te houden wordt een leegstandsverordening opgesteld.</p>	<p>Leegstandsverordening De kaders voor een leegstandsverordening zijn eind 2019 door het college vastgesteld. Aan de hand hiervan wordt de definitieve verordening opgesteld.</p>
<p>(Gedeeltelijk) afschaffen van precario In 2019 komt er een voorstel om de precario (gedeeltelijk) te laten vervallen, mits de aanpak van verrommeling is gewaarborgd.</p>	<p>Precario Uit analyse van de precario blijkt dat het mogelijk is om deze af te schaffen voor een beperkt aantal activiteiten zonder dat dit tot verrommeling of aanpassing van de begroting leidt.</p>
<p>Richting geven aan de kwaliteit, inrichting en het gebruik van de bebouwde ruimte.</p>	
<p><i>Kwaliteitsbeheer bebouwde ruimte</i> Een bijdrage leveren aan de kwaliteit en duurzaamheid van onze leefomgeving door het toetsen van bouwplannen aan regelgeving en (beeld)kwaliteitsplannen die richting geven aan de</p>	<p>Regie op het fysiek domein In 2019 zijn een aantal grote bouwprojecten vergund. Zoals het Ziekenhuis, Scania, appartementen en parkeergarage Kromme Elleboog, supermarkt Het</p>

3.8.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.8.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Doelen en activiteiten</p> <p>kwaliteit, inrichting en het gebruik van de bebouwde ruimte. De welstandtoets vindt voor de bouwplannen in Nieuwveense Landen en Danninge Erve plaats door een kwaliteitsteam. Hierin is de dorps/stadsbouwmeester vertegenwoordigd.</p> <p><i>Actualisering en digitalisering bestemmingsplannen</i> Voor 2019 staan geen grote nieuwe actualiseringen van bestemmingsplannen op de rol. Er worden veel bestemmingsplannen aangepast om ontwikkelingen mogelijk te maken. Dit gebeurt veelal op verzoek en kosten van derden.</p> <p><i>Regie op het fysiek domein</i> De verwachting is dat het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen ook in 2019 hoog blijft. Dit wordt opgelost door extra inhuur van Wabovergunningverleners, gedekt uit de extra legesopbrengsten.</p>	<p>Vledder en een flink aantal woningen in Nieuwveense Landen.</p> <p>De legesopbrengsten zijn daardoor fors hoger dan oorspronkelijk geraamd. De bijbehorende uitgaven voor onder andere bouwtoezicht en de constructeur lopen door in 2020/2021.</p>
<p>Optimaliseren van de bereikbaarheid.</p>	
<p>Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan</p> <p>In 2018 is het uitvoeringsprogramma GVVP aan de raad aangeboden. Hierin zijn projecten opgenomen voor de komende vier jaar. De basis hiervoor ligt in het GVVP. Daarnaast is rekening gehouden met maatregelen die benoemd zijn in het Coalitieakkoord. Vanaf 2019 zal uitvoering aan de projecten worden gegeven.</p>	<p>Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan</p> <p>De in het uitvoeringsprogramma voor 2019 benoemde projecten zijn opgestart/uitgevoerd, waarbij voor één project een uitwisseling heeft plaatsgevonden met een project uit 2020 zoals eerder gecommuniceerd.</p>
<p>Ontsluiting Nieuwveense Landen</p> <p>Bij de ontwikkeling van Nieuwveense Landen hebben we aandacht voor een goede ontsluiting. We zoeken naar een oplossing, waardoor de Nieuwe Nijeveenseweg niet eerder wordt afgesloten dan de tweede ontsluiting is gerealiseerd. Dit binnen de financiële mogelijkheden die we hebben.</p>	<p>Ontsluiting Nieuwveense Landen</p> <p>In het voorjaar van 2019 heeft de gemeenteraad een principebesluit genomen over realisatie van de fietstunnel en ontsluitingsstructuur. Het wegtracé, de aansluitingen op de provinciale weg (N375) en fasering van de werkzaamheden zijn nader uitgewerkt.</p>
<p>Levensduurverlening rotonde watertoren</p> <p>Uitvoeren van levensduur verlengende maatregelen voor de rotonde Watertoren door het realiseren van de fietstunnel Nieuwveense Landen en het aanleggen van de bypass op de rotonde Watertoren. Voor het aanleggen van de bypass hebben we bij de investeringen rekening gehouden met €100.000.</p>	<p>De rotonde, fietstunnel en ontsluiting Nieuwveense Landen maken onderdeel uit van een totaalstudie Infrastructuur Meppel Noordzijde, waaraan in 2019 is gewerkt en waarover nu overleggen met de Provincie plaatsvinden.</p>
<p>Verbinden provinciale en regionale/lokale doelen en middelen</p>	
<p>Samenwerkingsagenda ZW Drenthe</p> <p>De belangrijkste gezamenlijke agendapunten voor 2019 van de provincie, vijf Zuidwest Drentse gemeenten en het waterschap zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het stimuleren van ondernemers in het kader van Leader (kwaliteitsverbetering van vrijetijdseconomie); - Het uitbouwen van Streekbeheer voor natuur en landschap; - Gebiedsproces ZW Drenthe vanuit de Omgevingsvisie Drenthe. <p>Daarnaast streven we naar het zo goed mogelijk inzetten van de provinciale middelen uit de Regeling Dorpsinitiatieven, die naar verwachting in 2019 wordt doorgezet.</p>	<p>Leader</p> <p>Er zijn in Drenthe in 2019 negen projecten gehonoreerd voor deze Europese subsidie. Vanuit Meppel echter dit jaar geen.</p> <p>Streekbeheer</p> <p>Streekbeheer wordt toegelicht in programma 9.</p> <p>Gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe</p> <p>Er is een bijdrage verleend aan de Gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe. Deze voert een onderzoek uit naar het verwaarden van bermgras.</p>

3.8.5 Beoogde effecten

n.v.t.

3.8.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Ontwerp/Ontwikkeling/Ordening van ruimte	49	1.242	61	1.827	15	2.047	15	2.426	25	370-
Zorg Kwaliteit niet openbare ruimte	50	988	943	911	933	909	933	827	1.685	834
Saldo excl. bestemming		2.230	1.004	2.738	948	2.956	948	3.253	1.709	465
Mutaties reserves		-	-	-	-	-	220	-	220	-
Saldo incl. bestemming		2.230	1.004	2.738	948	2.956	1.168	3.253	1.929	465

3.8.7 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse		Voordeel/	Incidenteel/
Product	Afwijking	Nadeel	Structureel
49 Ontwikkeling van de openbare ruimte			
<i>Bleekerseiland</i>			
Bleekerseiland is meegenomen in een totale actualisering grondpositie. Vóór 2020 dienen alle gronden voor een juiste waarde op de balans te staan. De grondpositie Bleekerseiland is afgewaardeerd naar taxatiewaarde.	900	N	I
<i>Uitvoeringsplan structuurvisie</i>			
In dit jaar is geen beroep gedaan op de investeringsgelden uitvoeringsplan structuurvisie.	90	V	I
<i>Programmamanager ziekenhuis</i>			
Het programmamanager voor de nieuwbouw, als wel de herontwikkeling van het oude ziekenhuisterrein zijn vooralsnog in de eigen organisatie ondergebracht.	45	V	I
<i>Budgetoverheveling naar 2020</i>			
Onderzoek opengraven gracht	40	V	I
Implementatie Omgevingswet, via reserve Omgevingswet	282	V	I
50 Zorg kwaliteit niet-openbare ruimte			
<i>Bouwleges</i>			
Extra legesopbrengst door toename bouwaanvragen, inclusief enkele grote projecten. De effecten van toezicht en handhaving t.b.v. nieuwbouwprojecten werken nog door in 2020/2021.	720	V	I
<i>Personeelslasten</i>			
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.	25	V	I
Diverse kleine afwijkingen <50.000	163	V	I
Saldo programma 8	465	V	

3.9 Programma 9: Beheer bestaande openbare ruimte

3.9.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	◆ Wegen/civiel	◆60	Koning
	◆ Stadsverzorging	◆61	Van der Haar
	◆ Water	◆62	Van der Haar
	◆ Groen en spelen	◆63	Van der Haar
	◆ Riolering	◆64	Van der Haar
	◆ Parkeren	◆65	Koning

De openbare ruimte (parken, pleinen, straten en groen) is eigendom van de gemeente en wordt ook door haar beheerd. De gemeente beheert en onderhoudt ook de minder zichtbare zaken zoals het rioleringsstelsel. Beheer betekent dat onderdelen van de openbare ruimte met onderhoud in stand worden gehouden, dat kapotte onderdelen worden vervangen en dat veranderend ruimtegebruik wordt gefaciliteerd (wanneer dat mogelijk en gewenst is).

Beleidskader

Naast het wettelijk kader is dit het vigerende raads kader:

- Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit Op Maat 2013
- Wegenbeheerplan 2014/2018
- Beleidsvisie op uitgeefbaar groen 2017
- Groene kaart 2012 en lijst monumentale bomen 2008
- Kadernotitie Zo doen we groen 2015
- Speelruimteplan 2013
- Watertakenplan 2016-2021
- Gemeentelijk Verkeer en VervoerPlan (GVVP) 2017 en Parkeerbeleid gemeente Meppel 2017
- Structuurvisie 'Duurzaam Verbinden' 2013
- Beleidsplan Openbare Verlichting 'AILEs Duurzaam' (2015-2019).
- Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2018-2022

Relaties met andere beleidsterreinen

Er is een sterke relatie met beleid over uitbreidingen en renovaties en met maatschappelijk beleid dat een bepaald ruimtebeslag heeft. Daarnaast heeft de (groene en verharde) openbare ruimte een waarde voor bewegen en ontmoeten, recreëren, gezondheid en duurzaamheid. Dit betekent relaties met ontwikkeling openbare ruimte, burgerzaken, milieu en kunst, cultuur en recreatie. Steeds meer spelen ook de bewoners een rol in het ontwerp en het beheer van de openbare ruimte en de groene leefomgeving. Daarmee ligt er een relatie met het sociaal domein. Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte worden in verbinding met Reestmond en het Leerwerkcentrum uitgevoerd. Tot slot is er een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

3.9.2 Wat hebben we bereikt?

3.9.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.9.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Algemeen openbare ruimte Een goede inrichtings- en beeldkwaliteit van de openbare ruimte en de beleving hiervan.	
Kwaliteit openbare ruimte in relatie tot de middelen We stellen in 2019 en 2020 in totaal € 500.000 extra ter beschikking voor het onderhoud en de kwaliteit van de openbare ruimte. Over de inzet van deze extra middelen wordt eerst een startnotitie met raadsdiscussie opgesteld. Hierin wordt de keuze voorgelegd om KOM te herijken (onderhoudskwaliteit) of een nieuwe 'systematiek' (algehele beeldkwaliteit) in te voeren. Belangrijk onderdeel van de startnotitie is het meenemen van input vanuit de bewoners van onze gemeente (tevredenheid, wensen, zeggenschap op buurtniveau, participatie en communicatie).	- Bij de behandeling van de PPN is het geld verdeeld over 2019,2020 en 2021.In samenspraak met de wijkplatforms is er een lijst opgesteld met gewenste kwaliteitsverbeteringen in de openbare ruimte. Het beschikbare budget (125.000 euro) is onder andere ingezet voor het uitbreiden en vernieuwen van het aantal prullenbakken. De bestrijding van onkruid op verharding is geïntensiveerd. De wortelopdruk en de boomspiegels op het Prinsenplein en langs de gasgracht zijn aangepakt. En er zijn 895 paaltjes verwijderd waardoor het straatbeeld rustiger wordt en beter te schoon te houden is.

3.9.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.9.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Bewoners die een rol willen spelen in inrichting en beheer van openbare ruimte faciliteren we.	
- Totale openbare ruimte: Realiseren van de prijswaardeafspraken (afweging schoon, heel en veilig tegen aanvaardbare kosten) conform tabel KOM in paragraaf kapitaalgoederen;	- In de paragraaf kapitaalgoederen worden de resultaten 2019 toegelicht.
- Uitwerken van een oproep in een motie om de prijswaardeafspraken bij te stellen in samenhang met de wens in het collegeprogramma om het onderhoudsniveau omhoog te brengen en zeggenschap over keuzes op buurtniveau bij inwoners te leggen. Hiervoor wordt in 2019 en 2020 €250.000 beschikbaar gesteld, om zichtbare maatregelen te treffen in de openbare ruimte.	- Er is een oriënterende sessie geweest met het college over de uitwerking van deze motie. Dit krijgt in 2020 een vervolg.
- Wegen: In 2019 wordt het wegenbeheerplan geactualiseerd met inachtneming van de nieuw te maken prijswaardeafspraken.	- Op 28 november heeft de raad het wegenbeheerplan 2019-2023 vastgesteld. De ambitie voor de kwaliteit van de wegen is nog steeds conform het inwonergegericht model.
- Groen: We gaan verder met het implementeren van de Kadernotitie Zo doen we Groen. In deze Kadernotitie streven we naar mooier en aantrekkelijker groen ('Ik zie goed groen'). Bij deze implementatie gaan we in gesprek met bewoners en de raad.	- In projecten en groenparticipaties geven we waar mogelijk invulling aan de groene wensen die bewoners hebben.
- Riolering: Binnen het samenwerkingsverband Fluvius worden projecten uitgevoerd die bijdragen aan het beheer en onderhoud van de riolering en het stedelijk water. In het watertakenplan zijn de projecten benoemd die worden uitgevoerd gedurende de looptijd van het plan. Daarnaast worden, onafhankelijk van Fluvius, de gemeente specifieke beheertaken uitgevoerd.	- Binnen projecten wordt hemelwater afgekoppeld als dit doelmatig kan.
- Faciliteren Operatie Steenbreek, goed voor leefbaarheid, klimaatadaptatie en natuur.	- 2019 is het eerste volle jaar voor de bewonersgroep die hier gestalte aan geeft. De groep heeft eerst aan bekendheid gewerkt en de eerste resultaten met vergroenen van privétuinen zijn er. Er zijn voorbereidingen getroffen om de impact in 2020 te vergroten.
Wegen De kwaliteit van de wegen in Meppel op het niveau brengen zoals dat door de raad is vastgesteld volgens het inwonergegericht model.	
In 2019 wordt op basis van functie en prioriteit een selectie van de wegen, die niet voldoen aan de afgesproken kwaliteit, op niveau gebracht. Bij herinrichtingen is het uitgangspunt dat (toegangs)wegen zonder obstakels en bochten die de doorstroming frustreren worden ingericht.	- In 2019 zijn de Spoorbaanweg, de Hesselterlandweg en de 2 ^e fase van Kolderveen herstraat. Deze wegen hadden een D kwaliteit en voldeden daarmee niet aan het inwonergegericht model. Daarnaast zijn er asfalteringswerkzaamheden uitgevoerd aan het fietspad Ruinerwoldseweg en de 2 ^e fase Bramenweg.
Openbare verlichting Duurzame, energiezuinige openbare verlichting voor een veilige openbare ruimte.	
Overeenkomstig het beleidsplan Openbare Verlichting wordt omvorming van conventionele verlichting naar LED verlichting binnen de reguliere onderhoudsbudgetten gefaseerd uitgevoerd.	- In 2019 zijn 482 milieubelastende SOX lampen vervangen door LED verlichting. Deze lampen bevonden zich voornamelijk in het buitengebied en op industrieterrein.

3.9.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.9.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
	- De gemeente Meppel heeft nu geen SOX verlichting meer in haar areaal.
<p>Water Doelmatig beheer van stedelijk water.</p>	
<p>Met het waterschap hebben we de taken rondom het beheer van stedelijk water (zoals sloten en vijvers) verdeeld. Binnen het samenwerkingsverband Fluvius willen we daarover nieuwe afspraken maken. De invulling van deze afspraken is afhankelijk van het beleidsstandpunt wat het nieuw gevormde waterschap Drents-Overijsselse Delta hier in het najaar van 2018 over inneemt.</p>	<p>- Na de vorig jaar gerapporteerde beleidsharmonisatie van het Waterschap wordt een ander traject gevolgd voor de afspraken rond stedelijk water. Het waterschap gaat bilateraal met gemeenten afspraken maken met hun beleidskader waterschapszorg als vertrekpunt. Meppel staat voor 2021/2023 op de planning. Fluvius blijft op de achtergrond betrokken.</p>
<p>Groen Nuttiger en bruikbaar groen ('Ik ervaar mijn groen Meppel') en gezonder en vitaler groen ('Ik zorg voor gezond groen'). Voor de periode 2015-2020 streven we concreet naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een sterkere identiteit en toegenomen gebruikswaarde van de groenblauwe structuur, parken en het landschap. - Toename van de natuurwaarde in de stad en het landschap. <p>Meer bewoners, bedrijven en partners leveren een bijdrage aan de ambitie Drie keer Groener.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - In beheer van het groen meer natuurwaarde realiseren, bv. via. bloemrijke stroken, bermbeheer en bloembollen, redenerend vanuit ecologische principes of natuurlijke processen. Daarnaast zorgt dit voor een aantrekkelijker uitstraling van de openbare ruimte, het wordt dan ook erg gewaardeerd door onze inwoners. We gaan bewust om met onze bomen, we maken dan ook bewuste afweging voor wel of niet kappen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het inzaaien van bloemrijke stroken en aanplanten van bloembollen is voortgezet. In provinciaal verband is verder gewerkt aan het beheerkader bermen.
<ul style="list-style-type: none"> - Groen waar mogelijk zo inrichten dat het gericht is op een biodiversiteit die aansluit bij de jaarcyclus van bijen en insecten. - Bij nieuw beleid (zoals gezondheidsbeleid, klimaatopgave) en projecten (zoals Koedijklanden, Transformatiegebied en binnenstad) de groene doelen meenemen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bij projecten en herinrichtingen wordt het groen waar mogelijk bio divers ingericht en letten we op de groene doelen van 'Zo Doen We Groen'. O.a. in Nieuwveenselanden is veel aandacht voor kruidenvegetaties met effect voor bijen en insecten. In Oosterboer is een bewonersgroep bezig met insectenvriendelijk beheer in het Ringpark.
<ul style="list-style-type: none"> - Periodiek communiceren (van informeren tot zoeken van verbinding), over onze werkzaamheden, samen met bewoners en betrokkenen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Als de actualiteit daar aanleiding toe geeft, wordt over deze onderwerpen een artikel in de Meppeler Courant geplaatst. De eikenprocessierups, het gebruik van bokashi en de bladval van de platanen in het voorjaar zijn hier voorbeelden van.
<ul style="list-style-type: none"> - Streekbeheer in het buitengebied en Stadsbeheer binnen de kom door ontwikkelen, onder meer door afstemming met terreinbeheerders, waterschap en het sociaal domein. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitbreiding van Streekbeheer was er met één groep en verder zijn veel vrijwilligers aangehaakt bij bestaande groepen. In Nijeveen was een groei van 21 naar 36 nieuwe leden, die actief zijn bij 19 grondeigenaren. Stadsbeheer bestaat uit 7 groepen.
<ul style="list-style-type: none"> - Bewonersparticipatie in het onderhoud van groen stimuleren. 	<ul style="list-style-type: none"> - Op onze website staan kaders opgenomen voor kleine bewonersinitiatieven in de openbare ruimte (boomspiegels en geveltuintjes). Voor grotere initiatieven gaan we graag in gesprek.
<ul style="list-style-type: none"> - Verbetering van de toegang en het beheer van Tussenboerslanden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Deze verbetering is gerealiseerd.
<ul style="list-style-type: none"> - Afweging van een bijdrage aan Engelgaarde per 2019 op basis van een in te dienen plan 	<ul style="list-style-type: none"> - Er zijn gesprekken met de stichting Engelgaarde gevoerd waarbij gekeken is of een gemeentelijke bijdrage noodzakelijk dan wel wenselijk is en hoe deze bijdrage vormgegeven kan worden. Deze wordt uitgewerkt.

3.9.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.9.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<ul style="list-style-type: none"> - Verkennen of het beleidskader (Groene Kaart) aangepast moet worden, gericht op alternatieven voor directe kap. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dit is nog niet uitgevoerd, is gepland voor 2020.
<ul style="list-style-type: none"> - We gaan in gesprek met het zwembad of de oude route naar het bad in ere hersteld kan worden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Herstel van de oude route is niet mogelijk, alternatieve route wordt aangelegd in 2020. - We kregen te maken met een explosie van de eikenprocessierups (onvoorziene kosten van € 60.000). We hebben ons voorbereid op de aanpak van 2020.
Riolering Uitvoeren van risico gestuurd beheer van de riolering.	
Binnen het samenwerkingsverband Fluvius projecten uitvoeren die bijdragen aan het beheer en onderhoud van de riolering en het stedelijk water. Deze leiden tot minder meerkosten. <ul style="list-style-type: none"> - Levensduur verlengende maatregelen in de vorm van deelreparaties aan het riool. Hierdoor kan grootschalige vervanging worden uitgesteld. Locatie van deelreparaties worden bepaald naar aanleiding van reguliere rioolinspecties. 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2019 is ca. 20 km riool gereinigd en geïnspecteerd, op basis waarvan deelreparaties aan het riool worden uitgevoerd.
<ul style="list-style-type: none"> - Groot onderhoud van een aantal gemalen. 	<ul style="list-style-type: none"> - De telemetrie van 45 drukrioleringsgemalen is omgevormd als gevolg van de uitfasering van ISDN. Dit nieuwe telemetriesysteem draagt bij aan de bedrijfszekerheid en alarmafhandeling van deze gemalen.
<ul style="list-style-type: none"> - Vanuit riolering een bijdrage leveren aan het plan voor een klimaat adaptieve stad. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bij herinrichtingen wordt het hemelwater afgekoppeld wanneer dit doelmatig is.
Parkeren <ul style="list-style-type: none"> - Beperken parkeeroverlast (woonomgeving); - Verbeteren gebruiksgemak parkeren; Stimuleren parkeren op de juiste plaats.	
In het kader van het beleidsplan parkeren wordt frequenter en structureel invulling gegeven aan monitoring van parkeerdruk. Hierbij wordt ook het gebruik van de fietsenstallingen en elektrische laadpunten meegenomen. De monitoring is gestart in het najaar 2017. Als de resultaten aanleiding geven tot ingrijpen dan wordt hiervoor vervolgens een apart voorstel uitgewerkt. We beoordelen de optimalisatie van parkeren en doorstroming bij scholen. De looproutes tussen de parkeerplaatsen en de binnenstad gaan we slimmer, herkenbaarder en aantrekkelijker inrichten. Na de realisatie van de parkeergarage aan de Kromme Elleboog moet er een oplossing komen voor het kort parkeren op het Prinsenplein/Groenmarkt. Bij de jaarlijkse vaststelling van de parkeertarieven wordt het uitgangspunt van concurrerende parkeertarieven meegenomen.	<ul style="list-style-type: none"> - In het gereguleerd parkeergebied is de jaarlijkse monitoring uitgevoerd. Hier zijn geen bijzonderheden uit voortgekomen. - Onderzoekopzet voor parkeren en doorstroming bij scholen is gereed. - Aantrekkelijke looproutes worden uitgevoerd in het binnenstadplan. - Kort parkeren Prinsenplein/Groenmarkt wordt meegenomen in het binnenstadplan. - De parkeertarieven zijn door de raad vastgesteld waarbij nadrukkelijk is gekeken naar de tarieven van omliggende gemeenten. - We hebben het belparkeren gepromoot door de informatievoorziening hierover te verbeteren, zowel op de website als op de parkeerautomaten. - Er is gekeken naar de locaties van de parkeerautomaten, naar aanleiding van de huidige richtlijnen zijn er 11 gesaneerd.

3.9.5 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Wegen	60	3.953	81	4.412	30	4.259	30	4.026	144	347
Stadsverzorging	61	519	54	549	39	555	39	580	96	32
Water	62	501	368	570	310	572	310	554	331	38
Groen en Spelen	63	3.361	231	4.095	74	3.930	74	3.949	189	97
Riolering	64	2.403	3.044	2.550	3.185	2.525	3.100	2.439	3.002	12
Parkeren	65	904	1443	1.273	1.615	1.255	1.466	1.072	1.503	221
Saldo excl. bestemming		11.640	5.221	13.450	5.252	13.096	5.018	12.620	5.266	725
Mutaties reserves		-	-	-	250	-	125	-	90	35-
Saldo incl. bestemming		11.640	5.221	13.450	5.502	13.096	5.143	12.620	5.356	690

3.9.6 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse Product	Afwijking	Voordeel/ Nadeel	Incidenteel/ Structureel
60 Wegen			
Aanbestedingsvoordeel wegininspecties	33	V	I
Hogere (degeneratie)vergoedingen leges, toezicht en coördinatie in verband met de aanleg van kabels en leidingen.	58	V	S
Inkoopvoordeel op energiekosten en minder kosten onderhoud openbare verlichting.	133	V	S
Onvoorziene ontvangst schadevergoeding Jan van de Boschkade.	30	V	I
Meevaller op o.a. de vervanging van (verplichte) bewegwijzering, contractuele verplichtingen aan Pro-rail en de aanschaf/vervanging van bebording.	57	V	I
61 Stadsverzorging			
Boekwinst door verkoop voertuigen en daardoor ook minder onderhoudskosten.	42	V	I
62 Water			
Er is weinig beschoeiing in slechte kwaliteit aangetroffen, waardoor minder onderhoud nodig was.	36	V	I
Meer opbrengsten voor gebruik haven.	21	V	I
63 Groen en spelen			
Van het rijk krijgen wij een uitkering voor de inzet van mensen met een SW-indicatie. Deze ontvangen wij via de algemene uitkering en worden daar ook geboekt (product 59). Er stond abusievelijk nog een klein deel van de inkomst geraamd op product 63.	50	N	I
Resultaat verkopen snippergroen (saldo baten en lasten)	81	V	I
Hogere kosten groen door o.a. bestrijding eikenprocessierups, stormschade en extra inzet wijkploeg (voordeel op personeelslasten).	167	N	I
Lagere kosten voor onderhoud en schouw leggers en waterlossingen, door minder baggerwerkzaamheden.	32	V	I
Lagere kosten (o.a. verzekeringen, belastingen brandstof) rollend materieel.	20	V	S

Bedragen x € 1.000			
Analyse		Voordeel/	Incidenteel/
Product	Afwijking	Nadeel	Structureel
64 Riolering			
De onttrekking aan de voorziening is lager dan geraamd, door o.a.:	128	N	I / S
Er zijn minder projecten uitgevoerd dan voorzien binnen het samenwerkingsverband Fluvius in 2019.	51	V	I
N.a.v. rioolinspecties bleken er minder deelreparaties nodig dan verwacht.	62	V	I
Meer opbrengsten rioolheffing door meer huishoudens.	23	V	S
65 Parkeren			
Meer inkomsten parkeren en minder inkomsten parkeervergunningen.	53	V	I
De oplevering van een deel van de parkeerplaatsen bij Het Vledder worden in 2020 in plaats van 2019 opgeleverd (meegenomen in budgetoverhevelingen).	116	V	I
<i>Personeelslasten</i>	59	V	I
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.			
<i>Kapitaallasten</i>	-		
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>	128	V	I
Saldo programma	690	V	

3.10 Programma 10: Economische zaken en grondzaken

3.10.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Economische zaken ◆ Grondzaken 	◆52	Korteland Ten Hulscher Koning

Beleidskader

Economische zaken

- Uitvoeringsplan Structuurvisie 2019
- Marktonderzoek bedrijventerreinen Meppel 2019
- Logistieke visie + havenvisie 2012
- Binnenstadsplan
- College Uitvoeringsprogramma 2018-2022

Grondzaken

- Nota Grondbeleid 2019-2023
- Grondprijzennota 2019
- Meerjarenperspectief grondexploitatie 2019

Relaties met andere beleidsterreinen

Economische ontwikkeling is van groot belang voor de vitaliteit van onze gemeenschap. Daarmee werkt het door in veel verschillende gemeentelijke beleidsterreinen. In het bijzonder geldt dit in sociaal-economisch en ruimtelijk-economisch opzicht.

3.10.2 Wat hebben we bereikt?

De stand van de Meppeler economie

Uit onderzoek van Bureau Louter blijkt dat het in Meppel economisch goed gaat. Het Meppeler MKB is het sterkste van Noord-Nederland en de economische prestatie is de hoogste van Drenthe.

Organisaties als Scania en Isala hebben in 2019 definitieve besluiten genomen over zeer grote investeringen die ten gunste komen van de Meppeler economie. Op Noord, Blankenstein en Oevers zijn diverse bedrijfskavels verkocht. Daarmee komt het einde van de voorraad beschikbare kavels in zicht. Het afgelopen jaar zijn belangrijke stappen gezet om in te spelen op veranderende wensen van de bezoekers aan Meppel door de oprichting van 'Bureau Binnenstad'. Een samenwerking tussen de gemeente, de Meppeler Handelsvereniging (MHV) en de vastgoedeigenaren centrum Meppel (VECM). Aan de andere kant zien we dat de winkelleegstand ondanks alle inspanningen vorig jaar is toegenomen.

Ondernemers ervaren dat het steeds moeilijker wordt om personeel te vinden en te behouden. Om dit aan te pakken is vanuit de regio het Ontwikkelfonds Regio Zwolle opgezet. Het fonds stimuleert in samenwerking met gemeenten, onderwijs en partners uit het bedrijfsleven initiatieven van ondernemers.

3.10.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.10.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Het bevorderen van een gunstig vestigings- en ondernemersklimaat. Doel hiervan is behoud en uitbreiding van de economische dynamiek en werkgelegenheid.	
<p>Het bestaande bedrijfsleven in onze gemeente is de belangrijkste factor in de economische dynamiek en de ontwikkeling van de werkgelegenheid. Deze ondernemers willen wij, waar mogelijk, ondersteunen en faciliteren bij de verdere ontwikkeling van hun bedrijven.</p> <p>Accountmanagement</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onze accountmanagers staan klaar om bestaande én toekomstige ondernemers in Meppel te ondersteunen. Via het bedrijvenserviceteam worden bedrijven met grotere bouwplannen geholpen bij het doorlopen van de procedures en vergunningen. - We hebben aandacht voor het ondernemersklimaat door onnodige regels te schrappen en te kijken naar mogelijkheden voor ZP'ers. We onderzoeken of de lastendruk voor ondernemers concurrerend is ten opzichte van andere gemeenten. 	<p>Accountmanagement</p> <p>In 2019 was er volop belangstelling om te ondernemen in Meppel. Er zijn bedrijfskavels verkocht aan bedrijven van binnen en buiten de gemeente. Meppeler bedrijven hebben ook weer flink geïnvesteerd in hun eigen vestigingen (uitbreiding, innovatie etc.).</p> <p>Meppeler ondernemersfabriek</p> <p>Vanuit het provinciaal programma "Ik ben Drents ondernemer" is er ook een ondernemersfabriek in Meppel gestart. Er wordt gewerkt aan een programma om een Meppeler vorm van een fysieke broedplaats voor starters te realiseren. Dit moet bijdragen aan een nog beter ondernemersklimaat.</p>

3.10.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.10.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>- Wij stimuleren jonge ondernemers met groeiambitie. Daarvoor nemen wij initiatieven om een Meppeler "Ondernemersfabriek" van de grond te krijgen. Vanaf 2021 stellen wij hiervoor formatie beschikbaar.</p> <p>Samenwerking</p> <p>- De samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid wordt steeds belangrijker. Van een kwalitatief goede beroepsbevolking, die zich blijft ontwikkelen, profiteren alle betrokkenen. Mooie voorbeelden van deze samenwerking zijn het Werkgeversplatform Meppel – Staphorst, de Regiocampus en het N.I.C.E..</p> <p>- We intensiveren de samenwerking in de Regio Zwolle en doen actief mee met de Human Capital agenda van de Regio Zwolle.</p>	<p>Glasvezel op Oevers E In samenwerking met ICC-Parkmanagement is er een contract gesloten met KPN. Via een bedrijventerrein-regeling wordt nu ook een glasvezelnetwerk aangelegd op bedrijventerrein Oevers E. In samenwerking met het (georganiseerd) bedrijfsleven worden zo de faciliteiten voor onze ondernemers verbeterd.</p> <p>Human Capitalagenda Regio Zwolle Tijdens ronde tafel gesprekken met ondernemers hebben we de vraag naar arbeid en het inzicht in de arbeidsmarkt in beeld gebracht. Hierdoor ontstaan projecten om de arbeidsmarkt te versterken.</p> <p>Regiocampus De Regiocampus brengt onderwijs, ondernemers en overheden dicht bij elkaar. Ruim 500 studenten hebben via het Ondernemerspunt opdrachten uitgevoerd voor Meppeler bedrijven en organisaties. In het Academisch lab wordt opgetrokken met het UMCG en de Universiteit Wageningen en na vier edities krijgt Business4Students navolging in heel Drenthe.</p>
<p>Voldoende aanbod van bedrijventerreinen om aan de vraag te voldoen. Op dit moment is het resterende aanbod aan bedrijventerreinen in Meppel gefragmenteerd en sluit onvoldoende aan op de vraag uit de lokale en regionale markt.</p>	<p>Verkoop bedrijventerreinen Op alle bedrijventerreinen waar de gemeente nog kavels beschikbaar heeft is in 2019 grond verkocht. Op Blankenstein is de indeling van de resterende kavels gewijzigd. Door kleinere kavels aan te bieden wordt beter aangesloten op de vraag uit de markt. Voor het eerst in meer dan tien jaar is hier een kavel verkocht en er is zeer serieuze belangstelling voor een aantal andere kavels. Op Noord II is, verdeeld over drie kavels, meer dan twee hectare verkocht. Twee van deze kavels vielen onder de noemer 'moeilijk te verkopen'. Daarnaast zijn er kavels verkocht op Oevers D en Oevers E.</p>
<p>Uitbreiding bedrijventerreinen Noord III In 2018 is de behoefte aan kavels op Noord III aan de hand van een ruimtelijk-economisch onderzoek onderbouwd. De conclusie is dat de vraag voldoende kan worden aangetoond. Op basis hiervan wordt met provincie Drenthe gesproken, hun medewerking is noodzakelijk om het plan mogelijk te maken. Na bestuurlijke toestemming kunnen de ruimtelijke procedures worden gestart. 2019 staat in het teken van deze procedures, het opstellen van een ontwikkelstrategie en gesprekken met de eigenaren over de exploitatieopzet. Voor deze activiteiten wordt in 2019 externe ondersteuning ingehuurd ten bedrage van €30.000. Voor de langere termijn denken we na over de realisatie van Noord IV.</p>	<p>Noord III. Voor de ontwikkeling van het gebied is de planuitwerking opgepakt en ruimtelijk en financieel verkend. Het proces wordt in nauwe samenwerking met de provincie Drenthe doorlopen om een zo spoedig mogelijke realisatie mogelijk te maken.</p>
<p>Oevers S In 2019 wordt de maatschappelijke en economische wenselijkheid van de ontwikkeling van Oevers S besproken met de gemeenteraad, de gemeente Staphorst, en onze maatschappelijke partners. Aan de hand van de uitkomst van deze discussie worden de vervolgstappen rondom de havenontwikkelingen voorbereid.</p>	<p>Oevers S In juni is het rapport 'Oevers S: Vraag en Ontwikkelingsprofiel' over de economische haalbaarheid aan de gemeenteraad aangeboden. Om tot een zorgvuldige afweging van het ruimtegebruik en een duurzame ruimtelijke kwaliteit te komen is breder afwegingskader nodig met een transparante en heldere motivering.</p>

3.10.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.10.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
	<p>Het streven is nog deze collegeperiode een keuze te maken over de ontwikkeling van een watergebonden bedrijventerrein op de locatie Oevers S. Daarbij behoort een breed afwegingskader waarbij economische, ruimtelijke, klimaat en milieuaspecten, gelijkwaardige input zijn.</p> <p>Vervoer over water haalt grote goederenstromen van de weg en draagt op die wijze bij aan de milieudoelstellingen.</p>
<p>Inbreiding en transformatie Beter aansluiten op de markt Het onderzoek over het verbeteren van de aansluiting van het resterende kavelaanbod op Oevers E en Blankenstein op de vraag uit de markt wordt eind 2018 opgeleverd. Op basis van de onderzoeksresultaten worden voorstellen voorbereid voor planologische verruiming van de mogelijkheden op deze bedrijventerreinen.</p>	<p>Blankenstein beter op de markt Vooruitlopend op de planologische verruiming is de verkaveling op Blankenstein aangepast, de kleinere kavels sluiten beter aan op de vraag uit de markt. Daarnaast is meegewerkt aan een andere invulling van leegstaande kantoren, met als belangrijkste voorbeeld de studentenhuysvesting in het oude waterschapsgebouw.</p>
<p>Transformatiegebied Noordpoort Het transformatiegebied Noordpoort wordt omgevormd van zware industrie naar andere bestemmingen. Waaronder lichtere vormen van bedrijvigheid in een aantrekkelijker omgeving. De moderne ontwikkelaanpak helpt ons hierbij.</p>	<p>Nieuwe kansen in Noordpoort In het transformatiegebied Noordpoort zien we dynamiek ontstaan. Ondernemers zien volop kansen in het gebied en willen investeren in nieuwe bedrijvigheid of juist het 'verkleuren' naar andere functies.</p>
<p>Stedelijke herverkaveling Door bestaande kavels op te splitsen of juist samen te voegen ontstaan kansen voor uitbreiding of nieuwbouw van bedrijven. Vooral op oudere bedrijventerreinen als Oevers A/B zien wij kansen om daar stappen in te maken.</p>	<p>Stedelijke herverkaveling Met de Provincie zijn oriënterende gesprekken gevoerd om met ondersteuning van het kadaster de mogelijkheid te onderzoeken hoe (vrijwillige) herverkaveling kan worden opgepakt.</p>
Ontwikkeling van de Regio Zwolle als logistieke hotspot.	
<p>Gedeelde logistieke ambitie Binnen de Regio Zwolle trekken Zwolle, Kampen en Meppel gezamenlijk op om de logistieke positie te versterken. Onze gedeelde logistieke ambitie gaat in op onderwerpen als Human Capital, Business Development en de fysieke randvoorwaarden (voldoende capaciteit over water, spoor en weg). Versterking van de logistieke sector moet daarbij de maakindustrie in onze regio faciliteren. Deze ambitie zal in 2019 worden vastgesteld. Daartoe gaan we in gesprek met de raad.</p>	<p>Logistieke samenwerking Met Zwolle en Kampen trekken we steeds meer samen op rondom het onderwerp logistiek. Onze gezamenlijke logistieke 'Stip op de horizon' is besproken met de Economic Board van de Regio Zwolle en de provincies Drenthe en Overijssel. Deze organisaties steunen de doelen uit de stip. Dit wordt de komende periode uitgewerkt in een gezamenlijke uitvoerings- en investeringsagenda.</p> <p>Met Zwolle en Kampen is circulaire havenontwikkeling ingebracht in de aanvraag voor een Regiodeal door de Regio Zwolle</p>
<p>Doorontwikkeling Port of Zwolle In 2019 willen we de nautische dienstverlening (havenmeesters, havengeld inning etc.) door Zwolle, Kampen en Meppel overdragen aan de Port of Zwolle. Daarmee krijgen bedrijven die zaken doen met deze havens één aanspreekpunt.</p> <p>Bureau Buiten voert een economisch haalbaarheidsonderzoek uit. Zodra de resultaten daarvan bekend zijn, zal een startnotitie worden opgesteld voor de raad.</p>	<p>Port of Zwolle Er zijn voorbereidingen getroffen voor de harmonisering van de nautische dienstverlening. Deze zomer werd bekend dat de verbreding van de sluisen bij Kornwerderzand doorgaat. De Port of Zwolle heeft in de lobby hiervoor een belangrijke rol gespeeld. We verwachten dat onze regio mee zal profiteren van deze impuls voor vervoer over water. In overleg met Kampen en Zwolle zijn onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijkheden om het aanbod watergebonden kavels in onze regio uit te breiden. Hierover gaan we in 2020 in gesprek met de raad.</p>

3.10.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.10.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Ontwikkelen naar een robuuste en toekomstbestendige Meppeler binnenstad	
<p>Binnenstadsplan</p> <p>In 2017 is het Binnenstadplan vastgesteld door de raad. In 2018 zijn de vermelde opgaven middels participatie verder geconcretiseerd wordt ingezet op versnelling van de voorbereiding en uitvoering. Doel is vermindering van vierkante meters detailhandel en verbetering van de belevingswaarde en verblijfskwaliteit. In 2019 staat de uitvoering van concrete deelprojecten centraal. De uitvoering van het Binnenstadplan heeft een doorlooptijd tot en met 2021. In 2019 zal het accent liggen op concentreren / verkleuren en de fysieke omgeving, daarover blijven wij in gesprek met de eigenaren van leegstaand vastgoed, en het verder uitvoeren van de projecten waarvoor in 2018 en 2019 investeringskredieten zijn toegekend. Concreet zetten we in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een themabijeenkomst met de raad en inwoners om de onderzoeksopdracht voor het Prinsenplein te formuleren. • Concretisering en versnelde voorbereiding van de deelprojecten uit het Binnenstadplan, waaronder voor sfeer en beleving; • Behoud van de kwartiermaker voor de binnenstad en centrummanager; • In gesprek komen met de eigenaar van de Swaenenborgh voor een nieuwe invulling; <p>- We kiezen voor samenwerking met vastgoedeigenaren en ondernemers om projecten tot uitvoering te brengen. De kwartiermaker voor de binnenstad en de centrummanager vervullen hierin een cruciale rol als schakel tussen deze partijen en de gemeente. Deze beide functies willen we de komende jaren behouden.</p>	<p>Deelprojecten Binnenstadsplan Concentreren / verkleuren</p> <p>In 2019 is de subsidieregeling verkleuren en verplaatsen door het college vastgesteld en hebben drie aanvragen geleid tot actie. Ook zijn nadere regels voor het gevelfonds 2019 opgesteld, waarbij wordt ingezet op maatwerk. De verwachting is dat deze nadere regels zullen leiden tot meer beweging van pandeigenaren om te komen tot gevelverbetering. Gesprekken met de eigenaar van de Swaenenborgh hebben nog niet geleid tot concrete plannen voor kwaliteitsverbetering van dit winkelcentrum.</p> <p>Sociale beleving</p> <p>De Groene Muggen hebben hun plek in Meppel gevonden, vrijwilligers die bezoekers aan Meppel gastvrij ontvangen en de weg wijzen. Samen met de Regiocampus, MHV en Drenthe College is in 2019 een hospitality-traject voor winkeliers en hun medewerkers afgerond.</p> <p>Fysieke omgeving</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wheem, tuinkamer is gerealiseerd. - Woldstraat, pendelverlichting is nader uitgewerkt, in 2020 volgt bouwkundig onderzoek en aansluitend realisatie. - Kerkplein, mogelijkheden om meer sfeer en beleving toe te voegen door middel van water en licht zijn verkend. <p>De kwartiermaker voor de binnenstad werkt samen met MHV (winkeliers) en VECM (vastgoedeigenaren) aan het oplossen van leegstand, pleegt acquisitie en geeft uitvoering aan de regelingen 'verkleuren & verplaatsen' in aanloopstraten en de regeling gevelfonds in het centrum.</p>
<p>Onderzoek businesscase gracht Prinsenplein:</p> <p>We willen op een verantwoorde wijze een afweging maken over het al dan niet terugbrengen van de gracht op het Prinsenplein tot aan de Groenmarkt. We onderzoeken dit als een maatschappelijke businesscase. Dit vraagt aan de voorkant een goed geformuleerde onderzoeksopdracht, die we met de raad willen opstellen. Deze business case wordt uit het budget kwaliteit binnenstad gefinancierd.</p>	<p>Onderzoek businesscase gracht Prinsenplein</p> <p>De raad heeft in haar vergadering van 28 november 2019 kennis genomen van de conceptonderzoeksopdracht. Deze geeft een helder vertrekpunt voor het onderzoek en vat de reacties van de samenleving (inloopbijeenkomst) samen. Begin 2020 wordt de opdracht gegund aan een adviesbureau. De uitkomsten van het onderzoek worden in het voorjaar van 2020 verwacht.</p>
<p>Vergroten van samenwerking in de binnenstad</p> <p>Versterken positie van de retail in het winkelgebied van Meppel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De MHV heeft met platform 'de nieuwe Winkelstraat' (DNWS) stappen gezet om te kantelen van een traditionele ondernemersvereniging naar een partij die wil meebesturen en mee-investeren in een 'Bureau Binnenstad'. Inmiddels is ook een deel van de vastgoedeigenaren bereid gevonden om zich te organiseren. - Dan ontstaat een mooie basis om met de gemeente als volwaardige partij een structuur op te zetten waar vanuit een gezamenlijke visie met respect voor de eigen agenda deze drie partijen een samenwerking kan starten. 	<p>Bureau Binnenstad:</p> <p>Om in te spelen op de veranderende wensen van de bezoekers aan Meppel is een 'Bureau Binnenstad' opgericht. Een samenwerking tussen de gemeente, de Meppeler Handelsvereniging (MHV) en de vastgoedeigenaren centrum Meppel (VECM). In verschillende werkgroepen worden plannen ontwikkeld om de Meppeler binnenstad levendiger te maken.</p> <p>BIZ Binnenstad</p> <p>In februari 2019 ging de BIZ-binnenstad van start. De ondernemers in het centrumgebied van Meppel hebben met de BIZ een financieel instrument in</p>

3.10.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.10.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Deze nieuwe werkwijze krijgt ook invloed op de wijze waar op evenementen in de Meppeler binnenstad in de toekomst worden georganiseerd en gesubsidieerd.	handen gekregen waardoor meer sturing en betrokkenheid wordt verkregen. Inmiddels is de vereniging Vastgoedeigenaren Centrum Meppel (VECM) een feit en beraadt het bestuur zich of een BIZ-vastgoed op voldoende draagvlak kan rekenen.
Het Merk Meppel. De samenwerking met onze partners vergroten om gezamenlijk de bekendheid en positie van de stad als aantrekkelijk woon-, werk- en verblijfsgebied te versterken.	
Meppel Diep Geluk wordt een begrip in de Meppeler samenleving. Het aantal stakeholders en inwoners dat zich vrijwillig aan het merk verbindt, blijft groeien. De stichting Merk Meppel (voorheen onder de naam stichting citymarketing Meppel) wil deze klus klaren en heeft een meerjarige subsidie ontvangen van het college voor de jaren 2018 en 2019 om Meppel samen met haar inwoners verder op de kaart te zetten.	Door de toename in aantal en inspanning van stakeholders zien we de kernwaarden van Meppel en het beeldmerk Meppel Diep Geluk regelmatig terugkomen in het straatbeeld. In oktober vond het Festival van Geluk plaats, waar sectoren de samenwerking vonden in meer dan 40 activiteiten. Door het aansluiten bij ontdekmeppel.nl, geluksmomenten, interviews in de Meppeler courant en communicatie naar inwoners, werd Meppel Diep Geluk in 2019 gemeengoed in Meppel.
Grondzaken In 2019 wordt gestart met het opstellen van de nieuwe nota grondbeleid. Zie voor meer informatie de paragraaf Grondbeleid	De huidige marktwaarde van het voormalig terrein van VION is bepaald en vergeleken met de boekwaarde. De boekwaarde moet naar beneden worden bijgesteld.

3.10.5 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode (JR 2019)	Cijfer Begroting	Cijfer Jaarstukken
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	2018	127,1	133,3
Functiemenging	%	2018	54,7%	54,3%

3.10.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Economische- en grondzaken	52	16.191	14.186	15.056	13.295	15.729	13.795	12.670	10.906	170
Saldo excl. bestemming		16.191	14.186	15.056	13.295	15.729	13.795	12.670	10.906	170
Mutaties reserves		-	209	-	230	500	730	500	710	20-
Saldo incl. bestemming		16.191	14.395	15.056	13.525	16.229	14.525	13.170	11.617	151

3.10.7 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse Product	Afwijking	Voordeel/ Nadeel	Incidenteel/ Structureel
52 Economie en grondzaken			
<i>Bedrijfspannen en overige gebouwen</i>			
Incidentele huuropbrengsten verhuur Steenwijkerstraatweg	67	V	I
Actualisatie waardering Vion-locatie, afwaardering boekwaarde naar taxatiewaarde	44	N	I
<i>Pachtopbrengsten</i>			
Pachtopbrengst graslanden en bedrijventerreinen. Betreft kortlopende contracten.	88	V	I
<i>Budgetoverheveling naar 2020</i>			
Bedrijvenregeling	50	V	I
Binnenstadsplan subsidiabel deel (lasten)	940	V	I
Binnenstadsplan subsidiabel deel (baten)	940	N	I
Binnenstadsplan exploitatie, via reserve Binnenstadsplan	77	V	I
Diverse kleine afwijkingen < 50.000	87	N	I
Saldo programma 10	151	V	

3.11 Programma 11: Duurzaamheid

3.11.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	- Afvalbeheer en grondstoffeninzameling - Milieuzorg	♦55 ♦56	Van der Haar Van der Haar

Onder het programma Duurzaamheid vallen de ontwikkeling en uitvoering van duurzaamheidsbeleid. Denk hierbij aan verduurzaming energie, afvalbeheer, grondstoffeninzameling, circulaire economie, bodemsanering, duurzaam inkopen, klimaatadaptatie en -mitigatie, Natuur- en milieueducatie (NME), maar ook aan wettelijke taken voor onze gemeente op grond van de Wet milieubeheer.

Beleidskader

- Duurzaam Energie Plan, van klimaatgevoelig naar klimaat robuust 2011-2040, 12 oktober 2011
- Wet bodembescherming, Wet milieubeheer, Besluit Bodemkwaliteit
- Kadernotitie 'Zo doen we Groen' 2015
- Afvalbeleidsplan 2012-2020
- Landelijk Afvalstoffenbeleidsplan (LAP), Afvalstoffenverordening
- Algemeen Plaatselijke Verordening (APV)
- Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO/omgevingsvergunning)
- Structuurvisie Duurzaam Verbinden (10 duurzame uitgangspunten)
- Woonvisie 2016-2020 gemeente Meppel en oplegnotitie Woonvisie
- Grondstoffenakkoord
- Rijks breed programma Nederland Circulair 2050 (5 transitieagenda's)

Relaties met andere beleidsterreinen

Duurzaamheid is een breed toepasbaar begrip. Daarom loopt dit principe als een rode draad door veel raadsprogramma's.

Ook is er regelgeving waar onze inwoners en bedrijven mee te maken hebben. Dit speelt niet alleen bij ruimtelijke ontwikkelingen maar bijvoorbeeld ook bij herstructurering en beheer openbare ruimte.

3.11.2 Wat hebben we bereikt?

3.11.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.11.4 Wat hebben we hiervoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Een klimaatbestendig stedelijk gebied, waar hittestress, overstroming en droogte zoveel mogelijk wordt voorkomen.	
In samenspraak met Samenwerkingsverband Zuidwest-Drenthe/Fluvius dient uiterlijk in 2019 de gemeente middels een stresstest de opgave in beeld te brengen. Vervolgens in 2020 de klimaatopgave borgen in plannen, projecten en processen (uitvoeringsagenda en klimaatadaptatiestrategie).	Samen met onze partners binnen Fluvius en de provincies Drenthe en Overijssel (in zijn geheel 'DPRA Fluvius') zijn de klimaatstresstesten in 2019 aanbesteed en uitgevoerd. De resultaten zullen eind Q1-2020 openbaar beschikbaar zijn. De resultaten van de klimaatstresstesten zullen ondersteunend zijn aan de dialogen met belanghebbenden, die in 2020 gaan starten. Eind 2019 zijn vanuit het Rijk middelen voor procesondersteuning aan DPRA Fluvius beschikbaar gesteld voor 2020.
In 2040 een klimaat robuuste gemeente zijn.	
Maken van een routekaart, middels een RES (Regionale EnergieStrategie) hoe de energietransitie te realiseren, samen met de samenleving. Voor de raad wordt een bijeenkomst gepland om te oriënteren op de keuzes die er zijn. Aan de hand daarvan wordt het te doorlopen proces bepaald. De uiteindelijke keuzes dienen uiterlijk in 2021 verankerd te zijn in de Omgevingsvisie. (GOVI). Deze transitie vraagt een enorme personele inzet, daarvoor is structurele formatie noodzakelijk hiervoor is een bedrag van €85.000 opgenomen. Daarnaast trekken we voor twee jaar een externe programmamanager energietransitie aan ten bedrage van € 115.000 per jaar.	In voorjaar 2019 is de routekaart de raad aangeboden en vastgesteld. Een driejarig uitvoeringsprogramma voor de thema's circulaire economie, energie, grondstoffeninzameling en klimaatadaptatie wordt uiterlijk eerste kwartaal 2020 aangeboden aan de raad.

3.11.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.11.4 Wat hebben we hiervoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>Ten behoeve de uitvoeringsmaatregelen wordt in de jaren 2019 en 2020 €75.000 ter beschikking gesteld. Ten slotte moet in 2019 de stresstest uitgevoerd worden, de kosten hiervan bedragen € 42.500.</p>	
<p>Het stimuleren en faciliteren van de transitie en concrete initiatieven naar een circulaire economie.</p>	
<p>Momenteel zetten we met de samenleving (N.I.C.E.) in op circulair denken door (1) circulaire rolmodellen (gastheerschap, inkopen, buitendienst, bouwen en wonen),(2) circulaire stadspraktijken (economy challenges, burger-ondernemerschap en onderwijsinnovatie) en (3) NICE in Meppel ontwikkelen als circulair middelpunt voor Noord Nederland.</p> <p>Deze aanpak willen we doorzetten en parallel daaraan en aan de hand van dezelfde structuur samen met het opgebouwde netwerk per thema een aantal beleidsdoelstellingen smart formuleren. Dit om daarmee een duidelijke koers te bepalen en aan de hand daarvan gezamenlijk te komen tot roadmaps voor de realisatie.</p>	<p>In 2019 hebben we gewerkt aan het verwaarden van bermgras vanuit gebiedcoöperatie Zuid-West Drenthe, het bokashi project op de werf, de aanbesteding van circulaire kleding op de werf, circulair tapijt in het stadskantoor en is een bijdrage geleverd aan 'circulaire havens Port of Zwolle' als onderdeel van de ingediende regiodeal van Regio Zwolle.</p> <p>We hebben nieuwe bedrijvigheid gefaciliteerd. "circulaire versnellers" en "in circulaire kringen", hebben zich net als het ondernemerspunt gevestigd in de gasfabriek. Samen met NICE is gewerkt aan de professionalisering van het stadslab. Het academisch onderwijs is aangehaakt en er is vanuit het Samenwerkingsverband Noord-Nederland een subsidie toegekend. Er zijn kennis-sessies (voor o.a. zzp-ers) georganiseerd. Actium en Woonconcept zijn gefaciliteerd aan de hand van de expeditie: 'Drenthe woont circulair'. De voorbereiding voor een circulair challenge voor klein MKB is in 2019 getroffen.</p>
<p>Het concretiseren van het inkoopplan en onderzoek naar mogelijke ondertekening manifest MVI.</p>	<p>Vanwege het ontbreken van personele capaciteit is het inkoopplan niet geconcretiseerd en is er geen onderzoek gedaan naar mogelijke ondertekening manifest (Maatschappelijk Verantwoord Inkopen) MVI. Wel hebben we in 2019 geschreven aan een algemene visie op inkoop en de benodigde fte. Daarbij is ook rekening gehouden met capaciteit voor circulariteit en mvi. Deze visie wordt ter besluitvorming februari 2020 aan het directieteam ter besluitvorming voorgelegd. Bij gelegenheid werden wel MVI criteria meegenomen bij aanbestedingen (bijv. tapijt, energie, voertuigen).</p>
<p>Verduurzaming van de woningbouw. De gemeente legt daarbij op grond van de woonvisie een koppeling met betaalbaarheid.</p>	
<p>Het verstrekken van duurzaamheidsleningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten. Maatregelen voorbereiden om koopwoningen verder te verduurzamen, zoals woning gebonden leningen.</p>	<p>In 2019 zijn 23 duurzaamheidsleningen verstrekt met een gemiddeld leningsbedrag van circa € 5.000 per woning.</p>
<p>Met de woningcorporaties zijn meerjarenprestatieafspraken gemaakt voor het verduurzamen van de voorraad sociale huurwoningen. Beide corporaties hebben in 2018 een routekaart ontwikkeld naar een energie neutrale voorraad.</p>	<p>De woningcorporaties Woonconcept en Actium hebben deelgenomen aan de sprintsessie warmtetransitievise.</p>

3.11.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.11.4 Wat hebben we hiervoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
<p>De gemeente zal i.s.m. Regio Drenthe medio 2019 een routekaart vaststellen om in regionaal verband uitvoering te geven aan de opgaven uit het klimaatakkoord.</p> <p>De routekaarten van de woningcorporaties en de regionale energiestrategie, die in overleg met de strategische partners waaronder woningcorporaties zal worden opgesteld, zullen op elkaar worden afgestemd. Het is de bedoeling dat per wijk een planning wordt opgenomen en de duurzaamheidsmaatregelen op elkaar worden afgestemd</p>	<p>In 2019 is afstemming geweest tussen de woningcorporaties, hun routekaart en het RES-traject tijdens diverse gehouden bestuurlijke overleggen.</p>
Verduurzaming van de samenleving.	
<p>Het faciliteren, ondersteunen van initiatieven door bewoners en ondernemers op het gebied van energietransitie.</p>	<p>Initiatieven zijn financieel ondersteund en gefaciliteerd. Denk hierbij aan buurtbijeenkomsten van Slingenberg, Oosterboer en een verbindingsavond voor energie-initiatieven.</p>
<p>Ondersteunen bij het vinden van financieringsmogelijkheden voor duurzame leningen.</p>	<p>Samen met vertegenwoordigers van inwoners/ondernemers is een sprintsessie Warmtetransitievisie gedaan.</p>
<p>Burgers ontzorgen door o.a. voorlichting, arrangementen verzinnen.</p>	<p>Inwoners zijn ontzorgd door middel van de inzet van het Drentse Energie Loket(DEL) en het organiseren van kennis –en financieringsbijeenkomsten.</p>
<p>Stimuleren van experimenten om van te leren en op korte termijn resultaten te boeken.</p> <p>Vanuit "De nieuwe economie" de mogelijkheden onderzoeken van het lokaal collectief opwekken van duurzame energie met bijbehorende energie-coöperaties voor inwoners van Meppel.</p>	<p>De RRE-subsidie(voor concrete duurzaamheidsmaatregelen en advies) is toegekend.</p> <p>Het experiment "postcoderoos De Schalle" had voor alle betrokkenen door onder meer de transportschaarste bij Enexis en een traag besluitvormingstraject binnen de gemeente een teleurstellend eindresultaat. Hieruit is de aanbeveling naar voren gekomen om te werken met een standaard werkprotocol voor verzoeken voor zonnepanelen van derden op gemeentelijke daken.</p> <p>In 2019 is een verkenning uitgevoerd naar het energielandschap Nieuwveense Landen. Wij hebben kennis genomen van deze rapportage en nemen na consultatie van marktpartijen, MeppelEnergie en bewoners een besluit over een zonnepark in Nieuwveense Landen en een mogelijke energiecoöperatie.</p>
In samenspraak met het bedrijfsleven, CO2-neutrale bedrijventerreinen.	
<p>Pilots met betrekking tot CO2-reductie worden concreet gemaakt, waarbij vooral aandacht is voor duurzame brandstoffen zoals LNG en waterstofgas</p>	<p>Via de Port of Zwolle is een Europese subsidie verstrekt voor ontwikkeling en gebruik van een diezelelektrisch schip op de containerlijndiensten vanuit Meppel. Met dit schip kan een aantal uren volledige elektrisch gevaren worden en dalen energieverbruik en CO2-uitstoot per vervoerde container met 40% ten opzichte van schepen die 10 jaar terug werden gebouwd. Door de modulaire opbouw is het op termijn ook geschikt voor gebruik van waterstofgas.</p>

3.11.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.11.4 Wat hebben we hiervoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Blijvend inzetten op gebruik van grotere dakoppervlakken voor zonne-energie.	Het college heeft eind 2019 de ambitie uitgesproken om af te tasten in de samenleving over draagvlak van het gebruik van grotere dakoppervlakken voor zonne-energie.
Het maken van prestatieafspraken met ICC/PMM	In gesprekken met ICC/PMM bleek dat het maken van prestatieafspraken met het bedrijfsleven weinig toevoegt aan de regelgeving die vanuit de Europese Energie Efficiency Richtlijn (EED) en het Klimaatakkoord wordt opgelegd aan het bedrijfsleven. In plaats van het maken van prestatieafspraken wordt ingestoken op samenwerking met ICC/PMM.
In de nieuw in te voeren haven(geld) verordening worden artikelen opgenomen die duurzame scheepvaart moeten stimuleren Projectontwikkeling van nieuw project NON-STOP (New Operations Needed – Sustainable Transition Of Ports) binnen het Interreg programma. Dit project moet bijdragen aan de duurzame transformatie van havens, zowel nieuwe als oude. Dit zal leiden tot een aantal (nu nog niet bekende) pilots in de haven.	In onze havengeldverordening is opgenomen dat schepen die een Green Award certificaat hebben korting krijgen. Uitgangspunt is dat dit ook wordt opgenomen in de gezamenlijke nieuwe verordening van de Port of Zwolle. Het opstellen van deze gezamenlijke verordening en het digitaal innen van de havengelden is een van de projecten die worden uitgevoerd in het NON-STOP programma.
Inwoners van Meppel scheiden afval in grondstoffen en afvalstoffen. Gemeente Meppel zet in op verder verbetering van scheiden van grondstoffen.	
Dienstverlening op maat richting de inwoners voor het beter kunnen scheiden aan de bron van grondstoffen. Denk hierbij aan inzet van communicatie, informatie, het opnieuw inzetten van afvalcoaches en het bieden van aanvullende dienstverlening of voorzieningen.	Met ingang van 2019 is de dienstverlening op de inzameling van PMD verhoogd. De inzamelingsfrequentie bij de laagbouw is nu 3-wekelijks en bij de hoogbouw wekelijks. Deze inzamelingsfrequentie wordt in 2020 voortgezet. We blijven het effect hiervan op de ingezamelde hoeveelheid PMD monitoren.
Gemeente Meppel zet actief in op een communicatiestrategie die bijdraagt aan de doelen van het Manifest Drenthe Van Afval naar Grondstof en de landelijke VANG-ambities.	Er is opdracht gegeven voor een regionale communicatiecampagne vanuit de 12 Drentse Gemeenten onder de naam 'Geef het door'. De campagne moet ervoor zorgen dat inwoners worden aangezet tot meer bewustwording en gedragsverandering op het gebied van afvalbeheer, grondstoffeninzameling en circulaire economie. Het is een normatieve campagne waarin de 'klantreis' centraal staat. Tevens is het een 'paraplu campagne' waarop individuele gemeenten kunnen aanhaken met de eigen communicatie. Naar verwachting zal deze campagne in het tweede kwartaal van 2020 gelanceerd worden.
Gemeente Meppel zet in op het creëren van een breder normbesef bij inwoners over nut en noodzaak van het omgekeerd inzamelen. Hierop wordt een communicatiestrategie ingezet om het gewenste gedrag bij de inwoners te bereiken (= afval scheiden naar grondstof en verminderen van afval), normbesef te ontwikkelen (afval scheiden is normaal) en het begrip helder te definiëren (afval bestaat niet = grondstof). Verder uitbreiden van aanvullende dienstverlening of voorzieningen. Denk hierbij aan het optimaliseren van PMD-inzameling bij zowel de hoog- als de laagbouw en verbeteren van de dienstverlening aan de hoogbouw (GF en PMD). Op die manier kan het scheidingspercentage van het restafval nog verder verbeterd worden.	In november 2019 heeft er een onderzoek over afvalscheiding in de gemeente Meppel plaatsgevonden. Deze vragenlijst was erop gericht om inwoners te betrekken bij het nieuw op te stellen beleid en ook om ze te informeren, te motiveren en mensen te vragen om hun mening, suggesties en ideeën over afvalscheiding. Er wordt veelvuldig gecommuniceerd via de social media en in de Meppeler Courant huis-aan-huis over afvalpreventie, afvalscheiding, hergebruik en het normbesef dat afval grondstof is.

3.11.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.11.4 Wat hebben we hiervoor gedaan?
Doelen en activiteiten	
Inzet op preventie van afval door middel van de communicatiestrategie en het creëren van een breder normbesef bij de inwoners. Communiceren over verminderen, hergebruiken en recyclen (Circulaire Economie).	
Kwaliteit en professionaliteit van uitvoering milieutaken verbeteren door middel van de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD Drenthe).	
Samen met de andere deelnemers aan de RUD Drenthe wordt scherper ingezet om de basis (kerntaken en bedrijfsvoering) van de RUD op orde te brengen. De raad wordt hier in 2019 regelmatig over geïnformeerd.	Het ontwikkelprogramma van de RUD Drenthe om de uitvoering en bedrijfsvoering beter op orde te maken loopt. In 2020 wordt dit programma afgerond en verwachten we dat de RUD Drenthe in staat is haar taken beter uit te voeren.
Verwijdering van asbestdaken in Meppel vóór 2024.	
Eigenaren van asbestdaken worden gestimuleerd om hun dak te saneren. Dit gebeurt door vanuit de gemeente het informeren van eigenaren over de saneringsmogelijkheden en eventuele ondersteuning (zoals subsidies en andere regelingen) hierbij. Daarnaast onderzoeken we of samen met georganiseerde groepen (zoals (agrarisch) ondernemers) de sanering versneld kan worden.	Er is ingezet op heldere, beeldende communicatie over asbestdaken om de drempel te verlagen om te gaan saneren. De eigenaren van asbestdaken zijn per brief geïnformeerd over de saneringsmogelijkheden en de gevolgen van het uitstellen van het landelijk verbod op asbestdaken. Voor particuliere eigenaren van daken kleiner dan 35 m ² zijn asbestsaneringsboxen beschikbaar gesteld zodat zij zelf op een veilige manier het asbest kunnen verwijderen.

3.11.5 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode (JR 2019)	Cijfer Begroting	Cijfer Jaarstukken
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	139	145
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	2,6%	4%

3.11.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Afvalinzameling	55	2.770	3.616	2.939	3.795	3.063	3.919	3.057	3.986	71
Milieuozorg	56	910	53	1.249	-	1.249	-	1.118	13	144
Saldo excl. bestemming		3.680	3.670	4.188	3.795	4.312	3.919	4.176	3.998	216
Mutaties reserves		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo incl. bestemming		3.680	3.670	4.188	3.795	4.312	3.919	4.176	3.998	216

3.11.7 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse		Voordeel/	Incidenteel/
Product	Afwijking	Nadeel	Structureel
55 Afvalinzameling			
De onttrekking aan de voorziening is hoger dan geraamd, door o.a.:	49	V	I / S
Minder tonnages huisvuil en licht meer grof vuil ingezameld.	169	V	I
Minder tonnages GFT ingezameld.	44	V	I
De marktprijs voor oud papier is flink gedaald in 2019.	34	N	I
De tonnages PMD zijn gestegen en de afkeur is toegenomen.	240	N	I
Meer kosten en opbrengsten door meer bezoekers en meer gestort afval bij het afvalbrengstation, per saldo.	27	N	I
Meer opbrengsten afvalstoffenheffing door meer huishoudens.	44	V	S
56 Milieuzorg			
Doorschuiven activiteiten energietransitie en circulair naar 2020 (meegenomen in budgetoverhevelingen).	35	V	I
Niet alle klimaatstresstesten zijn in 2019 uitgevoerd, wordt in 2020 afgerond (meegenomen in budgetoverhevelingen).	38	V	I
De kosten voor inzet van een programmanager duurzaamheid volgen gedeeltelijk nog in 2020 (meegenomen in budgetoverhevelingen).	25	V	I
<i>Personeelslasten</i>	121	V	I
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.			
<i>Kapitaallasten</i>			
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>	8	N	I
Saldo programma	216	V	

3.12 Programma 12: Burgerzaken

3.12.1 Wat valt onder dit programma?

		Prod.	Portefeuille
Onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Begraafplaatsen ◆ Publiekszaken ◆ Huisvesting vergunninghouders ◆ Participatieverklaring 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 30 ◆ 31 ◆ 57 ◆ 57 	<ul style="list-style-type: none"> Korteland Korteland Koning Ten Hulscher

Onder het programma Burgerzaken valt het gezichtsbepalende loket voor tal van gemeentelijke activiteiten. Dit betreft onder meer:

- De publieksdiensten van onze gemeente zoals het verstrekken van reisdocumenten, rijbewijzen, verklaringen en aktes, maar ook het loket bouwen en wonen;
- De uitvoering van de wet waardering van onroerende zaken en uitvoering van de lokale heffingen;
- Voor asielzoekers met verblijfsvergunning (vergunninghouders) de huisvesting en de participatieverklaring.

Beleidskader

- Wet op de Lijkbezorging
- Wet waardering onroerende zaken
- Taakstelling huisvesting vergunninghouders BRP-kwaliteitseisen en wettelijke voorschriften rondom de diverse producten
- Beleidskader Begraven 13 juni 2013

Relatie met andere beleidsterreinen

Het programma verzorgt het loket voor tal van diensten uit de andere beleidsprogramma's. De basisregistratie personen (BRP) en de Wet WOZ zijn nauw verweven met het landelijk ingevoerde stelsel van basisregistraties. De huisvesting en begeleiding van vergunninghouders is gerelateerd aan de begeleiding op basis van de participatiewet.

3.12.2 Wat hebben we bereikt?

Om te anticiperen op landelijke ontwikkelingen moeten we keuzes maken over hoe we willen omgaan met onze dienstverlening, voor een aantal onderwerpen zullen we mee bewegen omdat deze landelijk wijzigingen en daarnaast keuzes te maken welke ontwikkeling Meppel (lokaal) wil ten aanzien van haar dienstverlening.

Het programma burgerzaken omvat taakvelden die van elkaar verschillen waardoor niet kan worden volstaan met een algemene doelstelling. Daarom is er voor gekozen om per product een aparte doelstelling op te nemen.

3.12.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.12.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Publieke dienstverlening.</p> <p>Burgerzaken staat voor een aantal ingrijpende veranderingen komende jaren. Eén van de belangrijkste is de toenemende digitalisering, deze ontwikkeling vraagt om een andere inrichting van onze dienstverlening. Bij deze vertaalslag van systeemwereld naar de leefwereld van burgers moet een balans worden gevonden tussen optimale dienstverlening, kwaliteit van persoonsgegevens, privacy, beveiliging en fraudebestrijding. In 2018 is gestart met invulling geven aan de digitalisering van burgerzaken, voor 2024 moet dit vanuit wet- en regelgeving gereed zijn.</p> <p>De transformatie bij burgerzaken vraagt om de nodige flexibiliteit van organisaties, management en medewerkers. Eén van de belangrijkste is de toenemende digitalisering: deze daagt overheden uit om hun dienstverlening anders in te richten. Het (aantal) contact(en) aan de balie met klanten wordt minder, maar de complexiteit neemt toe. En dat vereist - meer dan ooit tevoren - gastvrijheid en vakmanschap. Bij de het contact met de burger moet er een balans worden gevonden tussen optimale dienstverlening, kwaliteit van persoonsgegevens, privacy, beveiliging en fraudebestrijding.</p>	

3.12.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.12.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
<ul style="list-style-type: none"> - In 2018 is in beeld gebracht welke diensten er digitaal kunnen worden aangeboden met als doel vereenvoudigen van de dienstverlening voor de burger. Digitalisering dienstverlening draagt bij aan een compacte efficiënte overheid met hoogwaardige dienstverlening. Dit is een continue ontwikkeling omdat er steeds meer mogelijkheden zijn en komen op het gebied van digitalisering. Onderdeel daarvan is de invoering van de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer waardoor maatregelen noodzakelijk zijn; - Medewerkers in 2019 op niveau brengen en houden zodat er kan worden ingespeeld op de landelijke ontwikkelingen; - Onderzoeken hoe we de burger zo optimaal mogelijk ten dienste kunnen zijn in het persoonlijk contact aan de publieksbalie en via de digitale media die we beschikbaar hebben; 	<p>In 2019 zijn de gebonden en losbladige akten allemaal gedigitaliseerd. Deze zijn nu digitaal te raadplegen door de medewerkers. Er is een update geweest genaamd portaal burgerzaken. Deze gaat key2burgerzaken op termijn vervangen.</p> <p>Alle medewerkers hebben een opleiding en/of actualiteiten cursus gevolgd, dit is een doorlopend traject om de kennis op niveau te krijgen en te behouden.</p> <p>De volgende e-Diensten zijn 2019 geïmplementeerd en in gebruik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. eDienst Aangifte overlijden 2. eDienst Doorgeven verhuizing 3. eDienst Wijzigen geheimhouding persoonsgegevens 4. eDienst Wijzigen aanschrijfname 5. eDienst Aanvragen uittreksel BRP 6. eDienst Doorgeven vermissing reisdocument 7. eDienst Aanmelden stembureauleden 8. eDienst Aangifte geboorte 9. eDienst Aanvragen afschrift Burgerlijke Stand
<ul style="list-style-type: none"> - Doorvoeren van verbeteringen op basis van kwaliteitsmetingen en benchmark eens per 2 jaar door een klanttevredenheidsonderzoek te doen 	<p>Klanttevredenheidsonderzoek In 2019 is geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Volgens planning vind dit 2020 plaats. Er komt een voorstel voor het 3^e kwartaal die bestuurlijk is afgestemd hoe het onderzoek er uit komt te zien zodat eind 2020 het onderzoek plaats zal vinden.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Het organiseren van verkiezingen. 	<ul style="list-style-type: none"> - De in 2019 gehouden verkiezingen zijn goed verlopen.
<p>WOZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering van de wet waardering van onroerende zaken; Tegen zo laag mogelijke kosten een kwalitatief goede herwaardering uitvoeren; 	
<ul style="list-style-type: none"> - In 2018 is gestart met het project "het taxeren van woningen op gebruiksoppervlakte". Het taxeren op gebruiksoppervlakte wordt per 2022 verplicht gesteld door het Rijk. Het gaat dan om circa 15.000 woningen waarvan de taxatie wordt gewijzigd van inhoud naar oppervlakte, vanaf 2018 wordt hiermee een start gemaakt. 	<p>In 2019 is begonnen met het overzetten van de inhoud van de panden naar oppervlaktes. Met behulp van slimme software wordt deze conversie voorbereid. Dit project ligt op schema om op basis van de aanslagen 2021 proef te gaan draaien, om in 2022 de wettelijk verplichte basis van oppervlakte toe te gaan passen.</p>
<p>Begraafplaats</p> <p>Een begraafplaats die er voor de burger optimaal verzorgd uitziet aan de hand van de kwaliteitscriteria die door gemeenteraad zijn vastgesteld.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - De beplanting en de bestrating op de begraafplaatsen op basisniveau onderhouden; 	<p>In 2019 is het basisonderhoud op beplanting en bestrating op het afgesproken niveau uitgevoerd.</p>
<p>Participatie en huisvesting van vergunninghouders</p> <p>Elk jaar hebben we een taakstelling voor wat betreft het huisvesten van vergunninghouders. Dit zijn asielzoekers met een status. In het jaar 2018 was de taakstelling 51 mensen te huisvesten, dit aantal daalt de komende jaren. Als deze mensen zijn gehuisvest, gaan we samen met hen aan de slag met participatie. Inburgering, zorg, stage of werk, opleiding.</p>	

3.12.3 Wat gingen we daarvoor doen?	3.12.4 Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Samen met de Woningcorporaties gaan we de mensen huisvesten in de gemeente. Tijdens de huisvesting krijgen de vergunninghouders veel informatie over bijstand, zorg, financiën, arbeidstoeleiding en dergelijke.</p> <p>Uiteindelijk wonen de mensen in onze gemeente. De kinderen gaan naar school en dan begint het participeren. Door middel van inzet van de klantmanagers, het LeerWerkCentrum, de MensA en met ondersteuning van de Stichting Vluchtelingenzorg en Integratie en andere organisaties wordt over de hele keten ondersteuning geleverd aan de vergunninghouders die inburgeringsplichtig zijn. Het re-integratiebeleid is gericht op de arbeidsinschakeling en -toeleiding en voor deze mensen met een specifieke ondersteuningsvraag willen we extra inzet plegen.</p>	<p>In 2019 had Meppel volgens de landelijke afspraken 23 statushouders moeten huisvesten. Er zijn 18 statushouders gehuisvest, vijf dus onder de taakstelling. Dat het aantal achterblijft bij de taakstelling heeft vooral te maken met de aanmeldingen door de COA.</p> <p>Gemeente, woningbouwvereniging en Vluchtelingenwerk Noord Nederland werken nauw samen rond de huisvesting. Deze samenwerking is erg plezierig. Overigens zijn de vijf nog te huisvesten statushouders in de eerste maand van 2020 alsnog gehuisvest. Voor 2020 ligt de taakstelling in dezelfde orde van grootte als in 2019.</p> <p>Nieuwe partner in 2019 is het hierboven al genoemde Vluchtelingenwerk (VWNN). VWNN heeft de maatschappelijke begeleiding overgenomen van de stichting Vluchtelingenzorg. Een lokale vrijwilligersorganisatie die tien jaar voor de begeleiding van vluchtelingen heeft gezorgd.</p> <p>In 2019 zijn ook de eerste voorbereidende acties ingezet voor de implementatie van de nieuwe wet inburgering per 2021. Deels is dit regionaal opgepakt, binnen de arbeidsmarktregio Zwolle.</p> <p>In 2019 zijn voor vier groepen statushouders participatieverklaringstrajecten gedraaid. Eén traject bestaat uit vier dagdelen, waarin statushouders zo goed mogelijk bekend worden gemaakt met de gemeente en de stad Meppel. Belangrijke partner hierin is de MensA.</p> <p>Verder zijn in 2019 twee maatwerktrajecten georganiseerd. Eén voor alleenstaande, Afrikaanse moeders en één voor Eritrese mannen. Voor beide geldt dat ze succesvol zijn verlopen en de deelnemers geholpen hebben. Hoe is per persoon verschillend, voor de één is een dergelijk traject een eerste stap in het versterken van zijn of haar zelfbewustzijn en voor de ander is dat het laatste duwtje richting een beroepsopleiding.</p>

3.12.5 Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Begraafplaatsen	30	219	217	338	253	338	253	324	189	50-
Interne en externe dienstverlening	31	1780	613	1848	522	1818	522	1743	433	14-
Inburgering van Nieuwkomers	57	232	31	220	50	309	50	359	59	40-
Saldo excl. bestemming		2.231	861	2.406	825	2.465	825	2.426	681	104-

3.12.6 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse		Voordeel/	Incidenteel/
Product	Afwijking	Nadeel	Structureel
30 Begraafplaatsen			
Minder opbrengsten voor begraaf- en grafrechten dan begroot.	69	N	I
31 Publiekszaken			
Er zijn meer reisdocumenten verstrekt dan verwacht.	21	V	I
<i>Personeelslasten</i>			
De verschillen in de personeelslasten worden centraal toegelicht bij het onderdeel overhead.	111	N	I
<i>Kapitaallasten</i>			
<i>Diverse kleine afwijkingen < 20.000</i>	55	V	I
Saldo programma 12	104	N	

4. Algemeen dekkingsmiddel en onvoorzien

4.1 Overzicht van de Algemene Dekkingsmiddelen en Overhead

4.1.1 Wat valt onder dit overzicht?

Onderdelen		Prod.	Portefeuille
	♦ Algemene dekkingsmiddelen	♦59	Van der Haar

Algemene dekkingsmiddelen zijn die geldmiddelen die de gemeente vrij naar eigen keuze mag inzetten, dus waarvan de besteding niet gebonden is. Dit betreft de algemene uitkering uit het gemeentefonds, lokale heffingen die niet gebonden zijn aan een tegenprestatie, dividend en het saldo op de financieringsfunctie (zoals rente voor- en nadelen). De verplichte post onvoorzien wordt eveneens tot dit overzicht gerekend.

Beleidskader

- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV vastgesteld op 17 januari 2003 en gewijzigd op 5 maart 2016);
- Financieel toezichtskader provincie Drenthe;
- Financiële verordening en andere beleidsnotities met financieel karakter.

Financiering en Algemene Ondersteuning

Hieronder staan alle rentelasten en rentebaten. De rentelasten worden toegerekend aan de programma's. Dit gebeurt op basis van een vooraf berekend rentepercentage. De manier van rentetoerekening is met ingang van 2017 voor alle gemeenten verplicht gesteld. Voor 2019 is het berekende rentepercentage naar alle programma's 3,5%. Het renteresultaat (=saldo op de financieringsfunctie) komt daarmee op € 1,1 miljoen. Zie voor meer info de paragraaf Financiering.

Onder "Algemene Ondersteuning" valt verder de storting in de voorziening pensioen- en wachtgelden bestuur en personeel en in de voorziening oninbare debiteuren, de opbrengst van precario, de dividenduitkering van de BNG.

Onvoorziene uitgaven

Voor onvoorziene uitgaven is € 50.000 via de programmabegroting beschikbaar gesteld. Hierop is in 2019 geen beroep gedaan.

Deelnemingen (dividend inkomsten)

De deelnemingen van de gemeente zijn Rendo, Enexis, Vitens, BNG, Wadinko en MeppelEnergie. In 2019 hebben we ruim € 1 miljoen aan dividend ontvangen. Daartegenover staat een afwaardering van € 300.000 omdat de waarde van de aandelen MeppelEnergie B.V. behoorlijk is gedaald. In de paragraaf verbonden partijen wordt verder ingegaan op de doelstellingen en de financiële gegevens van deze deelnemingen.

Belastingen en invorderingen

Hier staat de opbrengst van de onroerendezaakbelastingen (OZB) en de BIZ-bijdrage die wordt geheven van de ondernemers. We ontvangen ongeveer € 7,9 miljoen aan OZB voor zowel woningen (eigendom) als niet-woningen (zowel gebruik als eigendom). De BIZ bijdrage die we ontvangen (ruim € 180.000) betalen we als subsidie door aan de ondernemers (zie programma 10). In de paragraaf Lokale heffingen worden de belastingen uitgebreid toegelicht.

Algemene uitkeringen (en overige)

Gemeenten ontvangen geld van het rijk uit het gemeentefonds. Hiermee betalen ze een deel van de uitgaven. Iedere gemeente mag zelf bepalen waar ze dat geld aan besteed. De verantwoording vindt plaats aan de gemeenteraad onder meer via de jaarstukken. Het gemeentefonds kent de volgende soorten uitkeringen: 1) de Algemene uitkering, 2) de decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen.

1) Algemene uitkering

Jaarlijks ontvangt elke gemeenten volgens een bepaald verdeelsysteem een uitkering uit het gemeentefonds. Het verdeelstelsel is opgenomen in de Financiële-verhoudingswet. In de verdeling wordt rekening gehouden met onderlinge verschillen in de kosten waar een gemeente voor staat en met de draagkracht van gemeenten (de belastingcapaciteit). Dit jaar hebben we op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkering ontvangen. In mei op basis van de Voorjaarsnota van het rijk, in september op basis van de Miljoenennota van het rijk en in de december op basis van de Najaarsnota van het rijk.

2) Decentralisatie- en overige integratie-uitkeringen

Ingaande 2019 is een groot deel van de integratie-uitkering sociaal domein overgeheveld naar de Algemene uitkering. Alleen voor het onderdeel Participatie en Voogdij 18+ is nog een afzonderlijke integratie-uitkering in stand gehouden.

Stelposten

In dit overzicht worden stelposten opgenomen die niet direct betrekking hebben op een programma.

Heffing VPB

Per 1 januari 2016 is er de Wet belastingplicht overheidsondernemingen. Dit houdt in dat gemeenten vennootschapsbelasting (Vpb) moeten betalen op het moment dat ze activiteiten uitvoeren waarvoor ze aangemerkt worden als ondernemer. Over 2016 en 2017 is ons een voorlopige aanslag opgelegd. Uit de definitieve aanslag die we dit jaar hebben ontvangen, blijkt dat we geen Vpb over 2016 en 2017 zijn verschuldigd. Over 2019 hebben we eveneens op basis van een voorlopige aanslag Vpb betaald.

Saldo op de financieringsfunctie (renteresultaat)

Het saldo op de financieringsfunctie is opgenomen onder "Financiering en Algemene ondersteuning". Zie de toelichting op dit onderdeel. Verder staat in de paragraaf Financiering het renteschema waarin het renteresultaat is onderbouwd.

Overhead

De kosten van overhead zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het zijn personele kosten, huisvesting, ICT, communicatie en nog overige bedrijfsvoeringskosten.

Met ingang van 2017 zijn alle directe kosten toegerekend aan de producten en dus opgenomen in de programma's. De overige indirecte kosten staan hierna onder het overzicht overhead.

Overzicht overhead

Overhead	Begroting	Begroting ná wijziging	Rekening
Baten en lasten x € 1000	2019	2019	2019
Huisvesting	1.252	1.220	1.283
Facilitair	768	813	783
Informatisering & automatisering (ICT)	1.203	1.100	1.114
Personeel *	6.588	6.563	6.863
Totaal overhead	9.811	9.695	10.043

* In de begroting 2019 was dit uitgesplitst in HRM overig en loonkosten overhead

4.1.2 Beoogde effecten

Indicator	Eenheid	Periode (JR 2019)	Cijfer Begroting	Cijfer Jaarstukken
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2019	602	609
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2019	602	609
Gemiddelde WOZ waarde	dzd euro	2019	186	200
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2018	13,4	5,3
Demografische druk	%	2019	74,6%	75,5%

4.1.3 Wat moest het opbrengen?

Bedragen x €1.000	product	Realisatie 2018		Raming 2019 vóór wijziging		Raming 2019 ná wijziging		Realisatie 2019		Begr. - Rek. 2019
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Algemene ondersteuning	59	1012	1.198	501	549	348	549	39	506	430-
Onvoorziane uitgaven	59	-	-	50	-	50	-	-	-	50
Deelnemingen	59	12	1.094	12	1.010	12	1.010	312	1.010	300-
Belastingen en Invordering	59	-	7.631	-	7.951	-	8.135	2	8.050	87-
Algemene uitkeringen	59	-	55.714	-	57.661	-	59.116	-	59.277	162
Stelposten	59									
Heffing VPB	59	134	-	-	-	28	-	59	-	31
Saldo op de financieringsfunctie	59	-	-	17	113	17	-	-	-	17
Overhead	58	10.125	690	9.872	61	9.958	61	10.880	635	348-
Saldo excl. bestemming		11.283	66.327	9.450	67.345	9.661	68.871	11.175	69.478	906-
Mutaties reserves		429	-	230	-	230	1.219	210	1.220	20
Saldo incl. bestemming		11.712	66.327	9.680	67.345	9.891	70.090	11.385	70.698	886-

4.1.4 Analyse financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000			
Analyse Product	Afwijking	Voordeel/ Nadeel	Incidenteel/ Structureel
59 Algemene Dekkingsmiddelen			
Saldo financieringsfunctie Met name door aanscherping van de regels hebben we meer rente toegerekend aan de grondexploitatie	264	V	I
Dotatie aan de voorziening pensioen- en wachtgeld bestuur en personeel Toevoeging is nodig als gevolg van renteaanpassing	608	N	I
Dotatie aan de voorziening oninbare debiteuren Actuele berekening op basis van financiële verordening	96	N	I
Hogere dividend BNG Winstuitkering op basis van het jaarverslag 2018 van de BNG	22	V	I
Onvoorziene uitgaven De post onvoorzien is gedurende het jaar niet besteed	50	V	I
Deelnemingen Afwaardering van de aandelen MeppelEnergie B.V.	300	N	I
Belastingen Lagere OZB voor niet -woningen (per saldo € 109.000) en hogere opbrengst OZB voor woningen (€ 24.000)	85	N	I
Gemeentefonds Hogere uitkering op basis van de december-circulaire 2019 met name als gevolg van decentralisatie-uitkering voor uitvoering van het klimaatakkoord	162	V	I
Heffing Venootschapsbelasting Terugbetaling van het voorschot over zowel 2016 als 2017	31	V	I
Diverse afwijkingen < € 20.000	2	V	I
58 Overhead			
Overhead Zie hiervoor de toelichting op 58 Overhead	348	N	I
Mutaties reserves	20	V	I
Saldo programma Algemene dekkingsmiddelen	886	N	I

Bedragen x € 1.000			
Analyse	Voordeel/ Incidenteel/		
Product	Afwijking	Nadeel	Structureel
58 Overhead			
<i>Huisvesting</i>	63	N	I/S
Door de nieuwe aanbesteding per 2019 zijn de energiekosten structureel € 38.000 hoger. De vervanging van de vloerbedekking loopt voor op de planning. Hierdoor is er in 2019 een nadeel ontstaan van € 23.000. Verder zijn er kleine verschillen per saldo € 2.000 hoger dan begroot.			
<i>Facilitair</i>	29	V	I
Voor drukwerk is een voordeel gerealiseerd van € 29.000 door hogere opbrengsten.			
<i>Informatisering & automatisering</i>	14	N	I
Door diverse kleine verschillen is per saldo een nadeel ontstaan van € 14.000			
<i>Personeelslasten</i>	300	N	I
De personele lasten op overhead zijn € 1.924.000 voordelig ten opzichte van de begroting. Daartegenover is de doorbelasting aan de programma's € 1.545.00 minder dan begroot. Ook is de doorbelasting van uren naar projecten € 679.000 lager dan begroot. Hiermee is het saldo op overhead € 300.000 nadelig.			
Saldo overhead	348	N	I/S

5. Paragrafen

5.1 Paragraaf lokale heffingen

5.1.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt de informatie over de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen, die in de verschillende programma's staat, compact weergegeven. Op hoofdlijnen wordt een overzicht van de diverse heffingen gegeven en we besteden aandacht aan de geraamde inkomsten en het beleid ten aanzien van die heffingen.

5.1.2 Uitgangspunten begroting

In de Perspectiefnota 2019–2022 zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

- Het te hanteren inflatiepercentage is het 'consumentenprijsindexcijfer (CPI) voor alle huishoudens' van het afgelopen jaar (2017-2018). Dit percentage bedraagt 1,3%.
- Leges en tarieven worden verhoogd met de inflatiecorrectie tot maximaal volledige kostendekkendheid;
- Voor de rioolheffing geldt maximaal 100% kostendekkendheid, inclusief de kosten van kwijschelding, btw-compensatie en toerekening stadsverzorging (onderdeel machinaal straatreinigen ten behoeve van kolken);
- Voor de afvalstoffenheffing geldt maximaal 100% kostendekkendheid, inclusief de kosten van kwijschelding, btw-compensatie en toerekening stadsverzorging (onderdeel zwerfvuil).

5.1.3 Overzicht belastingen en heffingen

Gemeenten zijn beperkt in de belastingen die ze mogen heffen. Deze zijn limitatief opgesomd in de Gemeentewet. Er wordt onderscheid gemaakt tussen gebonden en ongebonden belastingen.

Ongebonden belastingen die in Meppel worden geheven zijn:

- Onroerende zaakbelasting
- Parkeerbelasting
- Precariobelasting

De opbrengsten van de ongebonden belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen en zijn vrij te besteden. Ongebonden belastingen die niet worden geheven in Meppel zijn roerende zaakbelasting, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting.

Naast ongebonden belastingen kan een gemeente rechten heffen voor het verlenen van diensten, de zogenaamde gebonden heffingen. De rechten die in Meppel worden geheven zijn:

- Rioolheffing
- Reinigingsheffing (Afvalstoffenheffing / Reinigingsrechten)
- Naheffingsaanslagen parkeren
- Binnenhavengelden
- Lijkbezorgingsrechten
- Marktgeld
- Leges

De tarieven van rechten dienen zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten de geraamde kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden (max. 100% kostendekkendheid). De opbrengst van rechten, is alleen voor de bestrijding van de kosten die de gemeente voor deze diensten maakt.

In het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is vastgelegd dat de indirecte kosten die centraal verantwoord worden onder het taakveld overhead apart moeten worden toegerekend aan de tarieven. Het taakveld overhead bestaat uit diverse kosten, namelijk huisvesting, facilitair, informatievoorziening, overige p-kosten en loonsom. Per onderdeel moet bepaald worden wat toegerekend kan worden aan lokale heffingen. De tabel hieronder laat zien welke percentages overhead worden toegerekend aan de tarieven.

Door te belasten overhead aan lokale heffingen	Binnendienst	Buitendienst
Huisvesting	100,00%	0,00%
Facilitair	100,00%	100,00%
Informatievoorziening	26,34%	26,34%
Overige p-kosten	100,00%	100,00%
Loonsom	26,34%	26,34%

Toelichting:

Overhead Huisvesting: Voor de binnendienst wordt de huisvesting voor 100% toegerekend. Voor de buitendienst zijn de kosten van de werf direct aan de betrokken taakvelden toegerekend. Om dubbele belasting van huisvestingskosten te voorkomen wordt voor de buitendienst het percentage hiervoor op 0 gesteld.

Overhead facilitair: zowel voor binnendienst als buitendienst wordt de overhead voor 100% toegepast.

Overhead informatievoorziening: De kosten van specifieke applicaties worden direct op het taakveld verantwoord. Er is een verhoudingspercentage bepaald op basis van de toe te rekenen loonsom overhead ten opzichte van de totale loonsom overhead. Hiermee wordt dubbele toerekening van overheadkosten aan lokale heffingen voorkomen. Het percentage is dan bepaald op 26,34%.

Overhead overige p-kosten: zowel voor binnendienst als buitendienst worden deze kosten voor 100% in het tarief toegepast.

Overhead loonsom: Omdat een deel van de loonkosten (o.a. van medewerkers advies, belastingen en applicatie) al direct zijn toegerekend naar de taakvelden, evenals de specifieke kosten van informatievoorziening is een verhoudingspercentage bepaald op basis van toe te rekenen loonsom overhead ten opzichte van de totale loonsom overhead, waarmee dubbele lastentoe rekening aan lokale heffingen wordt voorkomen. Het percentage van 26,34% wordt hierop toegepast. Deze methode is conform de regelgeving BBV.

5.1.4 Onroerende zaakbelasting (OZB)

De onroerende zaakbelastingen zijn belastingen die worden geheven over de WOZ-waarden van binnen de gemeentegrenzen gelegen onroerende zaken.

De tarieven worden berekend door de gewenste ozb-opbrengst te delen door de belaste WOZ-waarde. De belaste WOZ-waarde is gelijk aan de som van de waarde van de onroerende zaken die in de belastingheffing worden betrokken.

Uitgangspunt bij de tariefberekening is dat de opbrengst van de onroerende zaakbelasting met het inflatiepercentage (1,3%) stijgt. Om dit te bereiken dienen de tarieven zowel voor het inflatiepercentage als voor de verwachte waardeontwikkeling te worden gecorrigeerd.

In de onderstaande tabel vindt u een overzicht van de ozb-tarieven voor de jaren 2017, 2018 en 2019. De hoogte van de aanslag wordt bepaald door het percentage te vermenigvuldigen met de WOZ-waarde die voor een onroerende zaak is vastgesteld.

	2017	2018	2019
ozb niet-woning (gebruik)	0,234%	0,255%	0,258%
ozb niet-woning (eigendom)	0,300%	0,317%	0,321%
ozb woning (eigendom)	0,132%	0,131%	0,129%

5.1.5 Parkeerbelasting

In de gemeente Meppel worden de parkeertarieven gebruikt om de kosten voor parkeervoorzieningen te dekken en om het parkeren binnen de gemeente te reguleren. De gemeente Meppel heft parkeergelden bij parkeermeters en parkeerautomaten (waaronder ook parkeerdek Swaenenborgh) en via parkeervergunningen. Bij parkeergarage Keyserstroom en parkeerterrein Stadhuis worden parkeergelden achteraf geïnd door middel van een slagboom.

5.1.6 Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het gebruik van gemeentegrond. Voor terrassen of vaste standplaatsen wordt bijvoorbeeld precariobelasting geheven.

5.1.7 Rioolheffing

Rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruikers van woningen en bedrijven waar direct of indirect water op het riool wordt afgevoerd. Er wordt een vast bedrag aan rioolheffing in rekening gebracht, onafhankelijk van de hoeveelheid geloosd water.

Het tarief rioolheffing voor 2019 bedraagt € 171.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 7.2 Riolering, Product 64 Riolering	Rioolheffing	
	Begroting	Werkelijk
Kosten, incl. (omslag) rente	2.549.861	2.439.255
Inkomsten, excl. heffingen	0	-7.556
Netto kosten taakveld	2.549.861	2.431.699
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, activiteit straatreiniging	80.000	65.929
Taakveld 5.7 Openbaar groen en recreatie, activiteit leggers	65.000	53.154
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	60.354	60.203
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen, activiteit kwijtschelding	179.550	148.908
BTW	250.143	234.951
Totale kosten	3.184.908	2.994.844
Opbrengst rioolheffing	-2.715.038	-2.738.437
Dekkingspercentage	85%	91%
Onttrekking uit de voorziening	469.870	256.407

De stand van de voorziening bedraagt per 31-12-2019: € 1.964.404. In eerdere belastingjaren was het dekkingspercentage hoger dan 100%. In die jaren zijn de meeropbrengsten in een egalisatievoorziening gestort; deze voorziening wordt nu aangewend om het tekort aan te zuiveren.

5.1.8 Reinigingsheffingen

Afvalstoffenheffing wordt geheven bij alle huishoudens. De gemeente heeft de plicht de huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Daarom is ieder huishouden verplicht bij te dragen in de kosten van afvalinzameling. Het maakt daarbij niet uit of mensen wel of geen afval aanbieden.

Reinigingsrecht wordt geheven voor de afvoer van bedrijfsafval en mag alleen in rekening worden gebracht als er ook daadwerkelijk een dienst wordt geleverd.

Het tarief afvalstoffenheffing voor 2019 bedraagt € 181.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 7.3 Afval, Product 55 Afvalinzameling	Reinigingsheffingen	
	Begroting	Werkelijk
Kosten, incl. (omslag) rente	3.062.735	3.057.441
Inkomsten, excl. heffingen	-592.297	-565.529
Netto kosten taakveld	2.470.438	2.491.912
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, activiteit straatreiniging	100.000	83.510
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	215.550	215.011
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen, activiteit kwijtschelding	190.050	158.378
BTW	351.104	471.273
Totale kosten	3.327.142	3.420.084
Opbrengst heffingen	-2.692.931	-2.737.241
Dekkingspercentage	81%	80%
Onttrekking uit de voorziening	634.211	682.843

De stand van de voorziening bedraagt per 31-12-2019 € 763.288. In voorgaande belastingjaren was het dekkingspercentage hoger dan 100% de meeropbrengsten zijn in een egalisatievoorziening gestort; deze voorziening wordt nu aangewend om het tekort aan te zuiveren.

5.1.9 Naheffingsaanslag parkeren

Om ervoor te zorgen dat automobilisten tijdig en voldoende betalen, worden controles uitgevoerd. Bij geconstateerde overtredingen legt de parkeercontroleur een naheffingsaanslag ("parkeerboete") op.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 2.2 Parkeren, Product 65 Parkeren	Naheffingsaanslagen parkeren	
	Begroting	Werkelijk
Kosten, incl. (omslag) rente	128.523	111.834
Inkomsten, excl. Heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	128.523	111.834
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	34.488	34.402
Totale kosten	163.011	146.236
Opbrengst heffingen	-46.500	-54.680
Dekkingspercentage	29%	37%

5.1.10 Binnenhavengelden

Onder de naam 'binnenhavengeld' wordt een recht geheven voor het gebruik van de haven met een vaartuig. De kosten van door de gemeente verstrekte diensten in de haven worden gedeeltelijk met het binnenhavengeld gedekt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in beroepsvaart en pleziervaart. Toelichting op het dekkingspercentage van de tarieven voor de beroepsvaart:

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen, Product	Binnenhavengelden - Beroepsvaart	
	Begroting	Werkelijk
Kosten, incl. (omslag) rente	283.723	300.356
Inkomsten, excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	283.723	300.356
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 2.1 verkeer en vervoer, product 60 activiteit onderhoud civiele kunstwerken	179.025	196.751
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit beheer en onderhoud watergangen (25%)	12.504	1.045
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit onderhoud havenvoorzieningen (80%)	97.815	95.602
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit brugwachterlocaties (80%)	22.597	7.239
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit havenkantoor (67%)	18.406	15.684
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	43.110	43.002
Totale kosten	657.180	659.679
Opbrengst heffingen	-200.000	-206.660
Dekkingspercentage	30%	31%

Toelichting op het dekkingspercentage van de tarieven voor de pleziervaart:

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 2.3 Recreatieve havens, Product 62 Water, activiteit pleziervaart	Binnenhavengelden - Pleziervaart	
	Begroting	Werkelijk
Kosten, incl. (omslag) rente	82.111	106.917
Inkomsten, excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	82.111	106.917
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 2.1 verkeer en vervoer, product 60 activiteit onderhoud civiele kunstwerken	70.105	89.902
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit beheer en onderhoud watergangen (25%)	12.504	1.045
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit onderhoud havenvoorzieningen (20%)	24.454	22.692
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit brugwachterlocaties (20%)	5.649	1.810
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit havenkantoor (33%)	9.065	7.725
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	8.622	8.600
Totale kosten	212.510	238.692
Opbrengst heffingen	-107.300	-117.812
Dekkingspercentage	50%	49%

5.1.11 Lijkbezorgingsrechten

Op basis van de verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria, Product 30 Begraafplaatsen	Lijkbezorgingsrechten	
	Begroting	Werkelijk
Kosten, incl. (omslag) rente	338.143	324.347
Inkomsten, excl. heffingen	-5.675	-5.295
Netto kosten taakveld	332.468	319.052
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	43.110	43.002
Totale kosten	375.578	362.054
Opbrengst heffingen	-247.059	-180.464
Dekkingspercentage	66%	50%

5.1.12 Marktgeld

Marktgeld wordt geheven voor het hebben van een standplaats op de markt. De tarieven mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

Berekening van kostendekkendheid Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen, Product 35 Bijzondere wetgeving, activiteit markten	Marktgeld	
	Begroting	Werkelijk
Kosten, incl. (omslag) rente	40.679	48.264
Inkomsten, excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	40.679	48.264
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	8.622	8.600
Totale kosten	49.301	56.864
Opbrengst heffingen	-40.000	-27.057
Dekkingspercentage	81%	48%

5.1.13 Leges

'Leges' is de aanduiding voor rechten die worden geheven voor het genot van, door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. In de legesverordening zijn bepalingen opgenomen over de activiteiten waarvoor de gemeente leges in rekening brengt, de tarieven die de gemeente hanteert en de grondslagen die de gemeente hanteert bij het heffen van de leges. De legesverordening is onderverdeeld in drie titels (zie tabel).

Legestarieven mogen op begrotingsbasis niet meer dan kostendekkend zijn. De kostendekkendheid mag bij titel 1 en titel 2 voor het totaal van de onderdelen niet meer dan 100% zijn. Binnen titel 3 geldt de maximale kostendekkendheid van 100% voor elk afzonderlijk tarief, van de geraamde lasten en baten.

Recapitulatie Titel 1,2 en 3				
Totaal	Werkelijke lasten	Werkelijke baten	Werkelijke dekking	Begrote dekking
Kostendekking Titel 1	€ 481.540,94	€ 470.952,77	97,8%	76,2%
Kostendekking Titel 2	€ 1.017.190,17	€ 1.639.484,94	161,2%	90,1%
Kostendekking Titel 3	€ 62.444,15	€ 21.954,80	35,2%	20,8%
Kostendekking totale tarieventabel	€ 1.561.175,25	€ 2.132.392,51	136,6%	80,6%

Het verschil tussen begroting en werkelijk wordt voor verklaard door:
 Titel 1: meer verstrekte reisdocumenten en meer leges voor degeneratievergoedingen.
 Titel 2: hogere kostendekkendheid omgevingsvergunningen door incidentele baten.
 Titel 3: minder afgegeven brandbeveiligingsvergunningen.

5.1.14 Gerealiseerde inkomsten 2019

In de tabel hieronder zijn de gerealiseerde belastinginkomsten voor 2019 vergeleken met de geraamde inkomsten van 2019 en de werkelijke inkomsten in 2018.

Heffingsoort	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2019	Realisatie 2019
Bedragen x € 1.000		Primitief	(na wijziging)	
OZB gebruikers niet-woningen	1.481	1.570	1.570	1.524
OZB eigenaren niet-woningen	2.404	2.488	2.488	2.425
OZB eigenaren woningen	3.745	3.893	3.893	3.917
Onroerende zaakbelasting	7.630	7.951	7.951	7.866
Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht	2.715	2.693	2.693	2.737
Rioolheffing	2.717	2.715	2.715	2.738
Parkeerbelasting	1.439	1.614	1.466	1.503
Precariobelasting	63	40	40	60
Lijkbezorgingsrechten	211	247	247	180
Leges omgevingsvergunning	930	920	920	1.639
Leges burgerzaken	653	525	525	471
Leges europese dienstenrichtlijn	16	23	23	22
Leges totaal	1.599	1.468	1.468	2.132
Marktgelden	34	40	40	27
Havengeld beroepsvaart	245	200	200	207
Havengeld pleziervaart	117	107	107	118
Liggelden	8	7	7	9
	370	314	314	333
Totaal	16.778	17.082	16.934	17.578

5.1.15 Kwijtschelding

De kwijtscheldingsregeling wordt uitgevoerd volgens landelijke wet- en regelgeving. De gemeente heeft beperkte beleidsvrijheid bij de uitvoering van de regeling. Meppel heeft gekozen voor een ruimhartiger kwijtscheldingsbeleid (100% van de bijstandsnorm in plaats van de wettelijke 90%). Bij het behandelen van een kwijtscheldingsverzoek vindt een inkomens- en vermogenstoets plaats. De normen voor kwijtschelding worden landelijk bepaald. Als een belastingschuldige noch betalingscapaciteit noch vermogen heeft, wordt kwijtschelding van afvalstoffenheffing en rioolheffing verleend. In incidentele gevallen komt het voor dat ook de onroerende zaakbelasting wordt kwijtgescholden.

In onderstaande tabel staan de bedragen die in 2018 en 2019 met kwijtschelding zijn gemoeid.

Kwijtschelding	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019
Bedragen x € 1.000			
Afvalstoffenheffing	177	190	158
Rioolheffing	164	180	149
Totaal	341	370	307

5.1.16 Lokale lastendruk

In het onderstaande overzicht zetten we de ontwikkeling van de gemiddelde lokale lastendruk in Meppel in de jaren 2016 t/m 2019 op een rijtje.

Woonlasten	2016	2017	2018	2019
Gemiddelde waarde woning	183.000	185.000	191.000	199.000
Ozb woningen	246	245	250	257
Afvalstoffenheffing	181	181	181	181
Rioolheffing	171	171	171	171
Totaal woonlasten	598	597	602	609

5.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële kengetallen, de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen en de beschikbare weerstandscapaciteit. Daarmee heeft deze paragraaf tot doel bij te dragen aan een gezonde financiële positie, waarbij een goed inzicht in het weerstandsvermogen, de benodigde weerstandscapaciteit en het risicoprofiel van belang zijn. Het weerstandsvermogen kan voorkomen dat ingrijpende beleidswijzigingen noodzakelijk zijn als risico's zich voordoen. Op het moment dat risico's zich daadwerkelijk voordoen, is de bufferreserve beschikbaar om nadelige financiële effecten (tijdelijk) te compenseren zonder dat (direct) ingrijpende beleidswijzigingen noodzakelijk zijn.

Beleidskader is het Besluit begroting en verantwoording voor de financiële kengetallen en de Nota risicomangement en weerstandsvermogen uit 2013 waarin de uitgangspunten voor de berekening voor het weerstandsvermogen is vastgelegd.

5.2.1 Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten voortaan een basisset van financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. De kengetallen zijn opgenomen in de onderstaande tabel, vervolgens worden de uitkomsten toegelicht. De kleuren sluiten aan bij de categorieën die de provincie hanteert, waarbij groen staat voor de lage risico's en rood voor hoge risico's.

Provinciale categorie	
A	Minst risicovol
B	
C	Meest risicovol

Tabel: Overzicht financiële kengetallen

Financiële kengetallen	JR 2018	B 2019	JR 2019
1. netto schuldquote	108%	112%	102%
1a. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	96%	98%	90%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen en voorraden grond	73%	81%	73%
2. solvabiliteitsratio	9%	8%	8%
3. grondexploitatie	23%	17%	17%
4. structurele exploitatieruimte	1%	2%	-2%
5. belastingcapaciteit	83%	84%	82%

Netto schuldquote

De schuldquote is de totale schuld als percentage van de totale baten. De schuldquote is hoog in vergelijking met het gemiddelde van alle gemeenten (ongeveer 60%). Positief is de richting waarop de schuldquote zich ontwikkeld. De schuldquote daalt als gevolg van een lager schuldsaldo. Bij deze uitkomst kunnen twee factoren worden genoemd die het niveau verklaren, en zijn opgenomen als 1a en 1b:

- a) Verstrekte leningen. De rente- en aflossingsverplichtingen op deze leningen worden volledig doorberekend aan andere partijen en drukken niet op de exploitatie van de gemeente.
- b) Voorraad bouwgrond. Om deze gronden aan te kopen heeft de gemeente leningen afgesloten, de rentelast drukt op de grondexploitaties. Met de verkoopopbrengst kunnen leningen afgelost worden. Uit dit kengetal blijkt dat de voorraad grond een belangrijke verklarende factor is voor de hoge netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen van de gemeente. Het is een maatstaf die het risico aangeeft voor het niet kunnen voldoen aan financiële verplichtingen. Dit kengetal is ten opzichte van 2018 verbeterd door met name het kleiner worden van de schuldpositie. Het solvabiliteitsratio is relatief laag en nog ruim verwijderd van de minder risicovolle categorie die start bij een solvabiliteitsratio van 20%.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. Dit kengetal daalt, zoals verwacht, door de verkoopopbrengsten.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten te delen door de totale baten. Een negatief percentage betekent dat de structurele lasten niet geheel gedekt kunnen worden door de structurele baten. De ontwikkeling van het kengetal structurele exploitatieruimte wijst erop dat de verhouding tussen de structurele baten en structurele lasten minder positief was dan verwacht.

Belastingcapaciteit

De belastingdruk in Meppel is laag ten opzichte van het landelijke gemiddelde, resulterend in een positieve uitkomst op dit kengetal. De resultaten wijzen op een mogelijke ruimte voor de gemeente Meppel om de lokale lasten te verhogen. Bij de begroting 2020 is besloten om de tarieven voor de afvalstoffenheffing en de ozb te verhogen.

5.2.2 Risicoanalyse en beheersmaatregelen

De risico's zijn in de volgende risicokaart ingedeeld naar de impact (het financiële effect) en de kans (als maatstaf voor de weging binnen de bufferreserve). Deze vormen de input voor het financiële risico dat wordt gebruikt bij de berekening van de bufferreserve. De risicobedragen en de wegingen zijn in de daaropvolgende tabel opgenomen, waarmee het adviesniveau voor de bufferreserve wordt berekend. De risico's worden vervolgens toegelicht, inclusief de risico's van niet-financiële aard die aan het onderwerp gerelateerd zijn.

De risicokaart geeft grafisch weer waar de grootste risico's liggen, rechtsboven (rood) met de hoogste impact en de grootste kans. De ring daarom heen (geel) kent een relatieve hoge kans en/of een hoge impact. In de groene ring bevinden zich de risico's met een lage impact/kans-verhouding. Linksonder bevinden zich de minst risicovolle onderwerpen.

Risicokaart top 12 gemeente Meppel

De berekening van de risico's leidt tot een op te vangen risico van € 8 miljoen, het gemiddelde van het positieve scenario en het negatieve scenario.

Totaaloverzicht

	Risico's	Risico-bedrag	Risicoweging	Positief scenario	Negatief scenario
1	Grondexploitaties	3,1	70% - 100%	2,17	3,1
2	Sociaal Domein	2	70% - 100%	1,4	2
3	Ezinge school & sportaccommodatie huurinkomsten	2,2	25% - 50%	0,55	1,1
4	Overige investeringsprojecten	2	15% - 45%	0,3	0,9
5	Gemeentefonds - lagere rijksuitkering	1	25% - 70%	0,25	0,7
6	MeppelEnergie	0,5	70% - 100%	0,35	0,5
7	Reestmond	1	25% - 50%	0,25	0,5
8	Bijstand - inkomensdeel	0,5	25% - 50%	0,13	0,25
9	Opbrengsten voor omgevingsvergunningen	0,5	20% - 40%	0,1	0,2
10	Multifunctionele accommodaties huurinkomsten	0,6	15% - 30%	0,09	0,18
11	GKB	0,2	50% - 75%	0,1	0,15
12	Afvalverwerking	0,2	30% - 60%	0,06	0,12
	Totaal			5,7	9,7
	Gemiddeld				7,7

1. Risicoprofiel grondexploitaties

Het adviesbureau Metafoor heeft evenals voorgaande jaren een risicoanalyse gemaakt van de grondexploitaties (maart 2020). Risico's zijn onder andere te hoge boekwaarde van het grondbezit, tegenvallende verkoopresultaten in tijd en geld, stijgende kosten van bouw- en woonrijp maken en juridische geschillen. De risico's zijn voor alle grondexploitaties afzonderlijk in beeld gebracht. Daarnaast is onderscheid gemaakt tussen algemene en (project)specifieke risico's. Het belangrijkste risico voor de negen projecten is het niet realiseren van de geprognosticeerde afzet (kavelverkoop). Eventuele vertraging in (de uitgifte van) een project kan leiden tot onder andere extra rentelasten, hogere plankosten en hogere beheerskosten. Ook het niet realiseren van de beoogde grondprijs vormt steeds weer een aanzienlijk risico. Gezien de goede marktsituatie verwachten wij echter dat deze risico's minder groot zijn dan enkele jaren geleden. Wel blijven, net als vorig jaar, vergelijkbare risico's met betrekking tot de ontwikkeling van de parameters bestaan, zoals kostenstijging, opbrengstenstijging, ontwikkeling van rente en inflatie. Uitgangspunt voor de risicoanalyse is dat de projecten uiteindelijk volledig gerealiseerd worden.

De individuele risico's in de projecten liggen in lijn met de risico's uit 2019. Enkel het risicoprofiel van Nieuwveense Landen kent grote wijzigingen. Enkele grote risicoposten van vorig jaar zijn daadwerkelijk opgetreden waardoor ze zijn opgenomen in de grondexploitatie en niet meer zijn meegenomen in de risicoanalyse.

Het risicobedrag voor de bedrijventerreinen grondexploitaties is ten opzichte van 2019 afgenomen. Door de aantrekkende economie wordt weer meer interesse in de diverse bedrijventerreinen getoond. Op alle terreinen blijft echter het risico bestaan dat minder courante kavels in het geheel niet worden verkocht.

Risicoreservering

De kwantitatieve risicoanalyse is op twee manieren uitgevoerd, zoals ook is vastgelegd in de Nota Risicomanagement van de gemeente Meppel. Volgens de Monte Carlo methode moet een risicoreservering van € 1,26 miljoen worden aangehouden. Volgens de IFLO methode is een risicoreservering van € 3,06 miljoen vereist. Overeenkomstig de Nota Risicomanagement adviseren wij de gemeente Meppel om het hoogste bedrag, oftewel een risicoreservering van € 3,06 miljoen aan te houden.

De risicoreservering ligt hoger dan afgelopen jaar. De voornaamste reden hiervoor is het toepassen van een andere methodiek om de risicoreservering te bepalen. Overeenkomstig de Nota Risicomanagement

moet de methodiek die de hoogste risicoreservering aangeeft worden aangehouden. In dit geval is dat de IFLO methode. Het resultaat van de grondexploitatie Nieuwveense Landen komt dit jaar een stuk lager uit doordat de hoofdinfrastructuur is toegevoegd om de aanleg van een nieuwe fietstunnel en rotonde bij de Watertoren mogelijk te maken. Hierdoor komt het risico volgens de IFLO methode een stuk hoger te liggen. Wanneer wordt gekeken naar de Monte Carlo methode komt de risicoreservering van dit jaar (€ 1,26 miljoen) overeen met de risicoreservering van afgelopen jaar (€ 1,27 miljoen)

De risicoreservering blijft beperkt aangezien de meeste (grotere) projecten een positief grondexploitatie-resultaat hebben. Bij meer dan de helft van de projecten is het verwachte positieve resultaat van de grondexploitatie binnen de grondexploitatie voldoende om de risico's van dat project met 90% waarschijnlijkheid op te vangen.

2. Sociaal domein

De risico's sociaal domein omvatten de uitvoering van de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet.

Financiële risico's

We hebben de afgelopen jaren te maken gehad met een grote stijging in de zorgvraag en zorgtarieven, waardoor het beschikbare budget ontoereikend was. Met name in de jeugdzorg, huishoudelijke hulp en de WMO begeleiding zijn de tarieven en de zorgvraag meer gestegen dan waar rekening mee was gehouden.

Er zijn vier afzonderlijke ramingen gemaakt van de financiële risico's, voor het inkomensdeel van de bijstand, voor de gemeenschappelijke regelingen Reestmond en de Gemeentelijke Kredietbank en voor de overige budgetten in het sociaal domein. Het risicobedrag voor overige risico's is vastgesteld op € 2 miljoen, dit komt overeen met ongeveer 5% van het uitgavenbudget waar het betrekking op heeft. In jeugdhulpregio Zuid-Drenthe verschillen we nog van mening over de afrekening van de solidariteit over het jaar 2018. We vermelden dit risico, maar kwantificeren deze niet, omdat we van mening zijn dat hier geen contractuele verplichtingen zijn.

Risicokaart

Alle risico's zijn opgenomen in de onderstaande risicokaart. De risico's en de beheersmaatregelen worden in de daaropvolgende tabel uitgewerkt. In de risicokaart zijn de risico's ingedeeld naar de kans en de impact van de risico's. De belangrijkste risico's zijn hierdoor te vinden in de rode hoek rechtsboven, de minst belangrijke risico's in de groene hoek linksonder. De risicokaart is een hulpmiddel om prioriteit te leggen bij de belangrijkste risico's en daar in te zetten op de beheersmaatregelen.

	Impact laag	Impact middel	Impact hoog
Kans hoog			1. Budgetoverschrijdingen
Kans middel		6. Richtlijnen van het Rijk over budgetten en kader zijn onduidelijk of worden tussentijds veranderd. 7. ICT risico's, zoals koppeling klantenbestanden en aanlevering van informatie door zorgverleners. 8. Instanties/zorgaanbieders haken af (faillissement)	2. Onvoldoende capaciteit (kwaliteit, kwantiteit) binnen de eigen organisatie en uitvoeringsorganisaties. 3. Noodzakelijke cultuuromslag bij zorginstellingen gaat niet snel genoeg. Teveel maatwerk en gespecialiseerde hulp. 4. Onvoldoende en/of te slechte communicatie met belanghebbenden. 5. Onvoldoende ontsluiting van informatie, onvoldoende zicht op cijfers en aantallen zorgvragers en zorgvraag.
Kans laag			

Beschrijving risico's en beheersmaatregelen

Een nadere beschrijving van de risico's die worden genoemd in de risicokaart, en de daarbij toegepaste beheersmaatregelen zijn opgenomen in de volgende tabel.

Risico's	Beheersmaatregelen
<p>1. Budgetoverschrijdingen</p> <p>Kostenstijgingen en inkomstendalingen zijn daarom belangrijke risico's als gevolg van mogelijke ontwikkelingen als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meer zwaardere zorg gegeven - Zwaardere zorg bij gecertificeerde instellingen - Meer verwijzingen (Jeugdhulp) - (onverwachte) toename aantal cliënten - korting op uitkering gemeentefonds. - vertraging in het doorvoeren van de maatregelen (herindicatie, preventie). - Nieuwe taken met onvoldoende middelen, zoals invoering WvGGZ, Wet inburgering, Beschermd Wonen. - Gevolgen van rijks invloed op tarieven, zoals de tarieven voor huishoudelijke hulp en het invoeren van het abonnementstarief voor de eigen bijdrage WMO. - Stagnerende economie met gevolgen voor de werkgelegenheid en inkomens van de inwoners. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realistische ramen – budget actueel afstemmen op vraagontwikkeling. - Monitoring van de zorgvraag zodat tijdig kan worden bijgestuurd. - Inspelen op bevolking die ouder wordt en langer zelfstandig woont. - De kosten van beschermingsbewind lopen nog jaarlijks op. Onderzocht wordt deze kosten ingedamd kunnen worden. - Toezicht en handhaving, zowel bij de klant als bij de zorgaanbieders. Rechtmatigheid. - Preventieve maatregelen – zoals POH en Mensa. - Samenwerking met voorliggend veld intensiveren.
<p>2. Onvoldoende capaciteit (kwaliteit, kwantiteit) binnen de eigen organisatie en uitvoeringsorganisaties.</p> <p>Er wordt een groot beroep gedaan op de organisatie, zowel in kwaliteit als in uitvoeren van de hoeveelheid taken. De eigen organisatie, en die van de ketenpartners, zijn daarmee van groot belang. De impact van een slecht lopende uitvoering kan daarom een grote impact hebben op onze uitvoering. Vanuit dit oogpunt is het een risico als we niet kunnen voldoen aan de gestelde doelen en kwaliteitseisen, vanwege een onvoldoende capaciteit van de eigen organisatie, zowel wat betreft de kwaliteit als van de feitelijke capaciteit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Opleidings- en cursusaanbod voor medewerkers gericht op verbeteren kwaliteit. Trainingen in samenwerking met ketenpartners. Dit is onderdeel van het Drentse transformatieplan zorg voor de jeugd onder de noemer Drentse jeugdacademie. - Tijdelijk inhuur waar nodig, uitbreiding van aantal vaste medewerkers om kwetsbaarheid te verminderen. - Doordat wij met veel aanbieders werken vraagt het een grote inzet op contractbeheer en relatiebeheer.
<p>3. Noodzakelijke cultuuromslag bij zorginstellingen gaat niet snel genoeg. Teveel maatwerk en gespecialiseerde hulp.</p> <p>Het succes in het sociaal domein is afhankelijk van het behalen van de transformatiedoelstellingen. Het is een risico als deze ontwikkeling niet snel genoeg gaat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Om de transformatie in de toekomst verder vorm te geven, met oog voor de budgetten, zijn er maatregelen voorgesteld in het Interventieplan Sociaal Domein. - Sturing door accounthouders. - Meer afstemming verwijzingen GI's (transformatieplan zorg voor de jeugd) - Intensievere samenwerking, tussen voorliggend veld en aansluiting toegang en tweede-lijns zorg.
<p>4. Onvoldoende en/of te slechte communicatie met belanghebbenden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aandacht voor kwaliteit en volledigheid van de informatievoorziening aan belanghebbenden. - Informeren en bewustwording over de gewenste cultuuromslag.
<p>5. Onvoldoende ontsluiting van informatie, onvoldoende zicht op cijfers en aantallen zorgvragers en zorgvraag.</p> <p>De goede uitvoering is afhankelijk van een goede ontsluiting van informatie, voldoende zicht op de zorgvraag, zowel kwantitatief, kwalitatief als financieel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Op het gebied van informatiemanagement, -beheer en -beveiliging wordt extra inzet gepleegd. - Actieve benadering en uitvraag bij zorgaanbieders. - Monitor van de zorgvraag die bij de gemeenten binnen komt. - Monitoring van de inkomsten en uitgaven (actiever budgetbeheer, verbeteren ramingen) - Verbeteren administratie en ICT systemen.

Risico's	Beheersmaatregelen
Door de verscheidenheid aan nieuwe taken, de (privacy)gevoeligheid van de informatie, de grote hoeveelheid aan gegevens en het gebruik van verschillende bronnen van interne en externe partijen, bestaat er een significant risico op dit gebied.	<ul style="list-style-type: none"> - Voldoende budget beschikbaar stellen bij onzekere nieuwe ontwikkelingen. - Trends blijven volgen, contact bij andere gemeenten.
6. Richtlijnen van het Rijk over budgetten en kader zijn onduidelijk of worden tussentijds veranderd.	<ul style="list-style-type: none"> - Besluitvorming nieuwe wet- en regelgeving wordt gevolgd. - Budgetten worden aangepast aan de inkomsten.
7. ICT risico's, zoals koppeling klantenbestanden en aanlevering van informatie door zorgverleners.	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet op verbetering van de informatiesystemen en uitwisseling van gegevens. - Informatiesysteem extra kwetsbare jeugdigen implementeren. - Koppeling klantenbestand implementeren waarbij gevoelige informatie afgeschermd blijft.
8. Instanties/zorgaanbieders haken af (faillissement)	<ul style="list-style-type: none"> - Afhankelijkheid beperken door met meerdere partijen afspraken te maken, dit heeft overigens wel invloed op de interne organisatie (contractmanagement, administratieve lasten e.d.). - In de aanbesteding aandacht te hebben voor de financiële positie van de aanbieders.

3. *Ezinge school & sportaccommodatie*

Het onderwijspark Ezinge met de sportaccommodatie is gerealiseerd door Woonconcept Onroerend Goed BV (WOG). De gemeente staat borg voor de lening die voor de bouw is afgesloten, en jaarlijks gedeeltelijk wordt afgelost. Eind 2019 is dit € 46,5 miljoen met een resterende looptijd 35 jaar. Belangrijkste risico betreft een faillissement van de WOG, de business case is afhankelijk van huurinkomsten van derden waardoor leegstand het belangrijkste risico vormt. Voor de gemeente is er dan een risico dat de borgstelling wordt aangesproken.

4. *Investeringsprojecten*

Elk jaar investeert Meppel in riolering, wegen, onderwijshuisvesting, openbare ruimte, automatisering en voertuigen. Er zijn een aantal risico's die effect kunnen hebben op de resultaten, zoals: hogere kosten (archeologie, bodemverontreiniging, asbest, kabels en leidingen), gewijzigde planning en lagere inkomsten (bijdragen derden van bijv. projectontwikkelaars, subsidies). Een aantal specifieke actuele risico's zijn:

- Subsidie BDU verkeer en vervoer en overige provinciale en Europese subsidies (totaal € 2,1 miljoen) is toegezegd, risico is mogelijk beroep op deze subsidies door derden en de besteding conform de voorwaarden.
- Risico's met betrekking tot riolering en afval worden gedekt door afzonderlijke voorzieningen. Na aftrek van deze investeringen resteert € 9,1 miljoen aan investeringen.
- Minder uren naar projecten: als het aantal en de omvang van projecten vermindert, worden ook minder salarislasten aan de projecten toegeschreven en moeten deze kosten opgevangen worden door de algemene dienst. Zo zijn er in 2019 minder uren toegeschreven aan investeringsprojecten dan verwacht.

Rekening houdend met 20% voor het risicobedrag is de omvang daarvan afgerond € 2 miljoen. De kans van optreden wordt ingeschat op gemiddeld 30%. De weging is relatief laag omdat het veel verschillende projecten betreft waar voor- en nadelen elkaar uitmiddelen.

5. *Gemeentefonds*

De ontwikkelingen van het gemeentefonds worden voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven onder het motto "samen de trap op en samen de trap af". Stijgen de rijksuitgaven dan neemt het gemeentefonds ook toe, maar omgekeerd is ook het geval.

Het rijk is bezig met een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. Die verdeling is nodig omdat uit eerder onderzoek is gebleken dat sommige gemeenten te veel en andere gemeenten te weinig geld krijgen uit Den Haag in relatie tot de kosten waarvoor ze staan. Het streven was om met ingang van 1 januari 2021 een nieuwe verdeling te hanteren. De laatste berichten zijn dat dit is uitgesteld omdat voor twee van de drie gemeenten de herverdeling nadelig uitpakt. Vooral kleine tot middelgrote gemeenten

zien hun inkomsten dalen. Voor steden valt de (voorgenomen) herverdeling juist gunstig uit. We passen het risicobedrag aan (van € 0,5 miljoen naar € 1 miljoen per jaar) en houden de weging (50%) gelijk.

6. *MeppelEnergie*

Meppel is 50% aandeelhouder van MeppelEnergie BV. De geactualiseerde business case wijst uit dat tot aan de volledige realisatie van het deelplan Nieuwveense Landen fase 1 er nog verliezen gemaakt zullen worden. Op de lange termijn is de begrote winst minimaal en is de waarde van de aandelen nihil zo niet negatief. De waarde van de aandelen is daarom afgewaardeerd. De andere aandeelhouder heeft het aandelenkapitaal ook afgewaardeerd naar nihil. Het risicobedrag is gebaseerd op de risico's die in het kader van de langjarige continuïteit gelopen worden, ten aanzien van de ontwikkeling van het vermogen en de financiering van het project. In de eerste helft van 2020 wordt onderzocht wat de mogelijke toekomstscenario's voor MeppelEnergie zijn.

7. *Reestmond*

Er is risico op overschrijdingen, die in eerste instantie binnen de begroting van Reestmond wordt opgevangen.

Een risico is het uitstroompercentage waarmee het rijksbudget jaarlijks overeenkomstig wordt verlaagd. Ook de reorganisatie brengt risico's met zich mee, in de vorm van frictiekosten die de budgetten daarvoor in de begroting van Reestmond overschrijden.

8. *Bijstand*

Voor de bijstand worden de inkomsten bepaald door de ontwikkeling van het macrobudget en demografische en sociaal economische factoren. In combinatie met het open-einde karakter van deze regeling leidt dit tot mogelijke overschrijdingen.

Dit risico op de overschrijding van de budgetten voor de bijstand is geschat op 5% van het budget. Dit is gelijk aan het eigen risico van gemeenten voordat aanspraak gemaakt kan worden op de vangnetregeling. De weging is 25%-50%.

9. *Omgevingsvergunningen*

Een teruglopend aantal projecten kan zorgen voor tegenvallende opbrengsten. Grotere projecten zijn het meest onzeker, en daarmee het grootste risico op tegenvallende opbrengsten. Door de aantrekkelijke economie en enkele grote bouwprojecten is de risicoweging verlaagd.

10. *Multifunctionele accommodaties huurinkomsten*

Meppel heeft een 2-tal multifunctionele accommodaties, namelijk het Palet en de Plataan. Hierin bevinden zich meerdere huurders, de gemeente loopt het risico van gedeelde huurinkomsten. De bufferreserve houdt rekening met een risicobedrag gebaseerd op 4 jaar leegstand á € 0,6 miljoen en een kans van 25%.

11. *GKB*

De *Gemeentelijke Kredietbank (GKB)* is afhankelijk van de economische omstandigheden, speelt een specifiek risico in verband met een groot aantal (aflopende) dienstverleningsovereenkomsten en kan de inzet op preventie leiden tot verdere afname van diensten. De financiële positie van het GKB is hierdoor verslechterd. Er wordt uitvoering gegeven aan de strategische herijking 2018-2021, voor de periode daarna is nog onzekerheid. Gezien de tekorten over de afgelopen jaren is het risicobedrag gehandhaafd op € 0,4 miljoen.

12. *Afvalverwerking*

De omvang van de kosten voor het verwerken van afval groeit de laatste jaren behoorlijk en de verwachting is dat deze trend doorzet. Om deze kosten te dekken kunnen de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing en de voorziening worden ingezet. De kosten stijgen dusdanig hard dat het risico ontstaat dat de kosten niet meer geheel gedekt kunnen worden door de heffing of de voorziening.

Overige risico's

De gemeente kent ten aanzien van going-concern activiteiten een aantal financiële risico's die niet goed te kwantificeren zijn. Het is van belang deze risico's te volgen en daar waar mogelijk tijdig beheersmaatregelen te treffen. Het gaat om de volgende risico's:

- a) Leningen en garanties: risico's verbonden aan borgstelling en verstrekte leningen. De leningen en borgstelling die het betreft zijn opgenomen in de paragraaf financiering.
- b) Debiteuren: Afdekking van deze risico's wordt gedaan middels een voorziening dubieuze debiteuren.
- c) Vennootschappelijke belastingplicht gemeenten. Vanaf 2016 hebben gemeenten de verplichting voor een aantal activiteiten vennootschapsbelasting (VpB) af te dragen. In 2019 is de definitieve aanslag over 2016 gedaan en is het bedrag van de voorlopige aanslagen van 2016 en 2017 terug gestort. Verder is de voorlopige aanslag over 2019 betaald. Vanaf 2020 is er jaarlijks een bedrag te betalen VpB opgenomen in de begroting.
- d) Risico's bij verbonden partijen worden eerst door de partijen zelf opgevangen. Tegenvallers worden binnen de begroting van de gemeenschappelijke regelingen of vennootschap opgevangen, de

gemeente vormt bij GR-en de achtervang. De gemeente treft beheersmaatregelen door – waar mogelijk – het maken van afspraken en het monitoren daarvan met de gemeenschappelijke regelingen van prestaties en de financiën. In de paragraaf verbonden partijen is een overzicht opgenomen van alle partijen met daarin een analyse van de risico's.

- e) Proces ENSIA. De verantwoordingsystematiek over informatieveiligheid van diverse systemen (waaronder de Basisregistratie Personen en DigiD) wordt uitgevoerd in het proces ENSIA (Eenduidige Normatief Single Information Audit). Dit bestaat uit een jaarlijkse zelfevaluatie waarover het college een verklaring aflegt. Een IT-auditor controleert de collegeverklaring en stelt een assurancerapport op. Met de invoering van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheden) zal de ENSIA uitgebreider getoetst worden. Waar eerder alleen risico gelopen werd in een aantal processen in het sociaal domein, en de digitale dienstverlening, is de verwachting dat de beveiligingsnormen strenger getoetst gaan worden (opzet, bestaan én werking), en op meer terreinen geaudit worden, met name daar waar risicovolle verwerkingen plaatsvinden.
- f) Complexe nieuwe wetgeving: de Omgevingswet is nieuw voor iedereen. Hierdoor is onzekerheid ontstaan over de inhoud en uitwerking van de wet. De Omgevingswet heeft grote impact voor digitalisering. Dit project is extra complex omdat ICT-samenwerking tussen overheden geregeld zal worden. De invoeringsdatum is 1 januari 2021. In de loop van 2020 zal meer duidelijk worden over de kosten van de implementatie van de omgevingswet en zal (de kwantificering van) het risico eventueel bijgesteld kunnen worden.
- g) Rentestijging is een risico waar wij mee te maken kunnen krijgen bij het opnieuw afsluiten van een geldlening. Is de rente hoger dan de rente die wij betaalden, dan heeft dit een nadelig effect op onze begroting. Naast de herziening van onze leningenportefeuille dat naar verwachting een rentevoordeel oplevert, is ook actief gekeken naar de toekomstige noodzakelijke financieringen om het renterisico te minimaliseren (vaste schuld en kasgeld). Per saldo verwachten we dat dit risico op dit moment verwaarloosbaar is.
- h) Op 16 april 2019 heeft het college de 'Koers' vastgesteld. Hierin zijn zes doelen gedefinieerd die leidend zijn in de wijze waarop de organisatie wordt ingericht: 1. beter aansluiten bij de bedoeling, 2. meer flexibele en wendbaar, 3. betere resultaten door nieuw samenspel, 4. beter koers houden, 5. meer betrouwbaar en transparant, 6. meer ruimte bieden. De notitie 'naar andere vormen van sturing en organisatie' is een verdere uitwerking van 'Koers' en richt zich op de sturing en inrichting van de ambtelijke organisatie van de gemeente Meppel. Met het door het college genomen besluit wordt een belangrijke stap genomen in de ontwikkeling van de organisatie. Wel is er een aantal risico's verbonden aan de organisatieontwikkeling:

Financieel – incidenteel en structureel

Het staat vast dat er incidentele kosten zijn verbonden aan de herinrichting van de organisatie. Omdat de hoogte hiervan afhankelijk is van het resultaat van het werving & selectieproces zijn deze nog niet te kwantificeren. Met name het effect van een eventueel gedwongen vertrek van teamleider(s) is vooraf niet te kwantificeren. De kosten per medewerker voor wat betreft werk-naar-werk-trajecten, de loondoorbetalingsplicht (< 2 jaar) en eventuele uitkeringskosten (> 2 jaar) zijn sterk afhankelijk van leeftijd, salaris en arbeidsjaren in gemeentelijke dienst. Het inzetten op het vinden van een passende baan (binnen of buiten de organisatie) verkleint de kans op hoge kosten verderop in het proces. Zodra het werving- en selectieproces is doorlopen is een inschatting te maken van de te verwachten kosten. Het uitgangspunt voor wat betreft de structurele financiële consequenties is dat deze passen binnen het huidige financieel kader 2020.

Organisatorisch

De voorgestelde organisatieaanpassing leidt tot een aanpassing van het functiehuis. De topstructuur wordt gewijzigd (de functie van afdelingsmanager en teamleider komen te vervallen en de functie van teammanager wordt toegevoegd). De zittende teamleiders worden daardoor boventallig verklaard. Tegelijkertijd worden zij uitgenodigd te solliciteren naar de functie van teammanager welke met 2 fte wordt uitgebreid ten opzichte van het huidige aantal teamleiders. Terwijl er tijdelijk onduidelijkheid kan ontstaan als gevolg van de resultaten van het werving- en selectieproces, blijft de winkel gedurende het proces open wat een continuïteitsrisico met zich mee brengt op het gebied van aansturing en doorontwikkeling van de organisatie. De inzet is erop gericht deze risico's te beperken door ervoor te zorgen dat ieder team een leidinggevende heeft. De verwachting is dat de teammanager plekken gedurende een periode van drie á vier maanden niet volledig zijn bezet (gedurende de zomerperiode).

Impact COVID-19

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijke maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen. Er is binnen de gemeente een crisisorganisatie opgezet die de noodzakelijke maatregelen uitvoert.

5.2.3 Gewenst weerstandsvermogen

Conform de door de raad vastgestelde beleidskaders heeft een calculatie plaatsgevonden van de geïnventariseerde risico's. In totaliteit is een risicobedrag gecalculleerd van € 8,0 miljoen. Bij de berekening van dit bedrag zijn de uitgangspunten gehanteerd zoals vastgelegd in de door de raad in 2013 vastgestelde Nota weerstandsvermogen en risicomangement.

Het beschreven risicoprofiel is gekwantificeerd en kan worden afgezet tegen het vermogen van de gemeente om deze potentiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Dit weerstandsvermogen is de verhouding tussen de risico's en de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit potentieel in te zetten middelen om de tegenvallers op te vangen. Naast de bufferreserve zijn dit overige reserves (a), onbenutte inkomstenbronnen (b) en stille reserves (c).

a) Reserves

De bufferreserve en niet-gebonden bestemmingsreserves hebben een gezamenlijke omvang van €5,8 miljoen.

b) Onbenutte belastingcapaciteit

Voor het berekenen van het gewenste bufferniveau wordt uitgegaan van de berekeningswijze zoals is vastgelegd in de Nota risicomangement 2013. Uitgangspunt daarin is een verhoging van de OZB-tarieven tot 20% boven het gemiddelde in Nederland. De onbenutte belastingcapaciteit is met deze benadering € 0,9 miljoen.

c) Stille reserves

Stille reserves zijn aandelen, gronden en gebouwen die bij verkoop meer kunnen opleveren dan de boekwaarde. Er is geen onderzoek verricht naar de hoogte van deze stille reserves, die normaliter pas aangesproken worden na uitputting van de overige reserves. Bovendien is het onzeker of stille reserves daadwerkelijk gekapitaliseerd kunnen worden, aangezien daar ook een koper voor gevonden moeten worden.

5.2.4 Conclusie

Het adviesniveau en het kengetal is als volgt berekend:

	Berekening kengetal weerstandsvormogen	
a	Gewogen gemiddelde risico	7,7
b	Belastingcapaciteit	0,9
c = a - b	Op te vangen door bufferreserve	6,8
d	Bufferreserve 1/1/2020 en bestemmingsreserves	5,8
e = d / c	Kengetal weerstandsvormogen	0,9

De stand van de bufferreserve is 'voldoende', conform de indeling uit de nota risicomangement. De berekende risico's kunnen opgevangen worden door de bufferreserve, bestemmingsreserves en verhogingen van belastingen en heffingen.

Alle berekende risico's kunnen 0,9 keer worden opvangen met de bufferreserve en een verhoging van de belasting.

In de nota risicomangement is door de raad deze indeling vastgelegd:

Kengetal	Betekenis	Oordeel
> 2,0	Weerstandcapaciteit is voldoende om 2 keer de berekende risico's op te vangen.	Uitstekend
1,5 - 2,0	Er is ruim voldoende weerstandcapaciteit om de berekende risico's op te kunnen vangen	Goed
1,1 - 1,5	Er is licht meer weerstandcapaciteit aanwezig dan de omvang van de risico's die zijn berekend.	Ruim voldoende
0,9 - 1,1	Met de aanwezige weerstandcapaciteit kunnen de berekende risico's worden opvangen.	Voldoende
0,6 - 0,9	De berekende risico's kunnen niet geheel worden opgevangen met de aanwezige weerstandcapaciteit	Onvoldoende
< 0,6	Weerstandcapaciteit kan minder dan 60% van de berekende risico's opvangen.	Slecht

5.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf behandelt onze zogenaamde kapitaalgoederen zoals wegen, bruggen, riolering, plantsoenen, gebouwen etc. Van al deze segmenten wordt aangegeven om hoeveel het gaat, hoe we met het onderhoud omgaan, of de uitvoering volgens schema verloopt en hoe de dekking is geregeld. Deze gegevens dienen vervolgens als grondslag voor de door de raad te formuleren beleidskaders.

5.3.1 Openbare ruimte

Voor het onderhoud van de openbare ruimte is een instrument ontwikkeld waarbij gewenste onderhoudskwaliteit kan worden afgewogen tegen de bijbehorende kosten. Dit kennen wij onder de naam KOM. Dit staat voor kwaliteit op maat. In een integraal beheersysteem worden arealen van de openbare ruimte geregistreerd en kan aan de hand van kwaliteitsniveaus met bijbehorende kosten een prijskwaliteitskeuze worden gemaakt.

Beleidskader:

- Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit op Maat 2014

Voor bijna alle bovengrondse delen van de openbare ruimte is een kwaliteitsnorm ontwikkeld, vertaald naar categorieën voor Hoge (A), Basis (B) en Lage (C) kwaliteiten. In de raadsvergadering van 23 januari 2014 zijn prijskwaliteitsafspraken voor KOM vastgesteld conform het inwonergerichte scenario. KOM is gebaseerd op de CROW kwaliteitscatalogus openbare ruimte. KOM is vergelijkbaar met de gebruikte letters in de CROW normering.

Afspraak prijs/kwaliteit	centrum	woongebied	buitengebied	begraafplaats	hoofdwegen	industrie	kantoren	natuurpark	sport	stadspark	wijkpark	
verharding (technisch)												
rijbaan	B	B	C	B	B	C	C	B	C	B	B	
fietspaden	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	
voetpaden	B	B	B	B	B	C	C	B	B	B	B	
parkeren en overig	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	A = hoog
groen (technisch)	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B	B = basis
meubilair (technisch)	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B	C = laag
verzorging	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B	D = zeer laag

Op basis van het inwonergerichte model geldt een prijskwaliteitsafspraken overwegend op B (basis) niveau en de rest op C (laag niveau). In 2019 zijn 3 steekproefmetingen verricht op de kort-cyclische verzorgingsaspecten (bijvoorbeeld onkruid in beplanting) en 1 steekproefmeting op de lang-cyclische technische onderhoudsaspecten (zoals scheefstaande lichtmasten), waarbij groen en meubilair altemnerend worden gemeten, het ene jaar groen (2018), het andere meubilair (2019). Daarnaast heeft in 2019 de jaarlijkse wegininspectie plaatsgevonden, dit betreft een 100% controle van het areaal.

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten hiervan vertaald.

Behaalde prijs/kwaliteit	centrum	woongebied	buitengebied	begraafplaats	hoofdwegen	industrie	kantoren	natuurpark	sport	stadspark	wijkpark
verharding (technisch)											
rijbaan	A	A	A	A+	A	A	A	nvt	A	A	B
fietspaden	nvt	A	A	nvt	A	A	A	A+	nvt	A+	A
voetpaden	A	A	A	A	A+	A	A	nvt	A+	A	A
parkeren en overig	A+	A	B	A	A	A	A+	nvt	A+	A+	D
groen (technisch)	B	D	D	D	D	D	D	D	D	D	C
meubilair (technisch)	A	B	A	B	B	B	A	D	C	B	B
verzorging	B	B	C	B	B	B	B	C	B	B	B

Uit de metingen in vergelijking met 2018 komt naar voren dat de verzorgingskwaliteit bijna overal voldoet. De technische kwaliteit van meubilair is verbeterd, vermoedelijk o.a. vanuit de inzet van de incidentele middelen (2x € 250.000) voor verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte. De technische kwaliteit van het groen blijft zorgelijk. Dit vergt uitleg. Kijken we dieper naar de bijbehorende

cijfers van de schouw dan blijkt dit hoofdzakelijk met 2 aspecten te maken te hebben. Het ene aspect betreft beschadigingen (insporingen en kale plekken) in gazon en grasterreinen. Het andere aspect is dat we voor het eerst de bomen zijn gaan betrekken in de schouw. In het op snoeien ten behoeve van doorrijhoogte zitten nog wat achterstanden. O.a. dit resulteert vaak in D score die doorwerkt in het gemiddelde met de rest van het groen.

De organisatie gaat dit jaar van start met een 3-jarige snoeicyclus in plaats van een 6-jarige. De aanpassing in aanpak bij de twee aspecten moet dan bij de schouw in 2020 verbeteringen laten zien. Ook de technische kwaliteit van beplanting verdient aandacht. De score hiervan is nog goed, maar de tendens laat wel een achteruitgang zien.

Voor verharding geldt overwegend lang cyclisch onderhoud. Bij het herstraten wordt de verharding hersteld naar A+ niveau. Dan begint de onderhoudscyclus opnieuw en zal de kwaliteit gelijkmatig afnemen.

5.3.2 Wegen

De gemeente is op grond van de Wegenwet verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van openbare wegen.

Het wegenareaal van de gemeente Meppel bestaat uit:

- Oppervlakte wegen 236 ha waarvan:
- 1.483.637 m² elementverharding
- 799.149m² asfaltverharding
- 31.151 m² betonverharding
- 46.899 m² overige verhardingssoorten (halfverharding en zandwegen)

Bron: GBI d.d. 20-1-2020. De geactualiseerde data laten afwijkingen zien ten opzichte van de begroting 2019. Dit wordt deels verklaard door areaaluitbreiding en deels door dataverfijning.

Beleidskader:

- Wegenbeheerplan 2014-2018

De raad heeft op 23 januari 2014 het wegenbeheerplan 2014-2018 vastgesteld en besloten de kwaliteit van de wegen vast te stellen conform het inwonergericht model op basis van de KOM-systematiek. Met dit model worden de locaties waar de meeste gebruikers het vaakst verblijven op B niveau onderhouden. Niveau B wordt gekwalificeerd als het minimale niveau voor wegonderhoud, tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten wordt de kans op ongevallen geminimaliseerd en wordt er over het grootste gedeelte van het areaal goed rentmeesterschap gevoerd. Kanttekening is dat dit model C kwaliteit toestaat voor de wegen in het buitengebied, de industrieterreinen en de wegen bij de sportparken.

Alle wegen in Meppel zijn opgenomen in een wegenbeheersysteem. Naast een beschrijving van de grootte en het type van de wegen is per weg ook de onderhoudskwaliteit in het systeem opgenomen. Jaarlijks worden alle wegen door een gespecialiseerd bureau geïnspecteerd op basis van de landelijke erkende CROW-systematiek. De resultaten van de inspecties worden in het wegenbeheersysteem verwerkt. Met het wegenbeheersysteem kan de kwaliteit van de wegen worden weergegeven en kunnen de kosten voor het onderhoud worden berekend.

onderhoudskwaliteit van de wegen			
	goed (A+, A en B)	slecht (C en D)	
inspectie 2015	87%	13%	volgens KOM
inspectie 2016	92%	8%	volgens KOM
inspectie 2017	96%	4%	volgens KOM
inspectie 2018	95%	5%	volgens KOM
inspectie 2019	97%	3%	volgens KOM

Doelstelling: De kwaliteit van de wegen in Meppel op het niveau brengen zoals dat door de raad is vastgesteld volgens het inwonergericht model.

Het percentage slechte wegen is 3% van het totale areaal, bijna 78.000 m² verharding waarbij sprake is van achterstallig onderhoud.

- De wegen die niet voldoen aan de kwaliteit van het inwonergericht model bevindt zich deels in al opgenomen herinrichtingen in de investeringsplanning, deels in gebieden waar groot regulier onderhoud is gepland en deels in gebieden waar bewust de nadruk wordt gelegd op klein- en

calamiteitenonderhoud. Daarnaast is er sprake van verspreid achterstallig onderhoud, onder andere als gevolg van boomwortelopdruk.

De onderhoudswerkzaamheden kunnen in drie categorieën worden ingedeeld:

- Klein onderhoud: dagelijks routinematig onderhoud. Hieronder valt het klussenwerk en het klein leed als verzakte stoeptegels; ("het in goede staat houden")
- Groot onderhoud op basis van de wegininspecties; ("het in goede staat terugbrengen")
- Rehabilitatie: vervanging na einde levensduur en reconstructies.

Klein en groot onderhoud

Het onderhoudsbudget voor 2019 bedroeg € 1.141.143. Dit onderhoudsbudget is ingezet voor klein en groot onderhoud en voor het oplossen van calamiteiten en meldingen, een jaarlijks asfaltbestek en een elementenbestek.

In 2019 zijn achterstallig onderhoudswerkzaamheden verricht aan de Hesselterlandweg, Spoorbaanweg en is de 2^e fase van het onderhoud aan Kolderveen uitgevoerd. De werkelijke kosten in 2019 bedroegen € 1.158.267.

Rehabilitatie

Grootschalige herinrichtingen en vervanging van de riolering zijn opgenomen in de investeringsplanning. Achterstallig onderhoud van de wegen wordt in deze gevallen integraal meegenomen.

In 2019 zijn de volgende herinrichtingen/ontwikkeling gerealiseerd of afgerond:

- Herinrichting Marktstraat is met de herinrichting van de kruisingen t.b.v. het Vledder afgerond
- Revitalisering Speeldreef Koedijklanden (J. van Ruisdaellaan)

In 2019 zijn in voorbereiding / uitvoering genomen:

- Reconstructie Molenpad is in november 2019 gestart.
- Voorbereiding revitalisering Koedijklanden fase 6 (M. Hobbemastraat, P. Aertsenstraat, A. Cuypstraat, N. Maesstraat).

5.3.3 Openbare verlichting

Strikt genomen is de gemeente Meppel niet wettelijk verplicht de openbare ruimte binnen haar beheersgebied te verlichten. Wel is zij verplicht de veiligheid van haar inwoners te bevorderen. Een manier om hier invulling aan te geven is het plaatsen van verlichting.

Beleidskader:

- "alLEs Duurzaam", beleidsplan openbare verlichting 2015-2019.

In de raadsvergadering van 30 april 2015 is het beleidsplan openbare verlichting 2015-2019 vastgesteld. Doelstelling van het plan is het optimaliseren van de openbare verlichting in Meppel. Met het toepassen van LED-verlichting wordt het areaal openbare verlichting in brede zin verduurzaamd. LED-verlichting gebruikt bij dezelfde lichtopbrengst minder energie en kent een langere levensduur.

In het DuurzaamEnergiePlan (DEP) is de ambitie vastgelegd om als gemeente in het jaar 2040 klimaatrobust te zijn. Het DEP spreekt over een CO₂-neutrale gemeente in 2040. Omdat de gemeente 100% duurzaam geproduceerde elektriciteit inkoop én deze inzet voor de openbare verlichting is er al sprake van CO₂-neutraliteit.

Door de bestaande conventionele openbare verlichting gefaseerd te vervangen door energiezuinige LED-verlichting is er minder energie nodig voor de openbare verlichting. Dit resulteert in een lagere energierekening. Tevens is er sprake van een besparing op de kosten voor het dagelijks beheer van de openbare verlichting. LED-lampen gaan langer mee en hebben minder onderhoud nodig dan conventionele lampen.

In 2019 is het onderhoud aan de openbare verlichting gezamenlijk met de gemeenten Steenwijkerland, Westerveld en Zwartewaterland uitgevoerd. Het reguliere onderhoudsbudget voor 2019 bedroeg € 210.603, de werkelijke onderhoudskosten bedroegen € 106.795. Als gevolg van een wijziging in de BBV mag het vervangen van armaturen niet meer worden gedekt vanuit het exploitatiebudget maar moeten deze kosten worden geactiveerd. In het beheerplan openbare verlichting 2020-2024 wordt hier een voorstel in gedaan.

Naast regulier onderhoud en het afhandelen van schademeldingen zijn in 2019 482 armaturen met SOX lampen omgevormd naar LED verlichting. Met het omvormen van deze SOX lampen heeft de gemeente Meppel geen milieubelastende lampen meer in haar areaal. Deze omvorming is gedekt vanuit het krediet 'plaatsing lichtmasten'. Naast het beheermatig omvormen zijn er projectmatig conventionele armaturen bij het project speeldreef.

Doelstelling: optimaliseren openbare verlichting door de bestaande conventionele openbare verlichting gefaseerd te vervangen door energiezuinige LED-verlichting.

5.3.4 Civieltechnische kunstwerken

Onder civieltechnische kunstwerken wordt verstaan: bruggen, beschoeiingen, kademuren, duikers, steigers en tunnels. Vanwege de waterrijke omgeving heeft Meppel relatief veel civieltechnische kunstwerken.

Beleidskader:

- Beheerplan Civieltechnische kunstwerken 2018-2022

Binnen het bestaande onderhoudsbudget wordt regulier onderhoud uitgevoerd. Periodiek vindt inspectie van de kunstwerken plaats aan de hand waarvan regulier onderhoud wordt gepland. Voor vervanging / groot onderhoud van civiele kunstwerken worden kredieten in het meerjarenperspectief opgenomen.

Het regulier onderhoudsbudget voor 2019 bedroeg € 127.841. Het bestede bedrag in 2019 bedraagt € 154.361.

Hiervoor zijn onder andere de volgende reguliere onderhoudswerkzaamheden verricht:

- Vervangen vlonder ringpark Oosterboer
- Vervangen vlonder park Hesselingen
- Slijtlaag brug Torenavk
- Slijtlaag Emmabrug
- Vervangen voegovergangen brug Eekhorstweg
- Vervangen 'vleugels' 3 bruggen park Berggierslanden

Daarnaast voert eXplore schoonmaakwerkzaamheden uit aan de civieltechnische kunstwerken, zowel op het land als op het water.

In 2019 was € 31.740 beschikbaar voor nieuwe aanleg en groot onderhoud. De werkelijke uitgaven waren € 48.087.

In 2019 is de vervanging van de brug in de Ceintuurbaan over de Wold Aa in voorbereiding genomen.

Doelstelling: zorg dragen voor veilig gebruik van de kunstwerken voor alle gebruikers.

5.3.5 Openbaar groen

Het groenareaal van Meppel bestaat uit:

- Circa 345,2 ha te onderhouden openbaar groen
- Circa 27100 te onderhouden bomen
- 3 te onderhouden sportparken (sportpark Ezinge, sportpark Koedijklanden, sportpark Tussenboerslanden)
- 2 te onderhouden begraafplaatsen (Meppel en Nijeveen)

Bron: GBI d.d. 09-07-2019

Beleidskader:

- De Kadernotitie "Zo doen we Groen" (2015)
- Beleidsvisie op uitgeefbaar groen 2017
- Groene kaart 2012 en lijst monumentale bomen 2008

Op groenonderhoud wordt regie uitgevoerd (eigen dienst/Reestmond en aannemers). Dit gebeurt op basis van ervaring en vakmanschap, rekening houdend met het beleidskader. In 2014 is gestart met gefaseerde vervanging van het groen in de wijk Koedijklanden. Dit wordt samen met riolerings- en wegwerkzaamheden fasegewijs opgepakt. In 2019 is de herinrichting van de Jacob van Ruisdaellaan (fase 7) afgerond en in Nieuwveense Landen is plekgewijs groen aangelegd. Er is een start gemaakt met inspecteren en snoeien van bomen volgens de landelijke richtlijn van Norminstituut bomen, met als doel de technische kwaliteit van bomen op dit punt te verbeteren.

Het regulier onderhoudsbudget groen voor 2019 bedroeg € 1.158.880; dit is inclusief groenbeheer begraafplaatsen; rondom de sportvelden en leggers, schouw en waterlossing. De kosten 2019 bedroegen € 1.314.050. De overschrijding heeft vooral te maken met de stormschade in Kolderveen en de eikenprocessierups. De verkoop van snippergroen heeft in 2019 € 144.000 opgeleverd, na aftrek van kosten is het resultaat € 80.000. Van de ca. 120 afgeronde dossiers zijn er 71 in verkoop geëindigd.

Doelstelling: een betere inrichtings- en beeldkwaliteit van groen, een sterkere identiteit en gebruikswaarde van de groene hoofdstructuur en toename van de natuurwaarde.

5.3.6 Speelvoorzieningen

In Meppel staan 500 speeltoestellen op 104 speelplekken in het openbaar gebied en in speeltuinen, zonder schoolpleinen (Bron ABS 09-07-2019).

Beleidskader:

- Speelruimteplan 2013

Speeltoestellen moeten voldoen aan het Besluit Veiligheid en Attractie- en Speeltoestellen. Om dit te controleren worden inspecties uitgevoerd en worden de resultaten hiervan in een elektronisch logboek bijgehouden. Bij constatering of melding van een gebrek aan de speeltoestellen worden deze gerepareerd.

Het regulier onderhoudsbudget voor 2019 bedroeg € 141.656. Werkelijke kosten 2019 € 135.016.

Het regulier onderhoudsbudget wordt naast regulier beheer en onderhoud ingezet voor de uitwerking van het Speelruimteplan 2013. Waar dat kan gebeurt dit via een wijkgerichte werkwijze in een periode van circa 10 jaar. In dit kader zijn in 2019 de speelplekken in Oosterboer zuid-oost en de Jacob van Ruisdaellaan aangepakt.

Doelstelling: voorzien in de speelbehoefte van ieder kind van 0-18 jaar via formele en informele speelruimte, uitnodigend tot buiten spelen, bewegen en ontmoeten.

5.3.7 Water en waterbodem

Beleidskader:

- De Kadernotitie "Zo doen we Groen" (2015)
- Het Watertakenplan 2016-2020 (2015)
- Het Baggerplan / Prioritering baggerwerken Meppel.

In 2015 zijn door de raad de kadernotitie "Zo doen we groen" (17 december) en het Watertakenplan 2016-2021 (26 november) vastgesteld. Alle projecten uit de stedelijke wateropgave zijn inmiddels opgepakt. De laatste opgave betreft de optimalisering waterhuishouding Nijeveen. Hiervoor heeft enkele jaren aanvullende monitoring plaatsgevonden. In 2018 zijn deze gegevens beschikbaar gekomen, analyse hiervan heeft aangetoond dat er geen maatregelen hoeven worden getroffen.

Voor het op diepte houden van de watergangen en het verwijderen van vervuild slib moet baggerwerk respectievelijk saneringswerk worden gedaan. Hier zijn hoge kosten mee gemoeid. Periodiek vindt in overleg met het Waterschap monitoring plaats om de waterdieptes in de gaten te houden. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd door het Waterschap.

Voor de komende jaren worden voornamelijk grote baggerwerkzaamheden voorzien. Zodra dit weer het geval is, zal dit worden opgenomen in de investeringsplanning.

Een regulier onderhoudsbudget is niet van toepassing.

Doelstelling: voldoen aan de zorgplicht voor inzamelen en transport van overtollig grond- en hemelwater en bijdragen aan de functionaliteit en kwaliteit van watergangen.

5.3.8 Riolering

Vanuit de Wet milieubeheer heeft de gemeente een zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen. Vanuit de Waterwet heeft de gemeente een zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater, dat perceelseigenaren redelijkerwijs niet zelf kunnen verwerken. Tevens heeft de gemeente vanuit de Waterwet een zorgplicht voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

De volgende arealen zijn in beheer bij de gemeente Meppel:

- 255,9 km vrijvervalriolering
- 53,5 km persleiding /drukriolering
- 145,2 km drainageleidingen
- 129 pompunits (drukriolering)
- 56 gemalen (hoofdgemalen, drainage gemalen, oppervlaktewater gemalen en tunnelgemalen).
- 5 IBA's (Individuele Behandeling van Afvalwater)
- 9 Bergbezinkbassins

Bron: GBI/SAM d.d. 20-01-2020

De geactualiseerde data laten afwijkingen zien ten opzichte van de begroting 2019. Reden hiervoor is de areaaluitbreiding als gevolg van de ontwikkelingen in Nieuwveense Landen en afkoppelprojecten in de Koedijklanden.

Beleidskader:

- Het basisrioleringsplan (2006)
- Het afkoppelplan Kern-Meppel (2006)
- Watertakenplan 2016-2021 (2015)

In de raadsvergadering van 26 november 2015 is het Watertakenplan 2016-2021 vastgesteld. In het samenwerkingsverband Fluvius is met het voormalige waterschap Reest en Wieden en de zes inliggende gemeenten (De Wolden, Hogeveen, Meppel, Midden Drenthe, Steenwijkerland en Westerveld) het Watertakenplan 2016-2021 opgesteld. Het Watertakenplan kent een hoofdrapport en specificaties per gemeente / waterschap. In het hoofdrapport is een visie beschreven op de samenwerking binnen Fluvius en hoe deze kan bijdragen aan een betaalbare, duurzame en toekomstbestendige afvalwaterketen. Het hoofdrapport is een gezamenlijk document dat de zes gemeenten en het waterschap verbindt.

In de specificatie zijn de gemeentelijke watertaken van Meppel verder uitgewerkt. Het is tevens de invulling van de wettelijke zorgplicht en voldoet daarmee aan de eisen die aan een verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) worden gesteld.

Binnen het Watertakenplan wordt ook de doelmatigheidswinst in de waterketen behaald en bewaakt, welke is gesteld vanuit het Bestuursakkoord Water uit 2011.

Onderdeel van dit plan zijn de levensduurverlengende maatregelen voor de riolering. Door deelreparaties aan de riolering uit te voeren hoeft niet elke rioolbuis na het bereiken van de theoretische levensduur worden vervangen. Met deze vorm van beheer wordt een verantwoord risico genomen met betrekking tot het functioneren van de riolering.

In 2019 zijn de volgende werkzaamheden afgerond of gerealiseerd:

- Omvormen telemetrie van 45 drukrioolgemalen
- Riolvervanging /afkoppelen Koedijklanden fase 7, J. van Ruisdaellaan

In 2019 zijn in voorbereiding / uitvoering genomen:

- Voorbereiding afkoppelen Koedijklanden fase 6 (M. Hobbemastraat, P. Aertsenstraat, A. Cuypstraat, N. Maesstraat).
- Voorbereiding vervangen rioolzinker Wold Aa
- Voorbereiding aanleg riolering ontwikkellocatie Randweg/Westerstouwe
- Uitvoering afkoppelen Noteboomstraat

Nieuwe aanleg riolering (wordt gefaseerd in meerdere jaren uitgevoerd):

- bouwrijpmaken Danninge Erve Zuid 2, riolering is aangelegd
- woonrijpmaken Nieuwveense Landen Centrum Wonen 1, in totaal inmiddels ca. 30% woonrijp gemaakt
- bouwrijpmaken Nieuwveense Landen Broeklanden 4, in totaal inmiddels ca. 90% afgerond
- bouwrijpmaken fase 3 Noord II is afgerond

Het regulier onderhoudsbudget voor 2019 bedroeg voor onderhoud riolering € 281.817; voor pompen en gemalen € 89.651 en voor kolken € 30.390.

De werkelijke uitgaven bedroegen voor onderhoud riolering € 251.196, voor pompen en gemalen € 113.656 en voor kolken € 25.674.

Doelstelling: voldoen aan de zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen.

5.3.9 Onderwijsgebouwen

Vanuit de zorgplicht blijft de gemeente verantwoordelijk voor capaciteitsvraagstukken, nieuwbouw, uitbreiding en eerste inrichting voor scholen in het basis-, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze wetswijziging zorgt zowel landelijk als lokaal voor discussies over wie verantwoordelijk is voor levensduur verlengende renovaties.

Integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP PO).

Het IHP PO uit 2012 is gebaseerd op de toen geldende verantwoordelijkheidsverdeling. Per 1 januari 2015 is deze verantwoordelijkheidsverdeling veranderd door de doordecentralisering van het buitenonderhoud. De gewijzigde verantwoordelijkheidsverdeling en landelijke (onderwijskundige) ontwikkelingen zijn aanleiding om samen met de schoolbesturen een nieuwe strategische huisvestingsvisie op te stellen in de vorm van een IHP. Door vertraging in het proces is het IHP nog niet vastgesteld. Deze wordt naar verwachting medio 2020 ter besluitvorming voorgelegd aan de

gemeenteraad. Na vaststelling van het IHP PO door de gemeenteraad vormt dit het beleidskader waar aanvragen aan worden getoetst.

School (voorzieningen) Nieuwveense Landen

Een nieuwbouwwijk trekt veel jonge gezinnen aan. Deze hebben belang bij goede maatschappelijke voorzieningen in hun wijk. Op basis van de resultaten uit het haalbaarheidsonderzoek die in 2018 is uitgevoerd is voorgesteld een onderwijsvoorziening te realiseren in de wijk. Bij de perspectiefnota 2020-2023 is besloten vooralsnog geen (tijdelijk) schoolgebouw te realiseren en met een nieuw voorstel te komen als onderdeel van het IHP.

Johannes Calvijnschool/Kindcentrum Kornalijn

Om de levensduur van de Johannes Calvijnschool te verlengen en het gebouw geschikt te maken voor onderwijskundige vernieuwingen is het schoolgebouw in 2018/2019 gerenoveerd. In de meivakantie van 2019 heeft de school het gebouw weer in gebruik genomen onder de nieuwe naam 'Kindcentrum Kornalijn'.

CSG Dingstede

De gestegen bouwkosten en nieuwe ambities rondom binnenklimaat en duurzaamheid zijn aanleiding om de afspraken met Dingstede op onderdelen te herzien. Daarom zijn de resterende werkzaamheden uitgesteld. Uitgangspunt blijft een gelijkwaardige bijdrage van beide partijen.

5.3.10 Overige gebouwen

Alle gemeentelijke gebouwen zijn in een gebouwenbeheerssysteem (Planon) ingebracht. Jaarlijks worden de gebouwen geïnspecteerd en op basis van de onderhoudstoestand wordt het benodigde budget voor groot onderhoud berekend. Het kan per jaar verschillen hoeveel geld voor groot onderhoud nodig is. In de begroting zijn deze onderhoudsbudgetten opgenomen. Zie hiervoor de volgende tabel.

kosten onderhoud gebouwen (excl. onderwijs) (bedragen x € 1.000)	begroting			
	rekening 2018	begroting 2019	na wijz. 2019	rekening 2019
budget groot onderhoud (Planon)	778	816	840	880

In 2019 is het vervangen van de vloerbedekking in het stadhuis aanbesteed. Het werk is gefaseerd uitgevoerd en afgerond in 2020. De schoonmaak is eveneens aanbesteed in 2019. Per 1 Januari 2020 is NIVO het nieuwe schoonmaakbedrijf. Financieel loopt dit in de pas. Het discussie en camerasysteem in de Raadzaal is voorts gemoderniseerd 2019.

In de zomerperiode is de sportvloer van Sporthal Koedijkslanden vervangen. Bij deze gelegenheid is vloerverwarming aangebracht onder de sportvloer om op termijn hier niet meer afhankelijk te zijn van gas.

Er zijn meer kosten gemaakt voor onderhoud, herstel in verband met inbraakschade in het voormalige bedrijfspand Hiab en de vm Havelterbergschool (beide vergoed door de verzekering). Het schilderwerk van de Meppeler Toren is verschoven van 2019 naar 2020 ivm het verkrijgen van subsidie voor het onderhoud van dit Rijksmonument.

Accommodatiebeleid

Na het vaststellen van het huidige accommodatiebeleid in 2012 is het afstoten van vastgoed actief opgepakt. Er zijn diverse objecten afgestoten en andere objecten staan te koop.

In 2019 zijn twee gebouwen verkocht, Randweg 1 en Schaperstraat 16b.

Bij de kernvraag verschillende maatschappelijke belangen en instellingen zo slim mogelijk combineren voor het hoogste maatschappelijke rendement kan als voorbeeld genoemd worden het Palet en de herstructurering van de Plataan. Beide multifunctionele accommodaties hebben een hoge bezettingsgraad. Voorts is er regelmatig contact met diverse instellingen over huisvesting waarbij de kernvraag uitgangspunt is, verbinden.

Gebouwen voor gemeentelijke dienst

De gemeente heeft een aantal gebouwen in onderhoud die nodig zijn voor de gemeentelijke dienst. De belangrijkste daarvan zijn het stadhuis en de gemeentewerf. Daarnaast is er sprake van allerlei kleine gebouwen op de begraafplaatsen, bij de haven, de brugwachtershuisjes en de gebouwen voor rioolgemalen. Voor alle gemeentelijke gebouwen zijn actuele meerjaren onderhouds- en investeringsplannen aanwezig. De bijbehorende budgetten zijn meerjarig in de begroting opgenomen.

Sportaccommodaties

De gemeente heeft diverse sportaccommodaties: Ezinge, Koedijkslanden, Het Erf en De Aanloop in Meppel en sporthal De Eendracht in Nijeveen. Er zijn ook twee gymnastieklokalen, Oosterboer en Prinses Marijkestraat. Voor de sportaccommodaties en de gymnastieklokalen zijn actuele meerjarige onderhouds- en investeringsplannen aanwezig. Daarnaast doet de gemeente het beheer en onderhoud van de kledingaccommodaties op de sportpark Ezinge. Op de sportparken Koedijkslanden en Tussenboerlanden wordt het beheer en onderhoud grotendeels uitgevoerd door de sportverenigingen (privatisering). Ter compensatie ontvangen de verenigingen een subsidiebijdrage voor het beheer en onderhoud.

Cultuur en welzijnsaccommodaties

De belangrijkste cultuur- en welzijnsaccommodaties die de gemeente in beheer heeft, zijn: schouwburg Ogterop, de Secretarie, de Schalle, de Meppeler toren, de toren in Kolderveen en molen De Sterrenberg in Nijeveen. Daarnaast zijn enkele buurt- en wijkcentra in eigendom van de gemeente. De gemeente verhuurt deze gebouwen aan de gebruikers.

Multifunctionele accommodaties

Het Palet betreft een multifunctionele accommodatie waarin zowel openbaar als bijzonder basisonderwijs zijn gehuisvest. Tevens maken gesubsidieerde partners zoals Stichting Welzijn MensenWerk en het Centrum Jeugd en Gezin gebruik van deze locatie, evenals private instanties Prima Life Junior, Allio Kinderopvang en Icare.

De Plataan is een multifunctionele accommodatie. In deze accommodatie zijn culturele activiteiten (Scala, speel-o-theek, bibliotheek, Kameleon, Bazuin), welzijnsactiviteiten (Stichting WelzijnMensenWerk), onderwijs (K.B.S. De Plataan en Drenthe College, volwasseneneducatie) en kinderopvang gehuisvest.

Vrijkomende schoolgebouwen

Per 1 juli 2014 zijn volgens economisch claimrecht de vrijkomende schoolgebouwen Stad & Esch Zuideinde, Stad & Esch Randweg, de Ambelt Randweg en de Rechterenschool Witte de Withstraat aan de gemeente vervallen, waardoor de beheerskosten voor rekening van de gemeente komen. In 2016 is het leegstaande pand van de vm. Rechterenschool tijdelijk verhuurd aan diverse maatschappelijke instanties (o.a. de Mensa). In 2019 is Stad & Esch Randweg 1 overgedragen aan een projectontwikkelaar.

Strategisch gebouwenbezit

De gemeente is in het bezit van een aantal panden, welke vanuit strategische overwegingen zijn aangeschaft. Het gaat daarbij onder andere ook om enkele objecten die zijn gelegen in ontwikkelingsgebieden, zoals Nieuwveense Landen en het Transformatiegebied. Een aantal van die zogenaamde strategische panden zijn verhuurd dan wel in beheer uitgegeven om zodoende leegstand te voorkomen. Te denken valt hierbij aan het voormalige HIAB terrein dat tijdelijk is verhuurd.

Duurzaamheid gemeentelijk Vastgoed

De gebouwen krijgen 100% groene stroom geleverd. Daar waar verplicht zijn de gebouwen voorzien van een energielabel met een maatwerkadvies. De maatregelen in dit maatwerkadvies die zich binnen 5 jaar terugverdienen zijn grotendeels meegenomen in de uitvoering van het onderhoud de laatste jaren, het zogenaamde laaghangend fruit uit de maatwerkadviezen eveneens.

Enkele te noemen maatregelen; energiemonitoring (nog niet helemaal gereed); laden elektrische voertuigen door zonnepanelen bij het Stadhuis en gemeentewerf; vloer-, muur- en dakisolatie; het laatste enkel glas vervangen door HR++ beglazing; plaatsen voorzetglas bij monumenten; zonnecollectoren voor bereiding warmwater; gemeente heeft in 4 jaar meer dan 650 zonnepanelen geplaatst; aanwezigheidsdetectie voor verlichting, verwarming en ventilatie; toepassen van energiezuinige (LED) verlichting; lichtregelsystemen toegepast (dimmen, schemerschakeling); WKO installaties; vraag gestuurde ventilatie (CO2 gestuurd); WTW bij ventilatie en luchtverwarming; inregelen alle installaties; isoleren CV-en warmwaterleidingen; toepassen slimme thermostatische radiatorcransen; toepassen gebouwbeheerssystemen, beheer op afstand.

Gebouwen van derden

Onze gemeente heeft verder specifieke verantwoordelijkheid in het kader van de instandhouding van het gebouw van stichting De Poele.

5.4 Paragraaf financiering

5.4.1 Algemeen

In deze paragraaf leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het financieringsbeleid aan de hand van de gestelde kaders in de begroting en de beleidsnota Financiering.

In deze paragraaf worden achtereenvolgens behandeld:

- beleid en regelgeving
- interne en externe ontwikkelingen
- verantwoording van de uitvoering in 2019
- overzicht leningenportefeuille, verstrekte leningen en afgegeven garanties
- rentetoerekening en renteresultaat

5.4.2 Beleid en regelgeving

De treasuryfunctie is ter uitvoering van de publieke taak en is ingericht om binnen de afgesproken kaders de doelstellingen te behalen. Het gaat om het verzekeren van toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities, het beschermen van resultaten tegen ongewenste financiële risico's, het minimaliseren van kosten en het optimaliseren van renteresultaten.

Beleid is vastgelegd in zowel landelijke wet- en regelgeving als eigen beleid. De belangrijkste zijn de Wet Financiering decentrale overheden (Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) en het eigen beleid zoals dit vast ligt in de nota "Financiering, Financieringsbeleid en –statuut gemeente Meppel". Dit is een nadere uitwerking van de door de raad gestelde kaders in de Financiële beheersverordening van de gemeente Meppel.

De uitvoering van het treasurybeleid is gericht op het zo laag mogelijk houden van kosten en het minimaliseren van risico's. Onderdeel daarvan is ook om financiële middelen tijdig aan te trekken om de bedrijfsvoering ongestoord te kunnen voortzetten. De liquiditeitspositie en rentestanden worden dagelijks beheerd en gevolgd. De kredietbehoefte voor de lange termijn wordt periodiek vanuit het principe van totaalfinanciering bekeken. Daarbij wordt ook bezien of de voorgeschreven limieten en normen niet worden overschreden.

Regelgeving

Schatkistbankieren

Sinds de invoering van schatkistbankieren is het uitlenen van geld door gemeenten niet meer mogelijk. Tegoeven (positieve banksaldi) moeten worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Decentrale overheden mogen wel onderling lenen en gemeenten hoeven niet te schatkistbankieren als zij maximaal 0,75% van hun begrotingstotaal aan overtollige financiën hebben.

Wet Hof

In de wet Hof worden normen verankerd voor de hoogte van de overheidsschuld en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Alle gemeenten krijgen samen een plafond voor het totale EMU-tekort voor gemeenten in een jaar. In 2015 in het nationale sanctiemechanisme uit de Wet Hof vervangen door een correctiemechanisme. Indien het begrotingstekort van Nederland groter wordt dan 3% kan de Wet Hof beperkingen opleggen aan het netto financieringssaldo van gemeenten.

Waarborgfonds sociale woningbouw

Het waarborgfonds (WSW) staat borg voor leningen die de woningbouwcorporaties hebben afgesloten. Deze maakt het mogelijk dat corporaties met voordelige financiering sociale volkshuisvesting kunnen realiseren. Het Rijk en de gemeenten zijn achtervang voor het waarborgfonds. Het WSW heeft een kredietwaardigheid van AAA. Met ingang van 2014 worden gemeenten (vertrouwelijk) geïnformeerd over het borgingsplafond. Op deze manier krijgt de gemeente meer zicht op de financiële risico's van de achtervangregeling. Als dit vanuit de risicobeoordeling passend is, verhoogt het WSW daarvoor het borgingsplafond.¹

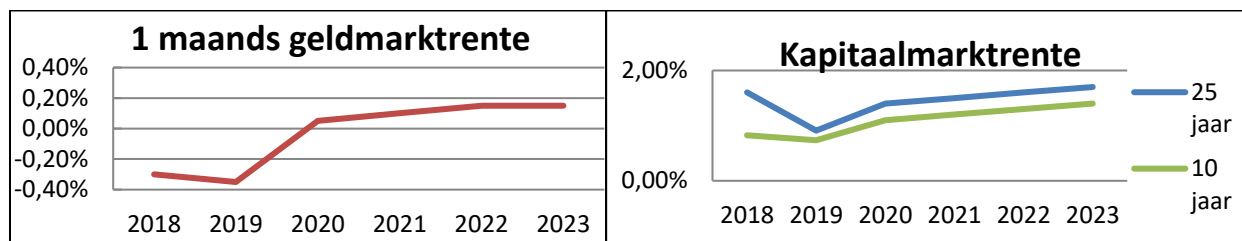
5.4.3 Interne en externe ontwikkelingen

Terugkijkend op het jaar 2019 is de rente op de kapitaalmarkt licht gedaald. In de hierna opgenomen tabel wordt voor de jaren 2018 tot en met 2019 de werkelijke rente weergegeven.

¹ Bron: www.wsw.nl

Voor de jaren 2020 tot en met 2023 zijn de door ons geraamde renteontwikkelingen op basis van de verwachte landelijke ontwikkeling opgenomen.

Door een afnemende economische groei en de erfenis van de financiële crisis zijn de rentetarieven sterk gedaald. In de markt overheerste de zorgen over een verdere verspreiding van het coronavirus dat het eerst opdook in de Chinese stad Wuhan. De lange rentetarieven daalden daardoor in de Verenigde Staten en Europa ²

5.4.4 Verantwoording van de uitvoering

Toegang tot financiële markten

Met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) hebben we een contract afgesloten voor integraal bankieren. Toegang tot de financiële markten is daarmee verzekerd.

Administratieve Organisatie/Interne Controle (AO/IC)

Met het financieringsbeleid zijn ook de AO/IC maatregelen nadrukkelijk weergegeven. De verantwoordelijkheden en de verhouding tussen de verschillende functies zijn vastgelegd door onderscheid te maken in uitvoering, autorisatie en de controle.

Externe normen

Renterisico's worden binnen de Wet Fido onderscheiden in het renterisico op de vlottende schuld en het renterisico op de vaste schuld. Voor beide risico's heeft de Wet een norm ontwikkeld: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Hierna worden de kasgeldlimiet en renterisiconorm over 2018 nader toegelicht

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarmee de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (< 1 jaar) mag financieren. Deze norm is 8,5% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Wanneer deze norm gedurende meer dan 2 achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden moeten wij de toezichthouder hiervan op de hoogte stellen en een plan voorleggen om binnen de kasgeldlimiet te blijven.

Kasgeldlimiet	Bedrag
Bedragen x € 1 miljoen	
Begrotingstotaal	108,6
Percentage regeling: 8,5%	
Kasgeldlimiet	9,2

² ECB 17-02-2020

Uit onderstaande tabel blijkt dat wij binnen de norm zijn gebleven en dat geen ontheffing hoefde te worden aangevraagd.

Netto vlottende schuld	Gemiddeld per kwartaal
1e kwartaal	6,2
2e kwartaal	6,3
3e kwartaal	2,3
4e kwartaal	2,8
Gemiddeld	4,4

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van 20% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Dit geldt voor leningen met een looptijd groter of gelijk aan 1 jaar.

Renterisiconorm	Bedrag
Begrotingstotaal	108,6
Percentage regeling: 20%	
Renterisiconorm	21,7

Uit de volgende tabel blijkt dat wij ruimschoots binnen de norm zijn gebleven.

Toetsing renterisico aan de norm	Bedrag
Aflossingen	8,9
Renteherziening	-
Renterisico	8,9
Renterisiconorm	21,7
Ruimte / Overschrijding (-)	12,8

5.4.5 Overzicht leningenportefeuille, verstrekte leningen en afgegeven garanties

De financieringsbehoefte wordt in belangrijke mate bepaald door het investeringsprogramma, de aflossingsverplichtingen en de omvang van de uitgaven in de exploitatie. Eind 2019 heeft de gemeente Meppel 42 langlopende geldleningen in portefeuille. Deze leningen zijn aangetrokken bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB).

Portefeuille langlopende geldleningen	2016	2017	2018	2019
Bedragen x € 1 miljoen				
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	125,5	116,9	108,3	109,4
Aangetrokken nieuwe leningen			10,0	
Reguliere aflossing	8,6	8,6	8,9	8,9
Extra aflossing				
Leningenschuld per 31 december	116,9	108,3	109,4	100,5

Er is gewerkt met kortlopende kasgeldleningen en rekening courant kredieten. In 2019 hebben wij 13 kasgeldleningen afgesloten voor een totaalbedrag van 57 miljoen. Gemiddeld 4,4 miljoen. De gemiddelde looptijd van een lening is ca. 5 weken. De kasgeldleningen zijn afgesloten tussen -0,20% en -0,47%.

Portefeuille kortlopende geldleningen	2016	2017	2018	2019
Bedragen x € 1 miljoen				
Leningenschuld per 01-01	8	5	13	5
Aangetrokken leningen in het jaar	79	86	61	57
Afgeloste leningen in het jaar	82	78	69	55
Leningenschuld per 31-12	5	13	5	7

Verstreckte leningen

Leningen en / of garanties worden verstrekt indien het publiek belang hiermee is gediend en er op andere wijze geen financiering mogelijk is. Het verstrekken van leningen en garanties is echter niet zonder risico's. Onderzoek naar de kredietwaardigheid is daarom onderdeel van de toekenningsprocedure.

In de volgende tabel staat een overzicht van de verstreckte leningen per eind december.

Overzicht verstreckte leningen aan derden	Eind 2018	Eind 2019
Bedragen x € 1 miljoen		
Woningbouwcorporaties	5,9	5,5
<i>Leningen aan deelnemingen</i>		
Nutsbedrijven	0,9	0,6
<i>Overige leningen</i>		
Hypotheken (aflopend)	2,3	2,0
Verenigingen en instellingen	1,0	0,5
WOG BV*	2,3	2,4
NIT**	-0,4	-2,0
Totaal verstrekt	12,5	11,0

*aan de WOG bv is in 2014 ruim 2,1 miljoen huur vooruit betaald. NIT: De PPS Nat Industrierrein. Dit betreft een kapitaalverstrekking van het NIT aan de gemeente Meppel.

Gegarandeerde geldleningen

Verstreckte borgstellingen en garanties	Restant per 01-01-2019	Restant per 31-12-2019
Bedragen x € 1 miljoen		
Stichtingen en verenigingen	0,9	0,9
WOG BV	47,4	46,9
Eigen woningbezit	1,1	0,9
Achtervang sociale woningbouw (WSW)	195,0	191,6
	244,5	240,3

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de "Toelichting op de niet uit de balans blijvende verplichtingen".

Financieringspositie

In de volgende tabel is een overzicht opgenomen over de financiële positie ultimo 2018 en 2019

Financieringspositie per einde boekjaar	Ultimo 2018 rekening	Ultimo 2019 rekening
Bedragen x € 1 miljoen		
Investeringspositie		
Boekwaarde (im)materiële vaste activa	100,1	98,6
Financiële vaste activa	13,6	10,8
Voorraden + OHW grex (incl NIT) (incl. verliesvoorz grex)	24,7	18,5
Overige vlottende activa	13,8	17,8
Totaal geïnvesteerd bedrag (staat van investering)	152,3	145,6
Eigen en vreemd vermogen		
Reserves (incl. rekeningsaldo)	13,1	12,0
Opgenomen langlopende leningen	109,4	100,5
Opgenomen kasgeld	5,0	7,0
Voorzieningen	7,4	6,8
Overige passiva	17,3	19,3
Totaal eigen en vreemd vermogen	152,3	145,6

Op de aangetrokken kasgeldleningen en het saldo in rekening courant heeft de gemeente per saldo rente ontvangen.

5.4.6 Rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

In het volgende renteschema is uiteengezet hoe voor 2019 de rente is toegerekend. Het saldo tussen de rente die is toegerekend aan de producten en de werkelijk te betalen rente is verantwoord in het overzicht van Algemene Dekkingsmiddelen.

Het verschil tussen begroting na wijziging en rekening bestaat uit:

- Lagere rentelasten door een werkelijk lager rentepercentage dan begroot.
- Lagere rentebaten door vervroegde aflossing van hypothecaire geldleningen en lagere baten uit geldlening met een variabel rentetarief.
- Er is minder rente toegerekend aan de grondexploitaties doordat de boekwaarde van de grexen bij de begroting van een peildatum is dan bij de jaarrekening.
- De werkelijke renteomslag wijkt af vanwege een afwijkende ontwikkeling van de activa.
- Het voordeel op het taakveld treasury vormt op andere programma's een nadeel.

Schema rentetoerekening	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019
Bedragen x € 1.000			
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	4.464	4.117	4.074
De externe rentebaten	345	360	254
Saldo rentelasten en rentebaten	4.119	3.757	3.820
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	1.082	830	1.128
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	3.037	2.927	2.692
rente over eigen vermogen	456	428	467
rente over voorzieningen	501	449	499
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	3.994	3.804	3.657
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	4.006	4.001	3.937
Renteresultaat op taakveld treasury	-12	-197	-279

5.5 Paragraaf bedrijfsvoering

5.5.1 Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de gemeentelijke bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Hiertoe worden onder meer gerekend:

- organisatieontwikkeling
- personeelsbeleid (HRM)
- informatievoorziening en automatisering (ICT)
- inkoop en aanbesteding
- rechtmatigheid
- communicatie

Daarnaast is in deze paragraaf een passage opgenomen over het zgn. kengetal voor de bedrijfsvoering waarin voornamelijk de kosten van de personele inzet nader worden aangeduid. Verder is een apart overzicht opgenomen met de kosten van de overhead.

5.5.2 Organisatieontwikkeling

In 2019 is de ambitie van de organisatie doorontwikkeld naar een ambtelijk en bestuurlijk gedragen koers voor de gemeente Meppel. De koers helpt bestuur en organisatie om snel en flexibel in te kunnen spelen op (innovatieve) veranderingen en ontwikkelingen in de samenleving. Doelen van de koers zijn: 1. Beter aansluiten bij de bedoeling, 2. Meer flexibel en wendbaar, 3. Betere resultaten door nieuwe samenspel, 4. Beter koers houden, 5. Meer betrouwbaar en transparant, 6. Meer ruimte bieden. Deze doelen bereiken we door de drie bewegingen: de bedoeling van het vraagstuk zetten we centraal, we werken aan betrouwbaar partnerschap en gaan samen flexibel aan de slag. Uiteindelijk gaat het natuurlijk om zichtbaar gedrag dat helpend is aan de drie bewegingen naar de gestelde doelen en resultaten van de koers. Een duurzaam resultaat beogen wij door vooral anders te gaan werken in een samenleving die ook een meer flexibele en faciliterende overheid verwacht. Om dit te bereiken worden door medewerkers initiatieven ontwikkeld die daaraan bijdragen. Ze krijgen ondersteuning van een groep medewerkers die als kwartiermakers de ontwikkeling 'van binnenuit' begeleiden. Ook hebben we in 2019 gewerkt aan een nieuw sturingsconcept en een opzet voor de herinrichting de ambtelijke organisatie. Uitvoering van de herinrichting is in 2020, waarbij we ook een werkwijze ontwikkelen om collegesturing beter te ondersteunen en te stroomlijnen.

5.5.3 Personeelsbeleid (HRM)

Ziekteverzuim

Evenals voorgaande jaren streven we voor 2020 naar een verzuimcijfer welke niet groter is dan het landelijk gemiddelde van 5,8% voor de sector Gemeenten. In Meppel stijgt het ziekteverzuim licht. Voor 2019 is het verzuimpercentage 6,4 % (excl. ziekte langer dan 2 jaar). Dit ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Hiervoor zijn vooral medische oorzaken aan te wijzen, waarbij de organisatie de Wet Verbetering Poortwachter volgt voor medische en indien nodig maatschappelijke ondersteuning

In-door-uitstroom

De aantrekkende economie en gespannen arbeidsmarkt hebben ook voor Meppel gevolgen. In 2019 hebben we ongeveer 70 vacatures vervuld (tijdelijk en vast). Daarnaast merken we dat ook voor Meppel geldt dat sommige vacatures moeilijker vervulbaar zijn. Dit betekent dat net als in 2019, ook in 2020 meer en creatiever moet worden ingezet op werving en selectie van personeel. Wel zijn in 2019 meer medewerkers in dienst getreden (33) dan dat er uitgestroomd zijn (27). De reden voor uitstroom is vooral ontslag op eigen verzoek en pensionering. In 2020 zetten we in op een vernieuwd inwerkprogramma en met het houden van exit interviews.

5.5.4 Informatisering en automatisering

Automatisering

Eind 2019 is er begonnen met de vernieuwing van de ICT infrastructuur. Het centrale netwerk zal worden vervangen. Hiervoor is in 2019 extra budget beschikbaar gesteld. Na een lang en complex aanbestedingstraject is in Q4 begonnen met de implementatie. Dit traject wordt in Q1 2020 afgerond.

In 2019 zijn de budgetten nagenoeg volgens raming besteed. Wel wordt het steeds meer passen en meten om binnen de bestaande budgetten te blijven. Software leveranciers verhogen de prijzen jaarlijks met een hoger percentage dan dat wij toepassen bij de begroting.

We zien bij leveranciers steeds meer de beweging om hun software via de cloud aan te bieden. Onze hoofdleverancier voorziet zelf in 2023 volledig via de cloud hun applicaties aan te bieden. De software staat niet op de server bij de gemeente of draait op de computer van de medewerker, maar ergens op internet. Dat biedt voordelen: interne helpdesk en applicatiebeheer wordt ontlast, functionaliteiten worden doorlopend vernieuwd en storingen door de leverancier opgelost. Nadelen zijn er ook: de afhankelijkheid van een snelle internetverbinding wordt groter en wij als afnemer moeten betalen voor het beheer en de beschikbaarheidsstelling.

Informatisering

De visie op informatisering is in 2019 vastgesteld. Informatievoorziening gaat over van het verbinden van data, organisatorische vraagstukken en maatschappelijke opgaven. Door de digitale transformatie worden werkprocessen, functie en afdelingen fundamenteel anders ingericht. De beschikbaarheid van informatie geeft ons de mogelijkheid om te sturen op de uitkomst van beleid. Meppel is niet de alleen organisatie, maar de hele gemeente. We maken onderdeel uit van de samenleving. We willen de samenwerking opzoeken, we staan er middenin, samen met de samenleving het doel bereiken. We willen als organisatie ook de gereedschappen aanreiken om de medewerkers te laten samenwerken, het bestuur inzicht te geven, en het management te laten sturen.

Er staan grote projecten op stapel: digitalisering, omgevingswet, procesoptimalisatie. In gesprekken met het management, college en medewerkers blijkt er grote behoefte te zijn om hiermee aan de slag te gaan. De ambities reiken daarbij tot in de hemel en het is nu al zaak te temporiseren: de grote prioriteiten liggen nu bij de omgevingswet, het optimaliseren, digitaliseren en automatiseren van processen rond HRM en rapportages rond het sociaal domein.

Informatiebeveiliging

De jaarlijkse zelfevaluatie op de ENSIA liet goede resultaten zien. Er zijn geen grote incidenten geweest. U ontvangt hierover nog een aparte rapportage. U heeft vorig jaar ook kennis kunnen nemen van de resultaten van het onderzoek van de rekenkamer omtrent informatiebeveiliging. De resultaten waren bemoedigend, maar waakzaamheid blijft geboden. We moeten aan meer eisen voldoen en moeten meer maatregelen nemen om de bedreigingen het hoofd te kunnen bieden. Nieuwsberichten laten zien welke ontwrichtende effecten een ransomware aanval kan hebben.

Het nieuwe netwerk is een belangrijke stap in het verhogen van de informatiebeveiliging. We leggen daarmee het fundament voor robuuste ICT infrastructuur waarbij beveiliging één van de uitgangspunten is ('security by design'). We zijn een stuk minder kwetsbaar doordat er minder voorzieningen zijn die aangevallen kunnen worden. In plaats dat we eerder heel veel ingangen hadden naar het fort Meppel, is er straks maar één hoofdpoot die beter te beschermen is. Het blijft daarnaast zaak de muren en de gracht te onderhouden, bewakers op de muur te zetten en te zorgen dat die goed doorvoed blijven.

5.5.5 Inkoop en aanbesteding

In 2019 hebben we in als regio Zuid-Drenthe (Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Emmen, Hoogeveen, Meppel en Westerveld) de jeugdhulp opnieuw aanbesteed. Met deze inkoop hebben we randvoorwaarden gecreëerd om doorontwikkeling en transformatie van de jeugdhulp vorm te geven. Er zijn prikkels ingebouwd om af te schalen naar lichtere vormen van jeugdhulp, kwaliteit te waarborgen en kosten te verminderen. Door te weinig capaciteit op inkoop is de doorontwikkeling naar een meer maatschappelijk verantwoord inkoopbeleid niet gerealiseerd. De implementatie van contract en leveranciersmanagement is om dezelfde reden nog niet van de grond gekomen. Wel is er gewerkt aan een visie op inkoop om bovengenoemde zaken te kunnen realiseren.

5.5.6 Rechtmatigheid

Vanaf 2021 moet door het college een 'rechtmatigheidsverantwoording' te worden afgegeven. Dit komt in de plaats komen van het oordeel over de rechtmatigheid in de controleverklaring van de accountant. Hierdoor wordt het college verantwoordelijk voor het oordeel over de rechtmatigheid van uitgaven. Dit kan betekenen dat aan de interne controle meer eisen worden gesteld. De accountant blijft een rol houden en zal de rechtmatigheidsverantwoording van het college blijven toetsen.

In 2019 is in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording de samenwerking op het gebied van de verbijzonderde interne controle (VIC) door de gemeenten Steenwijkerland, Meppel, Westerveld en Zwartewaterland verder vorm gegeven.

We hebben in Meppel rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de rechtmatigheid door goede samenwerking met de accountant over enerzijds de verrichte werkzaamheden voor de verantwoording financiële rechtmatigheid en anderzijds de werkzaamheden van de accountant voor het opstellen van de accountantsverklaring van de jaarstukken.

In de raadsbrief 2019 heeft de accountant hierover gerapporteerd. De eerste stappen zijn gezet tot verbreding van de interne controle naar een mogelijke rechtmatigheidsverklaring, waarbij het college zelf verklaart rechtmatig te handelen.

5.5.7 Communicatie

Iedereen in het stadhuis is bezig met communicatie. Iedereen is woordvoerder en ambassadeur ongeacht functie of beleidsterrein. Van deze nieuwe rol en verantwoordelijkheid zijn we ons steeds meer bewust geworden.

De communicatie-uitdaging van 2019 was de duurzame samenleving. Zowel sociaal als fysiek. De gemeente heeft daarvoor de medewerking van de burgers nodig, want een duurzame samenleving heeft invloed op het leven van burgers.

Het kan niet anders dan dat de door ons gevraagde veranderingen van invloed zijn op de manier waarop we in Meppel (samen)leven en op onze kwaliteit van leven. Onze ambities vragen gedragsveranderingen van burgers.

Die burgers moeten dat dan wel willen en kunnen. Dat vraagt draagvlak en participatie én het raakt onze rol van overheid en beleid en onze relatie met onze burgers.

Het willen is niet altijd vanzelfsprekend. Zo zijn er bijvoorbeeld mensen zijn die het niet met het beleid eens zijn. Of mensen die hun gedrag niet willen veranderen, bijvoorbeeld omdat ze daar individueel geen voordeel van zien (of zelfs nadelen ervaren), of omdat ze er het belang niet van inzien of andere zaken belangrijker vinden.

Het kunnen is evenmin vanzelfsprekend, bijvoorbeeld voor mensen die niet de mentale en/of fysieke gezondheid, de tijd, de benodigde vaardigheden, en/of de financiële middelen hebben om uitvoering te geven aan onze opgaven.

Draagvlak zegt misschien iets over het willen meedoen, maar nog niet zozeer over het kunnen meedoen. Hoewel vaak primair gedacht en gesproken wordt over kosten en baten, zijn dit niet de enige factoren die actieve betrokkenheid beïnvloeden.

Het is duidelijk dat onze transitie naar een duurzame samenleving niet succesvol zal zijn zonder actieve betrokkenheid en participatie van de burger. Een vinger aan de pols houden in de samenleving, kijken naar hoe de burger zich verhoudt tot de transitie, wat burgers doen, willen en kunnen, zowel individueel als collectief, is onmisbaar.

Er is ruimte voor experimenteren met verschillende manieren om te zorgen dat de burgers mee gaan doen (en mee kunnen doen). Terwijl experimenteren mogelijkheden biedt, zoals bijvoorbeeld de kans om nieuwe manieren te ontdekken voor het succesvol betrekken van burgers, brengt het ook risico's met zich mee van vermindering van draagvlak en betrokkenheid bij burgers.

Gegeven de grote opgave en het belang van actieve betrokkenheid, worden verschillende paden tegelijkertijd bewandeld. Leren, monitoren en kennis delen moeten niet alleen centraal staan binnen de overheid, maar ook met (en binnen) de samenleving, opdat we gezamenlijk op weg kunnen naar een duurzame, gezonde en veilige toekomst voor iedereen.

We investeren daarom in relaties. Onze ambitie is een open, transparante en interactieve communicatie. Bereikbaar voor inwoners, bedrijven en organisaties.

5.5.8 Overhead

Met ingang van de nieuwe begrotingsvoorschriften kennen we geen kostenplaatsen meer en worden kosten daar waar mogelijk direct toegerekend aan de producten. Overige indirecte kosten zijn onder een nieuw taakveld overhead gebracht en opgenomen in het overzicht Overhead.

Tot overhead behoren alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. De overheadtoeslag die wordt gebruikt voor kostprijsberekeningen wordt bepaald door de redelijkerwijs aan de overhead toe te rekenen indirecte kosten te verdelen over de directe formatie.

5.5.9 Kengetal bedrijfsvoering

De commissie BBV heeft een lijst van beleidsindicatoren opgesteld. Deze beleidsindicatoren zijn voor een groot deel te vinden op de site 'waar staat je gemeente.nl'.

Indicator	Eenheid	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Formatie	per 1.000 inw	8,8	8,8
Bezetting	per 1.000 inw	7,5	8,2
Overhead	% van de lasten	10,2	9,3
Apparaatskosten	kosten per inw	846,5	822,2
Externe inhuur	als % loonsom	14,9	20,3

5.5.10 Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht is het toezicht van de ene overheid op de andere. De provincie heeft een toezichthoudende rol op de gemeenten op een aantal terreinen. Deze terreinen zijn:

- Ruimtelijke Ordening (Wro)
- Omgevingsrecht (Wabo)
- Monumenten (Erfgoedwet)
- Huisvesting statushouders
- Archief
- Financiën

Het toezicht op financiën wordt afzonderlijk georganiseerd. De andere vijf onderwerpen vallen onder de Wet Interbestuurlijk Toezicht (IBT).

In Drenthe is de nieuwe wet IBT vorm gegeven door toezichtscriteria te ontwikkelen op basis waarvan zelfbeoordeling kan plaatsvinden. Deze zelfbeoordeling heeft een plek in de planning & control cyclus en daarmee in de jaarrekening, waardoor de gemeenteraad haar taak adequaat kan uitoefenen.

De resultaten van de toetsing worden gepresenteerd door middel van een kleurentabel. Deze kleuren staan voor de mate waarin de gemeente op het toezichtdomein heeft voldaan aan de eisen in de wet- en regelgeving en daaraan gekoppeld de vereiste intensiteit van toezicht.

- Een groene kleur (goed) betekent dat de gemeente aan alle eisen heeft voldaan en dat kan worden volstaan met een lage intensiteit van toezicht.
- Oranje (matig) betekent dat aandacht nodig is omdat aan een beperkt aantal eisen nog niet of onvoldoende is voldaan. Er is sprake van een gemiddelde intensiteit van toezicht
- Als de tabel rood (onvoldoende) kleurt is niet voldaan aan de eisen in de wet- en regelgeving op het betreffende toezichtsdomein. De gemeente is onderworpen aan een hoge intensiteit van toezicht.

Bij de jaarrekening 2018 heeft de zelfbeoordeling het volgende resultaat opgeleverd.

Domein	Status
Ruimtelijke Ordening	
Omgevingsrecht	
Monumentenwet/Erfgoedwet	
Huisvesting statushouders	
Archief	

Geconstateerd is dat het archiefbeheer over 2018 op basis van de landelijk afgesproken beoordeling te kwalificeren is als matig. Gebleken is dat de gemeente Meppel aan een aantal wettelijke vereisten niet heeft voldaan. Ter verbetering is een begin gemaakt met de uitvoering van een aantal ontwikkelpunten. Dit groeiproces zal enkele jaren in beslag nemen, waardoor de komende jaren de kwalificatie voorlopig matig zal blijven. Hierbij is wel voldoende aannemelijk gemaakt dat de risico's aanvaardbaar zijn.

Ruimtelijke ordening	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde structuurvisie(s) conform de wettelijke vereisten	Groen	Ja, daar beschikken we over. Is actueel en we werken aan een nieuwe omgevingsvisie op basis van de omgevingswet.
Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde bestemmingsplannen conform de wettelijke vereisten	Groen	Ja, voor het gehele gebied zijn de bestemmingsplannen actueel.
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Nee.

Omgevingsrecht	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Gemeente heeft een actueel beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), inclusief veiligheid, bouwplantoetsing, bodembeleid en een probleem- en risicoanalyse	Groen	De aangeleverde informatie over onze activiteiten met betrekking tot het omgevingsrecht zijn door het IBT als goed beoordeeld. Meppel voldoet aan de eisen in de wet- en regelgeving en heeft de vereiste informatie tijdig en volledig aangeleverd.
Gemeente heeft een consistent en duidelijk, bestuurlijk vastgesteld Jaarprogramma op het gebied van VTH, met voldoende operationele doelen		
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgesteld Jaarverslag op het gebied van VTH		
Uit het Jaarverslag blijkt dat doelen en normen op het gebied van VTH zijn behaald volgens de wettelijke vereisten		
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgestelde kwaliteitsverordening op het gebied van VTH		
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Nee.

Monumenten	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Gemeente heeft bij de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen, of bij vrijstelling op bestaande plannen, aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met in geding zijnde cultuurhistorische en archeologische waarden; deze bestemmingsplannen zijn bestuurlijk vastgesteld	Groen	Bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen wordt het onderwerp Cultuurhistorie en archeologie standaard meegenomen. Dit is ook zo met de plannen die in het kader van de actualiseringsslag zijn geactualiseerd. Met het inwerking treden van de omgevingswet zal de wijze waarop hiermee rekening wordt gehouden wel verder uitgewerkt moeten gaan worden. Op dit moment ontbreekt het beleid voor zowel archeologie en cultuurhistorie.
Gemeente heeft een commissie ingesteld die adviseert over omgevingsvergunningen voor het aanpassen van een beschermd monument en vraagt deskundig advies bij vergunningverlening waarbij cultuurhistorische en/of archeologische waarden aan de orde zijn		Ja, dat is zo in Meppel in de verordening geregeld. In de praktijk overigens ook.
Binnen de gemeente vindt adequaat toezicht en handhaving plaats op het gebied van monumenten en archeologie; dit is tevens vastgelegd in documenten	Groen	Meppel heeft maar een beperkt aantal monumenten zodat er weinig handhaving nodig is. In het recente verleden is handhavend opgetreden tegen een eigenaar die zijn pand verwaarloosde. Er zijn daarna beschermende maatregelen getroffen aan het pand.
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Nee.

Huisvesting statushouders	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling (eerste helft van het jaar) op het gebied van tijdige huisvesting van statushouders en heeft geen verwijtbare achterstand of loopt hierop in	Groen	Per 1 januari 2019 had de gemeente een achterstand van 13 vanwege het ontbreken van koppelingen door het COA in de tweede helft van 2018. De (bijgestelde) taakstelling voor de eerste helft van 2019 bedroeg 12 personen. In deze periode zijn 14 vergunninghouders gehuisvest. Daarmee is de halfjaarlijkse taakstelling gehaald en de achterstand enigszins ingelopen.
Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling (tweede helft van het jaar) op het gebied van tijdige huisvesting van statushouders en heeft geen verwijtbare achterstand of loopt hierop in	Groen	Ook in de tweede helft van 2019 bedroeg de taakstelling 12 personen. Er zijn 18 vergunninghouders gehuisvest. De taakstelling is dus volledig gehaald en de achterstand is grotendeels ingelopen.
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Per 1 januari 2019 bedroeg de achterstand 13. Formeel bedraagt de achterstand per 1 januari 2020 nog 5 personen. Redenen daarvan zijn het ontbreken van koppelingen (geen aanbod) en een administratieve achterstand van 3 personen die inmiddels door het COA zijn geregistreerd. Verder is de resterende achterstand van 2 begin 2020 volledig ingelopen.

Archief (cruciale thema's; ook eigen risicogerichte thema's zijn mogelijk)	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
1. Het beheer van zowel analoge als digitale overheidsinformatie voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem	Oranje	Het verslag met de verantwoording voor het gevoerde archiefbeheer over 2018 is op 11 juni 2019 vastgesteld door B&W en ter kennisgeving aangenomen door de raad op 28 juni 2019. Het jaarverslag is 13 juni 2019 ter beschikking gesteld aan de provincie. Het jaarverslag omvat een uitwerking van de KPI-vragenlijst. De beantwoording van de vragenlijst is de leidraad voor het jaarverslag. Uit de toetsing van de KPI lijst zijn een aantal verbeterpunten naar voren gekomen waarop actie moet worden ondernomen. Deze punten zijn opgenomen in een verbeterplan. Door de transparante manier van verslaglegging is duidelijk welke maatregelen er genomen worden om verbetering aan te brengen. Hierdoor zijn er geen redenen om verdere aanvullende maatregelen te nemen.
2. Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht		
3. Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt tijdig vernietigd dan wel overgebracht, openbaar gemaakt en beschikbaar gesteld		
4. Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt duurzaam beheerd en is geplaatst in daartoe geëigende beheeromgevingen		
Er is een passend verbeterplan voor het archiefbeheer; dit is alleen aan de orde als er niet (volledig) wordt voldaan bij een van de risicogerichte thema's		
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Bij de beoordeling over 2019 zal bij de toetsing nadrukkelijk worden gekeken naar de door ons voorgenomen maatregelen naar aanleiding van de beoordeling over 2018.

5.6 Paragraaf verbonden partijen

De (regionale) samenwerking tussen gemeenten en andere partijen staat regelmatig op de politieke agenda. In toenemende mate wordt een beroep op andere organisaties gedaan via inkoop, subsidiëring of via uitvoering door verbonden partijen. De diversiteit van de verbonden partijen neemt bovendien toe, evenals het financiële en beleidsmatige gewicht ervan; bij de gemeenten wordt dit versterkt door de decentralisaties in het sociale domein. Regionale samenwerking vindt plaats op diverse schaalniveaus, afhankelijk van de aard van het vraagstuk. Hierbij ligt een belangrijke link met het programma 1 Bestuur.

De bijdrage van de verbonden partij aan het beleid van de gemeente wordt in de diverse beleidsprogramma's opgenomen, terwijl de visie en doelstellingen van de verbonden partij in deze paragraaf zijn vermeld.

Wij geven inzicht in de stand van zaken bij de verschillende categorieën van verbonden partijen en de andere samenwerkingsvormen volgens de indeling:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties;
- stichtingen en verenigingen;
- overige verbonden partijen.

Andere samenwerkingsvormen:

- overige instellingen waarmee een bestuurlijke verbondenheid bestaat;
- regionale samenwerking.

5.6.1 Gemeenschappelijke regelingen

Deelname aan gemeenschappelijke regelingen beperkt zich tot taken die in principe tot de gemeente horen, maar die uit efficiency- of deskundigheidsoogpunt beter in samenwerking met anderen in een zelfstandige organisatie kunnen worden uitgevoerd. Door de bestuursdeelname is het mogelijk invloed uit te oefenen en sturing te geven op een goede taakuitoefening. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen waar Meppel deel van uitmaakt.

Gemeenschappelijke regeling	Werkelijke bijdrage 2018	Begrote bijdrage 2019	Werkelijke bijdrage 2019
Bedragen x € 1.000			
RUD	716	725	734
VRD	1.336	1.425	1.447
GGD	631	693	674
Recreatieschap Drenthe	46	46	46
GKB	479	390	488
Reestmond	6.540	6.348	6.348
Publiek vervoer Groningen Drenthe	37	20	25
Totaal	9.785	9.647	9.762

Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)

Naam en rechtsvorm: Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Vestigingsplaats: Assen

Openbaar belang: het uitvoeren van taken op het gebied van milieuwetgeving, milieuregelgeving en milieuhandhaving

Wijziging in het belang: de RUD is m.i.v. januari 2014 opgericht

Aandeel: 5,4 % (bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers)

Financiële kengetallen RUD	* € 1.000
Resultaat 2019	-26
Eigen vermogen begin 2019:	797
Eigen vermogen eind 2019:	173
Vreemd vermogen begin 2019:	5.527
Vreemd vermogen eind 2019:	5.471

Sinds 2014 is de GR RUD verantwoordelijk voor de uitvoering van alle milieutaken (vergunningverlening en toezicht/handhaving). De gemeenten blijven beleidsverantwoordelijk en verstrekken jaarlijks opdracht aan de RUD voor de uitvoering van de milieutaken.

Risico's

Medio 2017 constateerde de RUD dat haar bedrijfsvoering onvoldoende 'in control' was. Naar aanleiding daarvan heeft een extern bureau de organisatie doorgelicht en aanbevelingen voor verbetering gedaan, de komende jaren moet dit geïmplementeerd worden. Hieraan zijn de nodige risico's verbonden, zowel financieel als mogelijk ook grotere milieurisico's als gevolg van soberder uitvoering van de werkzaamheden. Daarnaast voorziet de RUD risico's waar het gaat om het IKB, ziekteverzuim, kwaliteitscriteria, digitaal werken en de wet gegevensbescherming.

Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

Naam en rechtsvorm: Veiligheidsregio Drenthe

Vestigingsplaats: Assen

Openbaar belang: het vergroten van de veiligheid van de inwoners en bezoekers van Drenthe

Wijziging in het belang: vanaf 1 januari 2014 is de brandweer onderdeel van de VRD

Aandeel: 5,4% (bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers)

Financiële kengetallen VRD	* € 1.000
Resultaat 2019	484
Eigen vermogen begin 2019:	1.600
Eigen vermogen eind 2019:	2.303
Vreemd vermogen begin 2019:	26.591
Vreemd vermogen eind 2019:	23.386

De GR Veiligheidsregio Drenthe (VRD) is het openbare lichaam waaraan de taken zijn opgedragen op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Verder gaat het om het in standhouden en beheren van een gemeenschappelijke meldkamer voortvloeiende uit de daarop betrekking hebbende wet- en regelgeving. Sinds 1 januari 2014 geeft de VRD uitvoering aan de brandweezorg in Drenthe. Alle brandweermedewerkers in Drenthe zijn sindsdien in dienst van de VRD.

Risico's

De VRD probeert te anticiperen op de veranderende samenleving. Zo wordt het steeds moeilijker om voldoende vrijwilligers te vinden en neemt de gemiddelde dienstduur van vrijwilligers af. Daarom investeert de VRD in nieuwe werkmethoden, technieken en relaties. Rond de rechtspositie van de vrijwilligers spelen diverse ontwikkelingen zoals de WNRA en een uitspraak van het Europees hof. De gevolgen hiervan worden in 2020 duidelijk.

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Drenthe (GGD)

Naam en rechtsvorm: Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Drenthe

Vestigingsplaats: Assen

Openbaar belang: het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van de provincie Drenthe

Wijziging in het belang: niet van toepassing

Financiële kengetallen GGD	* € 1.000
Resultaat 2019	252
Eigen vermogen begin 2019:	2.587
Eigen vermogen eind 2019:	2.650
Vreemd vermogen begin 2019:	2.386
Vreemd vermogen eind 2019:	2.380

Alle gemeenten in Nederland hebben de taak de gezondheid van hun inwoners te beschermen, te bewaken en te bevorderen. De gemeenten hebben voor het uitvoeren van deze taak een GGD. Dit is een wettelijke verplichting.

De GGD Drenthe levert een actieve bijdrage aan het in standhouden en verbeteren van de gezondheid van de inwoners van Drenthe. Naast het uitvoeren van preventieve activiteiten, ondersteunt en adviseert de GGD de gemeenten en andere actoren bij gezondheidsvraagstukken. De GGD Drenthe werkt op verschillende manieren aan de gezondheid van de Drentse burgers.

De activiteiten van de GGD zijn verdeeld over de sectoren Jeugdgezondheidszorg en Algemene Gezondheidszorg. Daarnaast vervult de GGD nog een aantal andere functies op het gebied van onderzoek, voorlichting en advisering.

In 2019 is de nieuwe financieringsstructuur ingegaan voor de JGZ. Daarnaast gaat de financiering van het Rijksvaccinatieprogramma vanaf 2019 via de gemeenten, welke een extra storting in het gemeentefonds hebben gekregen ten behoeve van het RVP.

Veilig Thuis Drenthe (VTD)

In 2015 is Veilig Thuis Drenthe (VTD) van start gegaan. VTD is een samenvoeging van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMHK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG). Het VTD is ondergebracht bij de GGD Drenthe en wordt als additionele taak uitgevoerd (valt niet onder de GR). Door de verbeterde meldcode (miv 1-1-2019) huiselijk geweld en kindermishandeling is het aantal meldingen bij VTD aanzienlijk gestegen. De organisatie kent de nodige uitdagingen rond bedrijfsvoering en personeel: er is weinig nieuw personeel beschikbaar en er is een grondige inwerkperiode nodig om een nieuwe medewerker zelfstandig te kunnen laten werken. Wettelijke afhandelingstermijnen worden vaak niet gehaald.

VTD is bezig met een impuls om deze achterstanden weg te werken en een gedegen bedrijfsvoering op te bouwen. Er is wel extra geld gevraagd voor 2020.

Aansluiting op lokale- en regionale structuren

De manier waarop de publieke gezondheid georganiseerd wordt verandert mee met de lokale opgaven van gemeenten. De GGD sluit hier zoveel mogelijk op aan in lokale en regionale projecten en initiatieven. Zo ook hun inbreng voor de Beleidsrichting en het Actieplan Gezondheid, bewegen en sport

Risico's

De GGD houdt een algemene reserve aan van maximaal 5% van de omzet van de basistaken. Voor risico's op additionele producten van de GGD wordt reserve opgebouwd door 10% opslag te berekenen op de kostprijs.

De uitvoering van VTD is een additionele taak. Voor Veilig Thuis Drenthe wordt de opslag van 10% dus niet berekend. De GGD werkt tegen kostprijs voor de gemeenten met de mogelijkheid voor gemeenten om aanvullende afspraken te maken als men 'minder' wil afnemen.

Er is in 2019 een onderzoek opgestart om VTD toe te voegen aan het basistakenpakket van de GGD om gebruik te kunnen maken van de risicoreserve voor basistaken. In de loop van 2020 worden daar de resultaten van gepresenteerd.

Recreatieschap Drenthe

Naam en rechtsvorm: Recreatieschap Drenthe

Vestigingsplaats: Diever

Openbaar belang: advisering, voorlichting en kennisontwikkeling, projectontwikkeling en -uitvoering, ontwikkeling en beheer van routestructuren en kwaliteitsbewaking op het gebied van recreatie en toerisme

Wijziging in het belang: niet van toepassing

Aandeel: 3,7% (bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers)

Financiële kengetallen Recreatieschap		* € 1.000
Resultaat 2019		4
Eigen vermogen begin 2019:		665
Eigen vermogen eind 2019:		697
Vreemd vermogen begin 2019:		1.222
Vreemd vermogen eind 2019:		670

Het Recreatieschap Drenthe is een gemeenschappelijk samenwerkingsverband op het gebied van recreatie en toerisme in de provincie Drenthe en de gemeente Ooststellingwerf in de provincie Friesland. De kerntaken van dit samenwerkingsverband zijn advisering, voorlichting en kennisontwikkeling, projectontwikkeling en -uitvoering, ontwikkeling en beheer van routestructuren en kwaliteitsbewaking. De bijdrage in 2019 bedraagt € 55.851. De planontwikkeling gebeurt in alle gevallen in overleg met de betrokken gemeenten, terrein beherende instanties, provincie en andere belanghebbenden

Risico's

De geringe omvang en opbouw van de organisatie van het Recreatieschap evenals de werkdruk kunnen financiële risico's tot gevolg hebben. Het management en bestuur volgt dit nauwlettend.

Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

Naam en rechtsvorm: Gemeentelijke Kredietbank

Vestigingsplaats: Assen

Openbaar belang: een bijdrage leveren aan het tenietdoen van de negatieve maatschappelijke- en economische effecten van problematische schulden door middel van het aanbieden van diensten die gericht zijn op zowel het oplossen als het voorkomen van schulden

Wijziging in het belang: niet van toepassing

Aandeel: 0% (bijdrage gemeente Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers)

Financiële kengetallen GKB		* € 1.000
Resultaat 2019		-406
Eigen vermogen begin 2019:		-116
Eigen vermogen eind 2019:		-233
Vreemd vermogen begin 2019:		18.255
Vreemd vermogen eind 2019:		12.420

De GKB is een 2^e lijns overheidsinstelling voor hulp bij schulden, inkomensbeheer en sociale kredietverlening. Het is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel, en werkt voor de inwoners van 19 gemeenten.

De financiële situatie van de GKB staat al enkele jaren onder druk. De twee belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de marktwerking op het terrein van de schuldhulpverlening en de ontwikkelingen in het sociaal domein. De marktwerking heeft tot gevolg dat sommige gemeenten, die diensten afnemen van de GKB, gebruik gaan maken van commerciële schuldhulporganisaties. De ontwikkelingen in het sociaal domein gaan vooral over de beweging om de 'voorkant' te versterken en in te zetten op preventie. Op die manier wordt een beroep op duurdere 2^e-lijns ondersteuning voorkomen. Als deelnemende gemeente van de GKB lopen we extra bedrijfseconomisch risico door de afname van de omzet van inkopende gemeenten. De GR-deelnemers Meppel, Assen en Hoogeveen zijn daarnaast ook zelf bezig met het herpositioneren van de tweedelijns schuldhulpverlening door de GKB binnen het sociaal domein. Het introduceren van de schuldhulpcoach in de gemeente Meppel heeft navolging gekregen in de gemeente Assen met de verwachting dat er een mindere instroom naar de GKB gaat ontstaan. De schuldhulpcoach heeft de beschikking over een breed palet aan voorliggende voorzieningen (Humanitas, Schuldhulpmaatje, Leenfonds) en zet de GKB pas in indien er in het voorliggende veld geen oplossing kan worden geboden.

Deze ontwikkelingen hebben geleid tot de "strategische herijking GR-GKB 2018-2021". De gekozen strategie is het niet verlengen van de contracten met de gemeenten die een dienstverleningsovereenkomst (DVO) hebben met de GR. In de strategische herijking is opgenomen dat er ruimte is voor een kortdurende (1 a 2 jaar) verlenging van de contracten met de DVO-gemeenten die dat wensen. De strategische herijking wordt in 2020 geëvalueerd.

Werkvoorzieningsschap Reestmond Meppel

Naam en rechtsvorm: Werkvoorzieningsschap Reestmond

Vestigingsplaats: Meppel

Openbaar belang: het ontwikkelen van mensen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), waardoor voor hen de afstand tot de arbeidsmarkt wordt verkleind en de kans op een baan bij een reguliere werkgever wordt vergroot

Wijziging in het belang: per 1 januari 2015 is de instroom van de Wsw gestopt.

Wijziging in het belang: per 1 januari 2018 is de gemeente De Wolden uit de GR getreden.

Aandeel gemeente Meppel: is van 50% naar ongeveer 55% gestegen in 2019 (op basis aantal inwoners en aantal Wsw-ers)

Met ingang van 1-5-2019 is de huidige directeur officieel aangesteld voor de periode van 1 jaar. Zijn opdracht bestond uit het verder uitvoeren van de ingezette koers. Te zorgen voor kwaliteit en een goede basis van de financiën. Daarnaast was het belangrijk dat er rust kwam onder het personeel. Op basis van de gemaakte afspraken zijn in 2019 mensen die werken in 'het groen' bij onze gemeente in dienst gekomen onder de CAO WSW. De gemeente Westerveld en Staphorst hebben nog niet voldaan aan deze opdracht in 2019. De samenwerking tussen de gemeente Meppel en Reestmond als een mensontwikkelbedrijf en de inzet van de 'zachte infrastructuur' zijn verder uitgewerkt in 2019.

Financiële kengetallen Reestmond		* € 1.000
Resultaat 2019		-139
Eigen vermogen begin 2019:		2.092
Eigen vermogen eind 2019:		1.837
Vreemd vermogen begin 2019:		3.111
Vreemd vermogen eind 2019:		2.328

De Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Reestmond heeft als taak de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) voor de deelnemende gemeenten uit te voeren. De deelnemende gemeenten zijn: Meppel, Westerveld en Staphorst. De gemeente ontvangt via het gemeentefonds middelen voor uitvoering van de Wsw. Deze rijksmiddelen zijn (samen met de opbrengsten van de productie in het bedrijf Reestmond) niet meer toereikend voor de jaarlijkse kosten, waardoor de deelnemende gemeenten ook een gemeentelijke bijdrage betalen. Vanwege de kwaliteitsslag die binnen Reestmond is uitgevoerd in 2019 was het ook noodzakelijk om een herziene begroting over 2019 van de GR Reestmond aan te bieden aan de gemeenteraad. Voor de eerste 3 kwartalen van 2019 liepen de begroting van de GR Reestmond en de realisatie gelijk op.

Risico's

De tekorten van Reestmond moeten gedekt worden door de deelnemende gemeenten. De GR heeft niet langer voldoende reserves om de risico's op te vangen. Wij verwijzen u hiervoor naar de paragraaf weerstandsvermogen in deze jaarrekening. Helaas is in 2019 door Reestmond de jaarrekening 2018 en de begroting 2020 niet tijdig naar de financieel toezichthouder, de provincie Drenthe verzonden. Bij het opnieuw niet tijdig inzenden van de stukken in 2020, kan de provincie Drenthe besluiten om de GR onder preventief toezicht te stellen.

Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Naam en rechtsvorm: Publiek vervoer Groningen Drenthe

Vestigingsplaats: Assen

Openbaar belang: Wij – alle gemeenten van Groningen en Drenthe- willen in Groningen en Drenthe een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen. Zodat alle inwoners naar hun werk of school gaan en/of deel willen nemen aan het sociale leven en voor bezoekers aan onze provincies.

Wijziging in het belang: niet van toepassing.

Aandeel Belang: 2,37%(bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers)

Publiek Vervoer Groningen Drenthe beheert namens de gemeenten en provincies c.q. OV-bureau de contracten inzake het WMO vervoer, leerlingenvervoer, hub-taxi, vervoer sociale werkplaats en lokale vervoersoplossingen zoals sommige stadsdiensten en buurtbussen. In 2019 lag de nadruk op het fijn slijpen van de daadwerkelijke uitvoering. Daarmee is de basis gelegd voor verdere doorontwikkeling.

Risico's

Publiek vervoer heeft te maken reguliere risico's zoals ziekteverzuim en AVG. Daarnaast heeft Publiek Vervoer nog geen reserves om eventuele initiatieven of tegenvallers op te kunnen vangen. Alle kosten die boven het begrotingssaldo stijgen komen direct ten laste van de deelnemers. Om dit risico te verkleinen en een grotere armslag te hebben streeft Publiek Vervoer naar een reserve van 5%.

Financiële kengetallen Publiek Vervoer Groningen Drenthe		* € 1.000
Resultaat 2019		-478
Eigen vermogen begin 2019:		5
Eigen vermogen eind 2019:		-478
Vreemd vermogen begin 2019:		333
Vreemd vermogen eind 2019:		787

5.6.2 Vennootschappen en coöperaties

De gemeente Meppel is aandeelhouder van een aantal vennootschappen. Daarnaast neemt Meppel deel aan de coöperatie Port of Zwolle. Bij zowel de vennootschappen als de coöperatie gaat het om organisaties die uit overheidslichamen zijn ontstaan (voornamelijk nutsbedrijven). De bestuurlijke invloed van Meppel op de vennootschappen is in de praktijk gering en het financiële belang bestaat uit de waarde van de aandelen en de eventuele dividenduitkering. De aandeelverhoudingen en dividendverwachtingen zijn als volgt.

Tabel 1: aandeelverhouding en nominale waarde (ultimo 2019)

Deelneming	Aandelen	Aandeel %	Nominale waarde
BNG	18.915	0,03%	42.918
Enexis	42.621	0,03%	42.621
Speciale vennootschappen			
- Vordering op Enexis	569	0,03%	569
- CBL, PBE, VoE, CSV, VV	864	0,04%	864
Vitens	37.526	0,75%	9.189
Wadinko	81	3,40%	9.000
Rendo	119	12,10%	54.000
MeppelEnergie	300	50,00%	-

Tabel 2: dividendinkomsten (X €1,-)

Dividendinkomsten	Rekening 2018	Begroting (na wijzigingen) 2019	Rekening 2019
BNG	47.855	31.500	53.907
Rendo	900.605	900.000	900.605
Vitens	123.836	37.000	33.773
Wadinko	40.500	40.000	40.500
Enexis (incl SPV's) *	29.471	33.000	34.751
MeppelEnergie	0	0	0
Totaal	1.142.267	1.041.500	1.063.536

* Enexis inclusief de speciale vennootschappen (SPV's).

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Naam en rechtsvorm: Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats: Den Haag

Openbaar belang: de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger

Wijziging in het belang: Niet van toepassing

Risico's

De BNG heeft de Triple-A status. De deelneming in de BNG brengt voor de gemeente Meppel een gering risico met zich mee.

Financiële kengetallen BNG	* € 1 mln
Resultaat	163
Eigen vermogen begin 2019:	5.000
Eigen vermogen eind 2019:	4.887
Vreemd vermogen begin 2019:	132.518
Vreemd vermogen eind 2019:	144.802

Enexis

Naam en rechtsvorm: Enexis Holding N.V.

Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch

Openbaar belang: Altijd en overal in het voorzieningsgebied kunnen beschikken over stroom en gas, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven

Aandeel: 0,03% (op basis van de nominale waarde van het aandelenkapitaal)

Op gebied van energietransitie is Enexis een belangrijke speler, zowel wat betreft eigen bedrijfsvoering als in de facilitering van andere initiatieven.

De komende jaren wordt er flink geïnvesteerd om te zorgen voor een energievoorziening die veilig, betrouwbaar, betaalbaar en voor iedereen toegankelijk is en blijft. De verwachting is dat het streefdividend kan worden uitgekeerd op basis van de winst van 2019.

Risico's

De deelneming in Enexis brengt voor de gemeente Meppel een gering risico met zich mee.

Financiële kengetallen Enexis	* € 1 mln
Resultaat	210
Eigen vermogen begin 2019:	4.024
Eigen vermogen eind 2019:	4.112
Vreemd vermogen begin 2019:	3.691
Vreemd vermogen eind 2019:	4.146

Speciale vennootschappen verkoop Essent

Voor de afwikkeling van de verkoop van Essent zijn een aantal vennootschappen in het leven geroepen: PBE B.V. / CBL B.V. / Verkoop Vennootschappen B.V. / Claim Staat Vennootschap B.V. / Vordering op Enexis B.V. In 2019 loopt de laatste lening aan Enexis af. Het is niet te verwachten dat er in de tussentijd (substantieel) dividend wordt uitgekeerd. Alle SPV's zijn gevestigd op Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Binnen PBE is nog een bedrag van € 1,6 mln. (merendeel aandelenkapitaal) van de verkoopopbrengst achtergehouden om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen. De vennootschap is in 2016 grotendeels geliquideerd. Het risico verbonden aan deze vennootschap is klein.

Financiële kengetallen PBE	* € 1.000
Resultaat 2018	-15
Eigen vermogen begin 2018:	1.605
Eigen vermogen eind 2018:	1.620
Vreemd vermogen begin 2018:	1.638
Vreemd vermogen eind 2018:	1.628

CBL Vennootschap B.V.

De CBL BV is eigenaar van een (klein) fonds ondergebracht bij de Stichting Beheer Maastricht. Eind juni 2016 is het CBL Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is uitbetaald aan RWE en de aandeelhouders. De verwachting is dat de vennootschap in 2020 zal kunnen worden ontbonden en/of zal kunnen fuseren met één van de andere vennootschappen die bij de verkoop van Essent zijn opgericht. Financieel risico is zeer klein.

Financiële kengetallen CBL	* € 1.000
Resultaat 2018	-10
Eigen vermogen begin 2018:	147
Eigen vermogen eind 2018:	137
Vreemd vermogen begin 2018:	163
Vreemd vermogen eind 2018:	159

Verkoop Vennootschap

De Verkoop Vennootschappen BV (VV) beheerde een fonds ter afwikkeling van claims en voert het secretariaal werk uit voor de aandeelhouders. Eind juni 2016 is het fonds dat deze BV beheerde geliquideerd. De verwachting is dat de vennootschap in 2020 zal kunnen worden ontbonden en/of zal kunnen fuseren met één van de andere vennootschappen die bij de verkoop van Essent zijn opgericht. Financieel risico is zeer klein.

Financiële kengetallen Verkoop Vennootschap		* € 1.000
Resultaat 2018		-38
Eigen vermogen begin 2018:		151
Eigen vermogen eind 2018:		112
Vreemd vermogen begin 2018:		157
Vreemd vermogen eind 2018:		142

CSV Amsterdam

De Claim Staat Vennootschap Amsterdam BV heeft de taak gekregen de verkoop van Attero af te wikkelen voor de aandeelhouders. Eventuele claims konden door Waterland tot mei 2019 worden ingediend. Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de escrow-rekening kunnen worden opgeheven. Naar verwachting zal deze in 2020 kunnen worden geliquideerd. Het financiële risico is beperkt tot het maximale bedrag van € 8 mln. op de escrow-rekening.

Financiële kengetallen CSV		* € 1.000
Resultaat 2018		-124
Eigen vermogen begin 2018:		870
Eigen vermogen eind 2018:		746
Vreemd vermogen begin 2018:		923
Vreemd vermogen eind 2018:		791

Vordering op Enexis

Vordering op Enexis (VoE) beheert de leningen die zijn afgesloten tussen de aandeelhouders en Enexis. De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.

Financiële kengetallen Vordering op Enexis		* € 1.000
Resultaat 2018		-11
Eigen vermogen begin 2018:		9
Eigen vermogen eind 2018:		-2
Vreemd vermogen begin 2018:		356
Vreemd vermogen eind 2018:		356

Vitens

Naam en rechtsvorm: Vitens N.V.

Vestigingsplaats: Utrecht

Openbaar belang: het produceren, distribueren, leveren van drinkwater aan klanten en de daarbij behorende dienstverlening tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten

Wijziging in het belang: Niet van toepassing

Vitens is een gereguleerd bedrijf, en valt onder de Waterwet. Naast aandeelhouder heeft de gemeente Meppel ook een lening bij Vitens uitstaan. Over het uit te keren dividend over het resultaat van 2019 is nog niets bekend.

Risico's

De deelneming in Vitens brengt voor de gemeente Meppel een gering risico met zich mee. Vitens opereert maar zeer beperkt in een concurrerende omgeving, de marktrisico's zijn daarom beperkt. De operationele risico's zijn niet klein omdat het product moet voldoen aan hoge kwaliteitseisen. Het grootste risico is de regulering.

Financiële kengetallen Vitens		* € 1 mln
Resultaat 2018		13
Eigen vermogen begin 2018:		534
Eigen vermogen eind 2018:		533
Vreemd vermogen begin 2018:		1.194
Vreemd vermogen eind 2018:		1.233

Wadinko

Naam en rechtsvorm: Wadinko N.V.

Vestigingsplaats: Zwolle

Openbaar belang: de begeleiding en financiering van startende ondernemingen in het werkgebied Overijssel en Drenthe, de bedrijvigheid te ontwikkelen en de werkgelegenheid te bevorderen

Wijziging in het belang: Niet van toepassing

De vennootschap Wadinko N.V. beheert het vermogen van de voormalige Waterleiding Maatschappij Overijssel N.V.. Wadinko is een regionale participatiemaatschappij in het werkgebied Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe met als doel de begeleiding en financiering van startende ondernemingen te ontwikkelen en daarmee de werkgelegenheid te bevorderen.

Risico's

Verbonden met de taken van Wadinko is het aangaan van ondernemingsrisico's. Wadinko zorgt dat zij invloed uitoefent op de ondernemingen waarin zij participeert door middel van de Raad van Commissarissen of aandeelhoudersovereenkomst. Daarnaast houdt Wadinko de reserves aan om risico's te kunnen dekken. Het is echter niet te zeggen welke risico's Wadinko precies loopt met betrekking tot de aangepane participaties.

Financiële kengetallen Wadinko	* € 1 mln
Resultaat 2018	2
Eigen vermogen begin 2018:	68
Eigen vermogen eind 2018:	68
Vreemd vermogen begin 2018:	1
Vreemd vermogen eind 2018:	1

Rendo

Naam en rechtsvorm: N.V. Rendo Holding

Vestigingsplaats: Meppel

Openbaar belang: het ontwerp, de bouw en het beheer van energienetwerken. De energienetwerken dienen in publieke handen te blijven omdat het een monopoliepositie geeft ten opzicht van de consument en de leveranciers. Naast energienetwerken richt het bedrijf zich ook op glasvezelnetwerken

Wijziging in het belang: Niet van toepassing

Rendo is als regionaal energiebedrijf actief in het netbeheer van elektriciteit en gasnetten in Drenthe en Noord Overijssel.

Risico's

Gezien de aard van de activiteiten is Rendo een vrij stabiele vennootschap. De regulering van de tarieven is het grootste risico op een lager financieel resultaat. Nieuwe activiteiten op het gebied van glasvezel gaan gepaard met risico's.

Financiële kengetallen Rendo	* € 1 mln
Resultaat 2018:	10
Eigen vermogen begin 2018:	70
Eigen vermogen eind 2018:	72
Vreemd vermogen begin 2018:	1
Vreemd vermogen eind 2018:	1

MeppelEnergie

Naam en rechtsvorm: MeppelEnergie B.V.

Vestigingsplaats: Meppel

Openbaar belang: het ontwikkelen, bouwen, beheren en onderhouden van duurzame energiesystemen

Wijziging in het belang: Niet van toepassing

Gemeente Meppel en RENDO zijn gezamenlijk aandeelhouder van MeppelEnergie. In de wijk Nieuwveense Landen verzorgt MeppelEnergie de energievoorziening (warmte en koude). Woningen in Nieuwveense Landen hebben geen gasaansluiting. Er is door een derde partij een energievoorziening gebouwd en wordt warmte en koude geleverd, vanaf medio 2018.

De waarde van het aandelenkapitaal is nihil en daarom heeft er een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden in 2019 (zie ook: paragraaf weerstandsvermogen).

De gemeente heeft alle bouwgrond in het gebied van MeppelEnergie (Centrumwonen 1 en Broeklanden 4) verkocht. Woningbouwprojecten zijn in uitvoering en/of worden de komende 2 jaar gerealiseerd. In de koopovereenkomsten voor de projectmatige woningbouw is de verplichte aansluiting op het warmtenet geborgd. Alleen particuliere bouwers (beperkt tot ca. 40 woningen) sluiten grotendeels niet aan, maar daarmee is in de business case van MeppelEnergie al rekening mee gehouden.

Daarnaast is er sprake van een hoger aantal woningen dat gerealiseerd wordt in Centrumwonen 1 en Broeklanden 4. Gaat totaal om bijna 500 woningen, waar oorspronkelijk is uitgegaan van circa 460 woningen. Het 'verlies' in de businesscase van MeppelEnergie van de ca. 40 niet aan te sluiten woningen wordt gecompenseerd door het grotere aandeel projectmatige woningen.

Risico's

Er zijn een aantal risico's, te weten:

Kostenbeheersing: het project is innovatief, de business case kan daarom niet gebaseerd worden op ervaringscijfers. Dit brengt het risico met zich mee dat de kosten voor investeringen en beheer hoger uitvallen.

Reguleringsrisico: warmtetarieven worden gereguleerd door de Autoriteit Consument en Markt, lagere vastrechtstarieven en hogere variabele tarieven hebben een negatief gevolg voor de businesscase. Hogere vastrecht tarieven en lagere variabele tarieven hebben een omgekeerd effect. Voor 2020 zijn er hogere vastrechtstarieven en lagere variabele tarieven dan in 2019 vastgesteld.

Financiële kengetallen MeppelEnergie	* € 1.000
Resultaat 2018:	-224
Eigen vermogen begin 2018:	-531
Eigen vermogen eind 2018:	-755
Vreemd vermogen begin 2018:	1.433
Vreemd vermogen eind 2018:	1.562

Havenbedrijf Port of Zwolle

In 2015 hebben de gemeenteraden van Zwolle, Kampen en Meppel besloten tot oprichting en deelneming in "Port of Zwolle Coöperatie UA". Hierin zijn de havenactiviteiten van de deelnemende gemeenten ondergebracht.

Het havenbedrijf Port of Zwolle heeft als doel het versterken van het vestigingsklimaat voor het havenbedrijfsleven, de industrie en logistieke bedrijven.

Financiële kengetallen Port of Zwolle	* € 1.000
Resultaat 2018:	-79
Eigen vermogen begin 2018:	232
Eigen vermogen eind 2018:	153
Vreemd vermogen begin 2018:	43
Vreemd vermogen eind 2018:	96

5.6.3 Stichtingen en verenigingen

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

De VNG vertegenwoordigt gemeenten in overleggen met andere overheden (rijk, provincie). De vereniging is tevens het adviesorgaan voor gemeenten op alle gemeentelijke beleidsterreinen.

5.6.4 Overige verbonden partijen

De gemeente Meppel neemt deel aan enkele publiek private samenwerkingen (PPS). Het deelnemen in publiek private samenwerking beperkt zich tot ontwikkeling van gebieden, waarbij spreiding van risico en vermogensinbreng centraal staat.

Nat Industrierterrein oevers D

Op industrierterrein oevers D wordt samen met marktpartijen 52 ha bedrijventerrein en openbaar gebied ontwikkeld. Hiervan is 40,4 ha bedrijventerrein. De samenwerking is gestart op 5 november 1998 en de partijen streven ernaar het project voor 31 december 2023 te voltooien. De doelstelling was 160 arbeidsplaatsen te realiseren, dit is intussen al opgelopen tot circa 260 arbeidsplaatsen. Per ultimo 2019 is nog 8,578 ha bedrijventerrein uit te geven.

Zandwinning Bremenberglas

Met twee particuliere aannemers is een publiek-private samenwerking overeengekomen voor de winning en verkoop van ca. 1,5 miljoen m³ zand. De overeenkomst dateert van 17 januari 2003. De concessie voor de winning van zand is verlengd tot 1 januari 2030. In 2019 is ongeveer 11.899 m³ zand afgezet. Dit is minder dan in voorgaande jaren. Het heeft vooral te maken met een verminderde afzet door te weinig werken in de omgeving. Het is mede een gevolg van de stikstofproblematiek en de poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS). Wel verwachten we een toename van de afzet voor de komende jaren, vooral wanneer de deelplannen in Nieuwveens Landen bouwrijp worden gemaakt en er infrastructuur wordt aangelegd. Het resultaat voor 2019 was € 30.823 positief.

Berggierslanden OntwikkelingsBedrijf (BOB)

De grondexploitatie is via de jaarstukken 2011 afgesloten. Er is een concessieovereenkomst aangegaan ,wat inhoudt dat de gehele exploitatie een private aangelegenheid is. De gemeente ontvangt een zogenaamde fee, die nagenoeg geheel is afgerekend met de BOB. Het openbaar gebied wordt door de BOB als eigenaar in zijn geheel ingericht. Na gemeentelijke inspectie en goedkeuring wordt het openbaar gebied in beheer en eigendom aan de gemeente Meppel overgedragen. Op dit moment worden de laatste woningen door de BOB ontwikkeld waardoor het gehele gebied eind 2020 is afgerond.

Op dit moment wordt de locatie Wassebalie nog ontwikkeld. Deze locatie is een aantal jaren geleden gekocht door een externe partij. Deze locatie is in de bouwrijpfase en de planning is dat hier eind 2020 15 woningen worden opgeleverd. De verwachting is dat in 2021 alle gronden van de BOB en de externe partij zijn overgedragen aan de gemeente Meppel. Tot de overdracht blijft de BOB en de externe partij eigenaar en eerste verantwoordelijke.

5.6.5 Overige instellingen waarmee een bestuurlijke verbondenheid bestaat

In dit deel worden de verenigingen en stichtingen benoemd, waarbij een regionaal economisch belang wordt gediend. Hoewel deze organisaties en samenwerkingsverbanden formeel niet onder deze paragraaf vallen zijn ze hieronder voor de volledigheid opgenomen.

Sociale recherche Zwolle

De gemeente Meppel koopt met ingang van 1 mei 2012 ondersteuning op het gebied van sociale recherche in bij de GR Sociale Recherche Zwolle e.o. Hiervoor zijn we een samenwerkingsverband aangegaan met de gemeente Zwolle met als doel het voorkomen en bestrijden van oneigenlijk gebruik en misbruik van uitkeringen en regelingen.

De Sociale Recherche Zwolle verricht, overeenkomstig het afgesproken uitvoeringsprotocol, werkzaamheden voor de gemeente Meppel die verband houden met het voorkomen en opsporen van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik met door de gemeente Meppel verleende uitkeringen of voorzieningen en het handhaven van regelgeving.

Stichting Onderwijsgroep Zuidwest-Drenthe

Doelstelling is de instandhouding en verbreding van het voortgezet onderwijs op openbare grondslag door middel van de exploitatie van een scholengemeenschap. Meppel doet dit samen met de gemeente Westerveld. Uitgangspunt van de exploitatie van de scholengemeenschap is budgettaire neutraliteit. Bij nadelige saldi wordt door de school een beroep gedaan op opgebouwde egalisereserves of worden de kosten gedekt ten laste van volgende jaren. In het uiterste geval worden de deelnemende gemeenten aangesproken op basis van de leerlingenaantallen van de hoofdvestiging en de nevenvestiging.

Stichting Promes

Op 10 november 2006 is de stichting Promes opgericht. Stichting Promes verzorgt het openbaar onderwijs aan 9 scholen in de gemeenten Meppel en Staphorst. Naast regulier basisonderwijs biedt Promes eerste opvangonderwijs, speciaal basisonderwijs en onderwijs voor zeer moeilijk lerenden aan. De stichting heeft een raad van toezicht met een scheiding tussen bestuurlijke- en toezichthoudende taken.

Vereniging Drentse Gemeenten

De Vereniging van Drentse Gemeenten adviseert over zaken die in Drenthe spelen.

Talentenregio

Talentenregio is een samenwerkingsverband tussen 26 overheidsorganisaties uit de regio Zwolle, een gemeenschappelijke regeling en een provincie. Samen vertegenwoordigen deze organisaties ongeveer 8000 medewerkers in de meest uiteenlopende functies. Doelstelling is om samen te werken op de terreinen: Intergemeentelijke mobiliteit, Kennisnetwerk en Arbeidsmarktcommunicatie, Trainee traject.

5.6.6 Regionale samenwerking

Vanwege het grote belang van regionale samenwerking op verbonden partijen wordt kort ingegaan op de ontwikkelingen. Er is een sterke samenhang met programma 1 Bestuur. Regionale samenwerking is geen doel op zich, maar draagt bij aan het aanpakken en oplossen van vraagstukken. Vraagstukken spelen zich vaker af boven de lokale schaal en dus is samenwerking in de regio noodzakelijk. De aard van het vraagstuk en de betrokkenen bepalen de schaal waarop wordt samengewerkt.

Regionale samenwerking vindt plaats op diverse schaalniveaus, afhankelijk van de aard van het vraagstuk. Die schaalniveaus zijn: 1. Sub regio van gemeenten in directe omgeving van Meppel; 2. Regio Zwolle; 3. Provincie Drenthe.

1. Sub regio van gemeenten in directe omgeving van Meppel

Soms overstijgen vraagstukken ook dat niveau. Dan zoeken we oplossingen in bijvoorbeeld de sub regio met onze buurgemeenten in de kop van Overijssel. Dit geldt met name voor onderwerpen rond de participatiewet en de arbeidsmarkt. De komende tijd hebben versterking van de werkgeversdienstverlening en beschut werken prioriteit. Zwartewaterland neemt hieraan niet deel. De inkoop jeugdzorg vindt plaats in Zuid-Drenthe.

2. Regio Zwolle

De samenwerking in de Regio Zwolle neemt geleidelijk in belang toe, doordat meer vraagstukken zich op grotere schaal bewegen: van oudsher de economie, waarbij voor Meppel de uitbouw van de samenwerking rond logistiek en het gemeenschappelijke havenbedrijf centraal staat. Maar daarnaast ook vraagstukken als Human Capital en inclusiviteit van de arbeidsmarkt, bereikbaarheid, energie en klimaat en vrije tijd en toerisme.

De Regio Zwolle begeeft zich de komende jaren in een volgende fase van ontwikkeling, waarbij ze haar slagkracht wil vergroten zonder haar lichte netwerkstructuur te verliezen. Daarbij wordt ingezet op een ambitieuzere agenda, een slagvaardiger werkwijze, bredere betrokkenheid van Raden en bedrijven en snellere inzet van middelen (geld en capaciteit). Deze ontwikkeling wordt versterkt door de onlangs toegekende regiodeal met het Rijk en door de ontwikkelingen rond verstedelijking en mobiliteit, die op de regio afkomen.

Meppel is en blijft stevig verankerd in Regio Zwolle, bestuurlijk als plaatsvervangend voorzitter, deelnemer aan de Tafels Bereikbaarheid en Human Capital. Deelname aan de Tafel Leefomgeving en de Tafel Energie is voorzien. Daarnaast blijft Meppel actief binnen het logistiek cluster Zwolle-Kampen-Meppel/Port of Zwolle.

3. Provincie Drenthe

Meppel zet steviger in op lobby en public affairs. Onder meer is structureel relatiebeheer met provincie Drenthe en deelname aan Drentse trajecten prioriteit.

5.7 Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op het grondbeleid van de gemeente Meppel. De belangrijkste ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden in de bouwgronden in exploitatie (BIE), hierna ook wel aangeduid als grondexploitaties, worden hieronder toegelicht.

Nota Grondbeleid 2015–2018

Het gemeentelijk grondbeleid is geen doel op zich maar is dienstbaar aan de diverse beleidsterreinen in het fysiek domein, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volkshuisvesting, verkeer, recreatie en natuur. De uitvoering van het beleid geeft de manier aan waarop de gemeente zich op de vastgoedmarkt beweegt. Dit is vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2015-2018. De Nota Grondbeleid 2019-2022 is opgesteld en wordt in 2020 door het college vastgesteld en aan de raad aangeboden.

Resultaat grondexploitaties over 2019

In onderstaande tabel wordt het resultaat van de BIE over het boekjaar 2019 gepresenteerd.

Resultaat grondexploitaties over boekjaar 2019 bedragen x € 1.000	Resultaat 2019
Terug te storten winstneming	€ 81-
Nog te nemen winst	€ 389
Mutaties (verlies)voorzieningen	€ 328-
Totaal resultaat grondexploitaties 2019	€ 20-

De tussentijdse winstneming (terug te storten en nog te nemen winst) over het boekjaar 2019 komt uit op € 308.000. Voor de nog lopende grondexploitaties met een negatieve resultaatverwachting wordt de voorziening verhoogd met € 328.000. Per saldo komt het resultaat van de grondexploitaties over het boekjaar 2019 daarmee uit op € 20.000 (negatief).

Parameters

Ten aanzien van de indexering van de bouwkosten en de te verwachten kosten- en opbrengstenstijging zijn de volgende parameters gehanteerd op basis van extern advies van Metafoor RO. Dit is doorgevoerd bij de herziening van de grondexploitaties per 1-1-2020.

Parameters grondexploitaties per 1-1-2020	2020	2021- 2022	2023 e.v.
Opbrengstenstijging			
Woningbouw, vrije sector goedkoop	2,50%	2,50%	2,00%
Woningbouw, vrije sector midden	2,50%	2,50%	2,00%
Woningbouw, vrije sector duur	2,50%	2,50%	2,00%
Woningbouw, sociaal	1,50%	2,00%	2,00%
Bedrijven	1,00%	1,00%	2,00%
Kantoren	1,00%	1,00%	2,00%
Winkels	0,00%	0,00%	2,00%
Maatschappelijk	1,50%	2,00%	2,00%

Parameters grondexploitaties per 1-1-2020	2020	2021- 2022	2023 e.v.
Kostenstijging			
Verwervingskosten	2,50%	2,50%	2,00%
Grond, weg en waterbouw (GWW)	2,00%	3,00%	2,00%
Plankosten	3,00%	2,50%	2,00%
Overige parameters			
Discontovoet (netto contant maken)	2,00%	2,00%	2,00%
Rekenrente kosten/opbrengsten	3,23%	3,23%	3,23%

Opbrengstenstijging:

Voor sociale woningbouw en maatschappelijke voorzieningen sluiten wij net als vorig jaar aan op het jaarlijkse inflatieniveau. Voor de overige woningbouw (marktsector) verwachten wij een beperktere grondwaardeontwikkeling dan vorig jaar als gevolg van zowel stijgende woningprijzen als stijgende bouwkosten.

Voor bedrijventerreinen en kantoren sluiten we aan op de gehanteerde parameters van afgelopen jaar. Voor winkelvastgoed nemen we geen opbrengstenstijging mee. De verwachting is dat de markthuren ten opzichte van de inflatie de komende jaren (licht) zullen dalen.

Kostenstijging:

De GWW kosten stijgen minder hard dan voorzien. De huidige PAS-situatie neemt (tijdelijk) de druk op de GWW sector weg.

Voor plankosten en VTU sluiten wij aan op de gehanteerde parameters van afgelopen jaar.

De parameters voor verwerving kosten worden van 3,0% naar 2,5% bijgesteld, vanwege de marginale opbrengstenstijging.

Overige parameters:

De discontovoet blijft, conform BBV-voorschriften, ongewijzigd. De rekenrente is conform de programmabegroting 2020 verlaagd van 3,5% naar 3,23%.

Verwachte resultaten en voortgang grondexploitaties

De grondexploitaties zijn conform de Nota Grondbeleid geactualiseerd per 1-1-2020. Het saldo van alle bouwgronden in exploitatie was € 4,6 mln. op netto contante waarde (NCW). Het geactualiseerde totaalsaldo komt uit op € 1,4 mln. op netto contante waarde.

Prognose bouwgronden in exploitaties (op basis van NCW)					
bedragen in x € 1.000					
Bouwgrond in exploitatie	GREX resultaat 31-12-2019	Tussentijdse winstnemingen	Totaal GREX 31-12-2019	Totaal GREX 31-12-2018	Vershil
Postitief resultaat					
Danninge Erve Zuid fase 2	€ 741	€ 21	€ 762	€ 651	€ 111
Koeberg Noord	€ 39	€ 14	€ 53	€ 42	€ 11
Nieuwveense Landen fase 1	€ 2.219	€ -	€ 2.219	€ 5.407	€ 3.188-
Noord II	€ 1.538	€ 3.954	€ 5.492	€ 5.334	€ 159
Oevers D	€ 959	€ 1.901	€ 2.860	€ 2.979	€ 119-
Oevers E	€ 402	€ 155	€ 557	€ 501	€ 56
Randweg	€ 61	€ -	€ 61	€ 60	€ 2
Subtotaal	€ 5.960	€ 6.045	€ 12.005	€ 14.973	€ 2.969-
Negatief resultaat					
Blankenstein B	€ 3.351-	€ -	€ 3.351-	€ 3.125-	€ 226-
Vledder BC (exploitatie)	€ 7.276-	€ -	€ 7.276-	€ 7.175-	€ 102-
Subtotaal	€ 10.628-	€ -	€ 10.628-	€ 10.300-	€ 328-
Totaal	€ 4.668-	€ 6.045	€ 1.377	€ 4.674	€ 3.297-

Blankenstein B

Dit project betreft de laatste fase van het bedrijvenpark Blankenstein. De bestemming is gemengde doeleinden met een wijzigingsbevoegdheid naar 'detailhandel grootschalig'.

Op Blankenstein is nog 1,5 hectare beschikbaar, eenzijdig ontsloten en flexibel indeelbaar. Dit is exclusief het voormalige volkstuinencomplex. Deze kavels zijn namelijk sinds dit jaar uit de grondexploitatie gehaald, we hebben dit getoetst aan de voorwaarden die hiervoor zijn gesteld door het BBV en geconstateerd dat het kan. De reden hiervoor is dat deze kavels naar verwachting niet binnen enkele jaren verkocht zullen worden. Door deze wijziging zijn zowel de geraamde grondopbrengsten als de geraamde bijbehorende investeringen uit de grondexploitatie gehaald, hetgeen geen gevolg heeft voor het exploitatieresultaat.

De grondexploitatie is nu gebaseerd op uitgifte gedurende 6 jaar, gefaseerd in de periode 2020 – 2026. In 2019 zijn gesprekken gevoerd met een aantal bedrijven welke een bouwkaavel zoeken van circa 1.500 tot 5.000 m². De gemeente heeft maatwerk in de verkaveling geboden om de verkoop van de resterende gronden op dit terrein weer op gang te brengen. Er is vernieuwde interesse in de nog vrije kavels op Blankenstein. In het begin van 2019 is na lange tijd weer een kavel verkocht. De laatste uitgifte daarvoor dateerde van 2007. De huidige verkoop jaagt mogelijk nieuwe verkopen aan. Momenteel is er serieuze belangstelling voor meerdere kavels. De vraag naar zeer grote bedrijfskavels is beperkter dan voor de kleine kavels.

Het splitsen van de kavels is al toegepast voor de meest linker kavel van het plangebied. Het kan zijn dat andere kavels ook worden gesplitst om tegemoet te komen aan de vraag naar kleinere kavels. De nog uit te geven kavels dient de gemeente nog bouwrijp te maken.

De grondprijzen van de nog uit te geven gronden zijn overgenomen op basis van de onderkant van de bandbreedte in de grondprijzennota.

Danninge Erve Zuid (fase 2)

In 2014 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Dit plan betreft de ontwikkeling van een woningbouwlocatie aan de zuidzijde van Nijeveen, bestaande uit totaal 123 woningen. Dat zijn 6 woningen als afronding van de gerealiseerde eerste fase van Danninge Erve Zuid (Weidelint), en 117 woningen in fase 2. Alle gronden zijn in eigendom van de gemeente. De grondexploitatie heeft een looptijd tot en met 2028.

Het uitgiftetempo is de afgelopen jaren ca. 6 tot 8 woningen per jaar geweest. In 2019 zijn conform planning 10 kavels verkocht. Het geprognosticeerde afzettempo is in 2020 het opleveren van 18 kavels. Dit zal vervolgens doorzetten naar ongeveer 8 kavels per jaar.

Koeberg Noord

In 2017 heeft de raad besloten om de oude schoollocaties van o.b.s. de Koedijkslanden en c.b.s. Kompas te herbestemmen voor sociale woningbouw door middel van de vaststelling van de grondexploitatie Koeberg Noord. Stichting Woonconcept heeft op deze locatie aan de Gerard Doustraat in totaal 42 sociale huurwoningen gerealiseerd. Het woonrijp maken zal in 2020 worden afgerond en betreft met name de aanleg van groenvoorzieningen.

Nieuwveense Landen (fase 1)

Nieuwveense Landen fase 1 betreft de ontwikkeling van een duurzame nieuwbouwwijk voor circa 2.000 woningen met bijbehorende voorzieningen. In het najaar van 2017 is het stedenbouwkundig plan geactualiseerd en is parallel daaraan de fasering van de grondexploitatie aangepast, waardoor de looptijd van de eerste fase is teruggebracht naar 10 jaar conform de geldende BBV regels. Op dit moment wordt gewerkt aan een bestemmingsplan voor het totale plangebied, dat naar verwachting in 2020 zal worden vastgesteld.

Al enige jaren zijn de deelgebieden 'Centrumwonen 1' en 'Broeklanden 4' in ontwikkeling. Per ultimo 2019 zijn bijna alle kavels in deze deelgebieden verkocht. Naar verwachting worden de laatste kavels in 2020 uitgegeven en kan dit plandeel verder woonrijp gemaakt worden. Daarnaast wordt ook het aangrenzende deel van de parkzone afgerond, waarbij de bewoners nadrukkelijk worden betrokken. In 2020 wordt ook gestart met de ontwikkeling van de deelgebieden 'Broeklanden 2/5' en 'Centrumwonen 4', beide in een vorm van samenwerking met derden die in deze deelgebieden gronden bezitten. In deze deelgebieden wordt in 2021 de eerste woningbouw gerealiseerd. De eerste planuitwerkingen wijzen erop dat in deze deelgebieden waarschijnlijk meer woningen kunnen worden gerealiseerd dan was voorzien. Mede daardoor is de looptijd van de grondexploitatie verlengd tot 31-12-2029.

Tenslotte wordt op dit moment gewerkt aan de planontwikkeling voor de verkeersontsluiting van Nieuwveense Landen en het doorgaande verkeer tussen Meppel en Nijeveen. De aanpassing van de rotonde bij de watertoren en de realisatie van een fietstunnel aldaar vragen om een versnelling van de aanleg van de westelijke en oostelijke ontsluitingsweg van Nieuwveense Landen en de aansluitingen daarvan op de N371 en de N375. Een groot deel van deze investeringen was niet in de grondexploitatie voorzien (maar in een toekomstige 'tweede fase'). Het naar voren halen van deze investeringen leidt tot een verslechtering van het resultaat van de grondexploitatie van circa € 3,0 miljoen. De investeringen omvatten het aankopen van de gronden onder de oostelijke ontsluitingsweg, het realiseren van deze weg en de aansluiting daarvan op de N371 (rotonde). Daarnaast is door deze ingreep een nieuwe ontsluiting van de bebouwing rond de watertoren noodzakelijk, alsmede een verbeterde aansluiting van de N371 op de N375.

Noord II

Noord II is een ruim opgezet bedrijventerrein, met veel groen en waterpartijen. De locatie ligt in het verlengde van bedrijventerrein Noord I dat is voorzien van een goede ontsluiting op de A32 en A28.

Noord II is een gemengd bedrijventerrein, geschikt voor lichte tot middelzware bedrijvigheid.

In 2019 zijn drie kavels verkocht, waaronder twee percelen aan Douwemaat, 3.790 m² en 4.313 m².

Daarnaast is een kavel van 13.523 m² verkocht maar de akte passeert in 2020. In 2019 bestond er veel interesse in percelen groter dan 1 ha, maar de nog niet verkochte kavels zijn te klein. Er is nog circa 1,9 hectare uit te geven grond beschikbaar.

Oevers D

Oevers D bestaat uit natte kavels, gelegen aan diep vaarwater. Daarnaast zijn er droge kavels, die niet afhankelijk zijn van vaarwater waaronder zichtkavels langs de N375. In 1998 is hiervoor een Publiek-Private-Samenwerking (PPS) met Royal Haskoning/DHV en KWS van start gegaan.

Eind 2018 hebben partijen uitgesproken het project samen volledig af te willen ronden, en is de samenwerking verlengd tot 31 december 2023.

Bij de verlenging in 2018 is de kostenraming geactualiseerd en taakstellend gemaakt. De raming wordt alleen nog jaarlijks gecorrigeerd met de werkelijke indexatie. Daarmee zijn de risico's beperkt tot de verkoop van 8,5 ha. bouwgrond dat voornamelijk is gelegen aan de havenkade.

In 2015 hebben wij samen met de gemeenten Zwolle en Kampen een havenbedrijf opgericht: 'Port of Zwolle'. Dit moet tot meer slagkracht leiden en een groter bereik naar potentiële klanten, als maatregel om het bovengenoemde afzetrisico te beperken.

In 2019 is ruim 4.000 m² bouwgrond aan de N375 uitgegeven. De meeste zichtkavels langs de N375 zijn nu verkocht. Er is nu nog één kavel aan de N375 beschikbaar. Voor de watergebonden kavels hebben zich meerdere gegadigden gemeld. Dit heeft wel geleid tot enkele reserveringsovereenkomsten, maar (nog) niet tot een verkoop. Daar waar in 2018 werd verwacht dat alle kavels verkocht zouden zijn voor 31-12-2022, zien we nu enige vertraging in de afzet. In de herziening 2020 wordt rekening gehouden met het opschuiven van een einddatum voor de gronduitgiftes naar 2023. Daarnaast zijn twee kavels omgezet van nat naar droog, omdat deze kavels maar voor een klein deel grenzen aan water en er dus geen havenactiviteiten op deze locaties mogelijk zijn.

Oevers E

Oevers E is een bedrijventerrein met voornamelijk kavels voor wonen en werken. De ontsluiting van dit bedrijventerrein verloopt via de N375. Het bedrijventerrein is vooral geschikt voor groothandel en kleinschalige bedrijvigheid.

In 2019 is een woon-werk kavel van 1.725 m² verkocht. Daarnaast is optie genomen op een perceel van 9.450 m². Met name voor de woonwerkkavels blijft de belangstelling laag. Daarom wordt onderzocht of het mogelijk is een beleidsregel vast te laten stellen door de gemeenteraad om voor enkele percelen de woonverplichting te laten vervallen. Er is op dit moment nog circa 2,5 ha te koop. In 2019 is een bedrijventerreinregeling aangegaan met KPN voor de aanleg van glasvezelnetwerk. ICC-Parkmanagement draagt € 10.000 bij aan de kosten. Dit netwerk wordt in 2020 aangelegd.

Randweg

In 2018 heeft de raad besloten om de locatie Randweg/Westerstouwe te ontwikkelen voor sociale woningbouw, en is hiervoor een grondexploitatie vastgesteld. Het betreft een project waarbij Stichting Woonconcept 34 duurzame nul-op-de-meter woningen realiseert voor de sociale huursector.

In 2019 is het bestemmingsplan opgesteld en vastgesteld. In 2020 zal worden gestart met het bouw- en woonrijpmaken van dit gebied. De verwachte doorlooptijd van dit project is 3 jaar tot 31-12-2021.

Vledder BC

De ontwikkeling van Het Vledder is via een openbare aanbestedingsprocedure in 2006 gegund aan een ontwikkelaar-/bouwcombinatie die nu nog bestaat uit TBI Koopmans. Dit plan voorzag in de bouw van ongeveer 170 woningen, een supermarkt, een (gebouwde) parkeervoorziening en een bioscoop. In 2011 stagneerde het project door de economische ontwikkelingen. Over de afronding van de resterende onderdelen van het Vledder is heronderhandeld. Dit heeft medio 2018 geleid tot een aangepast plan met minder woningen en een andere parkeeroplossing met een kwalitatief hoogwaardige invulling die dit gebied verdient. De gemeenteraad heeft op 21 juni 2018 met de aanpassingen ingestemd. Spoedig hierna is met de afronding van het Vledder gestart. Inmiddels is de supermarkt bebouwd en een deel van het openbaar gebied rond de supermarkten (vlek 1) gerealiseerd. Ook zijn 4 woningen aan het plein (vlek 2) gebouwd. Twee appartementen blokjes tussen Jumbo en de Gasfabriek (vlek 5) zijn in ontwikkeling genomen. Ook voor de vlekken 3 en 4 zijn plannen in ontwikkeling.

In 2018 is voor afgerond € 800.000 aan provinciale subsidies zeker gesteld voor de afronding van dit project. De beschikkingen voor deze subsidies zijn begin 2019 ontvangen. Deze bijdragen maken het mogelijk om het openbaar gebied van een goede kwaliteit te voorzien en prijsstijging voor de uitvoering van werken enigszins op te vangen. In 2019 zijn alle gronden door de gemeente overgedragen aan de ontwikkelaar. De bouwprojecten van de woningen en appartementen vragen iets meer voorbereidingstijd dan voorzien in 2018, waardoor de looptijd om te komen tot afronding van het project met 1 jaar is verlengd.

Tussentijdse winstneming

In de jaarrekening 2017 is voor het eerst tussentijdse winst genomen op grondexploitaties met een positieve resultaatprognose op basis van de zogenaamde 'Percentage of Completion' methode, conform het aangescherpte BBV-voorschrift aangaande tussentijdse winstneming³.

³ Aanvulling Notitie Grondexploitatie: Tussentijds winst nemen (Commissie BBV, maart 2018)

In het kader van het voorzichtigheidsbeginsel dient bij de bepaling van de tussentijdse winst rekening te worden gehouden met de risico's die specifiek samenhangen met de nog te realiseren kosten en opbrengsten van de individuele grondexploitaties. Dit leidt voor de jaarrekening 2019 tot de volgende berekening.

Winstneming bedragen x € 1.000	Winstprognose 1-1-2019	Risicoafslag	Winstprognose na risicoafslag	Kosten (% realisatie)	Opbrengsten (% realisatie)	Totaal tuss. winstneming
Bouwgronden in exploitatie						
Koeberg Noord	€ 54	€ 5	€ 48	88%	99%	€ 42
Danninge Erve Zuid fase 2	€ 764	€ 262	€ 502	64%	18%	€ 59
Nieuwveense Landen fase 1	€ 2.219	€ 1.794	€ 425	35%	23%	€ 34
Noord II	€ 5.637	€ 313	€ 5.324	96%	82%	€ 4.218
Oevers D	€ 2.860	€ 38	€ 2.822	90%	72%	€ 1.820
Oevers E	€ 569	€ 185	€ 384	85%	55%	€ 180
Randweg	€ -	€ -	€ -	0%	0%	€ -
Totaal	€ 12.102	€ 2.597	€ 9.506			€ 6.353

Voor de grondexploitatie Randweg is tussentijdse winstneming nog niet aan de orde. De locatie Randweg is in 2018 jaar in exploitatie genomen, en hierop zijn nog geen opbrengsten gerealiseerd waardoor er volgens het realisatiebeginsel nog geen winst kan worden genomen. Noord II is het verst gevorderd wat betreft realisatie van kosten en opbrengsten terwijl de projectspecifieke risico's gering zijn. Dit verklaart een aanzienlijke winstneming op deze grondexploitatie. De overige mutaties zijn minimaal. Voor Oevers D is in 2019 sprake van een vertraging in de afzet, waardoor de doorlooptijd met betrekking tot de grondverkoop één jaar doorschuift.

In de volgende tabel wordt de (her)berekening van tussentijdse winstneming afgezet tegen de reeds genomen winst in de jaarrekening 2018.

Winstneming bedragen x € 1.000	Totaal tuss. winstneming	Reeds genomen winsten	Terugstorting 31-12-2019	Winstneming 31-12-2019
Bouwgronden in exploitatie				
Koeberg Noord	€ 42	€ 14		€ 28
Danninge Erve Zuid fase 2	€ 59	€ 21		€ 38
Nieuwveense Landen fase 1	€ 34	€ -		€ 34
Noord II	€ 4.218	€ 3.954		€ 264
Oevers D	€ 1.820	€ 1.901	€ -81	
Oevers E	€ 180	€ 155		€ 25
Randweg	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 6.353	€ 6.045	€ -81	€ 389

De correctie van de tussentijdse winstneming komt uit op € 81.000. Daarnaast leidt de realisatie van kosten en (grond)opbrengsten in de grondexploitaties tot een tussentijdse winstneming van totaal € 389.000 over het boekjaar 2019.

Voorzieningen

Voor grondexploitaties, waarvan het geraamde eindresultaat negatief is, moet een (verlies)voorziening worden getroffen. De totale omvang van de voorziening wordt bepaald op basis van de netto contante waarde van de voorziene tekorten. In de tabel zijn de mutaties ten opzichte van de vorige jaarrekening weergegeven.

Voorzieningen bedragen x € 1.000	Stand 1-1-2019	Mutaties boekjaar 2019	Vrijval boekjaar 2019	Stand 31-12-2019
Bouwgronden in exploitatie				
Blankenstein B	€ 3.125	€ 226	€ -	€ 3.351
Vledder BC (exploitatie)	€ 7.175	€ 102	€ -	€ 7.277
Totaal	€ 10.300	€ 328	€ -	€ 10.628

Per saldo is sprake van een lichte stijging van de totale verliesvoorziening, vooral door de verlenging van de looptijden (en daardoor het oplopen van rentekosten) in de grondexploitaties Het Vledder met 1 jaar en Blankenstein B met 3 jaar.

Risico's

Financiële risico's die samenhangen met de ontwikkeling van gronden kunnen als gevolg van de veelal lange doorlooptijd van grondexploitaties en de omvang van de investeringen een grote impact hebben. Risico's zijn onder meer te hoge boekwaarde van het grondbezit, tegenvallende verkoopresultaten in tijd en geld, stijgende kosten van bouw- en woonrijp maken en juridische geschillen.

Op grond van de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2013 is door een gespecialiseerd adviesbureau (Metafoor RO) een uitgebreide risicoanalyse voor de grondexploitaties uitgevoerd. De risico's zijn voor alle projecten nader toegelicht in de paragraaf "weerstandsvermogen en risicobeheersing".

Bedrijventerreinen

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de voorraad m² gronden op bedrijventerreinen in Meppel.

Bouwgrond in exploitatie	Totaal uitgeefbaar	Uitgegeven per 31-12-2018	Realisatie uitgifte 2019	Nog uit te geven bouwgrond
Blankenstein B	76.892 m ²	48.537 m ²	12.870 m ²	15.485 m ²
Noord II	270.104 m ²	225.860 m ²	11.613 m ²	32.631 m ²
Oevers D	405.690 m ²	315.540 m ²	4.370 m ²	85.780 m ²
Oevers E	73.298 m ²	37.116 m ²	1.725 m ²	34.457 m ²
Totaal	825.984 m²	627.053 m²	30.578 m²	168.353 m²

In 2019 is de totale uitgifteprognose nagenoeg gerealiseerd. Voor meerdere locaties is concrete interesse. Voor de komende jaren wordt ervan uitgegaan dat een gemiddeld uitgiftetempo van circa 3 hectare per jaar haalbaar is.

Verloop boekwaarde

In verband met de financiering van de grondexploitaties wordt in onderstaand overzicht een doorkijk gegeven naar het verwachte verloop van de boekwaarde voor de komende jaren.

Verloop boekwaarde bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Bouwgrond in exploitatie					
Blankenstein B	€ 3.987-	€ 3.778-	€ 3.750-	€ 3.798-	€ 3.986-
Danninge Erve Zuid fase 2	€ 5.166-	€ 4.280-	€ 3.291-	€ 2.352-	€ 2.028-
Koeberg Noord	€ 85	€ -	€ -	€ -	€ -
Nieuwveense Landen fase 1	€ 10.078-	€ 18.293-	€ 19.143-	€ 18.083-	€ 16.000-
Noord II	€ 883-	€ 40	€ 679	€ -	€ -
Oevers D	€ 138	€ 277	€ 1.080	€ 1.505	€ 2.511
Oevers E	€ 2.043-	€ 1.429-	€ 1.098-	€ 756-	€ 400-
Randweg	€ 91-	€ 281	€ -	€ -	€ -
Vledder BC (exploitatie)	€ 6.734-	€ 6.858-	€ 7.264-	€ -	€ -
Voorziening grondexploitaties	€ 10.628	€ 10.628	€ 10.628	€ 10.628	€ 10.628
Totaal	€ 18.132-	€ 23.411-	€ 22.159-	€ 12.856-	€ 9.275-

* Betreft verloop van de 'netto' boekwaarde na correctie van winstnemingen en voorzieningen.

5.8 Paragraaf subsidies

5.8.1 Inleiding

Meppel heeft in 2019 € 18,3 miljoen aan subsidies aan instellingen en bijdragen aan overheden/verbonden partijen verstrekt. Daarvan is € 6,1 miljoen aan diverse instellingen verstrekt en € 12,2 miljoen aan andere overheidsorganisaties, inclusief de doorbetaling van rijksbijdragen. Het subsidieregister van de verstrekkingen aan instellingen is gepubliceerd op www.data.overheid.nl.

5.8.2 Beleidsmatige aspecten

Op basis van Beleidsgestuurde Contractfinanciering (BCF) subsidiëren wij sinds 2016 stichting Welzijn MensenWerk (WMW). De afspraken van 2018 met WMW zijn doorgezet naar 2019. In de tweede helft van 2019 zijn de gesprekken gestart over het aanscherpen van de preventieve rol van WMW in het voorliggende veld van het sociaal domein. Om voor 2020 input te krijgen om de inzet van WMW mede te bepalen, is een brede consultatieronde georganiseerd voor de medewerkers van de partijen die samenwerken binnen de wijkteams van het Wijk- en Dorpsgericht werken: WMW, Woonconcept, politie en de gemeente.

Sinds 2017 maken we met Icare Jeugdgezondheidszorg resultaatafspraken en is de systematiek BCF toegepast. De opgedane ervaring is gebruikt voor het formuleren van subsidieafspraken in 2019. Het anders denken zit dan meer in de vraag hoe we de contactmomenten in frequentie en invulling zo goed mogelijk kunnen laten aansluiten bij de vraag van de ouders en de gezinssituatie. We hebben gemerkt dat door resultaatgerichte afspraken te formuleren de gemeente veel meer nadenkt over wat ze wil bereiken en dat je met elkaar dan veel meer hebt over de type inzet en het hoe overlaat aan de instelling. Hierbij is het wel belangrijk dat je naar elkaar blijft uitspreken welke verwachting je hebt en hoe je op de hoogte blijft van de voortgang om eventueel bij te kunnen sturen.

De voorgenomen structurele bezuiniging op de subsidie aan de beheerstichting CCM De Plataan van € 50.000 per jaar is in 2019 alsnog volledig gerealiseerd. Dit maakt nog onderdeel uit van bezuinigingstaakstelling kunst en cultuur 2018.

Eind juni 2019 is de Perspectiefnota 2020-2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit betekent voor alle subsidies een generieke bezuinigingstaakstelling met ingang van 2020. Voor 2021 betekent dit vervolgens een herijking van alle subsidies. Tijdens deze herijking wordt bekeken in hoeverre subsidies inhoudelijk bijdragen aan het realiseren van gemeentelijk beleid en doelen. Voor alle subsidies niet sociaal domein gaat de herijking gepaard met een tweede financiële taakstelling. Over dit geheel zijn de subsidiepartijen kort na het raadsbesluit geïnformeerd. Het herijkingstraject is gestart en zal eind 2020 afgerond worden.

Voor subsidies is 1,3% indexatie gehanteerd, tenzij andere eerdere gemaakte afspraken gelden. Hiermee worden kostenstijgingen van organisaties en instellingen (deels) gecompenseerd en wordt het voorzieningenniveau in de gemeente op peil gehouden.

5.8.3 Subsidieplafonds

Bij vaststelling van de begroting is besloten tot het instellen van subsidieplafonds. Hiermee worden open einde regelingen voorkomen.

Voor 2019 golden de volgende subsidieplafonds voor de onderdelen amateurkunst, sportbeoefening en evenementen:

Amateurkunst	€ 97.127
Algemene sportstimulering	€ 7.500
Evenementen	€ 80.984

Er zijn in 2019 geen overschrijdingen geweest van de subsidieplafonds.

5.9 Paragraaf schouwburg Ogterop

2019 was een enerverend jaar voor Schouwburg Ogterop. Na het onverwachte vertrek van voormalig directeur, maart 2019, koos het gemeentebestuur voor een tijdelijke invulling van de vacante directiefunctie voor een periode van 1 jaar. De tijdelijke directie werd geleverd door het Nijmeegse bureau Buys Culturele Profielen. De interim directie is op parttime basis halverwege maart 2019 begonnen met hun werkzaamheden. Ze kregen als opdracht mee: 1) continueer het beleid en de activiteiten van Ogterop, en 2) Reik scenario's aan voor de verzelfstandiging van Schouwburg Ogterop. Inmiddels is de rapportage over de verzelfstandigingsscenario's afgerond en die zal in het voorjaar van 2020 in de Raad worden behandeld.

2019 was ook het jaar waarin de horeca-activiteiten van Stichting Horeca Schouwburg Ogterop werden geïmplementeerd in de organisatie van Schouwburg Ogterop. Dit was geen eenvoudig proces, waarbij moest worden vastgesteld dat de omzetverwachtingen van het horecabedrijfsplan vooralsnog te hoog gegrepen zijn.

De directie ad interim heeft aandacht gevraagd voor de toekomstbestendigheid van Schouwburg Ogterop. De schouwburgaccommodatie is niet op orde en behoeft een aantal ingrijpende maatregelen om de positie van Schouwburg Ogterop in het theaterlandschap te behouden en haar van een duurzame toekomst en een gezonde exploitatie te voorzien. In het najaar van 2019 is een knelpuntenanalyse opgesteld, en er zijn oplossingsscenario's aangereikt inclusief de bijbehorende investeringsramingen. Het College buigt zich in het eerste kwartaal van 2020 over deze rapportages. Naar verwachting volgt een presentatie in de Raad in het voorjaar van 2020.

Qua financiële exploitatie heeft Schouwburg Ogterop een goed jaar achter de rug. Het jaar werd afgesloten met een positief saldo van € 63.398.

Activiteiten in 2019

In 2019 vonden in Schouwburg Ogterop 399 activiteiten plaats. Dat was een geringer aantal activiteiten ten opzichte van 2018 (478 activiteiten). De voornaamste reden hiervan was dat 2019 een "Puppet-loos" jaar was. Het Puppet-festival wordt traditiegetrouw om het jaar georganiseerd. Op de tweede plaats werden in 2019 bijna dertig voorstellingen minder geprogrammeerd. Dat had te maken met het extra voorstellingsaanbod in 2018 vanwege het 150-jarig bestaan van Schouwburg Ogterop. In het aanbod van 2019 bleek cabaret als genre een topjaar voor Schouwburg Ogterop met uitverkochte voorstellingen van Peter Pannekoek, Pieter Derks, Daniel Arends, Bert Visscher, Jan Beuving, Rundfunk, Patrick Laureij, Cabarestefette en Yentl & de Boer.

De cultuurmaatschappelijke activiteiten zaten in de lift. Schouwburg Ogterop heeft zich ten doel gesteld om –met behoud van de theaterfunctie- haar cultuurmaatschappelijke functie een extra impuls te geven. Het gaat hier om evenementen die van belang zijn voor de Meppeler gemeenschap, zoals lokale amateurvoorstellingen, einduitvoeringen van basisscholen en scholen voor het voortgezet onderwijs (Vester College, Stad en Esch, Drenthe College), bijeenkomsten over maatschappelijke vraagstukken, het jaarlijkse Sportgala, en het ondersteunen en faciliteren van lokale initiatieven zoals o.a. Zonta Club Rond de Reest, De Arme kant van Meppel, het Stadsgesprek en Podium Meppel.

Indrukwekkend en volledig uitverkocht waren de bijeenkomst "Levenslessen van een rouwdeskundige" van Manu Keirse, over verlies en rouwverwerking, en de muziektheatervoorstelling Dag Mama over omgaan met dementie, georganiseerd door Alzheimercafé Meppel en Publieksacademie Medisch Centrum Meppel.

Schouwburg Ogterop was mede-organisator van Het Stadsgesprek, een nieuw initiatief om maatschappelijk actuele thema's te belichten die ook van belang zijn voor Meppel en omgeving. In 2019 werden twee Stadsgesprekken georganiseerd: (1) over voedselvoorziening (de productie en distributie van landbouw), en (2) de presentatie van het nieuwe boek van Frank Westerman "De Wereld volgens Darp" met ruime aandacht voor de protesten tegen de kernkoppen destijds in Havelte (een nagalm van de Koude oorlog tot in Drenthe).

Zonta is een internationale vrouwenserviceclub die opkomt voor de juridische, economische en maatschappelijke positie van vrouwen in de hele wereld. De Zonta Club Rond de Reest heeft i.s.m. Ogterop een fundraising activiteit georganiseerd gekoppeld aan de voorstelling 'DE VERLEIDERS FEMALE'. Dat werd een succes, de opbrengst ging naar een lokale 'Blijf van mijn lijf' organisatie. Deze samenwerking wordt in het volgende seizoen voortgezet.

Ogterop werkte andermaal met veel plezier samen met de Arme Kant van Meppel. Twee maal per seizoen gaat er een aanbod van 10-20 kaarten voor 40 voorstellingen naar de Arme Kant. Zo krijgen mensen met een kleine portemonnee ook toegang tot het theaterprogramma van Ogterop. Zij betalen €2,50 voor een kaartje en bij jeugdvoorstellingen is dat €1,50.

In samenwerking met Kinderopvang Doornijk organiseerde Schouwburg Ogterop twee blokken Theaterlessen.

De banden met Muziekcoöperatie Meppel werden aangetrokken met als doel om gezamenlijk popconcerten te organiseren in Ogterop.

Ook werden contacten met De Meenthe Steenwijk en de Tamboer Hoogeveen gelegd om de programmering op elkaar af te stemmen.

De zakelijke verhuringen vertoonden een stijgende lijn. Er bleek in 2019 veel behoefte te bestaan aan zakelijke vergaderarrangementen.

Bezoekcijfers in 2019

activiteiten Ogterop	2017	2018	2019
Aantal professionele voorstellingen	117	132	104
Aantal schoolvoorstellingen	10	17	8
Aantal inleidingen/workshops/rondleidingen	11	28	35
Aantal cultuurmaatschappelijke activiteiten	44	54	62
Aantal zakelijke verhuringen	129	121	148
Aantal filmhuisvertoningen	42	44	42
Aantal activiteiten Puppert-festival	0	82	0
Totaal	353	478	399

bezoekers Ogterop	2017	2018	2019
Bezoekers professionele voorstellingen	28.059	32.204	26.010
Bezoekers schoolvoorstellingen	2.570	3.680	2.185
Bezoekers inleidingen/workshops/rondleidingen	817	1.704	1.456
Bezoekers cultuurmaatschappelijke activiteiten	10.269	8.110	8.490
Bezoekers zakelijke verhuringen	8.855	8.545	9.979
Bezoekers filmhuisvertoningen	2.903	2.474	2.188
Bezoekers activiteiten Puppert-festival	0	4.000	0
Totaal	53.473	60.717	50.308

Ogterop digitaal	2017	2018	2019
Website bezoeken	122.366	122.285	119.019
Unieke website bezoekers	74.512	74.480	74.137
Theatervrienden	693	787	793
Facebook volgers	2.670	2.789	3.089
Instagram volgers			1.101
Twitter volgers			2.406

In 2019 trok Schouwburg Ogterop 50.308 bezoekers, waarvan 26.010 theaterbezoekers (prognose 25.375 theaterbezoekers), 2.185 bezoekers schoolvoorstellingen, 8.490 bezoekers cultuurmaatschappelijke activiteiten, 9.979 bezoekers zakelijke verhuringen en 2.188 bezoekers filmhuis. Het geheel aan bezoekersaantallen werd gecompliceerd met 1.456 bezoekers/deelnemers aan inleidingen, workshops en rondleidingen. Afgezien van de prognoses van de theaterbezoekers zijn geen bezoekersprognoses voor 2019 opgesteld. Schouwburg Ogterop is verheugd over de toename van het aantal bezoekers aan cultuurmaatschappelijke activiteiten en zakelijke verhuringen en hoopt deze trend door te trekken in 2020.

Financiële verantwoording

Schouwburg Ogterop sloot 2019 af met een positief resultaat van € 63.398.

Het resultaat is terug te voeren op een sterk verbeterd rendement op de voorstellingen. De totale uitgaven op de voorstellingen bedroeg € 543.344 terwijl een uitgave was begroot van € 526.400. De overschrijding van € 16.944 werd royaal gecompenseerd door de gerealiseerde inkomsten op de voorstellingen (begroot: € 425.000, gerealiseerd: € 517.654, verschil: € 75.711), hetgeen uiteindelijk resulteerde in een positief saldo van € 58.767.

Ook de gerealiseerde huuropbrengsten van de cultuurmaatschappelijke en zakelijke verhuur droegen bij aan het positieve resultaat (begroot: € 65.000, gerealiseerd: € 83.604).

Daar staat een negatief resultaat op Exploitatie Gebouw van -€ 23.594 tegenover, met name als gevolg van hogere energielasten en hogere uitgaven voor onderhoud en lagere huuropbrengsten vanuit Stichting Horeca Schouwburg Ogterop.

De resultaten op overige kosten- en opbrengstensoorten volgden in grote lijnen de begroting.

Jaarrekening

6. Balans

Balans
(x € 1.000 euro's)

BALANS

ACTIVA	31- 12- 2019	31- 12- 2018
VASTE ACTIVA		
IMMATERIELE VASTE ACTIVA	395	441
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	29
Bijdragen aan activa eigendom van derden	395	412
MATERIELE VASTE ACTIVA	98.179	99.689
Investerings met een economisch nut		
<i>* gronden uitgegeven in erfpacht</i>	-	-
<i>* overige investeringen</i>	61.882	62.565
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	24.218	24.939
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	12.079	12.185
FINANCIELE VASTE ACTIVA	12.745	13.649
Kapitaalverstrekkingen		
<i>* Deelnemingen</i>	108	408
<i>* Woningbouwcorporaties</i>	5.501	5.897
<i>* Deelnemingen</i>	627	926
Overige langlopende leningen	6.510	6.417
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		
TOTAAL VASTE ACTIVA	111.319	113.779
VLOTTENDE ACTIVA		
VOORRADEN	18.453	24.710
Grond- en hulpstoffen		
<i>* Niet in exploitatie genomen bouwgronden</i>	-	-
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	18.132	24.383
Gereed product en handelsgoederen	321	327
UITZETTINGEN MET RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR	9.907	9.871
Vorderingen op openbare lichamen	4.116	4.345
Rekening- courantverhouding met het Rijk	4.327	2.968
Overige vorderingen	1.464	2.557
LIQUIDE MIDDELEN	4.431	1.494
Kas- en banksaldi	4.431	1.494
OVERLOPENDE ACTIVA	1.607	2.402
Nog te ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	8	-
Overige	1.598	2.402
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	34.398	38.477
TOTAAL ACTIVA	145.717	152.256

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
VASTE PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN	12.109	13.112
ALGEMENE RESERVE	10.185	10.544
BESTEMMINGSRESERVE		
Diverse bestemmingsreserves	846	2.210
GEREALISEERD RESULTAAT	1.078	359
VOORZIENINGEN		
Voorzieningen	6.803	7.389
Voorziening voor vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.		
VASTE SCHULDEN MET RENTYPISCHE LOOPTIJD LANGER DAN 1 JAAR	100.544	109.410
* Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	100.544	109.410
TOTAAL VASTE PASSIVA	119.456	129.912
VLOTTENDE PASSIVA		
NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR	18.726	11.116
Kasgeldleningen	7.000	5.000
Banksaldi	6.941	-
Overige schulden	4.785	6.116
OVERLOPENDE PASSIVA	7.535	11.228
Nog te betalen bedragen	3.500	4.784
Ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	2.401	2.509
Overige	1.634	3.935
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	26.262	22.344
TOTAAL PASSIVA	145.717	152.256
Gewaarborgde geldleningen (geen achtervang)	48.533	49.462

6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

6.1.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

COVID-19

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. We hebben gekeken naar de grondslagen en de continuïteit. We hebben geconstateerd dat het geen effect heeft op de jaarrekening 2019 en ook dat het geen impact heeft op de continuïteit van de gemeente.

6.1.2 Balans

Vaste activa:

Artikel 59 stelt dat alle investeringen worden geactiveerd met uitzondering van kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde.

Immateriële vaste activa:

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de vervaardigings- c.q. verkrijgingprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in maximaal 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa met een economisch nut:

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Door het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV van 5 maart 2016 is de categorie niet in exploitatie genomen gronden komen te vervallen. Deze gronden zijn per 1-1-2016 zonder afwaardering van de boekwaarde ondergebracht bij de materiële vaste activa. In het wijzigingsbesluit is voorgeschreven dat uiterlijk 31 december 2019 deze gronden moeten worden gewaardeerd tegen taxatiewaarde. Dit is in 2019 gedaan.

De activa worden vanaf het jaar volgend op het tijdstip waarop dit gereed kwam of verworven werd lineair (of annuïtair bij uitzondering) afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Op grond met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering of het verzamelen van huishoudelijk afval of waarvoor begraafrechten kunnen worden geheven, worden deze investeringen voortaan op de balans opgenomen onder de investeringen met economisch nut in een aparte categorie.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut:
Met ingang van 2017 worden alle investeringen geactiveerd.

Afschrijvingsmethode:

Voor de afschrijving op activa wordt de lineaire methode gehanteerd. Investerings in activa met een maatschappelijk nut, geactiveerd vóór 2017 worden afgeschreven in de destijds vastgestelde afschrijvingstermijn. Investerings in activa met een maatschappelijk nut geactiveerd vanaf 2017 worden afgeschreven in het aantal jaren zoals dat bij de kredietverlening door de Gemeenteraad is vastgesteld.

Investerings met economisch nut met een verkrijgingprijs boven de € 10.000 worden lineair afgeschreven conform de volgende tabel in:

Immateriële vaste activa	Termijn in jaren
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling en planvorming	maximaal 5
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	variabel
Materiële vaste activa	Termijn in jaren
Gronden en terreinen	geen
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
Riolering: eerste aanleg niet-mechanisch deel	60
Riolering: niet-mechanisch deel	35
Riolering: mechanisch deel	15
Aanleg sportvelden	30
Renovatie sportvelden	15
Aanleg en herinrichting begraafplaatsen	25
Aanleg / renovatie kunstgrasvelden	10
Civieltechnische kunstwerken	40
Waterwegen, waterbouwkundige werken	20
Aanleg en herinrichting parken, plantsoenen, vijvers en overig openbaar groen	15
Permanente terreinwerken, wegen, straten, fietspaden, voetpaden	15
Houten bruggen	15
Buiteninventaris (speeltoestellen, sportparkattributen, straat-meubilair en verkeersborden c.a.)	10
Openbare verlichting	10
Verkeersregelinstallaties	10
Gebouwen / bouwwerken	
Gebouwen met permanente bouwaard: school- en bedrijfsgebouwen, sportaccommodaties, woningen c.a.	40
Gebouwen met een semi-permanente bouwaard: school- en bedrijfsgebouwen, sportaccommodaties, woningen c.a.	20
Renovatie, restauratie en aankoop school- en bedrijfsgebouwen, sportaccommodaties en woningen c.a.	25
Bouwkundige aanpassingen, die niet vallen onder renovatie en restauratie (bijvoorbeeld vervanging sportvloer)	15
Vervanging daken en dakbedekkingen	20
Transport- en Vervoermiddelen	
Vracht- en vuilnisauto's, bestel- en personenauto's, aanhangers e.d.	7
Tractoren en shovels	10
Motorvoertuigen	10
Schuiten	10
Machines, apparaten en installaties	
Technische installaties: aard en nagelvast (leidingen, kanalen, radiatoren)	40
Technische installaties: werktuigbouw (CV-ketels, liften, luchtbehandelingskasten, armaturen)	20
Technische installaties: elektrotechniek (telefooncentrales, toegangs- en veiligheidsinstallaties, stemcomputers)	10
Automatisering: hardware en software	5
Apparatuur kantoren, keukens, foto, film, reproductie etc.	5
Zoutstrooiers, sneeuwplougen en -schuivers, andere aan voertuigen te koppelen apparaten/machines en overig materieel voor reiniging, openbare ruimte.	10
Veegmachines	6
Maaimachines	5
Afzetcontainers	15
Ondergrondse afvalcontainers: buitenbak en binnenbak	15
Zonnepanelen	20
Overige materiële vaste activa	
Meubels en inventaris (incl. meubilair kantoren, scholen, sporthallen en gymzalen)	10
Afvalcontainers	10
Kaartmateriaal, luchtfoto's	5

Financiële vaste activa	Termijn in jaren
Het betreft activa die een financiële waarde of een financieel bezit vertegenwoordigen	variabel

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdrage wordt afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede rentekosten en administratie- en beheerskosten minus de verkregen verkoopopbrengsten. Winsten uit grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Bij de winst- en verliesnemering wordt de volgende uitgangspunten aangehouden:

- voorziene verliezen worden al in de jaarrekening genomen zodra zij bekend zijn (voorzichtigheidsbeginsel);
- winsten worden in de jaarrekening verwerkt op basis van de 'Percentage of Completion-methode' conform de vernieuwde BBV regelgeving;
- winst en verlies wordt genomen op basis van contante waarde;
- winst en verlies komen via de exploitatie ten laste van en ten goede aan het jaarrekeningresultaat.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening is bepaald op basis van geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze worden tegen nominale waarden opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Onder de voorzieningen zijn opgenomen de voorziening afvalstoffen en de voorziening riolering omdat dit door derden verkregen middelen zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, wordt buiten de balanstelling opgenomen de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie vermeld.

6.2 Toelichting op de balans

(in euro's)

ACTIVA

6.2.1 Vaste activa

Immateriële vaste activa

	1-1-2019	31-12-2019
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	28.929	-
Bijdragen aan activa eigendom van derden	411.732	394.725
Totaal	440.661	394.725

Onder immateriële vaste activa worden begrepen de bijdragen aan activa in eigendom van derden en de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief. Kosten van onderzoek en ontwikkeling welke niet aan bepaald actief kunnen worden toegerekend worden niet meer geactiveerd.

Het verloop van de boekwaarde was in 2019 als volgt:

	1-1-2019	Inves- teringen	Desin- veste- ring	Afschrij- vingen	Bijdra- gen van derden	Afwaar- derin- gen	31-12-2019
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	28.929			28.929			-
Bijdragen aan activa in eigendom van	411.732	2.904		19.911			394.725
Totaal	440.661	2.904	-	48.840	-	-	394.725

Materiële vaste activa

De materiële activa worden ingedeeld in activa met een economisch nut en in activa met een maatschappelijk nut. Onder investeringen met een economisch nut worden begrepen die investeringen waarvoor een "markt" is of welke onderdeel vormen voor een aan derden in rekening te brengen tarief.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

	1-1-2019	correctie	Inves- teringen	Desin- veste- ring	Afschrij- vingen	Bijdra- gen van derden	Afwaar- derin- gen	31-12-2019
Gronden en terreinen	11.435.043	106.890-	1.430.000	19.296			943.559	11.795.299
Woonruimten	-							-
Bedrijfsgebouwen	42.148.631	9.217	260.142		1.921.891	16.712		40.479.387
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	26.099.294	97.673	426.442		1.320.620			25.302.789
Vervoermiddelen	1.781.374		767.168	14.080	408.272			2.126.190
Machines	4.128.361		754.424		482.467	7.975		4.392.343
Overig	1.911.210		611.515		518.510			2.004.215
Totaal	87.503.913	-	4.249.691	33.375	4.651.760	24.687	943.559	86.100.223

De vermeerdering van gronden en terreinen van € 1.430.000 betreft een overboeking van de grex Blankenstein B naar niet te ontwikkelen gronden Blankenstein van € 945.000 en een verrekening met de grond parkeerterreinen Vledder van € 485.000 cf. raadsbesluit van 21-6-2018. De afwaardering van € 943.559 is het gevolg van het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV van 5 maart 2016. Het financiële effect is ook zichtbaar in de programma's 8 en 10 van de programmaverantwoording.

De totale boekwaarde van € 86.100.223 is inclusief een boekwaarde van € 24.218.226 voor investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	1-1-2019	Inves- teringen	Desin- veste- ring	Afschrij- vingen	Bijdra- gen van derden	Afwaar- derin- gen	31-12-2019
Gronden en terreinen	-						-
Bedrijfsgebouwen	-						-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.125.069	1.006.461		931.197	168.812		12.031.521
Machines	38.064			12.953			25.111
Overig	22.282						22.282
Totaal	12.185.415	1.006.461	-	944.150	168.812	-	12.078.914

De totale boekwaarde van € 12.078.914 is inclusief een boekwaarde van € 2.582.716 voor investeringen in maatschappelijk nut geactiveerd vanaf 2017.

Financiële vaste activa

Dit betreffen de verstrekte langlopende geldleningen, aandelen in gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en de in het bezit van de gemeente zijnde effecten.

Het verloop van de boekwaarde was in 2019 als volgt:

	1-1-2019	Verstrekt	Afge- lost	Afgewaardeerd	31-12-2019
Deelnemingen	407.911			300.000	107.911
Totaal kapitaalverstreking aan deelnemingen	407.911	-	-	300.000	107.911
Woningbouw	5.897.046		395.887		5.501.160
Totaal leningen verstrekt aan woningbouw	5.897.046	-	395.887	-	5.501.160
Essent	-				-
Vitens	493.232		164.414		328.818
Enexis	99.660		99.660		-
Meppel Energie	333.507		35.417		298.090
Totaal leningen verstrekt aan deelnemingen	926.399	-	299.490	-	626.908
Hypothecaire geldleningen	2.347.782		303.147		2.044.634
Uitzettingen met looptijd > 1 jaar	768.231	501.155	99.234		1.170.152
Overige verstrekte leningen	3.301.148	550.805	557.237		3.294.715
Totaal overige verstrekte leningen	6.417.161	1.051.960	959.618	-	6.509.502
Totaal	13.648.517	1.051.960	1.654.995	300.000	12.745.481

In het bedrag van de overige verstrekte leningen is een bedrag van ruim € 2,3 miljoen opgenomen voorvoortbetaalde huur aan WOG B.V.

6.2.2 Vlottende activa

	1-1-2019	31-12-2019
Gronden in exploitatie	24.383.035	voor boekwerk
Gereed product/handelsgoederen	326.616	0
Totaal	24.709.651	-

	Boek- waarde 1-1-2019	Investe- ringen	Inkom- sten	Mutatie voorzie- ning	Winst- en verlies- neming	Boek- waarde 31-12-2019
<i>Gronden in exploitatie</i>						
Blankenstein B	4.832.306	246.694	1.091.985			3.987.015
Noord 2	1.319.429	113.833	813.785		264.000	883.476
Danninge Erve Zuid fase 2	5.435.239	243.634	550.908		38.000	5.165.966
Oevers E	2.100.155	99.634	181.545		25.000	2.043.245
Het Vledder BC	8.784.161	918.694	2.968.412			6.734.443
Nieuwveense Landen fase 1	12.130.211	1.745.831	3.831.587		34.000	10.078.455
NIT/ Oevers D	357.287	55.023	470.002		81.000-	138.692-
Koeberg Noord	-295.809	192.570	9.621		28.000	84.860-
Randweg	20.056	70.807				90.863
Voorziening grondexploitatie	-10.300.000			-328.000		10.628.000-
Totaal gronden in exploitatie	24.383.035	3.686.721	9.917.845	328.000-	308.000	18.131.911
Totaal gronden	24.383.035	3.686.721	9.917.845	328.000-	308.000	18.131.911

Voorzieningen

In de Nota Grondbeleid 2015-2018 is bepaald dat voorziene verliezen op grondexploitaties (hierna ook: bouwgronden in exploitatie) in de jaarrekening worden verwerkt zodra zij bekend zijn. Een voorziening moet direct worden getroffen ter grootte van het berekende tekort. In onderstaande tabel zijn de benodigde voorzieningen voor verliesgevende grondexploitaties per 31-12-2019 weergegeven.

Voorzieningen in de jaarrekening 2019 per 31-12-2019, bedragen x € 1.000	
Bouwgrond in exploitatie	
<i>Blankenstein B</i> De voorziening voor Blankenstein is met € 226.000 verhoogd. Ondanks de verbeterde verkaveling is in 2019 slechts 1 kavel verkocht. Als risicovermindering zijn de kavels verkleind en is de looptijd verlengd met 3 jaar. Hierdoor is sprake van een lichte kostenstijging. Deze grondexploitatie is verliesgevend, waardoor het negatieve rente effect verslechterd.	€ 3.351
<i>Vledder BC (exploitatie)</i> De voorziening is met € 102.000 verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door extra rentekosten als gevolg van een langere doorlooptijd. De bouwprojecten vragen iets meer voorbereidingstijd dan is voorzien in 2018, waardoor de looptijd om te komen tot afronding van het project met 1 jaar is verlengd.	€ 7.276
Totaal voorzieningen	€ 10.628

Waardering grondexploitaties

Uitgangspunten

Wijzigingen in de economische situatie, maar ook toekomstige planwijzigingen op projectniveau, hebben invloed op de uiteindelijke resultaten van de verschillende grondexploitaties binnen onze gemeente. Ook beleidsmatige keuzes over programma, ontwikkeltempo, ontwikkelvolgorde en kwaliteitscriteria etc. zijn bepalend voor het verwachte resultaat op de grondexploitaties en de waardering daarvan. De waardering van de grondexploitaties in deze jaarrekening is gebaseerd op de actuele inzichten ten aanzien van de marktsituatie en de te hanteren parameters (zoals prijsindexering, rente- en grondprijsontwikkeling).

Tussentijdse winstneming

In de jaarrekening 2017 is voor het eerst tussentijdse winst genomen op grondexploitaties met een positieve resultaatprognose op basis van de zogenaamde 'Percentage of Completion' methode, conform het aangescherpte BBV-voorschrift aangaande tussentijdse winstneming.

In het kader van het voorzichtigheidsbeginsel dient bij de bepaling van de tussentijdse winst rekening te worden gehouden met de risico's die specifiek samenhangen met de nog te realiseren kosten en opbrengsten van de individuele grondexploitaties. Dit leidt voor de jaarrekening 2019 tot de volgende berekening.

Winstneming bedragen x € 1.000	Winstprognose 1-1-2019	Risicoafslag	Winstprognose na risicoafslag	Kosten (% realisatie)	Opbrengsten (% realisatie)	Totaal tuss. winstneming
Bouwgronden in exploitatie						
Koeberg Noord	€ 54	€ 5	€ 48	88%	99%	€ 42
Danninge Erve Zuid fase 2	€ 764	€ 262	€ 502	64%	18%	€ 59
Nieuwveense Landen fase 1	€ 2.219	€ 1.794	€ 425	35%	23%	€ 34
Noord II	€ 5.637	€ 313	€ 5.324	96%	82%	€ 4.218
Oevers D	€ 2.860	€ 38	€ 2.822	90%	72%	€ 1.820
Oevers E	€ 569	€ 185	€ 384	85%	55%	€ 180
Randweg	€ -	€ -	€ -	0%	0%	€ -
Totaal	€ 12.102	€ 2.597	€ 9.506			€ 6.353

Per 31-12-2019 is totaal € 6.353.000 aan winst genomen op grondexploitaties met een winstprognose. De winstneming over het boekjaar 2019 bedraagt € 308.000.

Programmering en fasering

Woningbouw

De provinciale bevolkingsprognoses zijn leidend voor de woningprogrammering. Door adviesbureau Companen zijn deze prognoses geanalyseerd en vertaald in een woningtoename per jaar. Voor Meppel bedraagt de woningtoename voor de perioden 2015-2019 en 2020-2025 respectievelijk circa 200 en 160 woningen per jaar. Voor de periode 2025 tot en met 2040 is de woningbehoefte geëxtrapoleerd.

Bedrijventerreinen

In 2019 is de totale uitgifteprognose nagenoeg gerealiseerd, er is ruim 3 ha. bedrijfsgrond uitgegeven. Het betreft de verkoop van percelen bouwgrond op de bedrijventerreinen Blankenstein, Noord II, Oevers D en Oevers E. Voor de komende jaren wordt ervan uitgegaan dat een gemiddeld uitgiftetempo van circa 3 hectare per jaar haalbaar is.

Parameters en grondprijzen

Rekenrente

Het rentepercentage dat wordt gehanteerd voor de toegerekende rente grondexploitaties 2019 is berekend op 3,25%. Dit percentage is afgeleid van de werkelijk te betalen rente over het aandeel vreemd vermogen, conform BBV richtlijnen. Voor 2020 en volgende jaren is uitgegaan van de renteberekening programmabegroting 2020, deze bedraagt 3,23%.

Kosten- en opbrengstenstijging

In lijn met voorgaande jaren is extern advies ingewonnen voor de toetsing/bepaling van de parameters voor kosten- en opbrengstenstijging.

Grondprijzen

Voor de herziening Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2020 is het uitgangspunt de grondprijzennota 2020. Ten opzichte van de grondprijzennota 2019 zijn de grondprijzen voor bedrijventerreinen als marktconform getoetst en worden gehandhaafd. Voor woningbouw vrije sector zijn de prijzen in NieuwveenseLanden en Danninge Erve Zuid fase 2 aan de onderkant licht verhoogd.

Risico's en onzekerheden

Op grond van de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2013 is een uitgebreide risicoanalyse voor de grondexploitaties uitgevoerd. De risico's zijn door adviesbureau Metafoor voor alle projecten afzonderlijk in beeld gebracht, waarbij het meeste aandacht is uitgegaan naar de financiële risico's en de beheersing daarvan voor Nieuwveense Landen (NvL) dat met afstand de grootste grondexploitatie is van Meppel.

De individuele risico's in de projecten liggen in lijn met de risico's uit 2019. Toch blijft de uitgifte van bouwgrond het belangrijkste risico voor alle grondexploitaties. Vertraging in (de uitgifte van en realisatie woonrijp maken) een project kan leiden tot een toename van rente-, planontwikkeling- en beheerskosten. Ook het niet realiseren van de beoogde grondprijs vormt steeds weer een aanzienlijk risico. Daarnaast bestaan er risico's met betrekking tot de ontwikkeling van de parameters binnen de projecten, zoals kosten- en opbrengstenstijging en de renteontwikkeling.

Een nadere toelichting op de beheersmaatregelen en berekening van de benodigde bufferreserve is opgenomen in de paragraaf "weerstandsvormogen en risicobeheersing".

	Boek- waarde 1-1-2019	Investe- ringen	Inkom- sten	Mutatie voorzie- ning	Winst- en verlies- neming	Boek- waarde 31-12-2019
<i>Gereed product/handelsgoederen</i>						
Volkstuinen	127.467					127.467
Woningen	69.012					69.012
J. vd Boschkade	250.627					250.627
Oevers A/B/C	1.170					1.170
Bremenberglas (zandwinning)	-121.660	1.148	6.461			126.973-
Totaal overig	326.616	1.148	6.461	-	-	321.303
Totaal voorraden	24.709.651	3.687.869	9.924.306	328.000-	308.000	18.453.214

Deze balanscategorie betreft in hoofdzaak verhandelbaar onroerend goed.

Uitzettingen met rente typische looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen

Het verloop van de boekwaarde was in 2019 als volgt:

Vorderingen totaal	1-1-2019	31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	7.313.792	8.442.819
Overige vorderingen	2.557.463	1.463.994
Totaal	9.871.255	9.906.813

Vorderingen op openbare lichamen	1-1-2019	31-12-2019
Vordering inzake BTW-compensatiefonds	4.045.098	4.016.671
Schatkistbankieren	2.968.306	4.327.212
Overige vorderingen op overheden	300.388	98.936
Totaal	7.313.792	8.442.819

Door een wijziging van de Wet Financiering decentrale overheden is in december 2013 het schatkistbankieren verplicht geworden voor de decentrale overheden. In het kader van het verplicht schatkistbankieren is het drempelbedrag waarover verantwoording moet worden afgelegd € 814.406. Het totaal aan middelen dat uitsluitend in het kader van het drempelbedrag buiten 's Rijks schatkist is gehouden is elk kwartaal in 2019 € 0.

Overige vorderingen	1-1-2019	31-12-2019
PC Privé / fietsregeling	7.267	9.269
Belastingdebiteuren	738.801	479.500
Vorderingen NIT	10.767	1.308
Overige vorderingen	2.202.781	1.280.656
Af: Voorziening dubieuze debiteuren	402.153	306.738
Totaal	2.557.463	1.463.994

In het bedrag van € 1.280.656 per 31 december 2019 onder de overige vorderingen staat met betrekking tot debiteuren sociale zaken een brutobedrag van € 1.628.639 open waarvan € 480.600 aangemerkt wordt als invorderbaar.

Voor het niet kunnen innen van vorderingen is een voorziening gevormd. De opbouw van deze voorziening geschiedt op grond van artikel 9 van de Financiële beheersverordening (art. 212 Gemeentewet). De onttrekkingen vinden plaats op basis van de feitelijke boekingen. Het bedrag van de voorziening voor de belastingvorderingen en overige vorderingen bedraagt € 306.738. Over 2019 is aan de voorziening een bedrag € 96.452 toegevoegd ten laste van de exploitatie.

Liquide middelen

Het verloop van de boekwaarde was in 2019 als volgt:

	1-1-2019	31-12-2019
BNG	1.462.652	417.285
Kas	7.882	4.383
ING	17.003	5.938
Kruisposten	6.848	4.003.860
Totaal	1.494.386	4.431.466

Overlopende activa

Het verloop van de boekwaarde was in 2019 als volgt:

	1-1-2019	31-12-2019
Nog te ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	-	8.207
Overig	2.401.842	1.598.295
Totaal	2.401.842	1.606.502

	Stand 1-1-2019	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Stand 31-12-2019
Nog te ontvangen voorschotbedragen doeluitkeringen				
Herstructurering Het Vledder	-	8.207		8.207
Totaal vooruitontvangen bedragen	-	8.207	-	8.207

PASSIVA

6.2.3 Eigen vermogen

Reserves zijn vermogensbestanddelen die bedrijfseconomisch gezien vrij aanwendbaar zijn. In de toelichting op de balans worden reserves onderscheiden naar:

- de algemene reserve;
- bestemmingsreserves.

waarbij de laatste categorie gesplitst wordt in:

- A. overige bestemmingsreserves.
- B. reserves met een egaliserend karakter
- C. bedrijfsreserve
- D. projectgebonden reserves

Het verloop van het saldo van de reserves in 2019 is als volgt:

	Stand 1-1-2019	Verwerking resultaat	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vrijval reserves	Stand 31-12-2019
Algemene reserve						
Algemene bufferreserve	5.754.905					5.754.905
Vrij besteedbare reserve	4.788.865	340.933	410.000	1.109.432		4.430.366
Totaal algemene reserve	10.543.770	340.933	410.000	1.109.432	-	10.185.271
Bestemmingsreserves						
<i>A. Overige reserves</i>						
Frictiekosten	40.000					40.000
<i>B. Reserves met een egaliserend karakter</i>						
Budgetoverheveling	-	451.000		451.000		-
<i>C. Bedrijfsreserves</i>						
Nat Industrierrein (PPS- bedrijfsreserve)	11.519					11.519
<i>D. Projectgebonden</i>						
Ondernemersfonds	19.000		210.327	210.327		19.000
Sociaal domein	1.306.000			892.000		414.000
Ogterop	150.000					150.000
Grondexploitatie	683.000	683.000-				-
Onafhankelijke cliëntondersteuning		250.000		38.852		211.148
Totaal bestemmingreserves	2.209.519	18.000	210.327	1.592.179	-	845.667
Resultaat na bestemming	-					-
Totaal reserves	12.753.289	358.933	620.327	2.701.611	-	11.030.937

Toelichting op de reserves 2019

Algemene reserves

Algemene bufferreserve

Deze reserve wordt aangehouden om risico's op te kunnen vangen. De gewenste omvang van de bufferreserve wordt ieder jaar bij het opmaken van de jaarrekening bepaald.

Vrij besteedbare reserve

Deze reserve dient als buffer voor financiële tegenvallers.

Mutaties 2019:

In de raadsvergadering van 20 juni 2019 is de jaarrekening 2018 vastgesteld en werd besloten om het restant van het resultaat, € 340.933 toe te voegen aan de algemeen vrij besteedbare reserve. In de raadsvergadering van 26 september 2019 is de bestuursrapportage 2019 vastgesteld en daarmee besloten om het resultaat van de verkoop van Villa Mobila (€ 410.000) toe te voegen aan de vrij besteedbare reserve en het saldo van de bestuursrapportage 2019 (€ 1.018.937 nadelig) te onttrekken aan de vrij besteedbare reserve. De onttrekking van € 90.495 ten gunste van de exploitatie is ter dekking van de kosten van impuls beheer openbare ruimte.

Bestemmingsreserves

Frictiekosten bezuinigingen

Deze reserve is bij de jaarstukken 2010 gevormd uit de resultaatbestemming en dient in het kader van de bezuinigingen ter dekking van frictiekosten.

Mutaties 2019:

Geen.

Reserve budgetoverheveling

Deze reserve wordt gevormd door een separaat raadsbesluit resultaatbestemming en is voor het rechtmatig aanwenden van incidentele uitgaven waarvan de werkzaamheden niet (volledig) in het betreffende boekjaar zijn afgerond en die in het volgende jaar zullen worden gerealiseerd.

Mutaties 2019: In de raadsvergadering van 20 juni 2019 is bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 besloten om een deel van het resultaat, € 451.000 toe te voegen aan deze reserve en in 2019 € 451.000 te onttrekken aan deze reserve en toe te voegen aan de begroting 2019.

Reserve Nat Industrierrein

Deze reserve is voor de promotie en acquisitie van het Nat industrierrein. De reserve is onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst.

Mutaties 2019:

Geen.

Reserve ondernemersfonds

Deze reserve is voor het beschikbaar hebben van middelen voor versterking van het georganiseerde bedrijfsleven.

Mutaties 2019:

Jaarlijks vindt er een onttrekking plaats ten gunste van de exploitatie ter dekking van de subsidieverlening aan Stichting Ondernemersfonds Meppel. In 2019 is er € 210.327 onttrokken uit de reserve. De toevoeging aan de reserve van € 210.327 is ten laste van de exploitatie uit de jaarlijkse extra opbrengst uit het OZB-tarief voor niet-woningen.

Reserve sociaal domein

Deze reserve is voor het beschikbaar hebben van middelen om eventuele overschrijdingen binnen het sociaal domein op te vangen.

Mutaties 2019:

Conform het College- uitvoeringsprogramma 2018-2022 vindt er een onttrekking plaats van € 414.000 ten gunste van de exploitatie ter dekking van de kosten van innovatie in passende zorg en ondersteuning. Daarnaast is er € 478.000 onttrokken ten gunste van de exploitatie ter dekking van de kosten van overschrijding van het uitgavebudget voor het Sociaal Domein. Dit is ook zo opgenomen in de programmabegroting 2019.

Reserve Ogterop

Deze reserve is om middelen beschikbaar te hebben van de (toekomstige) theatergerelateerde uitgaven.

Mutaties 2019:

Geen.

Reserve grondexploitatie

Deze reserve is ingesteld om de risicoafslag in een tijdelijke bestemmingsreserve op te nemen.

Mutaties 2019:

In de raadsvergadering van 20 juni 2019 is de jaarrekening 2018 vastgesteld en werd besloten om € 683.000 te onttrekken aan deze reserve.

Reserve onafhankelijke cliëntondersteuning

Deze reserve is in de raadsvergadering van 20 juni 2019 ingesteld en is om de middelen die via de septembercircularis 2018 werden ontvangen in te zetten voor dit onderwerp.

Mutaties 2019:

In de raadsvergadering van 20 juni 2019 is de jaarrekening 2018 vastgesteld en werd besloten om de deel van het resultaat, € 250.000 toe te voegen aan deze reserve. De onttrekking van € 38.852 ten gunste van de exploitatie is ter dekking van de kosten van het project onafhankelijke cliëntondersteuning.

Resultaat voor bestemming

	1-1-2019	31-12-2019
Totaal saldo van baten en lasten	358.933	1.077.808

Voor het voorstel met betrekking tot het resultaat 2019 wordt verwezen naar het betreffende raadsvoorstel.

6.2.4 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verliezen, verplichtingen en risico's waarvan de omvang op balansdatum onzeker, doch redelijkerwijs is in te schatten.

	Stand 1-1-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Stand 31-12-2019
Algemene voorzieningen				
Voorziening pensioen- en wachtgelden bestuur en personeel	3.722.285	666.490	313.434	4.075.341
Totaal algemene voorzieningen	3.722.285	666.490	313.434	4.075.341
Van derden verkegen middelen				
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	1.446.131		682.843	763.288
Voorziening riolering	2.220.810		256.406	1.964.404
Totaal van derden verkregen middelen	3.666.942	-	939.249	2.727.693
Totaal voorzieningen	7.389.226	666.490	1.252.683	6.803.033

Toelichting op de voorzieningen 2019

Algemene voorzieningen

Voorziening pensioen- en wachtgelden bestuur en personeel

Deze voorziening is bedoeld voor de opvang van de uitkeringsverplichtingen aan het voormalige personeel (wachtgelden en de opgebouwde uitkeringsverplichtingen van gewezen en huidige wethouders).

Mutaties 2019:

Jaarlijks wordt de hoogte van de voorziening bepaald aan de hand van actuariële berekeningen. Om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen is een storting gedaan van € 666.490. Er is € 313.434 aan uitkeringen wachtgeld en ouderdoms- of nabestaandenpensioen gedaan.

Van derden verkregen middelen

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing is sprake van een 100% kostendekking. Mee- en tegenvallers op dit onderdeel worden verrekend met deze voorziening.

Mutaties 2019:

Er is € 682.843 onttrokken uit de voorziening om het exploitatietekort afval 2019 op te vangen.

Voorziening riolering

Deze voorziening is bedoeld voor de egalisatie van de lasten met betrekking tot toekomstig of nog niet uitgevoerd werk bij groot-onderhoud, toekomstige vervangingsinvesteringen of uitbreidingsinvesteringen.

Mutaties 2019:

Er is € 256.406 onttrokken uit de voorziening om het exploitatietekort riolering 2019 op te vangen.

6.2.5 Vaste schulden met rente typische looptijd langer dan 1 jaar

Onderhandse leningen.

Onderhandse leningen	1-1-2019	31-12-2019
Binnenlandse banken	108.347.035	100.543.940
Binnenlandse bedrijven	-	-
Boekwaarde per einde jaar	108.347.035	100.543.940

Vaste schulden zijn schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Het verloop van de opgenomen onderhandse geldleningen was in 2019 als volgt:

Binnenlandse banken	1-1-2019	31-12-2019
Boekwaarde per aanvang jaar	108.347.035	109.410.186
Bij: opgenomen geldleningen	10.000.000	-
Af: betaalde aflossingen	8.936.850	8.866.245
Boekwaarde per einde jaar	109.410.186	100.543.940

Over de onderhandse leningen was een rentevergoeding van € 3.941.217 verschuldigd.

6.2.6 Vlottende passiva

Kortlopende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

Het verloop van de boekwaarde was in 2019 als volgt:

	1-1-2019	31-12-2019
RC Schouwburg	298.863	349.502
RC Sociale Zaken	947.551	1.126.746
Personeelsfonds	6.153	5.660
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	5.991	4.757
Crediteuren	4.785.914	3.298.459
Crediteuren Nat industrieterrein	71.728	
Overig		
Totaal	6.116.201	4.785.124

Opgenomen kasgeldlening

	1-1-2019	31-12-2019
Kasgeldlening o/g	5.000.000	7.000.000
Totaal	5.000.000	7.000.000

Banksaldi

Het verloop van de boekwaarde was in 2019 als volgt:

	1-1-2019	31-12-2019
BNG	-	6.941.088
Totaal	-	6.941.088

Overlopende passiva

Het verloop van de boekwaarde was in 2019 als volgt:

	1-1-2019	31-12-2019
Nog te betalen bedragen	4.784.176	3.500.273
Vooruitgefactureerde bedragen	2.429.309	108.184
Ontvangen voorschotbedragen doeluitkeringen	2.509.013	2.401.278
Overig	1.505.308	1.525.673
Totaal	11.227.805	7.535.407

Vooruit gefactureerd betreft een bedrag gefactureerd aan Pandriks O/G B.V. Deze gronden zijn nog niet feitelijk geleverd en mogen daarom niet als opbrengst in de jaarrekening worden verantwoord.

In de overlopende passiva zijn ook opgenomen de ontvangen voorschotbedragen doeluitkeringen. Onderstaand zijn deze voorschotbedragen gespecificeerd:

	Stand 1-1-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terug- betalingen	Stand 31-12-2019
Ontvangen voorschotbedragen doeluitkeringen				
Kwaliteitsimpuls Fietsnetwerk in Drenthe	53.600			53.600
Basiseducatie	293			293
Onderwijs achterstanden beleid (OAB)	529.095	106.865		635.961
Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningsverbindingen	12.589			12.589
Uitvoeringsregeling Binnenstadfonds	1.600.000		59.765	1.540.235
Spreiding en toegankelijkheid openbare bibliotheken Meppel 2019/2020	100.000	100.000	100.000	100.000
Uitvoeringsregeling Impuls Volkshuisvesting	121.895		63.295	58.600
ESF subsidie Aan het werk in de Ijsselvechtstreek	91.540		91.540	-
Herstructurering Het Vledder		200.000	200.000	-
Totaal ontvangen voorschotbedragen doeluitkeringen	2.509.013	406.865	514.600	2.401.278

6.2.7 Toelichting op de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Artikel 50 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) stelt dat aan de passiefzijde van de balans het bedrag wordt opgenomen waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen en garantstellingen zijn verstrekt. Vervolgens regelt artikel 53 van de BBV dat in de toelichting op de balans de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen worden vermeld waaraan de gemeente voor de toekomstige jaren is verbonden.

Op balansdatum bestaan de volgende borgstellingen en garantstellingen:

Verstrekte borgstellingen en garantaties Bedragen x € 1 miljoen	Restant per 01-01-2019	Restant per 31-12-2019
Stichtingen en verenigingen	0,9	0,9
WOG BV	47,4	46,9
Eigen woningbezit	1,1	0,9
Achternvang sociale woningbouw (WSW)	195,0	191,6
	<u>244,5</u>	<u>240,3</u>

Tot en met 1994 bestond de mogelijkheid voor burgers om voor de aankoop/verbouw van een eigen woning de gemeente te vragen een borgstelling/garantie te verlenen op de door hen aan te gaan hypothecaire geldlening. In geval van beroep op de borgstelling/garantie had de gemeente de mogelijkheid 50% van het verlies te verhalen op het Rijk. Van deze regeling is op grote schaal gebruik gemaakt. Met ingang van 1995 is deze regeling vervallen en vervangen door de borgstelling/garantieverlening door de Nationale Hypotheek Garantie. Voor de oorspronkelijk verstrekte borgstellingen/garanties blijft de gemeente aansprakelijk tot het moment dat de hypotheek wordt afgelost. Het feitelijke risico dat de gemeente nog loopt voor deze vervallen regeling is nihil gezien de sinds 1995 opgetreden prijsstijgingen van woningen. Op dit moment wordt nog garant gestaan voor 54 "oude" garantiegevallen tot een bedrag van ruim 0,9 miljoen (gemiddeld per woning € 16.616).

Achternvang sociale woningbouw

Een soortgelijke regeling zoals deze geldt voor het eigen woningbezit, bestaat er ook voor borgstelling/garantieverlening voor (sociale) huurwoningen in eigendom van woningcorporaties. Deze borgstellingen/garanties zijn ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) waaraan ook door onze gemeente wordt deelgenomen. Deze regeling houdt in dat de garantieverplichting berust bij het waarborgfonds met een achternvang van de deelnemende gemeente als het waarborgfonds in financiële problemen komt. Volgens opgave van het Waarborgfonds bedraagt het achternvangrisico op 31 december 2019 ruim 191 miljoen.

Borgstelling bouw scholencampus

In juni 2010 bent u akkoord gegaan met de Projectovereenkomst Onderwijspark Ezinge. Per 1 juli 2013 wordt borg gestaan voor een geldlening van € 50 miljoen voor het onderwijspark Ezinge. Hiertegenover staat een 1^e hypotheekrecht.

Langdurende huurverplichting

In maart 2013 zijn de huurovereenkomsten met de WOG m.b.t. de onderwijsruimten en de sportaccommodatie van onderwijspark Ezinge ondertekend. Per 1 juli 2014 is de huur ingegaan voor een periode van 40 jaar, waarna de overeenkomst wordt voortgezet voor een periode van 5 jaar.

Aangegane huurverplichting x € 1.000	Totale verplichting per 31-12-2019	Verplichting 2019
WOG onderwijsruimten Ezinge	91.396	1.904
VOW sportaccommodatie onderwijspark Ezinge	22.322	465

Overige toekomstige financiële verplichtingen:

- Binnen de gemeente is een regeling vastgesteld over het aantal uren die een individuele medewerker maximaal mag meenemen naar het volgende kalenderjaar. Deze "overlopende" vakantiedagen vertegenwoordigen een niet nader bepaald bedrag.

Voor deze regeling is geen voorziening gevormd en is op grond daarvan niet in de balans opgenomen.

- In de CAO is opgenomen dat aan ambtenaren met een diensttijd van 25 jaar, 40 jaar en 50 jaar een gratificatie wordt toegekend.

Voor deze verplichting is geen voorziening gevormd en is, op grond daarvan, niet in de balans opgenomen

In 2018 zijn geen betalingen verricht naar aanleiding van verleende borg- en garantstellingen.

6.2.8 Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Het gaat dan bijvoorbeeld binnen het Sociaal Domein om een groter beroep op inkomensregelingen (BUIG, Bbz, IOAW, IOAZ) als gevolg van stijgende werkloosheid en faillissementen. Maar ook door een groter beroep op ondersteuning vanuit de Wmo en Jeugdwet. Dit leidt tot hogere kosten voor gemeenten. Deze stijgingen kunnen zowel op korte als lange(re) termijn spelen. In het fysieke domein kan het gaan om vertraging in bouwplannen, stagnerende verkoop van bouwkavels en achterblijvende inkomsten voor de haven en het parkeren. Algemeen is op te merken dat procedures omtrent besluitvorming langer kunnen duren, omdat fysieke bijeenkomsten zoveel mogelijk moeten worden vermeden.

Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. Het is onzeker of en in welke mate gemeenten gecompenseerd worden voor de tekorten die gaan ontstaan. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Deze gebeurtenis heeft geen impact op de continuïteit van de gemeente.

7. Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting.

7.1 Het overzicht van baten en lasten per programma (x € 1.000)

Programma	Product	Raming 2019 vóór wijziging			Raming 2019 ná wijziging			Realisatie 2019			Realisatie 2018		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur		1.664	1	1.663	1.700	1	1.699	1.606	1	1.605	1.873	1	1.872
Bestuur	51	1.664	1	1.663	1.700	1	1.699	1.606	1	1.605	1.873	1	1.872
Openbare orde en veiligheid		2.395	72	2.324	2.427	72	2.356	2.396	54	2.341	2.150	67	2.083
Integrale openbare orde en veiligheid	33	677	-	677	707	-	707	645	-	645	513	-	513
Brandweer zorg	34	1.654	5	1.649	1.656	5	1.651	1.676	5	1.671	1.568	5	1.563
Overige Bijzondere Wetten	35	64	67	3-	64	67	3-	75	49	25	69	62	7
Sociale zekerheden													
werkgelegenheid		35.497	12.450	23.047	36.593	11.680	24.913	37.393	11.937	25.457	36.125	12.937	23.188
Mirimabeleid	36	2.191	30	2.161	2.111	30	2.081	2.103	29	2.074	2.215	28	2.187
Periodieke Bijstand	37	10.941	11.710	769-	10.941	10.940	1	11.001	11.101	100-	11.085	12.041	956-
Arbeidsmarkt	39	8.241	50	8.191	8.779	50	8.729	8.906	110	8.796	8.879	2	8.877
Jeugd	80	9.110	-	9.110	9.806	-	9.806	10.527	6	10.521	9.437	111	9.326
Nieuwe WMO	81	3.808	660	3.148	4.070	660	3.410	4.093	724	3.369	3.537	723	2.814
Wmo en Jeugd (gem. schappelijk)	82	1.207	-	1.207	887	-	887	763	34-	797	972	33	940
Onderwijs		5.792	821	4.971	5.766	1.231	4.535	5.917	2.799	3.118	5.911	2.423	3.488
Onderwijs Algemeen (Lokale Overheid)	41	5.792	821	4.971	5.766	1.231	4.535	5.917	2.799	3.118	5.911	2.423	3.488
Maatschappelijke													
ondersteuning		8.847	310	8.537	9.367	310	9.058	9.849	216	9.633	8.897	374	8.523
Volksgezondheid	70	381	-	381	475	-	475	427	2	425	332	-	332
Sociale samenhang	71	1.710	110	1.600	1.730	110	1.621	1.595	65	1.530	1.724	114	1.609
Preventief onderste.jugdigen	72	1.355	60	1.295	1.387	60	1.327	1.296	60	1.236	1.405	60	1.345
Info, advies en cliënt ondersteuning	73	606	-	606	611	-	611	544	0	543	572	-	572
Mantelzorgen vrijwilligerswerk	74	225	-	225	225	-	225	222	-	222	194	-	194
Bevord. deelname maatschappelijk verkeer	75	653	-	653	657	-	657	681	-	681	586	-	586
Verlenen individuele voorzieningen	76	3.719	140	3.579	4.084	140	3.944	4.952	90	4.862	3.917	200	3.717
Maatschappelijk opvang	77	123	-	123	123	-	123	108	-	108	121	-	121
Openb. geestelijke gezondheidszorg	78	65	-	65	65	-	65	18	-	18	41	-	41
Verstavingsbeleid	79	11	-	11	11	-	11	7	-	7	6	-	6
Kunst, Cultuur, Recreatie en													
Toerisme		3.477	769	2.707	3.486	769	2.717	3.633	1.075	2.558	3.684	1.021	2.663
Kunst/Cultuur excl													
Schouwburg/Monument	44	1.655	168	1.487	1.656	168	1.488	1.531	157	1.374	1.491	91	1.400
Recreatie en Toerisme	45	336	1	335	336	1	335	354	-	354	373	52	321
Schouwburg	48	1.485	600	885	1.494	600	894	1.748	918	830	1.820	877	943
Sport en Bewegen		3.399	1.334	2.065	3.337	1.384	1.953	3.478	1.465	2.014	3.191	1.190	2.001
Sportaccommodaties	46	2.913	1.334	1.579	2.803	1.384	1.419	2.940	1.465	1.475	2.724	1.190	1.534
Sport en Deelname	47	486	-	486	534	-	534	538	-	538	466	-	466
Ontwikkeling Openbare Ruimte		2.738	948	1.789	2.956	948	2.008	3.253	1.709	1.544	2.230	1.004	1.226
Ontwerp/Ontwikkeling/Ordering van ruimte	49	1.827	15	1.812	2.047	15	2.032	2.426	25	2.402	1.242	61	1.181
Zorg Kwaliteit niet openbare ruimte	50	911	933	23-	909	933	24-	827	1.685	858-	988	943	45
Beheer Bestaande Openbare													
Ruimte		13.450	5.252	8.198	13.096	5.018	8.078	12.620	5.266	7.354	11.640	5.221	6.419
Wegen	60	4.412	30	4.382	4.259	30	4.229	4.026	144	3.881	3.953	81	3.872
Stadsverzorging	61	549	39	510	555	39	516	580	96	484	519	54	465
Water	62	570	310	260	572	310	262	554	331	224	501	368	133
Groenen Spelen	63	4.095	74	4.022	3.930	74	3.857	3.949	189	3.760	3.361	231	3.130
Riolering	64	2.550	3.185	635-	2.525	3.100	575-	2.439	3.002	563-	2.403	3.044	641-
Parkeren	65	1.273	1.615	341-	1.255	1.466	210-	1.072	1.503	432-	904	1.443	539-

Programma	product	Raming 2019 voor wijziging			Raming 2019 ná wijziging			Realisatie 2019			Realisatie 2018		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Economisch Zaken en Grondzaken													
		15.056	13.295	1.761	15.729	13.795	1.934	12.670	10.906	1.764	16.191	14.186	2.005
Economisch- en grondzaken	52	15.056	13.295	1.761	15.729	13.795	1.934	12.670	10.906	1.764	16.191	14.186	2.005
Duurzaamheid													
		4.188	3.795	393	4.312	3.919	393	4.176	3.998	177	3.680	3.670	10
Afvalinzameling	55	2.939	3.795	857-	3.063	3.919	857-	3.057	3.986	928-	2.770	3.616	847-
Milieuzorg	56	1.249	-	1.249	1.249	-	1.249	1.118	13	1.105	910	53	857
Burgerzaken													
		2.406	825	1.581	2.465	825	1.640	2.426	681	1.744	2.231	861	1.370
Begraafplaatsen	30	338	253	85	338	253	86	324	189	136	219	217	2
Interne en externe dienstverlening	31	1.848	522	1.325	1.818	522	1.295	1.743	433	1.309	1.780	613	1.167
Inburgering van Nieuwkomers	57	220	50	170	309	50	259	359	59	299	232	31	201
Totaal Programmabudgetten		98.908	39.873	59.035	101.236	39.953	61.283	99.416	40.108	59.307	97.804	42.955	54.849
Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien													
		422-	67.285	67.706-	296-	68.810	69.106-	295	68.843	68.548-	800	65.637	64.837-
Overhead	#	9.872	61	9.811	9.958	61	9.897	10.880	635	10.244	10.125	690	9.435
Algemene ondersteuning	59	501-	549	1.050-	348-	549	896-	39	506	466-	653	1.198	545-
Onvoorzien uitgaven	59	50	-	50	50	-	50	-	-	-	-	-	-
Beleggingen	59	12	1.010	998-	12	1.010	998-	312	1.010	697-	12	1.094	1.082-
Belastingen en Invordering	59	-	7.951	7.951-	-	8.135	8.135-	2	8.050	8.048-	-	7.631	7.631-
Algemene uitkeringen	59	-	57.661	57.661-	-	59.116	59.116-	-	59.277	59.277-	-	55.714	55.714-
Stelposten	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Heffing VPB	59	-	-	-	28-	-	28-	59-	-	59-	134	-	134
Saldo op de financieringsfunctie	59	17	113	97-	17	-	17	-	-	-	-	-	-
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten													
		108.358	107.218	1.139	110.897	108.823	2.074	110.590	109.587	1.004	108.728	109.282	554-
Totaal reserve mutaties													
		230	1.372	1.142-	1.140	3.216	2.076-	1.120	3.202	2.081-	429	234	195
Bestuur	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Openbare orde en veiligheid	2	-	-	-	-	30	30-	-	30	30-	-	-	-
Soc Zorg, Werkgelegenheid & Maatschappelijk Werk	3	-	892	892-	-	892	892-	-	931	931-	-	-	-
Onderwijs	4	-	-	-	410	-	410	410	-	410	-	-	-
Maatschappelijke ondersteuning	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kunst, Cultuur, Recreatie en Toerisme	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	25-
Sport	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ontwikkeling Openbare Ruimte	8	-	-	-	-	220	220-	-	220	220-	-	-	-
Beheer Bestaande Openbare Ruimte	9	-	250	250-	-	125	125-	-	90	90-	-	-	-
Economische Zaken en Grondzaken	10	-	230	230-	500	730	230-	500	710	210-	-	209	209-
Duurzaamheid	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Burgerzaken	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien		230	-	230	230	1.219	989-	210	1.220	1.010-	429	-	429
Gerealiseerde resultaat		108.588	108.590	3-	112.037	112.040	3-	111.710	112.788	1.078-	109.157	109.515	359-

7.2 Verschillen rekening en begroting op hoofdlijnen

In onderstaande tabel zijn afwijkingen groter dan € 50.000 weergegeven. De verschillen onder de € 50.000 zijn gesaldeerd opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in de programma's.

Verschillen rekening en begroting op hoofdlijnen 2019			
Bedragen x € 1.000			
Progr.	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
3	Schuldhelpverlening		67
3	Kwijtschelding afval/riool	62	
3	Uitkeringen algemene bijstand	146	
3	Loonkostensubsidie		56
3	BBZ uitkeringen	58	
3	Sociale werkvoorziening		75
3	Re-integratie trajecten	112	
3	Beleid, regie en uitvoering jeugd		80
3	PGB jeugdhulp	66	
3	Individuele Jeugdhulp		549
3	Dagbesteding		117
3	Maatschappelijke begeleiding	185	
3	Eigen bijdrages WMO		96
3	Toegankelijkheid voorzieningen	65	
4	Verkoop Stad en Esch Randweg	1.400	
5	Kosten Rijksvaccinatieprogramma	50	
5	Peuter- en kindwerk	78	
5	Voorzieningen vervoer gehandicapten		59
5	Scootmobielen		103
5	Huishoudelijke verzorging		637
5	Eigen bijdrages WMO		100
6	Schouwborg Ogterop	63	
6	Gevelonderhoud Meppeler Toren	79	
7	Terreinonderhoud sportparken		55
7	BTW zwembad		56
8	Afwaardering Bleekerseiland		900
8	Uitvoering structuurvisie	90	
8	Implementatie Omgevingswet	282	
8	Bouwleges	720	
9	Degeneratievergoeding kabels en leidingen	58	
9	Inkoopvoordeel energiekosten openbare verlichting	133	
9	Vervanging wegwijzering	57	
9	Groen en spelen (inkomst SW)		50
9	Snippergroen	81	
9	Kosten groen (eikenprocessierups en stormschade)		167
9	Voorziening riolering		128
9	Minder projecten binnen Fluvius	51	
9	Deelreparaties riool	62	
9	Inkomsten parkeren	53	
9	Parkeerplaatsen Vledder	116	
10	Huur Steenwijkerstraatweg	67	
10	Pachtopbrengsten	88	
10	Bedrijvenregeling	50	
10	Binnenstadsplan (subsidiabel deel)	940	940
10	Binnenstadsplan exploitatie	77	
11	Huisvuil en grof vuil	169	
11	Afkeur PMD		240
12	Opbrengsten begraaf- en grafrechten		69
ALG	Rente GREX	264	
ALG	Voorziening APPA		608
ALG	Voorziening dubieuze debiteuren		96
ALG	Onvoorzien	50	
ALG	Aandelen Meppel Energie		300
ALG	OZB		85
ALG	Gemeentefonds	162	
OVH	Huisvesting		63
div	Personeelslasten	408	661
div	Diverse kleine afwijkingen < 20.000	1.539	446
Saldo		7.881	6.803
Gerealiseerd voordelig resultaat		1.078	

7.3 Onvoorziene uitgaven

Raming	€ 50.000
Beschikkingen:	
Stand onvoorzien 31-12-2019	€ 50.000

7.4 Incidentele baten en lasten

Opname van dit overzicht is op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording voorgeschreven. Bij het samenstellen worden de baten en lasten aangemerkt die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Als ondergrens voor deze tabel hanteren we bedragen groter dan € 100.000.

Progr.nr.	Omschrijving	Lasten (x € 1.000)	Baten (x € 1.000)
3	Innovatie Sociaal Domein	414	
3	Uitgavebudget Sociaal Domein	478	
3	Beschermd wonen		185
3	Onttrekking reserve Sociaal Domein		478
3	Onttrekking reserve innovatie Sociaal Domein		414
4	Verkoop Stad en Esch Randweg		1.400
8	Afwaardering Bleekerseiland	900	
8	Bouwleges		720
10	Onttrekking reserve ondernemersfonds		210
ALG	Toevoeging reserve ondernemingsfonds	210	
ALG	Voorziening pensioen- en wachtgelden	608	
ALG	Afwaardering aandelen MeppelEnergie B.V.	300	
ALG	Toegerekende rente	-264	
Totaal		2.646	3.407

7.5 Wet Normering Topinkomens

Publicatie bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Met ingang van 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) van kracht. De WNT houdt onder meer in dat de gemeenten in de jaarrekening rapporteren in hoeverre zij voldoet aan deze wet. De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging gelijk aan het salaris van een minister. Voor 2019 bedraagt deze norm € 194.000. De gemeentesecretaris en de griffier worden in dit kader aangemerkt als topfunctionaris. Op basis daarvan is in onderstaande tabel de voorgeschreven informatie van beide functionarissen opgenomen. De gemeente Meppel voldoet hier ruimschoots aan.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	Alexander Jan Kastelein	Femke van de Kolk
Functiegegevens	Directeur/Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/06 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte	1,0 fte
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.826	42.166
Beloningen betaalbaar op termijn	18.034	7.068
<i>Subtotaal</i>	<i>121.860</i>	<i>49.234</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	113.743
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	121.860	49.234
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1	Alexander Jan Kastelein	
Functiegegevens	Directeur/Secretaris	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/12 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	8.560	
Beloningen betaalbaar op termijn	1.407	
<i>Subtotaal</i>	<i>9.967</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	16.052	
Bezoldiging	9.967	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12.

Gegevens 2019			
bedragen x € 1		Martin Frensel	
Functiegegevens	Interim-Griffier		
Kalenderjaar	2019	2018	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	22/01 - 26/04	[dd/mm] - [dd/mm]	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	4	[AANTAL MAANDEN]	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 187	€ 182	
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁷	€ 103.600,00	[BEDRAG 2]	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 48.246		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 25.800	[BEDRAG 2018]	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 25.800		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		
Bezoldiging	€ 25.800		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

8. Sisa bijlage verantwoordingsinformatie

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03	
			€ 131.325	€ 220.584	€ 56.117	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicatornummer: D8 / 06
		1 060119 Gemeente Meppel	€ 0	060119 Gemeente Meppel	€ 0	
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)	Correctie besteding 2018 aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO).	Correctie besteding 2018 aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO).	Correctie besteding 2018 aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO).	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
		Gemeenten	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04
			€ 0	-€ 9.273	€ 0	€ 538.368
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid. Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen. Bedrag Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid. Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen. Bedrag Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen. Bedrag Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid. Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen. Bedrag Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08
		1 060119 Gemeente Meppel	€ 0	060119 Gemeente Meppel	€ 0	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Totale besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Projectnaam /UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd Ja/Nee	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets Ja/Nee	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle R Indicatornummer: F1 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F1 / 02	Aard controle R Indicatornummer: F1 / 03	Aard controle D1 Indicatornummer: F1 / 04	Aard controle D1 Indicatornummer: F1 / 05	Aard controle D1 Indicatornummer: F1 / 06
			1 € 0	UWHS170049	€ 0	Nee	Nee	Nee
			Kopie Projectnaam / UWHS-nummer	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot en met (Jaar T)	Indien (een deel van) de uitkering voor het standaardbedrag voor gemeentelijke uitvoeringskosten is verantwoord als onderdeel van de cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot met (jaar T): Vermeld bedrag € 3.500, € 6.500 of € 10.000.			
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F1 / 07	Aard controle R Indicatornummer: F1 / 08	Aard controle R Indicatornummer: F1 / 09			
			1 UWHS170049	€ 291.142	€ 0			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2019 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 9.072.025	€ 85.757	€ 633.644	€ 5.711	€ 114.151	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
			€ 84.431	€ 29.992	€ 0	€ 175.834	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2019 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 56.646	€ 0	€ 11.996	€ 77.494	€ 25.712	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

VWS	H4	Specifieke uitkering Sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen
		Gemeenten	<i>Aard controle R. Indicatornummer: H4 / 01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06</i>
			1 € 298.539	zaak 632889 Gemeente Meppel	€ 298.780	€ 181.439	€ 117.341	€ 0
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11</i>	
			1 zaak 632889 Gemeente Meppel	298780	100,08%	Geen zekerheid btw-positie sportbedrijf.	-€ 241	
DRE	DRE2C	Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer (Drenthe) SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Drenthe Uitvoeringsregling BDU verkeer en vervoer	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding (in jaar T)	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: DRE2C / 01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: DRE2C / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: DRE2C / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: DRE2C / 04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: DRE2C / 05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: DRE2C / 06</i>
			1 201803004-00794373	2.1 Verkeer, wegen en water	€ 0	€ 0	€ 0	BDU hoofdfietsroute Het Vledder
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: DRE2C / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: DRE2C / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: DRE2C / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: DRE2C / 10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: DRE2C / 11</i>	
			1 201803004-00794373	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020

DRE	DRE8C	Ruimtelijke ontwikkeling	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding in jaar T	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T	Toelichting
		SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Drenthe Uitvoeringsregeling Binnenstadfonds			De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatonummer: DRE8C / 01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatonummer: DRE8C / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatonummer: DRE8C / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatonummer: DRE8C / 04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatonummer: DRE8C / 05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatonummer: DRE8C / 06</i>
			1 201702509-44/3.3/201700363	8.1 Ruimtelijke ordening	€ 154.052	€ 0	€ 532.892	binnenstadfonds
			2 26/5.1/2018001608, zaaknummer 201802052	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	€ 545.509	€ 0	€ 586.579	impuls volkshuisvesting Vledder
			3 51/5.14/2018002941, zaaknummer 201804006-00793182	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	€ 545.509	€ 41.070	€ 586.579	herstructurering ruimtelijke kwaliteit Vledder
			Kopie beschikingsnummer	De besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording Ja/Nee	
				Alleen de besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van alleen provinciale middelen	Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatonummer: DRE8C / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatonummer: DRE8C / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatonummer: DRE8C / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatonummer: DRE8C / 10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatonummer: DRE8C / 11</i>	
			1 201702509-44/3.3/201700363	€ 59.765	€ 0	€ 59.765	Nee	
			2 26/5.1/2018001608, zaaknummer 201802052	€ 63.295	€ 0	€ 63.295	Nee	
			3 51/5.14/2018002941, zaaknummer 201804006-00793182	€ 208.207	€ 0	€ 208.207	Nee	

9. Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van de gemeente Meppel

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de gemeente Meppel te Meppel gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2019 (pagina 170 tot en met pagina 171); en 2. de balans per 31 december 2019; 3. de toelichting (pagina 156 tot en met pagina 168) met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen (pagina 152 tot en met pagina 155); 4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina 178 tot en met pagina 181); en 5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (pagina 207 tot en met pagina 209).	<p>Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 149 tot en met pagina 181 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de gemeente Meppel op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).</p> <p>Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de sectie 'De basis voor ons oordeel betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid', in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het op 26 september 2019 vastgestelde normenkader 2019 gemeente Meppel</p>

De basis voor ons oordeel betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Meppel zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid, op basis van de volgende aangelegenheid:

- ▶ In de jaarrekening zijn lasten opgenomen die samenhangen met de uitvoering van de Europese aanbestedingsregels. Voor een bedrag van EUR 1,5 miljoen hebben wij vastgesteld dat deze lasten niet in overeenstemming met de Europese aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen. Daarmee is voor dit deel van de lasten niet voldaan aan de eisen van rechtmatigheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 1.115.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 201X. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 3.345.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Benadrukking van de impact van COVID-19

Wij wijzen op de toelichting opgenomen onder de “gebeurtenissen na balansdatum” in de toelichting op de jaarrekening (pagina 168) en de toelichting opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag (pagina 105) waarin het college van burgemeester en wethouders de impact van de effecten van het coronavirus (COVID-19) op de baten en lasten en de financiële positie van de gemeente heeft beschreven. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ bijlagen

Uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf ‘De basis voor ons oordeel betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid’ zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
 - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- ▶ het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 6 mei 2020

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. R.H. Bouman RA

10. Bijlagen

10.1 Af te sluiten investeringen

Activa	Omschrijving grootboeknummer	Beschikbaar gesteld uitgaven	Begroot Uitgaven	Werkelijk Uitgaven	Restant krediet Uitgaven	Beschikbaar gesteld inkomsten	Begroot Inkomsten	Werkelijk Inkomsten	Restant krediet Inkomsten	Voortgang/toelichting
71367	vervanging lichtmasten 2017	150.000	150.000	150.000	-	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71398	SO audio visuele installatie zaal 2017	49.000	26.073	25.425	648	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71412	projecten automatisering en informatisering 2018	456.000	137.615	139.763	-2.148	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71420	2019 vervanging inzamelvoertuig 70-bbk-2 nr 66	335.000	335.000	276.319	58.681	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71421	2018 vervanging veegmachine ravo 540	90.000	90.000	93.504	-3.504	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71422	2019 vervanging aanhangstrooier schuilermaker	35.000	35.000	21.110	13.890	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71430	rioolvervanging/afkoppelen Koedijkslanden fase 7	275.000	49.397	43.883	5.514	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71438	vervanging kubota zitmaaiër nr 154	18.000	18.000	17.450	550	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71458	vervanging damwand Meursingeweg	1.180.000	111.492	179.156	-67.664	-	-	-	-	Gerealiseerd met een overschrijding als gevolg van meerwerk.
71481	Emmastraat 43 renovatie gebouw joh calvijnschool	450.000	106.299	131.299	-25.000	-	-	-	-	Zoals gemeld in de rapportage 2018 (raad maart 2019) is er sprake van een aanbestedingsnadeel.
71487	2019 vervanging afzetcontainers	36.000	36.000	37.043	-1.043	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71500	vervanging cv ketels gemeentewerf	22.500	22.500	23.610	-1.110	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71531	vervanging sportvloer sporthal koedijkslanden	95.000	95.000	116.458	-21.458	-	-	16.712	16.712	Gerealiseerd.
71532	aanleg vloerverwarming sporthal koedijkslanden	50.000	50.000	55.575	-5.575	-	-	7.975	7.975	Gerealiseerd.
71544	Vervanging auto VR-125-K□	50.000	50.000	33.330	16.670	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71552	landelijke ontwikkelingen ict 2019	425.000	425.000	425.964	-964	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71556	2018 transportbus met klepbak	50.000	50.000	38.079	11.921	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71557	2018 zelfrijdende hoogwerker	90.000	90.000	82.500	7.500	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71558	2018 kar-kraan combinatie	80.000	80.000	80.433	-433	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71560	2018 kleine veegmachine stadsverzorging	90.000	90.000	93.504	-3.504	-	-	-	-	Gerealiseerd.
71562	discussie- en camerasysteem raadzaal	125.000	125.000	127.407	-2.407	-	-	-	-	Gerealiseerd.
Af te sluiten investeringen		4.151.500	2.172.376	2.191.812	-19.436	0	0	24.687	24.687	

10.2 Lopende investeringen

Activa	Omschrijving Grootboeknummer	Beschikbaar gesteld uitgaven	Begroot uitgaven	Werkelijk uitgaven	Restant krediet uitgaven	Beschikbaar gesteld inkomsten	Begroot inkomsten	Werkelijk inkomsten	Restant krediet inkomsten	Voortgang/toelichting
71182	gevelverbetering in het kernwinkergebied	95.000	46.844	2.904	43.940	-	-	-	-	Sluit aan bij het binnenstadsplan.
71194	herinrichting binnenring 2e helft	585.000	560.393	75.569	484.824	-	-	-	-	De uitvoering is in 2019 gestart en wordt in 2020 afgerond.
71277	parkeergarage kromme elleboog	2.640.000	2.640.000	-	2.640.000	-	-	-	-	De bouw aan de kromme Elleboog is gestart.
71320	plaatsing lichtmasten 2016	150.000	150.000	77.264	72.736	-	-	-	-	In de afgelopen jaren zijn er bijna 1.200 lichtmasten vervangen. Afronding van het laatste krediet en een nieuw voorstel volgt in 2020.
71362	vervanging perscontainer nr 821	90.000	90.000	69.500	20.500	-	-	-	-	In 2020 worden nog kleine aanpassingen gedaan, waarna dit krediet afgesloten kan worden
71372	koedijkslanden fase 5 wegen	472.000	472.000	13.524	458.476	-	-	-	-	In 2019 is gestart met de voorbereiding, uitvoering is voorzien in 2020-2021.
71373	grondverbetering koedijkslanden tbv groen	198.000	25.352	15.821	9.531	-	-	-	-	In afronding, wordt in de eerste helft van 2020 afgerond.
71374	rioolvervanging/afkoppelen koedijkslanden fase 5	219.000	219.000	1.640	217.360	-	-	-	-	In 2019 is gestart met de voorbereiding, uitvoering is voorzien in 2020-2021.
71375	aanleg riolering: nvl broeklanden 4 woonrijpmaken	878.000	169.227	67.194	102.033	-	-	-	-	Dit jaar begonnen met uitvoering, afronding in 2020.
71376	aanleg riolering: nvl centrumwonen 1 woonrijpmaken	112.000	57.801	47.983	9.818	-	-	-	-	In 2019 is gestart met de voorbereiding, uitvoering is voorzien in 2020-2021.
71389	rioolvervanging/afkoppelen koedijkslanden fase 6	271.000	268.525	3.116	265.409	-	-	-	-	In 2019 is gestart met de voorbereiding, uitvoering is voorzien in 2020-2021.
71390	bijdrage aan waterschap gemaal leenders nieuww/land	408.000	408.000	-	408.000	-	-	-	-	Afronding is afhankelijk van bezwaarprocedure en daardoor vertraagd. Afronding naar verwachting minimaal 2021. Bouwheer is waterschap.
71400	so bouwkundige aanpassingen ivm stoelen	200.000	200.000	-	200.000	-	-	-	-	Doorgeschoven naar 2021 bij PPN 2020-2023
71401	so verbetering zichtlijnen zaal	215.000	215.000	-	215.000	-	-	-	-	Doorgeschoven naar 2021 bij PPN 2020-2023
71405	so stoffering zaal - toneel 2019	50.000	50.000	30.078	19.922	-	-	-	-	Iets vertraagd, wordt in 2020 afgerond.
71406	ondergrondse containers 2018	120.000	34.400	20.840	13.560	-	-	-	-	De laatste containers zijn besteld en afronding volgt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2020.
71409	revitalisering koedijkslanden fase 6 wegen	632.000	611.907	34.021	577.886	-	-	10.000	-	In 2019 is gestart met de voorbereiding, uitvoering is voorzien in 2020-2021.
71423	2019 vervanging auto 4-vth-21	45.000	45.000	-	45.000	-	-	-	-	Wordt in 2020 aangegeschaft.
71424	2019 vervanging auto 6-vth-05	60.000	60.000	-	60.000	-	-	-	-	Wordt in 2020 aangegeschaft.
71428	revitalisering koedijkslanden fase 7 wegen	561.000	143.574	113.783	29.791	-	-	-	-	In uitvoering, wordt in de eerste helft van 2020 afgerond.
71429	vervanging brug ceintuurbaan	1.288.000	1.288.000	87.127	1.200.873	-	-	-	-	In 2019 is gestart met de voorbereiding, uitvoering is voorzien in 2020-2021.
71432	aanleg riolering nvl broeklanden 4 woonrijpmaken	70.000	69.640	656	68.984	-	-	-	-	De afronding voor het bouwrijp maken staat gepland voor 2020. Het woonrijpmaken staat gepland voor de komende jaren.
71433	aanleg riolering danninge erve woonrijpmaken	81.000	79.812	7.626	72.186	-	-	-	-	De grondexploitatie Danninge Erve loopt t/m 2028, de rioolaansluitingen worden gerealiseerd, zodra de kavels verkocht zijn.
71436	projecten automatisering en informatisering 2019	456.000	456.000	441.673	14.327	-	-	-	-	De vervanging van het netwerk is in uitvoering en wordt in 2020 afgerond
71452	2019 verv. veegmachine Schmidt wagenparknr 153	180.000	180.000	-	180.000	-	-	-	-	In 2019 besteld, begin 2020 geleverd, met een voordeel.

Activa	Omschrijving Grootboeknummer	Beschikbaar gesteld uitgaven	Begrooft Uitgaven	Werkelijk Uitgaven	Restant krediet Uitgaven	Beschikbaar gesteld Inkomsten	Begrooft Inkomsten	Werkelijk Inkomsten	Restant krediet Inkomsten	Voortgang/toelichting
71463	Gemaal: NVL Broeklanden 2 en 5	48.000	48.000	-	48.000	-	-	-	-	Deze investering is afhankelijk van het bouwtempo en wordt naar verwachting conform MPG uitgevoerd in 2020.
71464	Gemaal NVL Centrum wonen 2 en 4	48.000	48.000	-	48.000	-	-	-	-	Deze investering is afhankelijk van het bouwtempo en schuift conform MPG door naar 2021.
71465	Aanleg riolering: NVL Centrum wonen 2 en 4	377.000	377.000	267	376.734	-	-	-	-	Deze investering is afhankelijk van het bouwtempo en schuift conform MPG door naar 2021.
71473	Kromme Elleboog inrichting parkeergarage	150.000	150.000	6.180	143.820	-	-	-	-	De inrichting vindt plaats zodra het object casco is opgeleverd. De oplevering is voorzien begin 4e kwartaal 2020.
71479	verv top laag gravel honkbalveld Koedijklanden	60.500	60.500	3.873	56.627	-	-	556	556	Is vertraagd ivm onderzoek PFAS, wordt in 2020 afgerond.
71480	verv top laag gravel softbalveld Koedijklanden	48.400	48.400	-	48.400	-	-	-	-	Is vertraagd ivm onderzoek PFAS, wordt in 2020 afgerond.
71482	duurzame aanpassing gebouw csg dingstede	1.675.000	1.075.000	-	1.075.000	-	-	-	-	Is vertraagd, wordt in 2020 uitgevoerd.
71492	2019 vervanging auto 66-BR-HR	50.000	50.000	-	50.000	-	-	-	-	Wordt in 2020 aangeschaft.
71493	reconstructie molenpad	1.070.000	1.041.627	121.121	920.506	100.000	100.000	-	-100.000	Gestart in 2019, afronding in 2020
71494	aanleg fietspad reggersweg	325.000	325.000	14.380	310.621	150.000	150.000	-	-150.000	De voorbereiding is gestart, in 2020 volgt bestemmingsplanwijziging, gevolgd door aankoop gronden. Hierna kan overgegaan worden tot uitvoering. Verwachte doorlooptijd t/m 2021. Ulfstel realisatie is door de subsidieverstrekker gehonoreerd.
71496	Aanleg riolering: NVL Broeklanden 2 en 5	842.000	842.000	1.476	840.524	-	-	-	-	Deze investering is afhankelijk van het bouwtempo en wordt naar verwachting conform MPG uitgevoerd in 2020.
71505	herinrichting 't oevertje/ Julianastraat	419.000	214.136	196.311	17.825	280.000	74.350	154.383	80.033	In 2019 is de herinrichting van 't Oevertje gerealiseerd en is gestart met de Julianastraat. Afronding is voorzien in 2020.
71507	2018 BSP binnentuin Vliedderhof- Wheem	100.000	100.000	-	100.000	-	-	-	-	In 2018 zijn we gestart met oriënterende gesprekken. In 2019 zijn de contacten met de grondeigenaren versterkt.
71508	2018 BSP Keyserstroombied / herinr Kruisstraat	300.000	54.375	13.737	40.638	-	-	4.429	4.429	De gestarte herinrichting van de eerste fase is in 2019 afgerond. De tweede fase wacht op de verdere planvorming/ontwikkeling URZO-locatie.
71509	2018 BSP Overige beleving fysiek	150.000	150.000	1.120	148.880	-	-	-	-	De bloembakken met zitlementen worden in de periode 2020/2021 bij diverse entrees van de binnenstad verder worden uitgerold.
71510	2018 BSP Tuinen van de stad	300.000	300.000	3.095	296.905	-	-	-	-	2019 is gebruikt voor planvoorbereiding, uitvoering van o.a. Noteboomstraat en Kromme Elleboog zuidzijde is voorzien in 2020. Aansluitend zullen in 2020/2021 overige delen van de binnenring aangepakt worden.
71512	aanleg riolering NVL Parkwonen 3, 4 en 5	550.000	550.000	-	550.000	-	-	-	-	Deze investering is afhankelijk van het bouwtempo en schuift conform MPG door naar 2022.
71516	2019 BSP pleinenreeks Groenmarkt	500.000	-	8.300	-8.300	-	-	-	-	In 2019 is gestart met de voorbereiding, Na uitgebreide participatie zal in 2020 een inloopavond volgen. Uitvoering is voorzien in 2021.

Activa	Omschrijving Grootboeknummer	Beschikbaar gesteld uitgaven	Begroot Uitgaven	Werkelijk Uitgaven	Restant krediet Uitgaven	Beschikbaar gesteld inkomsten	Begroot Inkomsten	Werkelijk Inkomsten	Restant krediet Inkomsten	Voortgang/toelichting
71517	2019 BSP Pleinenreeks (Wheem/Kerkplein)	200.000	200.000	24.669	175.331	-	-	-	-	In 2019 is een huiskamertuin gerealiseerd op de Wheem. Mogelijkheden om sfeer en beleving toe te voegen aan het Kerkplein zijn verkend. In 2020 zullen we voor het Kerkplein de opties verder verkennen en uitvoeren. Uitvoering is voorzien in 2021.
71519	2019 Gemeaal NVL Parkwonen 3, 4 en 5	48.000	48.000	-	48.000	-	-	-	-	Deze investering is afhankelijk van het bouwtempo en schuift conform MPG door naar 2022.
71520	vervangng rolluik Keyserstroom door speedgate	100.000	100.000	6.206	93.795	-	-	-	-	Realisatie is uitgesteld en wordt in samenhang met realisatie parkeergarage kromme Elleboog opgepakt, zodat de systemen op elkaar aansluiten.
71555	2019 1e aanleg riolering woningen Randweg	104.755	104.755	-	104.755	-	-	-	-	In 2019 is gestart met de voorbereiding, uitvoering is voorzien in 2020-2021.
71565	herinrichting kromme elleboog zuidzijde	205.000	205.000	980	204.020	-	-	-	-	In 2019 is een participatietraject gestart met de bewoners. In 2020 zullen de plannen nader worden uitgewerkt. Uitvoering is voorzien zodra de parkeergarage aan de Kromme Elleboog gereed is.
71568	verrekening grond parkeerterreinen Vledder	834.200	834.200	485.000	349.200	-	-	-	-	De parkeerplaats voor de entree van de Jumbo is in 2019 gerealiseerd. Het parkeerterrein langs de Jumbo wordt gerealiseerd na afronding van de zorgappartementen. Van deze laatste start de bouw in de zomer van 2020. Afronding van de parkeerplaatsen is voorzien in 2021.
71571	2019 groen t.b.v. herinrichting binnenring Noteboomstraat	60.000	60.000	24.082	35.918	-	-	-	-	De uitvoering is in 2019 gestart en wordt in 2020 afgerond.
71572	2019 afkoppelen riolering Noteboomstraat	190.000	190.000	101.685	88.315	-	-	-	-	De uitvoering is in 2019 gestart en wordt in 2020 afgerond.
Totaal lopende investeringen		18.830.855	15.716.468	2.122.800	13.593.668	530.000	324.350	169.368	-154.982	
Af te sluiten investeringen		4.151.500	2.172.376	2.191.812	-19.436	0	0	24.687	24.687	
Lopende investeringen		18.830.855	15.716.468	2.122.800	13.593.668	530.000	324.350	169.368	-154.982	
		22.982.355	17.888.844	4.314.612	13.574.232	530.000	324.350	194.055	-130.295	

10.3 Reserves

Omschrijving	Saldo einde boekjaar 2018	Resultaatbestemming voorgaand boekjaar 2018	Stand 01/01/2019 (incl. resultaatbestemming)	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo einde boekjaar 2019
1. Algemene reserves						
Algemene bufferreserve	€ 5.754.905		€ 5.754.905			5.754.905
Vrij besteedbare reserve	€ 4.788.865	€ 340.933	€ 5.129.798	€ 410.000	€ 1.109.432	4.430.366
Totaal algemene reserves	€ 10.543.770	€ 340.933	€ 10.884.703	€ 410.000	€ 1.109.432	10.185.271
2. Bestemmingsreserves						
Overige reserves						
Frictiekosten bezuiniging	€ 40.000		€ 40.000			40.000
Sociaal domein	€ 1.306.000		€ 1.306.000		€ 892.000	414.000
subtotaal overige reserves	€ 1.346.000	€ -	€ 1.346.000	€ -	€ 892.000	454.000
Reserves met een egaliserend karakter						
Tijdelijke reserve budgetoverheveling	€ -	€ 451.000	€ 451.000		€ 451.000	-
subtotaal egalisatie reserves	€ -	€ 451.000	€ 451.000	€ -	€ 451.000	-
Bedrijfsreserves						
Nat Industrierrein (PPS)	€ 11.519		€ 11.519			11.519
subtotaal bedrijfsreserves	€ 11.519	€ -	€ 11.519	€ -	€ -	11.519
Projectgebonden reserves						
Tijdelijke reserve grondexploitatie	€ 683.000	€ 683.000	€ -			-
Onafhankelijke cliëntondersteuning	€ -	€ 250.000	€ 250.000		€ 38.852	211.148
Ondernemersfonds	€ 19.000		€ 19.000	€ 210.327	€ 210.327	19.000
Schouwborg Ogterop	€ 150.000		€ 150.000			150.000
subtotaal projectgebonden reserves	€ 852.000	€ 433.000	€ 419.000	€ 210.327	€ 249.179	€ 380.148
Totaal bestemmingsreserves	€ 2.209.519	€ 18.000	€ 2.227.519	€ 210.327	€ 1.592.179	845.667
Totaal Reserves	€ 12.753.289	€ 358.933	€ 13.112.222	€ 620.327	€ 2.701.611	11.030.938

10.4 Voorzieningen

Omschrijving	Saldo einde boekjaar 2018	Vermeerdering 2019	Verminderingen/ beschikkingen 2019	Vrijgevallen t.g.v. rekening 2019	Saldo einde boekjaar 2019
a. algemeen					
Pensioen- en wachtgelden	€ 3.722.285	€ 666.490	€ 313.434		4.075.341
b. egalisatie voorziening					
Afvalstoffenheffing	€ 1.446.131		€ 682.843		763.288
Riolering	€ 2.220.810		€ 256.406		1.964.404
TOTAAL VOORZIENINGEN	€ 7.389.226	€ 666.490	€ 1.252.683	€ -	€ 6.803.033

10.5 EMU-saldo

In onderstaande tabel is het EMU saldo voor het jaar 2019 berekend.

Dit betreft het exploitatiesaldo van de gemeente vóór onttrekking en toevoeging aan de reserves, gecorrigeerd door baten en lasten die geen EMU-effect hebben, maar wel deel uitmaken van het exploitatiesaldo. Dit betreft onder meer onderstaande categorieën.

- Baten en lasten die geen geldstroom hebben omdat dit geen uitgaven of inkomsten zijn (afschrijvingen, toevoegingen aan voorzieningen en dergelijke);
- Baten en lasten die niet in de exploitatie zitten, omdat het balansposten betreft (grondexploitaties, uitgaven rechtstreeks ten laste van een voorziening en dergelijke);
- Mutaties in financiële vaste activa en eventuele boekwinsten (leningen, deelnemingen), omdat deze niet relevant zijn voor het EMU-saldo.

EMU-SALDO				6.039
EMU-SALDO referentiewaarde				6.015
Vershil EMU-saldo & referentiewaarde				24
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-1.104
			Uitzettingen	93
		Vlottende activa	Uitzettingen	36
			Liquide middelen	2.937
		Overlopende activa		-872
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-8.866
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	7.610
			Overlopende passiva	-3.693

10.6 Begrotingsrechtmatigheid

Algemeen

Volgens het BBV dienen de afwijkingen ten opzichte van de begroting goed herkenbaar in de jaarrekening te worden opgenomen en toegelicht. Er is sprake van begrotingsonrechtmatigheid als op programmaniveau de lasten worden overschreden. Het college neemt in de jaarrekening een analyse op bij begrotingsoverschrijdingen waarbij de oorzaken en achtergronden worden toegelicht. De accountant toetst deze toelichting en stelt daarmee vast of deze afwijkingen voor het accountantsoordeel rechtmatig of onrechtmatig zijn. Begrotingsafwijkingen die passen binnen het beleid van de raad betreft de accountant niet bij de beslissing of er al dan niet een goedkeurende verklaring kan worden gegeven. Via het vaststellen van de jaarstukken worden de uitgaven alsnog geautoriseerd.

Er is gebruik gemaakt van indeling van het Platform Rechtmatigheid provincies en gemeenten (PRPG). Naast deze indeling is in de volgende tabel opgenomen met de consequenties van overschrijding voor het accountantsoordeel.

	Soorten begrotingsafwijking	Rechtmatig	Onrechtmatig
A	Kostenoverschrijdingen door activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing is ingediend		X
B	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd.		X
C	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	X	
D	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar niet tijdig konden worden gesignaleerd. Vaak blijken zaken pas in het kader van het opmaken van de jaarrekening.	X	
E	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
F	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt. In de praktijk gaat het hier om interpretatieverschillen wet- en regelgeving. <ul style="list-style-type: none"> • Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar • Geconstateerd na verantwoordingsjaar. 	X	X
G	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen ofwel totaal geautoriseerd krediet) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. <ul style="list-style-type: none"> • Jaar van investeren. • Afschrijving- en financieringslasten in latere jaren. 	X	X

Begrotingsonrechtmatigheid heeft dus uitsluitend betrekking op de lastenoverschrijdingen en niet op overschrijdingen aan de batenkant. De analyse van de begrotingsoverschrijdingen is opgesplitst in:

- Begrotingsoverschrijdingen lasten per programma
- Begrotingsoverschrijdingen uitgaven investeringen

De overschrijdingen worden hierna per bovenstaande categorie toegelicht.

a) Begrotingsoverschrijdingen lasten per programma

In onderstaand overzicht komen alleen de programma's met lastenoverschrijdingen aan de orde. Het zegt dus niets over het tekort op het programma als geheel omdat eventueel extra inkomsten niet worden toegelicht. Op totaalniveau kan er eveneens geen conclusie aan verbonden worden.

lasten inclusief reservemutaties

Programma (bedragen x € 1.000)	lasten begroting na wijziging	lasten jaarrekening	Overschrijding
1 Bestuur	1.700	1.606	-94
2 Openbare orde en veiligheid	2.427	2.396	-31
3 Sociale zekerheid en werkgelegenheid	36.593	37.393	800
4 Onderwijs	6.176	6.327	151
5 Maatschappelijke ondersteuning	9.367	9.849	482
6 Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	3.486	3.633	147
7 Sport en bewegen	3.337	3.478	141
8 Ontwikkeling openbare ruimte	2.956	3.253	297
9 Beheer bestaande openbare ruimte	13.096	12.620	-476
10 Economische zaken en grondzaken	16.229	13.170	-3.059
11 Duurzaamheid	4.312	4.176	-136
12 Burgerzaken	2.465	2.426	-39
ALG Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	9.891	11.385	1.494
			-323

te verklaren overschrijding boven € 50.000 (grijze cellen uit tabel hierboven)

Programma (bedragen x € 1.000)	lasten begroting na wijziging	lasten jaarrekening	Overschrijding
3 Sociale zekerheid en werkgelegenheid	36.593	37.393	800
4 Onderwijs	6.176	6.327	151
5 Maatschappelijke ondersteuning	9.367	9.849	482
6 Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	3.486	3.633	147
7 Sport en bewegen	3.337	3.478	141
8 Ontwikkeling openbare ruimte	2.956	3.253	297
ALG Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	9.891	11.385	1.494

Hierna worden begrotingsoverschrijdingen met een ondergrens van € 50.000 toegelicht. Tevens wordt aangegeven hoe deze overschrijding moet worden aangemerkt in het kader van begrotingsrechtmatigheid op basis van vorenstaande tabel.

Programma 3 Sociale zaken en werkgelegenheid

product / omschrijving (bedragen x € 1.000)	lasten begroting na wijziging	lasten jaar- rekening	over- schrijding	categorie begrotings- afwijking	toelichting oorzaak en achtergrond
37 Periodieke bijstand	10.941	11.001	60	D	Meer loonkostensubsidie verstrekt van verwacht.
39 Arbeidsmarkt	8.779	8.906	127	D	Er zijn meer personen met een Beschut Werk indicatie bij Reestmond geplaatst dan verwacht.
80 Jeugd	9.806	10.527	721	C/D	Er is gedurende 2019 veel meer nagefactureerd over 2017/2018 dan verwacht. Bij de bestuursrapportage is al wel een bijstelling van het budget geweest.

Programma 4 Onderwijs

product / omschrijving (bedragen x € 1.000)	lasten begroting na wijziging	lasten jaar-rekening	over-schrijding	categorie begrotings-afwijking	toelichting oorzaak en achtergrond
41 Onderwijs	5.766	5.917	151	C/D	Meer indicaties voor leerlingenvervoer en vandalisme Havelterbergschool.

Programma 5 Maatschappelijke ondersteuning

product / omschrijving (bedragen x € 1.000)	lasten begroting na wijziging	lasten jaar-rekening	over-schrijding	categorie begrotings-afwijking	toelichting oorzaak en achtergrond
76 Verlenen individuele voorzieningen	4.084	4.952	868	C/D	Het aantal indicaties voor huishoudelijke verzorging is explosief gestegen, deze forse stijging hebben we bij de bestuursrapportage niet voorzien. Verder zijn de kosten voor een aantal open einde regelingen hoger uitgevallen dan verwacht.

Programma 6 Kunst, cultuur, recreatie en toerisme

product / omschrijving (bedragen x € 1.000)	lasten begroting na wijziging	lasten jaar-rekening	over-schrijding	categorie begrotings-afwijking	toelichting oorzaak en achtergrond
48 Schouwburg	1.494	1.748	254	C	De uitgaven zijn hoger dan geraamd doordat er meer activiteiten zijn georganiseerd. Hier tegenover staan ook hogere inkomsten waardoor per saldo een positief resultaat voor Ogterop is te melden.

Programma 7 Sport en bewegen

product / omschrijving (bedragen x € 1.000)	lasten begroting na wijziging	lasten jaar-rekening	over-schrijding	categorie begrotings-afwijking	toelichting oorzaak en achtergrond
46 Sportaccommodaties	2.803	2.940	137	D	Het onderhoudsbudget is overgeschreden door diverse niet te vermijden en onverwachte kosten voor het terreinonderhoud. Daarnaast kunnen we de btw op het zwembad niet terug vragen. Dat was bij de Begroting en bij de Berap nog niet bekend.

Programma 8 Ontwikkeling openbare ruimte

product / omschrijving (bedragen x € 1.000)	lasten begroting na wijziging	lasten jaar-rekening	over-schrijding	categorie begrotings-afwijking	toelichting oorzaak en achtergrond
49 Ontwikkeling van de openbare ruimte	2.047	2.426	379	D	De waardering van Bleekerseiland is in het kader van het BBV opnieuw bepaald en het nadelige effect verwerkt in de Jaarstukken.

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien

product / omschrijving (bedragen x €)	lasten begroting na wijziging	lasten jaar-rekening	over-schrijding	categorie begrotings-afwijking	toelichting oorzaak en achtergrond
58 Overhead	9.958	10.880	922	C/D	De personeelslasten zijn hoger dan begroot. Daar tegenover staat een lagere doorbelasting naar de programma's wat een voordeel oplevert.
59 Deelnemingen	12	312	300	D	De aandelen van MeppelEnergie B.V. zijn afgewaardeerd naar aanleiding van recente informatie.

b) Begrotingoverschrijdingen uitgaven investeringen

investeringen (bedragen x € 1.000)	restant krediet 1/1	uitgaven 2018	over-schrijding	categorie begrotings-afwijking	toelichting oorzaak en achtergrond
Damwand Meursingeweg	111	179	68	D	Door diverse onvoorziene omstandigheden (grondvervuiling en verkeerde ankers) zijn de kosten hoger uitgevallen dan begroot.

10.7 Definities verplichte indicatoren

Programma 2: Openbare orde en veiligheid		Bron		Omschrijving
Naam indicator	Eenheid	Bron		
Misdrijven - Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen		Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	CBS - Criminaliteit		Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Misdrijven - Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen		Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	CBS - Criminaliteit		Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredereuk, eelname aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitscode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inw 12-17jr	Stichting Halt		Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Jongeren met een delict voor de rechter	%	CBS Jeugd		Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

Programma 3: Sociale zekerheid en werkgelegenheid		Omschrijving	
Naam indicator	Eenheid	Bron	
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreft zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Netto arbeidsparticipatie	%	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS - Participatiewet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	CBS - Participatiewet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leeftijd) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	CBS Jeugd	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	CBS Jeugd	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
Jongeren met jeugdreclassering	%	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
Jongeren met jeugdbescherming	%	CBS Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.

Programma 5: Maatschappelijke ondersteuning		
Naam indicator	Eenheid	Bron
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inw	CBS - Monitor Sociaal D
Omschrijving Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen		
Programma 7: Sport en bewegen		
Naam indicator	Eenheid	Bron
Niet-sporters	%	Gezondheidsmonitor
Omschrijving Het percentage niet-werkelijke sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.		
Programma 10: Economische zaken en grondzaken		
Naam indicator	Eenheid	Bron
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	LISA
Omschrijving Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.		
Funciemenging	%	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
Omschrijving De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.		
Programma 11: Duurzaamheid		
Naam indicator	Eenheid	Bron
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	CBS statistiek Huishoudelijk afval
Omschrijving Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.		
Hernieuwbare elektriciteit	%	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat
Algemene dekkingsmiddelen en overhead		
Naam indicator	Eenheid	Bron
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	COELO, Groningen
Omschrijving Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisoude betaalt aan woonlasten.		
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	COELO, Groningen
Omschrijving Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisoude betaalt aan woonlasten.		
Gemiddelde WOZ waarde	dza euro	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Omschrijving De gemiddelde WOZ waarde van woningen.		
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	Basisregistraties adressen en gebouwen bewerking ABF Research
Omschrijving Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.		
Demografische druk	%	CBS Statistiek Bevolking - bewerking ABF Research
Omschrijving De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.		

10.8 Taakvelden (conform art. 66 BBV)

De taakvelden zijn bedoeld voor de vergelijkbaarheid tussen gemeenten. Gemeente Meppel heeft de taakvelden verdeeld over de programma's op basis van het IV3-informatievoorschrift.

Bedragen x €1.000		Raming 2019 voor wijziging			Raming 2019 na wijziging			Realisatie 2019			Realisatie 2018			
Taak-veld	Prog.	Programma omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.1	1	Bestuur	1.539	1	1.538	1.600	1	1.599	1.508	1	1.506	1.589	1	1.588
0.1		Bestuur	1.539	1	1.538	1.600	1	1.599	1.508	1	1.506	1.589	1	1.588
0.10	2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	30	30-	-	30	30-	-	-	-
	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	-	892	892-	-	892	892-	-	931	931-	-	-	-
	4	Onderwijs	-	-	-	410	-	410	410	-	410	-	-	-
	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	25-
	8	Ontwikkeling openbare ruimte	-	-	-	-	220	220-	-	220	220-	-	-	-
	9	Beheer bestaande openbare ruimte	-	250	250-	-	125	125-	-	90	90-	-	-	-
	10	Economische zaken en grondzaken	-	230	230-	500	730	230-	500	710	210-	-	209	209-
	99	Algemene Dekkingsmiddelen	230	-	230	230	1.219	989-	210	1.220	1.010-	429	-	429
0.10		Mutaties reserves	230	1.372	1.142-	1.140	3.216	2.076-	1.120	3.202	2.081-	429	234	195
0.11	99	Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	359	-	359
0.11		Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	359	-	359
0.2	12	Burgerzaken	1.414	522	892	1.384	522	862	1.317	433	883	1.391	613	778
0.2		Burgerzaken	1.414	522	892	1.384	522	862	1.317	433	883	1.391	613	778
0.3	4	Onderwijs	93	24	69	94	434	340-	168	1.833	1.664-	205	1.481	1.276-
0.3		Beheer overige gebouwen en gronden	93	24	69	94	434	340-	168	1.833	1.664-	205	1.481	1.276-
0.4	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	36	-	36	36	-	36	55	-	55	43	-	43
	99	Algemene Dekkingsmiddelen	9.872	61	9.811	9.958	61	9.897	10.880	635	10.244	10.125	690	9.435
0.4		Ondersteuning organisatie	9.908	61	9.847	9.994	61	9.933	10.935	635	10.300	10.167	690	9.478
0.5	99	Algemene Dekkingsmiddelen	524-	1.452	1.976-	371-	1.452	1.823-	430-	1.369	1.799-	413-	1.482	1.895-
0.5		Treasury	524-	1.452	1.976-	371-	1.452	1.823-	430-	1.369	1.799-	413-	1.482	1.895-
0.61	12	Burgerzaken	262	-	262	262	-	262	253	-	253	263	-	263
	99	Algemene Dekkingsmiddelen	-	3.893	3.893-	-	3.893	3.893-	2	3.919	3.917-	-	3.745	3.745-
0.61		OZB woningen	262	3.893	3.631-	262	3.893	3.631-	255	3.919	3.664-	263	3.745	3.482-
0.62	12	Burgerzaken	172	0	172	172	-	172	173	-	173	126	-	126
	99	Algemene Dekkingsmiddelen	-	4.058	4.058-	-	4.058	4.058-	-	3.949	3.949-	-	3.885	3.885-
0.62		OZB niet-woningen	172	4.058	3.887-	172	4.058	3.887-	173	3.949	3.776-	126	3.885	3.759-
0.63	9	Beheer bestaande openbare ruimte	-	1.614	1.614-	-	1.465	1.465-	-	1.501	1.501-	-	1.437	1.437-
0.63		Parkeerbelasting	-	1.614	1.614-	-	1.465	1.465-	-	1.501	1.501-	-	1.437	1.437-
0.64	99	Algemene Dekkingsmiddelen	33	107	73-	33	107	73-	37	146	109-	29	124	95-
0.64		Belastingen Overig	33	107	73-	33	107	73-	37	146	109-	29	124	95-
0.7	99	Algemene Dekkingsmiddelen	-	57.661	57.661-	-	59.116	59.116-	-	59.277	59.277-	-	55.714	55.714-
0.7		Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	57.661	57.661-	-	59.116	59.116-	-	59.277	59.277-	-	55.714	55.714-
0.8	8	Ontwikkeling openbare ruimte	90	-	90	90	-	90	-	-	-	-	-	-
	10	Economische zaken en grondzaken	625	500	125	1.125	1.000	125	108	60	48	133	-	133
	99	Algemene Dekkingsmiddelen	71	113	42-	71	-	71	745	-	745	1.050	686	363
0.8		Overige baten en lasten	786	613	173	1.286	1.000	286	852	60	793	1.183	686	497
0.9	99	Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	28-	-	28-	59-	-	59-	134	-	134
0.9		Vennootschapsbelasting	-	-	-	28-	-	28-	59-	-	59-	134	-	134
1.1	2	Openbare orde en veiligheid	1.657	5	1.652	1.659	5	1.654	1.678	5	1.673	1.569	5	1.564
1.1		Crisisbeheersing en Brandweer	1.657	5	1.652	1.659	5	1.654	1.678	5	1.673	1.569	5	1.564
1.2	2	Openbare orde en veiligheid	721	27	695	751	27	725	691	22	669	563	28	534
	9	Beheer bestaande openbare ruimte	39	-	39	39	-	39	41	-	40	41	-	41
1.2		Openbare orde en Veiligheid	760	27	734	790	27	764	732	23	709	604	28	576
2.1	8	Ontwikkeling openbare ruimte	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70	-	70
	9	Beheer bestaande openbare ruimte	4.900	69	4.831	4.753	69	4.684	4.549	240	4.309	4.414	134	4.279
2.1		Verkeer, wegen en water	4.900	69	4.831	4.753	69	4.684	4.549	240	4.309	4.484	134	4.349
2.2	9	Beheer bestaande openbare ruimte	1.258	-	1.258	1.240	-	1.240	1.071	2	1.069	898	6	892
2.2		Parkeren	1.258	-	1.258	1.240	-	1.240	1.071	2	1.069	898	6	892
2.3	9	Beheer bestaande openbare ruimte	82	107	25-	82	107	25-	107	118	11-	50	117	67-
2.3		Recreatieve Havens	82	107	25-	82	107	25-	107	118	11-	50	117	67-
2.4	9	Beheer bestaande openbare ruimte	770	203	568	772	203	569	678	213	465	721	251	471
2.4		Economische Havens en waterwegen	770	203	568	772	203	569	678	213	465	721	251	471
2.5	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	290	135	155	290	135	155	286	110	176	299	110	189
2.5		Openbaar vervoer	290	135	155	290	135	155	286	110	176	299	110	189

Bedragen x €1.000			Raming 2019 voor wijziging			Raming 2019 na wijziging			Realisatie 2019			Realisatie 2018		
Taak- veld	Prog.	Programma omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
3.1	1	Bestuur	100	-	100	100	-	100	96	-	96	92	-	92
	10	Economische zaken en grondzaken	915	75	840	915	75	840	892	88	804	809	116	693
3.1 - Economische ontwikkeling			1.015	75	940	1.015	75	940	987	88	899	901	116	785
3.2	10	Economische zaken en grondzaken	878	951	73-	886	951	64-	2.809	2.999	191-	1.678	1.912	233-
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur			878	951	73-	886	951	64-	2.809	2.999	191-	1.678	1.912	233-
3.3	2	Openbare orde en veiligheid	17	40	23-	17	40	23-	26	27	1-	18	34	15-
	10	Economische zaken en grondzaken	230	-	230	394	-	394	374	-	374	209	-	209
	99	Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	184	184-	-	182	182-	-	-	-
3.3 - Bedrijfsloket en - regelingen			247	40	207	411	224	187	400	210	191	228	34	194
3.4	1	Bestuur	25	-	25	-	-	-	-	-	-	191	-	191
	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	334	1	332	334	1	332	346	-	346	366	52	314
	10	Economische zaken en grondzaken	369	-	369	369	-	369	387	-	387	383	-	383
3.4 - Economische promotie			727	1	726	702	1	701	733	-	733	940	52	888
4.2	4	Onderwijs	4.243	272	3.971	4.284	272	4.012	4.289	272	4.017	4.296	267	4.029
4.2 - Onderwijshuisvesting			4.243	272	3.971	4.284	272	4.012	4.289	272	4.017	4.296	267	4.029
4.3	4	Onderwijs	1.456	525	931	1.388	525	863	1.460	618	842	1.411	676	735
	5	Maatschappelijke ondersteuning	117	-	117	134	-	134	56	-	56	96	-	96
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken			1.573	525	1.048	1.522	525	997	1.516	618	898	1.507	676	831
5.1	7	Sport en bewegen	295	-	295	343	-	343	347	-	347	278	-	278
5.1 - Sportbeleid en activering			295	-	295	343	-	343	347	-	347	278	-	278
5.2	7	Sport en bewegen	3.103	1.334	1.770	2.994	1.384	1.610	3.131	1.465	1.666	2.913	1.190	1.723
5.2 - Sportaccommodaties			3.103	1.334	1.770	2.994	1.384	1.610	3.131	1.465	1.666	2.913	1.190	1.723
5.3	1	Bestuur	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-
	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	2.249	618	1.631	2.258	618	1.640	2.497	936	1.561	2.590	895	1.695
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			2.249	618	1.631	2.258	618	1.640	2.499	936	1.564	2.590	895	1.695
5.4	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	55	-	55	55	-	55	55	-	55	54	-	54
	8	Ontwikkeling openbare ruimte	17	-	17	17	-	17	16	-	16	26	-	26
5.4 - Musea			73	-	73	73	-	73	71	-	71	81	-	81
5.5	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	197	50	147	198	50	148	86	39	47	135	73	62
5.5 - Cultureel erfgoed			197	50	147	198	50	148	86	39	47	135	73	62
5.6	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	638	100	538	638	100	538	641	100	541	531	-	531
5.6 - Media			638	100	538	638	100	538	641	100	541	531	-	531
5.7	5	Maatschappelijke ondersteuning	122	-	122	122	-	122	121	-	120	120	-	120
	6	Kunst, cultuur, recreatie en toerisme	3	-	3	3	-	3	8	-	8	7	-	7
	9	Beheer bestaande openbare ruimte	3.842	74	3.768	3.677	74	3.603	3.727	189	3.538	3.104	231	2.873
	10	Economische zaken en grondzaken	26	10	16	26	10	16	11	10	-	10	10	-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie			3.992	83	3.909	3.827	83	3.744	3.866	199	3.667	3.242	242	3.000
6.1	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	100	-	100	70	-	70	23	-	23	47	-	47
	5	Maatschappelijke ondersteuning	3.760	170	3.591	3.765	170	3.595	3.579	125	3.454	3.710	174	3.536
	10	Economische zaken en grondzaken	33	15	18	33	15	18	29	15	14	34	15	19
	12	Burgerzaken	220	50	170	309	50	259	359	59	299	232	31	201
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie			4.114	235	3.880	4.178	235	3.943	3.989	199	3.790	4.024	220	3.803
6.2	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	510	-	510	373	-	373	387	3	384	367	2	365
	5	Maatschappelijke ondersteuning	112	-	112	112	-	112	113	-	113	136	-	136
6.2 - Wijkteams			622	-	622	485	-	485	500	3	497	503	2	502
6.3	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	13.316	11.740	1.575	13.306	10.970	2.335	13.286	11.131	2.155	13.478	12.069	1.410
6.3 - Inkomensregelingen			13.316	11.740	1.575	13.306	10.970	2.335	13.286	11.131	2.155	13.478	12.069	1.410
6.4	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	6.435	-	6.435	6.778	-	6.778	6.871	18	6.853	7.084	-	7.084
6.4 - Begeleide participatie			6.435	-	6.435	6.778	-	6.778	6.871	18	6.853	7.084	-	7.084
6.5	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	1.108	50	1.058	1.233	50	1.183	1.253	92	1.161	965	2	963
	12	Burgerzaken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.5 - Arbeidsparticipatie			1.108	50	1.058	1.233	50	1.183	1.253	92	1.161	965	2	963
6.6	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	664	-	664	694	-	694	614	-	614	118	-	118
	5	Maatschappelijke ondersteuning	760	10	750	910	10	900	1.066	45	1.021	847	10	836
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)			1.423	10	1.413	1.603	10	1.593	1.681	45	1.635	965	10	955
6.71	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	4.008	125	3.883	4.087	125	3.962	4.155	8-	4.164	4.338	218	4.120
	5	Maatschappelijke ondersteuning	2.536	130	2.406	2.791	130	2.661	3.512	44	3.468	2.672	190	2.482
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+			6.544	255	6.289	6.878	255	6.623	7.668	36	7.632	7.009	408	6.602
6.72	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	7.477	-	7.477	8.173	-	8.173	9.204	6	9.198	8.007	111	7.896
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-			7.477	-	7.477	8.173	-	8.173	9.204	6	9.198	8.007	111	7.896
6.81	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	145	400	255-	145	400	255-	90	585	495-	85	426	341-
	5	Maatschappelijke ondersteuning	123	-	123	123	-	123	108	-	108	121	-	121
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+			268	400	132-	268	400	132-	198	585	387-	207	426	220-
6.82	3	Sociale zekerheid en werkgelegenheid	1.408	-	1.408	1.408	-	1.408	1.167	-	1.167	1.294	-	1.294
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-			1.408	-	1.408	1.408	-	1.408	1.167	-	1.167	1.294	-	1.294

Bedragen x €1.000			Raming 2019 voor wijziging			Raming 2019 na wijziging			Realisatie 2019			Realisatie 2018		
Taak- veld	Prog.	Programma omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
7.1	5	Maatschappelijke ondersteuning	1.318	-	1.318	1.412	-	1.412	1.293	2	1.291	1.194	-	1.194
	9	Beheer bestaande openbare ruimte	5	-	4	5	-	4	6	-	5	6	-	6
7.1 - Volksgezondheid			1.322	-	1.322	1.416	-	1.416	1.299	2	1.297	1.200	-	1.200
7.2	9	Beheer bestaande openbare ruimte	2.550	3.185	635-	2.525	3.100	575-	2.439	3.002	563-	2.403	3.044	641-
7.2 - Riolering			2.550	3.185	635-	2.525	3.100	575-	2.439	3.002	563-	2.403	3.044	641-
7.3	11	Milieu	2.939	3.795	857-	3.063	3.919	857-	3.057	3.986	928-	2.770	3.616	847-
7.3 - Afval			2.939	3.795	857-	3.063	3.919	857-	3.057	3.986	928-	2.770	3.616	847-
7.4	9	Beheer bestaande openbare ruimte	4	-	4	4	-	4	2	-	2	2	-	2
	11	Milieu	1.249	-	1.249	1.249	-	1.249	1.118	13	1.105	910	53	857
7.4 - Milieubeheer			1.253	-	1.253	1.253	-	1.253	1.120	13	1.108	912	53	859
7.5	12	Burgerzaken	338	253	85	338	253	86	324	189	136	219	217	2
7.5 - Begraafplaatsen			338	253	85	338	253	86	324	189	136	219	217	2
8.1	8	Ontwikkeling openbare ruimte	1.705	8	1.697	1.925	8	1.917	2.408	16	2.392	1.145	53	1.093
	10	Economische zaken en grondzaken	50	-	50	50	-	50	-	-	-	-	-	-
8.1 - Ruimtelijke Ordening			1.755	8	1.747	1.975	8	1.967	2.408	16	2.392	1.145	53	1.093
8.2	10	Economische zaken en grondzaken	11.925	11.739	185	11.926	11.739	186	8.060	7.731	329	12.930	12.129	801
8.2 - Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			11.925	11.739	185	11.926	11.739	186	8.060	7.731	329	12.930	12.129	801
8.3	8	Ontwikkeling openbare ruimte	926	940	15-	924	940	16-	829	1.693	865-	988	951	37
	10	Economische zaken en grondzaken	5	5	-	5	5	-	3	3	1-	4	3	1
8.3 - Wonen en bouwen			931	945	15-	930	945	16-	831	1.697	865-	993	955	38
Totaal			108.590	108.590	-	112.040	112.040	-	111.710	112.788	1.078-	109.516	109.516	-

